
3 1761 06586698 0

VALDEMARSTOGET.

HISTORISK ROMAN

FRA

DET FJORTENDE AARHUNDREDE

AF

H. F. EWALD.

ANDEN DEEL.

KJØBENHAVN.

JACOB ERSLEVS FORLAG.

TRYKT HOS NIELSEN & LYDICHE

1884.

INDHOLD.

Første Bog.

Anden Bog.

FØRSTE BOG.

FØRSTE KAPITEL.

SYLVIA OG BRODER ESBERN RISTE RUNER FOR HINANDEN.

Lys og skjøn havde Vaaren været, og solvarm blev Sommeren. Høhøsten var gaaet raskt fra Haanden og nærmede sig sin Ende. Overalt, endog ude paa Myrene, Mose-Engene, havde den ellers bløde og gyngende Grund fæstnet sig og var saa tør og fast at træde paa, som den ikke havde været i Mands Minde.

Det var Sanct Kjelds Dag, eller den 8de Juli. Solen skinnede brændende over Egeby Myr og de omliggende Skove, hvis Graner i Middagsheden udsendte en berusende Duft. Der rørte sig ikke en Vind; alle Skovens Fugle taug, mens Myggene surrede i et tusindstemmigt Chor, som om de ret vilde benytte Leiligheden, mens alt andet Levende laae i Dvale, til at lade deres spæde Røster høre.

Paa en skjøn Engplet i Udkanten af Skoven og tæt ved Myren, i Skyggen af nogle løvrige Ellebuske, laae Hans Eskildsøns Høstfolk i Klynger og holdt Middag. Det var en stor Skare; thi der skulde mange Hænder til at bjerge Sjettingsdommerens store Høhøst. Der var ikke blot Gaardens egne Karle og Piger, men mange af Naboernes; thi det havde været Sæd fra gammel Tid, at man hjalp hinanden med Arbeidet, og muntert pleiede det især at gaae i Høslettens skjønne Tid. Da flød Øllet i Strømme, og der sparedes hverken paa Suul eller Hvedekage. Der blev ødslet i alle Maader, baade med Arbeidskraften og Arbeidets Frugter, og det Hele blev et glimrende Vidnesbyrd baade om Øfolkets glade, sorgløse Sind og om det barnlige Standpunkt, paa hvilket Landbruget i hine Tider befandt sig.

Folkene havde spiist og til Overmaal slukket deres Tørst; de laae nu og nød Hvilen. Det var en broget Flok, og i alle mulige Stillinger laae disse ikke synderligt af Klæder besværede Skikkelser henslængte i Græsset: men lige sødt og fast sov de Alle paa En nær, nemlig Huusbondens andet Jeg, Tangvid.

Han sad paa en Ellestub, sysselsat med at sætte et Par nye Tænder i en Rive, da han med et saae en kutteklædt Mand, som kom gaaende tvers over Myren lige hen imod ham.

»Saa,« brummede Tangvid, »der have vi en Termebroder; Fanden tage disse graadige Ulve, som paa langt Hold kunne spore en Flæskeside og en Hvedekage!«

Den graae Kutte, hvis spidse Hætte hang ned over Øinene som Skjærm for Solen, Rebbæltet og de bare Fødder viste, at det var en Franciscanermunk; og Posen, som hang over Skulderen, lod ingen Tvivl tilbage om, at denne Guds Mand, hvem Tangvid i Hjertet bød saa slet en Velkomst, var vandret ud fra Visby for at tigge i det Distrikt, eller inden for den terminus, som var hans Orden anviist.

Men da han var kommen ganske nær og løftede Hovedet, lod Tangvid Riven falde og udbrød:

»Guds Kors, Hans, er det Dig!«

»Fred være med Dig!« svarede Broder Esbern; men om Du saa synes, da nævn mig helst ikke med det Navn, hvilket jeg med al anden Verdslighed aflagde, da jeg blev en reenlivet Mand og en Discipel af den hellige Franciscus.«

»Nu, nu,« svarede Tangvid mut, »min Frænde er Du dog efter Kjødet.«

»Visselig«, sagde Broder Esbern, »og var det ikke saa, da stod jeg ikke her nu for Dig. Blodets Magt har draget mig herud; led er jeg ved den Tiggergang; men for at gjensee min

Fødeegn og mine Frænder tog jeg mig den Gjerning paa.«

»Nu«, svarede Tangvid med et Griin, »er det Dig end ikke om at gjøre at faae Posen fuld, saa vil Du dog vel nok have lidt i Vommen?«

»Visselig maa jeg have min Pose fyldt«, sagde Broder Esbern og saae paa Tangvid med et stikkende Blik, »men Styrkelse til mit Legeme er først fornøden.«

Tangvid reiste sig tvært for at hente Brød og en Dunk Øl, og da han kom tilbage, fandt han Broder Esbern siddende paa hans Sæde, Ellestubben, rede til at lade sig opvarte. Det gjorde Tangvid da ogsaa, men ikke paa nogen meget høvisk Maade.

Broder Esbern spiste og drak hurtigt og i Taushed; da han var færdig, fæstede han sit Blik skarpt paa Tangvid og sagde:

»Hvor lider Din Huusbond?«

»Han lider vel«, svarede Tangvid; »sidder hjemme i Høisædet«, føiede han spodsk til; »ikke er det nu som i hans Faders Tid. Gamle Hans gik selv for med Leen, og hans Kvinde drog Riven; saa vare og de andre Odelsbønder med i Raden, og arbeidede de end ikke som vi Andre, de toge dog Haand i med; og ved Høsletsgildet, da vare de glade blandt Folket; men nu er det blevet anderledes. Det voldte hans Kvin-

der, som vare hoffærdige begge, den danske som den tydske nu; og Døttrene artede Moderen paa; naar tog vel Ingrid eller Alva en Rive i Haanden uden for Spas?

Esbern sad hensunken i Tanker og syntes ikke at høre, hvad Tangvid sagde.

»Siig mig«, spurgte han omsider, »hvad Trøst og Bod gav Hans Dig for Din Søns Død? Hangvar lod dog Livet i sin Tjeneste.«

»Han har gjort mig og alle mine alt Godt«, svarede Tangvid; »men lad nu den Døde hvile med Fred! Mine Veeklager have lydt i Herrens Tempel, da Hans lod læse en Messe for Hangvars Sjæl.«

Og da den Messe var læst«, sagde Esbern spydigt, »gik Du hjem, aad og drak og var glad.«

»Spotter Du mig?« spurgte Tangvid og saae skulende til ham.

»Træl var Du fordum, Træl er Du og bliver Du alle Dine Dage!« udbrød Esbern, idet hans sorte Øine funklede. »Du lod Din Søstermand udjage, Din egen Ryg hudstryge og nu Din Søn myrde uden at knye. Mad og Drikke og Penge i Posen, det var Dig stedse mere værd, end en Menneskesjæl, var den end iklædt Dit eget Kjød; men Hangvars Blod raaber til Himlen om Hevn; stevne Din Huusbond til Thinge og drage ham til Regnskab, som husede og beskjærmede Speideren, det bør Du gjøre.«

»Er Du rasende?« udbrød Tangvid. »Huusbond er uden Skyld i Hangvars Død, og Morderen er undflyet; over hvem skulle vi da tage Hevn? Ikke er jeg en Oprører og vanvittig Karl som Du, der satte Dig op mod Dine Foresatte; og hvor langt kom Du med det? Ikke heller er jeg mere Træl end Du og ikke saa gridsk efter Mammon, som I Tiggebrødre, der løbe Landet rundt og brandskatte Almuen for at mædske Eder selv.«

»Forlad mig min Hidsighed«, svarede Esbern uventet sagtmodigt; »jeg mente det ikke saa ilde; men Hangvars Død har smertet mig saare.

»Ikke saa meget som mig, hans Fader«, svarede Tangvid uden Tegn paa Rørelse; »og ilde sømmer det sig for en Guds Mand som Dig saa at ophidse til Hevn og dømme paa Forhaand. Paa Hans tør vi ikke klage. See, hist ligger Kunne og Kale! Hans har nu taget Kunne atter til Naade og tilladt ham og Kale at gaae med ved Høsletten, og Sylvia har nu sin Gang frit her paa Gaarden; og der seer Du Etla«, føiede han til.

Esbern saae en høi, kraftig ung Kvinde reise sig, gabe og strække Armene i Veiret paa en mere naturlig end skjøn Maade.

»Ei, hvor hun har voxet sig stor og stærk«, udbrød Esbern.

»Veed Du det ikke?« spurgte Tangvid, og da Esbern spurgte: »hvilket?« svarede han: »hun er Hangvars Enke, det er at sige, hans Barns Moder, og nu har Hans antaget sig denne min liden Sønnesøn og givet ham i Pleie for sin Regning; tykkes Dig ikke det at være skjønt gjort? Kan jeg bære Nag til saa god en Huusbond?«

»Ei saa!« udbrød Esbern og hensank paa Ny i Tanker.

»Nu maa jeg hen og sætte Folkene i Trit«, sagde saa Tangvid.

Da reiste Esbern sig og spurgte Tangvid, om han tillod ham at vexle et Ord med Etla, og da Tangvid svarede: »for mig gjerne«, sagde Esbern:

»Jeg gaaer lidet ind i Skoven, til den Vindfælde hist henne; skik hende did!«

Kort efter stod Etla med korslagte Arme for Broder Esbern og stirrede paa ham med opspilede Øine, idet hendes fyldige Læber bøiede sig til et spodsk Smiil. Han gjettede hendes Tanker; ogsaa hun saae i ham kun Drengen Hans, med hvem hun nu og da havde leget som Barn; men Smilet forsvandt, da han nu fæstede sine mørke, ildfulde Øine paa hende og i en myndig Tone sagde:

»Fred være med Dig, Etla, enddog Du er en syndig Kvinde! I Skam har Du avlet og

født Dit Barn, og Syndens Mærke maa det bære paa sig gjennem Livet nu, da dets usalige Fader er faret heden og ikke kan dække Skammen.«

»Siig intet Ondt om min Dreng, han er god!« raabte Etla vildt. Saa slog hun Hænderne sammen og udbrød: »Hans, hvi er Du bleven mig saa ond? Har Munkekutten gjort en Djævel af Dig?«

»Ikke taler Hans nu til Dig«, lød Svaret, »men Broder Esbern, en hellig Mand, og gjennem hans Mund taler Guds Lov. Dog er jeg Dig god; angrer Du, da skal rundeligt Aflad blive Dig til Deel, og Hangvars, min stakkels Frændes, Sjæl skal i mig faae en ivrig Forbeder til at frie hans Sjæl ud af Skjærsildens Pine.«

Etla saae sky til ham; i al sin Vildskab og Vankundighed frygtede hun dog Kirkens Magt.

»Gaa til Skrifte hos mig nu strax«, vedblev Broder Esbern, »fortæl mig Alt, og hvorledes det er kommet, og Du skal have en fuldtro Ven i mig. Tal til mig, som var jeg Din Broder eller Søster; Din Frænde er jeg dog, thi min Slægts Blod flyder jo i Dit Barns Aarer.«

Den Opfordring fandt Anklang, men ikke just fordi Broder Esbern slog paa de følsomme Strenge; thi Etla var rede til at klage sin Nød for Enhver, som vilde høre paa hende. Dog kom hertil en Drift af en bedre Art, nemlig

Lyst til at retfærdiggjøre sig for sin fordums Legebroder, Hans, der nu sad for hende, underligt forvandlet til en Klosterbroder; men den Frygt, han havde indgydt hende, tabte sig igjen, da han talte mildt til hende, og nu flød Ordene fra hendes Læber som en hvirvlende, muddret Strøm.

Det blev en Bekjendelse saa sanddru, som Broder Esbern kunde ønske sig den, thi Alt, hvad der rørte sig i hendes Inderste, det fik han raat og ukogt. Han hørte opmærksomt paa hende, og da han ikke blot var et klart Hoved men tillige en Standsfælle af hende, opvoxet af den samme Grund, saa forstod han hende til Bunds. Han kunde udrede Traadene i dette filtrede Spind, sammensat af Hang til Velvære, Misundelse mod de Bedrestillede, Nag til Alva Hansdatter, en temmelig dyrisk Lidenskab for sit Barns myrdede Fader og en Gnist af ægte Kjærlighed for Barnet selv; men han skjønnede tillige, at det Første og det Sidste, hendes Ladhed og Lækkermundethed og hendes Kjærlighed til Barnet, havde sammensvoret sig for at dysse Lidenskaben, Misundelsen og Naget i Dvale.

Dog var det til dette Tønder, han agtede at puste; thi han mente i hende at have fundet et brugbart Redskab til Fuldbyrdelsen af den Gjerning, for hvis Skyld han var vandret til Eskelhem. Sandt var det, hvad Ebbe Strange-

søn havde sagt til ham, at der i ham ulmede en Ild, som der nok vilde komme flere Gnister af; og nu, da han havde bøiet sig under Klosteraaget og forpligtet sig til Lydighed og Fredsommelighed i Broderskabet, kom den dæmpede Flamme ved Hangvars Drab til Udslag i en anden Retning.

Deels havde han virkelig havt sin myrdede Frænde kjær; ikke blot Blodets Baand men Ligesindethed havde knyttet dem til hinanden; men det var dog ikke det alene, som gav ham Lyst til at tage Hangvars Hevnplaner mod Speideren i Arv. Det gjaldt her tillige en større Sag; det var en patriotisk Gjerning at afsløre det Forræderi, der efter hans Mening havde fundet Sted; og han hadede Odelsbønderne og Storborgerne; at berede dem en Ydmygelse, den Tanke opildnede ham, og hvis det lykkedes ham at kigge dem i Kortene, da tvivlede han ikke om, at han før eller siden vilde kunne opegge Folket imod dem og naae sit Maal.

Da han havde hørt Etla til Ende, og hun med røde Øine og Kinder, smudsede af Arbeidets Støv og Rande af de flydte Taarer, havde sat sig ved Siden af ham paa Vindfælden, skred han med Snildhed og Sikkerhed til Værket.

»Jeg skjønner«, sagde han, »at Aarsagen til al Din Kvide, det er Alva Hansdatter, som

ved sin Fagerhed og sine Konster troldgjorde Hangvar og drog hans Hjerte fra Dig.«

»Ja nok«, svarede Etla, »gjerne kradsede jeg hendes tindrende Øine ud; men hendes Fader har dog nu været mig god og antaget sig mit Barn.«

»Sandt«, sagde Esbern, »Hans Eskildsøn er god nok; jeg siger Intet paa ham. Han har ingen Deel i Datterens Rænker, derom føler jeg mig forvisset. Tangvid lod mig og vide, at Hans er saa sorgfuld over Hangvars Drab og saa forbittret paa Speideren, som nogen af os; nu, da vil han blot takke os, om vi efterspore og opdage denne Nidding.«

»Hvortil gavner den Snak», udbrød Etla; »Speideren er undflyet og nu langt herfra; Tangvid siger, at det er sikkert og vist, thi Hans har selv sagt det.«

»Ja«, svarede Esbern, »saa sige de; men mon de vide det sikkert? Eller mon de lyve? De lode ham undslippe, tænker jeg, og dyssede Sagen ned, hvilken nu end Aarsagen dertil har været; men han kan komme igjen, Etla, ja jeg tør sværge paa, at det vil skee paa den ene eller den anden Viis; og efter hvad jeg har fornummet om dette Alvas Elskovseventyr, først af Folkesnak ude i Visby og siden af Bønderne her, der have seet Alva og Speideren færdes sammen og hvem jeg paa denne min Vandring

har udspurgt, da formoder jeg, at hun end er i Forstaaelse med ham, og hvo veed, maaskee gaaer der Bud imellem dem.

Da tændtes der et Lys i Etlas taagede Hoved. Hun mindedes Ringen, som Sylvia havde frataget hende; hun vidste, at Speideren havde været i Hytten hos Sylvia, thi Kunne og Kale havde seet ham ride derfra, og naar hun dertil lagde Sylvias gjentagne Besøg hos Alva i den sidste Tid, da mente hun at have fundet den Traad, som Broder Esbern søgte.

»Det er Sylvia!« udbrød hun og slog en skraldende Latter op; thi den Tanke kildrede hende at spille sin Fostermoder et Puds og gjøre Gjengjeld for alle de haarde Ord og Knubs, Sylvia havde givet hende i Aarenes Løb, men fornemmelig for den sidste Misgjerning, at hun fratog hende den fundne Skat, Ringen; og saa fortalte hun Esbern det Hele, mens han studsende hørte paa hende og ikke lønnede hende med det Bifald og den Tak, som hun havde ventet. Da hun taug, blev han siddende, hensunken i mørk Grublen.

Den Opdagelse, at Sylvia havde Fingrene med i Spillet, var ham ingenlunde kjær og gjorde ham i det første Øieblik betænkelig, ikke blot fordi hun var hans Frænke, men fordi han lige fra sin Barndom af havde seet op til hende med Beundring og Frygt, og denne Frygt stak ham

endnu i Blodet. Som en Kirkens Tjener var han enhver Troldkvindes givne Modstander, men han havde i sin Tid faaet det at fornemme, at Sylvia var en Kvinde, udrustet med en særlig Aandens Gave, vistnok Satans Tjenerinde, men en Modstanderske, hvem han trods sin Tro paa Kirkens Magt og sin Tillid til egen Kraft, dog ikke følte sig voxen.

»Dette lyder lidet troligt, Etla«, sagde han omsider; »Sylvia er for klog til at indlade sig med en Landsens Fjende og løbe Alva Hansdatters Ærinde.«

»Jo, jo«, udbrød Etla. »Visselig er hun klogere end Nogen af os! Hun veed, hvad hun gjør, men hun ræddes for Intet, naar hun seer sin Fordeel derved. Prøv, om Du kan pudse hende; evner Du det, da vil jeg sige, at Du er den klogeste Mand i dette Land.«

»Lad mig derom«, svarede Esbern afvisende; »men hvad Dig angaaer, Etla, da maa Du nu gjøre Dit. Vogt paa dem Begge, baade Alva og Sylvia, og mærker Du noget Mistænkeligt, da gaa strax ind til Staden og lad mig det vide. Du er mit Skriftebarn. husk det, og naar Du melder Dig ved Talegittret i Klostret, da vil Du ikke blive afviist.«

»Gjerne«, sagde Etla, »lurede jeg paa Alva, men dertil har jeg kun ringe Leilighed.«

Esbern grundede et Øieblik og sagde derpaa:

»Jeg skal overveie den Sag. Siig mig, hvorlunde er Gertrude sindet?«

»Hun er paa Nakken af Alva«, svarede Etla, »og holder hende strengt i Tømme, det er kundbart nok.«

»Nu, det er vel«, sagde Esbern og reiste sig; »jeg gaaer nu op til Gaarden og vil tale med hende. Gud have Dig, indtil vi atter mødes!«

Men Etla bøiede ikke sit Hoved med Andagt, da han til Afsked lagde sin Haand velsignende paa det. Hun blev staaende og saae efter ham med et sky Blik, indtil han forsvandt i Skovens Tykning.

Raskt gik han ad Skovstien og naaede snart Veien, som førte op til Gaarden; men strax da han traadte ud paa den, hørte han Hovslag og saae Hans, Alva og Olaf Rangvald komme ridende.

Da Hans blev ham vaer, standsede han sin Hest og talte ham venligt til.

»Ei, Broder Esbern«, sagde han, »er Du kommen for at faae Din Pose fuld? Nu, Du skal ikke gaae fattig herfra. Vi ride over til Rangvaldsgaard, thi i Morgen skal Tangvid derover med alt Folket og bjerge Hø for Olaf, og jeg vil see Leiligheden an; men min Hustru er til Huse; gaa op til hende; hun vil sikkert tage vel imod Dig.«

»Tak Hans«, svarede Esbern, mens han lod sit Blik hvile forskende paa Alva.

Hun blegnede; der var i de mørke Øine en Braad, der mindede hende om Hangvar. Hun gav Barbara et Rap og red derfra, fulgt af de Andre; men Esbern fornam, at han indgød hende Afsky, og det gjorde hans Gang op til Gaarden end lettere. Han svoer i sit Hjerte, at hun skulde komme til at undgjelde derfor. —

For Gertrude var Broder Esbern ikke ganske fremmed, men deels havde hun hørt saa meget Nedsættende om ham, dels yndede hun ikke Tiggebrødrene; Herremunkene og Prædikebrødrene, det var hendes Folk. Derfor fik han en noget kold Modtagelse, men at vise en Udsending fra Graabrødreklostret i Visby Ringeagt, dertil fordristede hun sig dog ikke. Det faldt ham da ikke vanskeligt at faae hende i Tale, og nogle faa dristige, men snildt beregnede Ord fra hans Side bragte dem hurtigt til Forstaaelse.

»Vil man fange Ræven«, sagde han til hende, »da sætter man bedst Saxen ved Gaasestien. I maa lade Eders Stifdatter nøie bevogte, men helst uden at hun mærker det. Giv hende en Selskaberinde, som aldrig forlader hende, hverken Nat eller Dag.«

»Det Raad er godt«, svarede Gertrude, »men hvor skal jeg finde en Kvinde, hvis Sel-

skab hun vil taale? Sylvia er det eneste Menneske, med hvem hun indlader sig, og den lede Hex vil jeg ikke have under mit Tag; ja, hvis ikke min Huusbond saa strengt havde forbudet mig at vise hende af, da vilde jeg ikke taalt hendes Strippen her paa Gaarden.«

»Luk Døren for hende, det koste hvad det vil«, udbrød Broder Esbern; »lad Moderen gaae og tag hendes Fosterdatter i Stedet. Paa Etla kan I lide; fæst hende, toe hende og giv hende gode Klæder. Siig hende, hvorlunde hun skal tee sig, at hun maa være snild som en Slange, daare Alva med gode Ord og vinde hendes Fortrolighed; da vil sikkert mærkelige Ting komme for en Dag; men til Alva skal I sige: her er Etla, Din Legesøster, hvem Du jo fordum var god. Som vi have antaget os hendes Barn, saaledes ville vi og nu bjerge hende selv og gjøre en skikkelig Kvinde af hende. Hun skal være hos Dig og gaae Dig til Haande.«

»Raadet er godt, naar blot Redskabet viser sig at være haandteerligt«, svarede Gertrude; »men Etla er vild som en Skovros, der hverken taaler Grime eller Gjord.«

»Men hun er og kjær ad gode Dage og lækker Mad«, svarede Esbern; »hun er dertil snild nok, og Hadets Flamme vil hærde hendes Hjerte som Ilden Staalet og gjøre hende fast og tro. Om I saa synes, da vil jeg lægge

Hjemveien over Myren og gjøre hende klog paa, hvorledes hun skal forholde sig.«

Gjør det«, sagde Gertrude og saae til ham med sky Beundring, »i Eders Hænder, Broder Esbern, vil den stakkels Tøses Hjerte være som Vox. Ved min gode Helgeninde, Sancte Gertrude, min Huusbond greb ikke feil, da han satte Eder i Klosterskolen! —

Med en vel fyldt Pose gik Broder Esbern derfra; men paa Veien traf han Sylvia, som vilde op til Gaarden. Begge standsede de uvilkaarligt, da de saae hinanden, som to glubske Hunde, rede til Angreb, men dog vaersomme for at dække sig. Synet af en Munkekutte var nu altid som en Brand i Næsen paa Sylvia; men hertil kom, at hun havde været nede paa Myren og talt med Tangvid, saa at hun ikke var ganske uvidende om, hvad hendes unge Frænde førte i sit Skjold.

Han gjorde de første Skridt, og da hun ikke rørte sig af Pletten, gik han hen til hende, smed den tunge Pose, udstrakte sin Haand og sagde:

»Fred være med Dig, min gode Frænke!«

»Fanden have Dig«, lød det grove Svar. »Ikke henter jeg Fred hos kutteklædte Skalke. Du er ikke kommen for Guds Skyld, ikke heller for at faae Mad i Din Pose, men for at speide og hidse op til Hevn.«

Da angrede Esbern sin store Daarskab, at hans Mund var løben af med ham, da han talte med Tangvid; thi det mærkede han nu, at hvad han havde sagt til ham, var gaaet lige i Sylvia. Nu forsøgte han da at gjøre sin Feil god igjen.

Nu, nu, Sylvia«, svarede han med sit bedste Smiil, »jeg forstaaer! Du kommer fra Tangvid, hvem jeg kyste med nogle iilsindede Ord. Det var blot som et Skrald uden Lyn; tiet og blot tigget, det havde jeg nu i tvende Døgn, saa lystede det mig en Gang at prædike og tordne; det var Alt.«

Men hun saae lige mistænksomt paa ham og sagde:

»Hvad det nu var eller ikke var, saa siger jeg til Dig; kryds ikke min Vei og hold Din Kniv af mit Smør! Gaa Din Stoddergang, tig Din Pose fuld og list saa hjem til de andre Sviin, Dine Brødre, det vil, ved Wodin, tjene Dig bedst.«

Men den Bekomst var dog Broder Esbern for drøi. Han foer op og sagde:

»Forbandet være Du, Din lede Kvind, Du som dyrker Afguder og sværger ved dem! Flød ikke det samme Blod i vore Aarer, da gav jeg Dig an og lod Dig stevne til Thinge, at Du kunde vorde brændt paa Baalet som en led Hex, det Du er!«

Og hvo skulde vel være Dit Vidne?« spurgte Sylvia med et spodsk Smil. Mon den Krage, som fløi der? Du kyser ikke mig, Din Hvalp! Lyt til min Advarsel, om Du har Dit Liv kjært! Træk Rævekløerne til Dig, mens det er Tid, thi snart kommer Løven, og falder Du mellem hans Tænder, da vil han knase Dig lig en liden Muus.«

»Løven?« udbrød Esbern, »hvad mener Du, Kjerling? Ei«, føiede han efter et Øiebliks Eftertanke til, nu har jeg Da Vidnesbyrd for, at Du har været i Ledtog med Speideren! Dannerkongen, han maa vel være Din Løve; men der lod Du ham brøle for tidligt, Sylvia'

Hvo taler om Dannerkongen«, sagde Sylvia i en usikker Tone, saa at Esbern skjønnede hendes Anger over, at hun i sin Hidsighed havde forsnakket sig. »Hvad veed jeg om ham? Ikke veed jeg, hvo det bliver, eller hvorfra det vil komme; men den Stærkere vil komme over den Stærke og binde ham. Jeg har længe seet det forud i Aanden, og der var en Tid, Esbern, da Du sad ved min Fod og lyttede til den Spaadom; da var Du Barn og hadede de hoffærdige Odelsbønder; da vilde det frydet Dig, om Krig var gaaet over Landet og den røde Hane havde galet over Gaardene; men da Du krøb i Kutten, blev Du til et brægende Faar og et Maddyr uden Høisind.«

Der fik Sylvia igjen Overtaget, det kunde hun læse i Esberns Øine; hendes Ord fandt Gjenklang i hans Hjerte, og han følte sig et Øieblik usikker; men hans Oplærelse i Klostret og Samkvem med aandeligt dannede Mænd havde dog hævet ham og taget den værste Gift af hans Trælleblod. Han ønskede de Store kuet og Almuen hævet, men en Forræder mod sit Folk og sit Fædreneland, det kunde han ikke blive, og Fædrelandskjærligheden lagde da nu ogsaa Svaret paa hans Tunge.

»Gud see i Naade til Din vildfarende Sjæl!« sagde han. »Føi ikke Forræderi til Afguderiet, Sylvia, thi da vil det tage en Ende med Forfærdelse for Dig.«

Men netop den Ro, hvormed han sagde dette, opirrede Sylvia; hun følte Advarslens Berettigelse, men blev kun derover desto mere rasende.

»Pest ramme Dig, Karl!« raabte hun. »Jeg skal riste Runer paa Din Vei, hvorover Du skal knække Din Hals.«

Esbern blev hvid om Kind og følte noget af den gamle Rædsel i sit Hjerte, men han betvang sig og sagde:

»Du har i Dag ristet Runer for Dig selv, thi ved min Helgen, de Ord, Du sagde før om Løven, Du har seet i Aanden, dem skal jeg

opbevare, og de skulle engang om fornødent, vidne imod Dig.«

Da svarede Sylvia ikke et Ord, men saae blot paa ham med et Blik, som fik hans Hjerte til at isne. Han fornam, at hun svor ham Døden; men han satte sin Ed og sin Gud mod hendes.

»Saa prøve vi da den Krig, min gode Frænke«, sagde han med et ondt Smiil; »end lever Gud, og det bæres mig for, at den hellige Franciscus og hans Seraph*) ville vise sig at være stærkere end Fanden og Wodin.

Saa gik han ad Myren til, men Sylvia blev staaende og truede med sin knyttede Haand efter ham.

---

*) I Følge Legenden viste Christus sig for Sct. Franciscus i en Seraphs Skikkelse.

ANDET KAPITEL.

ALVA GJØR DET, HUN NØDIGT VIL.

Om Aftenen ved Solnedgang sad Olaf og Alva paa Steenbænken udenfor Rangvaldsgaardens Stuehuus.

Omtrent to hundrede Aar var denne Bænks Alder, thi den var lige saa gammel som Huset selv, og den havde Hævd paa at være den skjønneste Udsigtsplads i mange Miles Omkreds. Rangvaldsgaard laae nemlig paa en Bakke, en af de faa Høider i Øens Indland, som danner en jevn Høislette.

Herfra kunde man see vide ud over det frodige skovdækkede Land og skimte Kysten langt Sønder paa. Det var som et vidtstrakt bølgende Hav af Grantoppe og vilde lignet een sammenhængende Urskov, hvis ikke de spidse Kirketaarne, som hist og her ragede op, havde vidnet om, at i Ly af disse Skove levede et

gammelt Folkefærd og trivedes et christeligt Samfund.

Aftenrøden laae blussende over det hele, storladne Landskab, og Alva sad med korslagte Arme og saae derpaa. Hendes Holdning var kjæk; der var ingen sygelig Bleghed over hendes Aasyn, tvertimod laae Sundhedens Glød paa hendes Kinder, og det var kjendeligt for Enhver, at hendes Skikkelse i det sidst forløbne Aar mærkeligt havde udviklet sig; den var bleven høiere, fyldigere og kraftigere.

Olaf sad stum ved hendes Side. Han tænkte paa, hvorledes hans Fædre, Slægtled efter Slægtled, havde siddet paa denne Bænk med deres Hustruer, omgivne af deres Børn. Her havde han mangen Sommeraften selv leget som Barn, og nu, da Alva i denne Aftenstund sad her ved hans Side, saae han et skjønt Fremtidsbillede, hende med Fruerlinet paa de gule Fletninger og deres Børn legende omkring dem.

Hans Hjerte var saa fuldt, men turde ikke ret give sig Luft. Alle hans Forsøg paa at finde Nøglen til hendes Hjerte, det magiske Ord, der skulde løse Trolddommen og bryde Isskorpen, havde hidtil været forgjeves. Hun var ikke umild imod ham, men saa underlig rolig, koldsindig og faatalende. Omsider brød han Tausheden og sagde:

»Er her ikke lifligt at dvæle, Alva? Mindes Du den Aften for otte Aar siden, da Du var her med Dine Forældre og Sødskende, og vi legede sammen her paa Grønningen?«

»Nei«, svarede Alva kort og vedblev at stirre ud over de rødmende Skove.

»Da sagde Du et Ord, som ofte siden har frydet mit Hjerte«, vedblev han; »Du standsede i Legen, pegede ud og raabte: See der Eskelhem Kirke; o Moder, herfra kunne vi skue hjem!«

Saa taug han, men da der intet Svar paafulgte, vedblev han og spurgte:

»Har det intet Lokkende mere for Dig, Alva, at fæste Bo her hos mig, hvor Du kan skue hjem?«

Da saae hun paa ham og nu, som saa ofte, naar hendes deilige Øines fulde Straaleglands faldt paa ham, steg Blodet ham i Kinderne, og han rødmede som en ung Pige.

»Du beiler i Utide«, sagde hun med et Smiil, som forekom ham heelt isnende, »end er det ikke Sanct Olafs Dag; og hvortil slig bevægelig Tale? Du tager ikke Din Hustru ved skikkeligt Brudekjøb, som andre Mænd, men ved Tvang. Saa gjorde stundom Fædrene, siger Sagaen, og det vil da gaae Dig som dem; de vandt blot deres Hustruers Legemer, men ikke deres Sjæle.«

Der fik Du læst og paaskrevet, Olaf«, lod det bag dem, og da de vendte sig om, saae de Ragnhild staae ved det aabne Vindue og bag hende Hans.

»Om Du lod den Luren fare, Ragnhild«, sagde Olaf heftigt, »da vilde det ved min Helgen være mig kjært og sømmede sig bedre for Dig.«

»At stikke Hovedet ud for at drage frisk Luft, er det at lure?« spurgte Hans, idet han lænede sig til Karmen. »Men nu fik jeg at vide, Alva, hvorledes Hovedet staaer paa Dig, og at Du fremdeles er gjenstridig i Dit Hjerte. Saa fristes jeg nu til at tænke, at vore Fædre gjorde klogt, naar de toge en Brud med Vold; thi skulle Kvinderne regjere Verden med deres Luner, da vil det ved Gud den almægtige blive altfor broget for os Mænd. Svarlig angrer det mig nu, at jeg gav Dig Frist til Sanct Olafs Dag; thi da ville vi vel være lige vidt med Dig, men da vil ingen Klynken hjelpe Dig. Brug da hellere Din Forstand og skik Dig sømmeligt i det, som maa skee.«

»Spar de mange Ord, Hans«, sagde Ragnhild, idet hun fæstede sit skarpe Blik paa Alvas blege Aasyn. »Jeg seer det klart i Aanden, at det aldrig vil skee; hun gaaer ikke til Brudeskamlen med ham.«

»Ja, ja, Ragnhild«, svarede Hans spydigt,

»vi vide det grant, at Du ikke ønsker det; men dog vil det skee. Nøglerne maae fra Dit Bælte før eller siden.«

»Men skikker Du Dig ikke, Ragnhild«, sagde Olaf forbittret, »da skal det blive gjort, før Du venter det. Ja, jeg skjønner, at saa maa det være; Du maa inden Brylluppet herfra. Jeg lover Dig det, Alva, at naar Du drager herind som min Hustru, da skal Du faae Nøglerne af min egen Haand og ikke af Ragnhilds.«

Ragnhild vendte sig hastigt mod sin Broder; de skarpe, graae Øine lyste under de tætte Bryn, og der viste sig to røde Pletter paa hendes Kinder. Hun skjønnede, at hun vilde gjort klogere i at tie før, men nu var der ikke Andet for hende at gjøre, end at sætte Haardt imod Haardt. Dog foer hun ikke op; hun loe stille og sagde derpaa:

»Ei hør! Du vil vise Din egen Søster af Fædrenegaarden? Da er dog Sligt ingen Sinde før gjort i vor Slægt og gjøres ikke gjerne uden begge Parters Minde. Frænderne have et Ord at tale med der; jeg tænker, at Du varer Dig vel, og det er min Mening, at vi her mundhugges omsonst. Hvad gjelder det — ved Sanct Hansdags Tide om et Aar, da hænge disse Nøgler«, og saa ranglede hun med dem, »hvor de nu ere, om jeg da er oven Jorden; men

hvor det saa ellers gaaer, saa ville de ingensinde blive heftede ved den Jomfrues Bælte der!«

Alva takkede hende i sit Hjerte for den Spaadom, men hun turde Intet sige. Dog saae hendes Fader Glædesblikket i hendes Øine og blev end mere gram i Hu derved.

»Frænderne staae med os, Ragnhild, mærk Dig det«, sagde han, »og hvad Olafs Løfte til Alva angaaer, at vise Dig af Gaarde, da veed Du heelt vel, at han er en Mand, hvis Ord staae ved Magt og ikke lade sig vidske ud med en Svamp.«

Ragnhild smilte spodsk og gik fra Vinduet; men Hans kom nu ud, tog Olaf til en Side og sagde til ham:

»Nu ride vi hjem og saa er det nok rettest, at vi holde os herfra, indtil Bryllupsklokkerne ringe; men kom Du over til Vort saa ofte Du kan.«

»Ak, Hans«, svarede Olaf, »lige koldsindig er Alva imod mig; en sorrigfuld Brudefærd vil det blive, frygter jeg.«

»Vist ikke«, sagde Hans og klappede ham opmuntrende paa Skulderen; »hendes Hu vender sig nok, om ikke før, saa naar hun er bleven Din Hustru.«

»Men der er et Stød til«, svarede Olaf forsagt.

Og det var der, om de skulle rette sig efter Skik og Brug; thi sjelden stod et Bryllup før et Aar efter Trolovelsen; men Hans mente, at de i dette Tilfælde burde sætte sig ud derover. Bryllupet skulde indvarsles, og Gjesterne indbydes sex Uger før Bryllupsdagen; han vilde da gjøre dette strax ved Fæstensgildet, som pleiede at staae med stor Stads og mange Ceremonier, og som jo ogsaa var den i verdslig Henseende egentlig bindende og afgjørende Akt.

»Der er tre Uger til Sanct Olafs Dag«, sagde Hans da, »og sex Uger dertil giver ni; dem kommer Du vel over, ei sandt? Og naar Du kommer over til Vort, da vær munter og lad som Intet. Frit ikke Alva om, hvad hun tænker og vil, men lad hende fornemme, at Tingen er gjort af, og at her ikke er mere at føre Snak om.«

Saaledes satte han Mod i Olaf og ved Afskeden viste denne et glad Ansigt, hjalp Alva i Sadlen, trykkede hendes Haand og sagde hende saa hjerteligt og frimodigt Farvel, at hun blev heel ilde til Mode derved.

Men Alva og hendes Fader rede hjem i Taushed. Gram i Hu var han og vilde ikke spilde flere Ord paa hende, og hun ønskede Intet hellere, end at kunne ruge over sine egne Tanker.

Kun sjeldent i denne Prøvelsens Tid var

hendes Sjæl ret nærværende ved det, der foregik omkring hende. Saa svulmende fuldt var stundom hendes Hjerte af Længsel, Haab og Angst, at hun troede, det vilde briste. Ulidelige vilde disse Dage været for hende, hvis ikke den Lindring var bleven hende til Deel, nu og da at samtale med Sylvia og aflæsse noget af Byrden paa hende.

Baandet mellem hende og hendes Fostermoder var nu atter blevet fast knyttet, og mens Alva fandt stor Trøst i Sylvias Medviden og Deeltagelse, blev Sylvia selv i Alvas Nærværelse som løftet op fra det lave Standpunkt, hvortil hun i Ulykken var sunken ned og lignede atter sig selv, som hun havde været i bedre Dage. Kløften mellem de høiere og lavere Stillede var jo i hine Tider heller ikke saa stor, navnlig ikke i et Bondesamfund, som det gullandske, og Sylvia besad paa sin Viis en Aandsdannelse, som stillede hende over mangen en Kvinde, der svøbte sig i Sindal og Fløil.

Men uagtet Raaheden i hendes Væsen saaledes blev afdæmpet og tilbagetrængt, traadte den lavsindede Snedighed, hun selv havde havt saa megen Brug for, mens hun fegtede sig gjennem Verden, utilsløret frem og forargede nu og da Alva.

Kloge vare de Raad, Sylvia gav hende — at hun skulde gjøre gode Miner til slet Spil,

hykle Venlighed mod Olaf Rangvald og lade Alle troe, at hun vilde falde til Føie og paa den berammede Dag uden Vægring lade sig Fæstensringen paasætte.

»Saaledes er det i alle Maader bedst«, sagde Sylvia; »thi da vil Du nyde Fred og have friest Spil.«

»Men naar nu Sanct Olafs Dag oprinder«, spurgte Alva, »og Ebbe ikke er kommen hvad da?«

»Nu, min Dukke«, svarede Sylvia, »da faae vi see, hvor høit Flammen blusser i Dit Hjerte, og hvad Du da har Mod til at gjøre; men skulde Alt til den Tid være stille, og der ingen Tidender er kommen fra Din Hjertenskjær, da faaer Du vel skikke Dig i Din Skjebne og blive Olaf Rangvalds Fæstekone; der kunde hænde Dig noget Ringere!«

Paa det Punkt glippede altsaa Forstaaelsen, thi Alva havde svoret i sit Hjerte aldrig at gjøre, hvad Sylvia der raadede til; men dog blev hendes kloge Fostermoders Formaning ikke ganske uden Frugt. Med stor Snildhed havde Alva indtil denne Dag styret mellem alle Skjær og holdt det saaledes gaaende, at hun uden ligefrem at hykle dækkede sig; men denne Aften havde hun givet sig blot.

Derpaa tænkte hun, mens hun red hjem. Hun indsaae, at hun nok kunde have snoet sig

derfra ved at give Olaf et venligere Svar, uden at dette havde behøvet at indeholde noget Løfte, og da vilde det være undgaaet, som fulgte paa. Mon hendes Fader nu vilde gribe til strengere Forholdsregler imod hende? I saa Fald kunde hun blive ilde stedet og nødsages baade til at lyve og love mere, end hun skjøttede om.

Hun haabede dog, at Alt vilde blive ved det Gamle, og der vilde vel heller ikke skeet Noget, hvis ikke Broder Esbern havde været der og lagt sit Snogeæg; men da nu Gertrude strax samme Aften lod Hans vide, at hun fandt det raadeligst at lade Alva noget skarpere bevogte, og at hun havde udseet Etla til at være om hende, saa fandt hun ganske mod Forventning sin Huusbond i den for hendes Forehavende gunstigste Stemning. Han gik strax ind derpaa, dog rigtignok med det Forbehold, at der ikke blev øvet nogen ligefrem Tvang eller Vold mod Alva.

Gertrude satte det strax i Værk. Allerede den næste Dag efter Middag, da Alva var gaaet op paa sit Kammer for at søge Ensomhed, traadte hun ind til hende med Etla ved Haanden.

»Her bringer jeg en Selskaberinde til Dig, Alva«, sagde hun, »Din gamle Legesøster, Etla. Det skeer med Faders Vidende og Samtykke. Han mener som jeg, at det ikke er godt for Dig at være alene. Etla er munter og vil for-

korte Dig Tiden, saa Du ikke bliver tungsindig og fanger Griller.«

Alva stirrede med ufordulgt Modbydelighed paa Etlas opstadsede Skikkelse og kunde i sin Overraskelse i det første Øieblik ikke faae et Ord frem. Endelig udbrød hun, idet hun blev blussende rød:

»Saa nu er jeg en Fange, og dette Udskud af en Kvinde skal være min Fangevogterske? Og det vil Du indbilde mig, at Fader har givet sit Minde til?«

»Visselig har han det«, svarede Gertrude med et Smiil, som gjorde Alva syg om Hjertet. »Etla skal være hos Dig Dag og Nat; Du faaer dele Seng med hende. Skik Dig deri, eller Du drager værre Ting over Dit Hoved!«

»Det vil jeg høre af hans egen Mund«, raabte Alva og sprang hen til Døren; men Gertrude var lige saa hurtig som hun, greb hende ved Armen og stødte hende tilbage i Stuen.

»Vil Du ikke, saa skal Du«, sagde hun. »Det var ikke Meningen at spærre Dig inde; men nu faaer Du prøve det en Stund, indtil Du falder til Føie.«

Saa gik hun, lukkede Døren og skjød den udvendige Slaa for; men Alva sank om paa Løibænken ved Vinduet og blev siddende der

med sammenknugede Hænder og stirrede paa Etla.

»Hvorfor saa bidsk, Alva?« spurgte Etla med et sledsk Smiil. »Som vi legede fordum, saa lad os nu sladdre. Tykkes Dig ikke, at jeg dog maa være mere muntert Selskab for Dig end Sylvia, den gamle Hegle, hvem Du hidtil laante Øre? Sæt ikke Din Lid til hende; hun er ond og trædsk.«

Da Alva vedblev at stirre paa hende uden at give Svar, foer hun fort og sagde:

»Og hvorom skulle vi da snakke? Lad det blive om ham, Du dog tænker paa om Dagen og drømmer om hver Nat, Din Hjertenskjær, Speideren. En fager Mand er han; jeg saae ham mangen god Gang færdes i Skoven. Nu, Alva, jeg veed, hvad Elskov giver og kan være Dig til Trøst og Raad. Er han her end og sniger sig om i Skove og Myr? Har Du havt Møde med ham og favnet ham? Jeg skal være den Sidste til at laste Dig for det. Vil Du have Bud til ham, da er jeg rede og vil tjene Dig; eller jeg skal føre Dig til ham, og saa blæse vi Din Stifmoder et Stykke.«

Der var Noget i Alvas Blik, som tilsidst lukkede Munden paa Etla. Hun blev staaende med krydslagte Arme og saae Alva ind i Øinene, indtil hun endelig lod Armene synke, gik hen til Løibænken, rakte Haanden ud og sagde:

»Lad det nu være Nok med den Fastelavn, Alva! Ræk mig Din Haand og lad os slutte et Forbund!«

Da sprang Alva op, drog Ebbes Dolk frem af sit Livstykke, løftede den og raabte:

»Kommer Du mig nær, Din lede Kvind, da skal jeg ridse Dit blanke Ansigt, saa Du ikke daarer nogen Ungersvend mere!

Men Etla var ikke blot stor og stærk, hun var tillige behændig som en Kat. I et Nu kastede hun sig over Alva, greb hende om Haandledet, kastede hende om paa Løibænken og vristede Dolken fra hende.

»Saa Din Spyttegøg troede, at Du kunde kyse mig med den Smørstikker«, sagde hun, idet hun stod bøiet over Alva med Dolken i Haanden. »Du, som altid sad paa Stads og aldrig brugte Dine Hænder til Andet end at prikke med en Naal, Du vilde fegte med mig, hvem ingen af Sognets Karle fordrister sig til at røre, ha, ha, ha!«

Saa slap hun Alva, som reiste sig og stirrede paa hende med et vildt Blik. Derpaa saae hun paa Dolken, blegnede og raabte:

»Jesus, det er Speiderens Dolk; jeg har seet den i hans Hænder!«

Hun havde hørt Tangvid tale om det Vaaben, hvormed Hangvar var bleven dræbt, og sige, at hans Huusbond forgjeves havde søgt efter det

og mente, at det maatte være bleven liggende hos Thomas Heglefs.

»Den har siddet i Hangvars Hjerte«, sagde hun med dæmpet Røst og et ildevarslende Smiil, »see, her er Pletter af hans dyre Blod!«

I det Samme gjorde hun et Skridt hen imod Løibænken med Dolken i den loftede Haand; men da sprang Alva forfærdet op, løb hen til Vinduet, stødte det op og raabte:

»Hjelp, jeg bliver myrdet!«

»Hei, Alva, hvad er det?« lød hendes Faders dybe Røst neden for; thi han gik just forbi og var paa Veien over til Laden.

»Etla«, raabte Alva; »kom strax, Fader!«

Da Etla hørte Hans's Røst, stak hun Dolken til sig, greb Alva i Armen og sagde:

»Nu er Værget mit; jeg gjemmer det, indtil Din Boler kommer; da skal det stødes i hans Hjerte!«

Alva saae skrækslagen paa hende; hun turde Intet sige om Dolken og derved røbe, at hun havde tillistet sig den. I det Samme blev Slaaen skudt fra, Døren sprang op, og Hans traadte ind.

»Guds Kors, hvad gaaer her for sig?« spurgte han og saae fra den Ene til den Anden.

»Hun brugte Ukvemsord imod mig«, sagde Etla frækt, »og saa kastede jeg hende om paa

Løibænken for at varme hendes Øren, det er Alt.«

»Ja, her er Syn for Sagen, at Du har brugt Vold«, sagde Hans, idet han tog Alvas Haand og løftede den op.

Der saaes en blødende Rift, som Alva havde faaet, da Dolken blev vristet fra hende, men som hun i sit Sindsoprør neppe havde mærket. Da tog Alva Mod til sig og sagde:

»Vil Du ikke min Død, Fader, da jag denne vanvittige Kvinde af Gaarden.«

»Ja, det maa skee«, svarede Hans, »jeg seer, det er fornødent. Pak Dig, Etla, og vær glad, at jeg ikke varmer Din brede Ryg!«

»Nu gaaer jeg og helst«, svarede Etla, idet hun stirrede paa Alva; »det er ingen Gjerning for mig at vogte paa Storbønders uvorne Børn, og jeg burde vidst det forud, Hans, at fra Naade til Unaade er der ikke langt hos Dig; men det siger jeg Dig, at hvis Du ikke vogter vel paa hende der, da vil hun spille Dig værre Puds, end Du tænker!«

»Herud med Dig, Din Tøite!« var hele det Svar, hun fik af Hans; men da hun var gaaet, tog han Alva ved Haanden, saae hende ind i Øinene og sagde:

»Nu et Ord til Dig, mit Barn! Du har selv ved Din Trods voldet, at jeg lod Dig sætte under Opsigt. Du har ikke lagt Dig min For-

maning paa Sinde, at vende Din Hu til Olaf, men tvertimod forhærdet Dit Hjerte imod ham; og dog har Du jo selv erkjendt og veed, at Du maa blive hans Hustru, det kan ikke blive anderledes; til hvad Gavn da denne barnagtige Gjenstridighed?«

Alva saae paa ham med et usikkert Blik og sagde:

Hvor kan Du dog tænke, at jeg saadan paa en Studs kan vende min Hu og skabe mig om?«

Hans saae paa hende med et Blik, som ikke huede hende.

»Hør nu mit sidste Ord om den Ting«, sagde han koldt og fast: naar Olaf i Morgen kommer, da gjør Du ham Afbigt og siger ham selv, at den Modvillie, Du hidtil har viist ham, angrer Dig; og Du forkynder ham i Moders og min Overværelse, at Du vil give ham Din Tro. Da kan Du enes med ham om Dagen, naar Fæstegildet skal staae. Vil han slaae sig til Taals med at vente til Sanct Olafs Dag, da lad det blive derved; men vil han have Dagen sat før, da bør hans Villie skee.«

»Nu bryder Du Dit Ord, Fader«, sagde Alva med Angst i sit Blik. »Haardt farer Du nu frem imod mig; nu græder Moder over os i sin Himmel.«

»Og om saa ikke blot hun græder, men

alle Engle med hende«, raabte Hans rasende, »det skal dog være, som jeg har sagt! Kun paa de Vilkaar kan Du nyde Fred og Frelse i Hjemmet. Gjør Du det ikke, da spærrer jeg Dig inde og slipper Dig ikke af Buret, før Du er falden til Føie.«

Alva foer ikke op; hendes Aasyn blev tvertimod saa underlig roligt, og der viste sig en Trækning om hendes Læber, som lignede et Smiil. Dog rystede hendes Stemme, da hun svarede og sagde:

»Nu skjønner jeg, at det er Din faste Villie, at jeg maa gjøre det, jeg nødigt vil. Du skal ikke faae den store Synd paa Din Samvittighed, Fader, at Du har brugt Vold mod Din Datter.«

»Nu, Gud være takket, at Du omsider kom til Din Forstand igjen«, udbrød Hans i en Tone, som viste, hvor stor en Lettelse han følte. »Nu skal Alt igjen blive godt mellem os!«

Da gik hun hen til ham og gav ham et Kys, kjærtegnede ham og klappede hans skjæggede Kind. Han gjengjeldte Kjærtegnene, men sagde dog:

»Sært bevægeligt er Dit Sind, Alva! Alt er overvættes hos Dig.«

Saa gik han fra hende; men da ved Nadvertid Gertrude kom for at søge hende, fandt hun Kammeret tomt. Forgjeves ledte de efter hende paa Gaarden og i Skoven; og da de atter

vendte tilbage til hendes Kammer i Sovehuset, viste en Ransagning af hendes Kiste, at hun maatte være flygtet, thi der manglede flere af hendes Klædningsstykker og hendes Smykker; men hun maatte være gaaet bort paa sin Fod; thi Barbara gik og græssede paa Engen, og der savnedes ingen af de andre Heste.

Nu forstod Hans Hensigten med hendes Kjærtegn; det var hendes Afskedshilsen til ham; og nu begreb han Meningen af hendes Ord, i hvilke det ikke var faldet ham ind at see nogen Tvetydighed.

»Det hun nødigt vilde«, sagde han, »det var at løbe af Hjemmet, og paa sin Viis har hun friet mig fra det, hun kaldte en Synd; o, Kvindelist har ingen Brist!«

Men idet han mindedes den Kjærlighed til ham, hun havde lagt for Dagen, og om hvis Oprigtighed han dog ikke tvivlede, blev han saa mod i Hu, at han den Aften ikke satte efter hende, men holdt sig hjemme; og da Gertrude ikke kunde faae ham af Pletten, slog hun sig til Taals og sagde:

»Nu, vi hitte hende nok. Over Havet flyer hun da ikke let, og hvor skal hun i Længden fjæle og bjerge sig her paa vor liden Ø? Men det er min Tro, at hun er gaaet til Staden og har søgt Tilflugt hos Thomas og Catharina.«

Det fandt Hans ogsaa høist sandsynligt, og

Enden paa deres Raadslagning blev da, at han aarle den næste Morgen vilde ride over til Rangvaldsgaard, underrette Olaf om, hvad der var skeet, og med ham i Følge ride ud til Visby.

Det gjorde han da; men da han en Time efter Solnedgang nærmede sig Rangvaldsgaard og med Sorg tænkte paa, hvilken ildevarslende Tidende han havde at bringe, da saae han et Syn, som ikke gjorde ham Sagen lettere.

Olaf stod paa Grønningen udenfor Gaarden og lod en ung Fole løbe i Line. Det var en Guldfux, den skjønneste Hest, han havde i sin Flok, og Hans vidste, at den var bestemt til Fæstegave for Alva. Det skulde være hendes Brudehest: Olaf syslede stadigt med den, tæmmede den, red den til og lærte den at knæle.

Hans Tanker var da ogsaa i denne Morgenstund ved det nærmeste Maal for hans Ønsker, Fæstensgildet. Han saae i Aanden Hans's Storstue festligt smykket, fuld af skjønne Gaver og alle Frænderne forsamlede. Han forestillede sig det høitidelige Øieblik, da Alva lagde sin Haand i hans — thi han haabede dog, at hun ikke, naar det kom til Stykket, vilde vægre sig ved at gjøre det — og han da efter den skjønne gamle Skik skulde sige til hende: »jeg fæster Dig til min egen Kone efter Guds Lov og gode Mænds Samtykke, og er Du fra nu af min Fæste-

kone« — da han hørte Hovslag og saae Hans komme ridende.

Guds Fred og Velkommen, Hans«, raabte han ham i Møde, er hun ikke skjøn og letfodet? Og see, hvor statelig Man og Hale flyve paa hende!«

Da standsede Hans sin Hest, slog op med Haanden og sagde:

»Gud see i Naade til os, Olaf! Hesten har Du; men jeg ikke Bruden: Alva er undrendt og flygtet.«

Da slap Olaf Linen, lod Fuxen løbe og stod der som en Støtte; men da han havde faaet de nærmere Omstændigheder at vide, brød hans Forbittrelse mod Gertrude løs og han sagde:

»Hans, Hans, hvor kunde Du lade Dig forlede til at give Din gode, uskyldige Datter en Bolerske og Landstrygerske som Etla i Vold? Selv har Du drevet hende af Hjemmet.«

Og han var strax rede til at ledsage Hans.

»Vi ville«, sagde han, »om fornødent, ransage Øen fra den ene Ende til den anden; sært skulde det gaae til, om vi ikke finde og bjerge hende.«

Men da de kom indenfor til Ragnhild, og hun fik at vide, hvad der var skeet, kunde hun neppe dølge sin hoverende Glæde, og da hun et Øieblik blev alene med Olaf, sagde hun til ham:

»Vil Du nu løbe Landet rundt efter den galne Tøs? Det vil nedværdige Dig, min gode Broder. Jeg siger nu og med end mere Skjel, som jeg sagde, da Thomas Heglef, den Sledsker, kom og lokkede Dig — vær en Mand og lad hende fare!«

Men hun prædikede for døve Øren. Hurtigt vare Olaf og Hans i Sadlen, og de naaede snart Visby, hvor de bedrøvede Thomas Heglef og hans Hustru med deres Forespørgsel, men hvor de ikke fandt Alva.

Saa red de atter ud af Byen, og der mødte de en gammel Kjerling, som kom Nord fra og sagde, at hun i Dagbrækningen paa sin Vei havde mødt en ung Jomfru med en Byldt i Haanden; og da det tyktes dem, at Beskrivelsen passede paa Alva, besluttede de at ride Nord paa ad den angivne Vei; thi gamle Ejsten, en Frænde af Hans og Alvas Gudfader, boede i Bunge helt oppe ved Faarø. De pleiede at gjeste ham een Gang hver Sommer, saa at Alva godt kjendte Veien derop, og han havde hende meget kjær, hvorfor det ingenlunde var utænkeligt, at hun kunde være tyet op til ham.

»Sært nok, at jeg ikke faldt paa det strax«, sagde Hans, idet de rede videre; »dette har mere for sig; thi Thomas vilde naturligvis strax udleveret Barnet til os; men Ejsten er en stri-

dig gammel Karl og kunde godt være til Sinds at stænge Døren for os.«

Men ogsaa dette Ridt blev forgjeves; de fandt intet Spor af Alva paa Veien, og i Bunge havde hun ikke været. Hans fik onde Ord af Ejsten, fordi han var faret saa haardt frem mod saa godt et Barn som Alva, gram i Hu red han derfra med Olaf, og efter en Uges Omflakken naaede de med uforrettet Sag tilbage til Eskelhem.

Der bleve de imidlertid modtagne med en Tidende, som mindede dem om, at der var Noget, som det havde ligget endnu nærmere at falde paa, og som Gertrude da ogsaa under deres Fraværelse var kommen i Tanker om — Sylvias Hytte var nemlig bleven funden tom og forladt.

Strax da det faldt Gertrude ind, at Alva kunde være tyet ud i Skoven til sin Fostermoder, var hun reden derud, ledsaget af Tangvid, uagtet han mente, at der kun var ringe Sandsynlighed for, at Alva skulde have søgt ud til Sylvia, som ikke havde Magt til at yde hende nogen Beskyttelse; men nu maatte de næsten troe, at de i Forening vare rømmede; thi ingen af Naboerne, hvem de udspurgte, havde siden den Dag, da Alva var flygtet, seet Noget hverken til Sylvia, Kunne, Kale eller

Etla; og dog havde de Ondt ved at tænke sig Muligheden af, at Alva havde kunnet indlade sig paa at flakke om i Landet med en Kjerling som Sylvia.

Der var een Omstændighed til, som gjorde Sagen endnu mere gaadefuld for dem. Det var nemlig om Morgenen efter Alvas Flugt blevet meldt Gertrude, at Hønsepigen, liden Karen, sporløst var forsvunden.

Ganske vist havde Alva altid været denne grimme, sjudskede og efterladne Tøs god, især fra den Dag af, da Ulykkesfuglen, Speideren, var falden paa at tage det lille Utyske under sin Beskyttelse; men hvad vilde Alva med det Paahæng, især hvis hun var tyet til Sylvia, der jo fra Fortiden af var vant til at varte hende op?

»Det tykkes mig dog«, sagde Gertrude, »at det Ene svarer heel godt til det Andet; i Fru Sylvias Huusstand maa en Kammerpige som Karen være heel passelig.«

»Min Forstand staaer stille«, svarede Hans sorgfuldt; »men vi have Alle regnet feil; i min fagre Datter med de milde Øine og det gode Hjerte boer dog ėt høit Sind og en staalsat Villie; det bæres mig for, at vi aldrig mere faae hende at skue.«

Dog besluttede de efter en Dags Hvile og

Raadslagning at prøve deres Lykke Sønder paa. Den næste Morgen red Hans og Olaf ad Sande til, ledsagede af en Stalddreng, som førte den opsadlede Barbara ved Tøilen.

»Nu vil det gaae«, sagde Olaf, da de red af Gaarden; »Barbara vil give os Lykke!«

TREDIE KAPITEL.

ETLA FAAER SIG EN NY FÆSTEMAND.

I Sundre Sogn, paa Gullands yderste Sydspidse, hæver sig brat den mægtige Kalkklippe Hoborg, paa de tre Sider ombrust af Havet, lidet tilgængelig fra Landsiden og saaledes ganske svarende til sit Navn; thi den er en høi Borg, ikke opført af Menneskehænder, men sat der af Gud Herren selv som et Værn for Øens sydlige Odde mod det fremstormende Havs Vælde. Selve Fæstningen, det er Klippen med dens haarde, steile Vægge, Udenværkerne ere de ved Bjergets Fod henkastede Jettesteen, vældige Klippeblokke, dannede af grovkornet, marmorlignende Kalk.

Menneskene have ingensinde fundet Anledning til af denne Naturborg at gjøre, hvad den vel kunde blive, et andet Gibraltar. De have fra gammel Tid af gjort sig den nyttig

ved at bryde Steenplader af dens Bryst til at smykke deres Kirker og Boliger med; men de have dog ogsaa givet den en Sjæl, Hoborg-Gubben, denne Sagnets fantastiske Skabning, som sagdes at have fæstet Bo i Bjergets Indre, hvortil den bekjendte store Hule mentes at være som en Forhal. Fuldt og fast troede Folket i lange Tider paa Hoborg-Gubbens Tilværelse og har givet Vidnesbyrd derom i nogle Sagn, der ere prægede af det milde Lune, som altid har været eiendommeligt for Gullænderne. Gubben var ingen ond Trold, men Trold og Hedning, en Christendommens Fjende, var han dog, og derfor nærmede Ingen sig Bjergets Huler uden Frygt og aldrig ved Nattetide.

Det var Bonaventura-Dag, eller den 14de Juli, at en liden Skare Mænd og Kvinder ved Aftentide vandrede op ad den smalle og ikke ufarlige Sti, som slynger sig paa en Afsats langs Bjergets steile Side ud mod Havet.

En for En maatte de gaae. Først kom en lavstammet, bredskuldret Karl med skelende Øine, en flad Næse og rødligt Haar og Skjæg. Paa Hovedet havde han en høipullet Filthat, hvis medtagne Lød ikke var ulig hans røde Haar og hans veirslagne Ansigt; det var Kunne, Sylvias Huusbond. Saa kom Sylvia selv i sin graae Kaabe og sit røde Skjørt, der lysnede som en Ild i Aftenrøden; hun gik med lange

og faste Skridt, mens hendes Ørneøine stirrede vide ud over Havet.

Saa kom hun, hvem Kjærligheds Almagt havde drevet fra Fædrenehjemmet og til den yderste Grændse af den lille Verden, i hvilken hun var født. Der vilde hun tage Post for at speide efter den Flaade, der skulde hidføre ham, som var hende mere værd end Fader, Sødskende og Fædreneland. Hun gik med smaa, faste Trin, standsede nu og da og saae ud over Havet. Hendes Skoe og hendes blaae Skjørt vare noget medtagne af Reisen, men hendes Kinder blussede af Sundhed; Juli-Solen havde brunet dem, og hendes Øine tindrede som et Par Stjerner.

Tæt bag hende gik Utysket, liden Karen, bærende hendes Bylt. Hendes Skoe havde ingen Skade taget paa Vandringen, thi hun havde ingen; men hendes bare Fødder, hvis Hud var saa stærk som nogen Saal, traadte sikkert og saaredes ikke af de skarpe Stene. Hendes Skjørt var blevet heelt, thi hendes Herskab havde hjulpet hende med at bøde det, og hendes lille runde Ansigt og hendes vandblaae Øine lyste af hele den Fryd, en Hønsepige maa fornemme over at være bleven en streng Madmoder og sine kaglende, snaddrende og kægende Plageaander kvit. Solstraalerne spillede i hendes gule Haartotter og paa hendes runde, brune

Kinder og gjorde hende næsten smuk. — Sidst i Rækken gik en skaldet, duknakket gammel Karl med et godlidende Ansigt; det var Kunnes Broder Kale.

Da dette underlige Selskab var kommet til en Krog, som den fremspringende Klippevæg danner, gjorde Kunne Holdt. Her bredte Fjeldranden sig til en lille grøn Plads, bevoxet med Rosen- og Brombærbuske, mellem hvilke der laae en flad Marmorsteen, en bekvem Steenbænk, dannet af Naturens Haand, og herfra var der over det storladne Hav og den klipperige Kyst en herlig Udsigt. Inderst i Krogen saaes Indgangen til en Hule.

»Saa, nu ere vi her«, sagde Sylvia, idet hun kastede sin Bylt fra sig; thi paa Alva nær havde de Alle hver sin Byrde at bære. »Her ville vi være saa sikkre, som Ræven og endda lidt til; thi Hoborg-Gubben vil være vor Vagt og beskytte os.«

»Er han derinde?« spurgte Alva og saae sky til Hulens Indgang.

»Det er ikke godt at vide, hvor i Fjeldet han stikker«, svarede Sylvia; »men den store Hule hist nede og ikke denne siges at være hans Udgang. Han er en god Trold, veed Du nok«, føiede hun til med et Smiil; »da jeg var her sidst, holdt han sig stille og fortrædigede mig ikke. Kom nu, mit Barn, og træd ind i

Fjeldkammeret, som nu for en Stund skal være vor Bolig.«

Saa gik Alva trygt derind efter Sylvia og fandt, at det Fjeldkammer var ikke saa ilde endda. Der var tørt, luunt og ingen Huller til Snoge eller andet Kryb. Af en Bunke Myrgræs, som de havde medbragt i en Sæk, blev der redet et Leie til Alva bagerst i Hulen, Sylvia tog til Takke med Sækken, og Karen fik en Pose at hvile sit Hoved paa. I fire Nætter havde Alva sovet under aaben Himmel, saa det syntes hende heel herreagtigt at komme under Tag. Mændene bleve viste uden for med Forlov til at lægge sig, hvor de vilde; og det fandt de sig uden Muggen i, ikke blot fordi Sylvia for det Meste havde Overtaget og var den Raadende, men fordi hun ved forblommede, løfterige Ord havde vakt den Forestilling hos dem, at Alva Hansdatter vilde føre dem til et nyt Liv i Herlighed og Glæde. Hun var i deres Øine ikke ringere end en Fyrstinde, og de lystrede hende som Trælle.

»Naar vi saa hænge min Kaabe for Indgangen«, sagde Sylvia, »da skulde jeg mene, at dette bliver et herligt Soverum og saa god en Fruerstue som nogen; her kan Du slumre saa trygt Alva, som Du gjorde forhen, da Du var en liden Glut og laae i Din Vuggeseng,

mens jeg sad hos og brummede en Vise for Dig.«

Og trygt som et Barn sov Alva baade denne Nat og de følgende med, mens de skvulpende Bølger neden for sang en Vuggevise for hende, mere skjøn og søvndyssende end Sylvias fordum. Saa stor havde hendes Sjælekval været under Tvangen i Hjemmet, at dette vilde Liv med alle dets Savn blev tillokkende for hende, og den nøgne Fjeldstue tyktes hende at være et Paradis mod hendes eget fordum saa kjære Kammer i Fædrenehjemmet.

Hun ventede aldrig at komme til at træde over dets Dørtærskel mere; hun havde truffet sit Valg og maatte troe, at Bruddet med hendes Forældre og Frænder var ulægeligt. Dog syslede hendes Tanker meget med Hjemmet, men mest af Frygt for, at hun skulde blive opsporet og ført tilbage med Magt.

Hidtil var hendes Flugt gaaet vidunderlig heldigt. Med bankende Hjerte havde hun, kort efter at hendes Fader havde forladt hende, listet sig ud af Kammeret og ned ad Trappen. Saa søgte hun ad en Baglaage ud i Skoven og stødte der strax paa Barbara. Ved Synet af denne hendes fiirbenede Veninde flød de første Taarer; hendes lyseste og skjønneste Erindringer vare knyttede til Barbara, og nu følte hun først ret, hvad det vilde sige at skilles fra Hjemmet. Hun

tænkte da ogsaa et Øieblik paa at springe op paa Dyrets Ryg og ride ad Sylvias Hytte til paa den Viis, som Ebbe havde fundet mindre sømmelig; men hun indsaae, at det vilde være mere sikkert at liste sig bort til Fods ad Smutstier, hvorfor hun jog Barbara fra sig med et Rap og ilede videre.

Men saa mødte hun Karen, som havde været ude for at lede efter nogle omstreifende Høns. Karen stirrede forundret paa hende og paa den Bylt, hun bar i Haanden.

»Hvorhen, Alva?« spurgte hun.

Da blev Alva et Øieblik raadvild staaende. Lod hun Karen gaa hjem, da kunde Tøsen røbe hende, hvorfor hun bød hende følge sig, og det gjorde Karen villigt og gjerne. Snart naaede de Hytten, hvor de fandt baade Sylvia og Kunne og Kale, men ikke Etla, og det var en stor Beroligelse for Alva. Hurtigt fortalte hun, hvad der var skeet, og da Sylvia var bleven klog paa Sagernes Stilling, erklærede hun sig strax villig til at bryde op og bringe Alva til et sikkert Sted. Mere end een Gang havde hun flyttet sin Vigvam; thi trods alle de Velgjerninger, hun beviste Samfundet ved sin Lægekyndighed, tilskrev man dog hendes Trolddom enhver Ulykke, som indtraf, og mere end een Gang var hun bleven fordrevet med Smædeord og Steenkast. Hun hadede Odelsbønderne ikke

mindre end Gisele Nielsdatter Storborgerne, og uden indbyrdes Forstaaelse higede begge disse to saa forskjellige Kvinder mod det samme Maal: Hevn over deres Undertrykkere. Dog var Sylvias Sag retfærdigst, og idet hun nu med Alvas Haand i sin vandrede Sønder paa, følte hun sig forvisset om, at denne lille bløde Haand, om ellers nogen, vilde kunne føre hende til Ærens Sæde og give hende mere end Opreisning.

I Sylvia, Trællekvinden, boede en Dronningesjæl; til at herske var hun skabt. Store Syner og sære Tanker hjemsøgte hende ofte, naar hun færdedes alene i Skoven, og Vinden susede i Granerne over hendes Hoved; men ørkesløse Drømme havde det været indtil den Dag, da hun rev Dannerkongens Ring af Etlas Haand, og Ebbe Strangesøn gjestede hende i hendes Hytte.

Endnu spurgte hun sig selv: mon han ikke dog var Kong Volmer, og hun brændte af Begjærlighed efter at faae Gaaden løst; men det lovede hun sig selv, at naar Danmarks Konge kom, enten han nu var denne Mand eller en anden, saa vilde hun stedes for hans Aasyn og vexle Ord med ham.

Og hun troede fast paa hans Komme. Derom talte hun den næste Morgen med Alva, mens de sade sammen paa Marmorstenen under

Rosenbuskene og skuede ud over det brusende og i Juli-Solens Straaler blinkende Hav. Karen laae paa Ryggen i Græsset og gloede op i Luften, og Mændene vare gaaede ned til Stranden for at fange Krabber; thi en Afvexling i deres eensformige Maaltid af Knækbrød og Flæsk, som vare de eneste Fødemidler, de havde medbragt, var saare ønskelig; den Dunk god Mjød, Kunne havde skaffet paa Vejen — han sagde ikke hvorledes og blev heller ikke udfrittet derom — fik den tøre Kost til at glide ned.

Hvor længe dette kunde gaae, derom gjorde de sig i Øieblikket ingen Tanker. Sylvia var i de Andres Øine et næsten overnaturligt Væsen, udrustet med Evne til altid at hitte paa Raad og skaffe Udveie. Uden hendes Aandskraft og Fantasies Skaberevne vilde Alva neppe formaaet at holde Modet oppe nu, da hun for sin Sikkerheds Skyld maatte sidde ørkesløs uden den oplivende Afvexling, som Flugten gjennem Skovene havde forskaffet hende; hverken hun eller Sylvia turde for det første forlade Hulen og dens nærmeste Omgivelser.

»Hvis Dansken nu ikke kommer og ikke heller Ebbe?« spurgte Alva nu Sylvia.

»Tvivl ikke, Barn, tvivl ikke!« svarede Sylvia. »Hvor Tvivlen gaaer ind, der vælder Modet ud som Vinen af et sprukket Fad. Aanderne have talet til mig og sagt mig, hvad der skal

skee; jeg har ristet mine Runer og varet paa Ravnenes Flugt og Skrig; vi have seet Aftenhimlen rød som Blod nu i sex Dage, og dog kom hverken Regn eller Uveir derefter; de varsle større Ting, disse Aftenblus; jeg har ved Nattetid hørt Suset af Wodins Møer*), som rede gjennem Luften og fløi over Øen for at udsøge Valpladsene og udkaare de Mænd, som skulle falde.«

»Jesus«, udbrød Alva, »min Fader og alle mine Frænder ville omkomme!«

Ilden i Sylvias mørke Øine dæmpedes, hendes sammentrukne Øienbryn glattedes, og hendes Stemme, der havde lydt skingrende, antog igjen sin vante dybe, rolige Tone, idet hun svarede:

»Bliv ikke ræd; det vil ikke gaae dem ilde! Det gjelder Visby; den Krig rager ikke Bønderne; men naar Kong Volmer er Herre over Gulland, da vil han med Ære føre Dig og Din Hjertenskjær tilbage til Din Fædrenegaard, og Alt vil vorde godt. Jeg seer i Aanden Dannerkongen træde ind i Storstuen, og Din Fader og Moder bøie sig for ham.

Og Alva saae, hvad Sylvias Ord malede for hende; længselsfuldt stirrede hun mod Syd for at opdage det første Glimt af den danske Flaade,

*) Valkyrierne.

men der viste sig kun nu og da en fredelig Handelsskude, ingen store Holke med høie Kasteller eller Snekker med flagrende Vimpler og Aarer.

Den femte Dags Morgen, da begyndte Alvas Mod at synke. Den haarde Kost og den stærke Mjød hidsede hendes Blod og Sylvias ildfulde Tale hendes Hjerne.

»Jeg har Hede og Tørst«, sagde hun; »hvad vilde jeg ikke nu give for en Drik Melk!«

Da sprang Karen, der laae og døsede i Græsset, op og sagde:

»Jeg veed Raad, jeg kan skaffe Melk; tør jeg gaae, Sylvia?«

Sylvia nikkede.

»Hvor vil hun hen?« spurgte Alva.

»Tøsen er snild«, svarede Sylvia; »paa Bjerget gaaer Køer; fange en af dem og malke den, det vil hun. Alt i Gaar bad hun om Forlov, men jeg negtede hende den. Dog er det nu fornødent, Alva, ellers bliver Du syg.«

En halv Time efter kom Karen tilbage, og Melk havde hun i Krukken, det saae de; thi hun kom i en saadan Fart, at den kostelige Drik skvulpede over og spildtes til Hælvten.

»Se Dig for, Tøs«, raabte Sylvia vredt. »Du klatter jo hele Stadsen!«

»Etla er oppe paa Bjerget«, svarede hun

aandeløst; »hun saae mig, da jeg gik fra Koen; hun kommer efter.«

Da sprang Kunne, som laae noget derfra med Kale, op og saae ned ad Stien; ganske rigtigt, der kom Etla slentrende; men uagtet Alva blev ræd og strax tænkte, at Etlas Tilsynekomst varslede ilde, var dog hendes Tørst saa stor, at hun greb Krukken og drak den Melk, der var bleven til Rest, i eet Drag. Det kvægede og styrkede hende; men da hun satte Krukken fra sig og saae op, stod Etla for hende. Først sendte hun Alva et isnende Blik, men stak saa i at lee, slog Hænderne sammen og sagde:

»Ei, ei, saa her skal jeg finde det ganske Kompagni! Som jeg har rendt gjennem Landet efter Eder; ved Guds Moder, jeg troede tilsidst, at I vare sunkne i Jorden eller sprungne i Søen.«

Sylvia sad paa Stenen med korslagte Arme og saae paa hende med et mistænksomt Blik.

»Af hvad Aarsag«, spurgte hun, »bemoiede Du Dig saa for at soge os op?«

»Som Du spørger, Fostermoder!« udbrod Etla. »Jeg fandt Hytten tom og skjønnede, at I maatte være flyttede; hvad Andet havde jeg da at gjøre, end at flytte efter?«

»Hvor mange Nætter sov Du vel i vor Hytte i Sommer, Din Rendemaske?« spurgte

Sylvia; »og nu var Du jo gaaet i Gertrudes Brød og vorden en fiin Kammerpige; det blev nok en stakket Dands, og den var snart sprungen; men en heel Kjortel til at svøbe Din skidne Krop i vandt Du dog. Nu, jeg forstaaer«, føjede Sylvia spydigt til, »det er din Kjærlighed til Alva Hansdatter, som har ført Dig hid.«

Etla stod og lod Fingrene glide gjennem sit lange Haar, som hang løst om hendes Skuldre, stirrede paa Alva og sagde:

»Alva er min gode Søster; have vi ikke samme Fostermoder? Vi bleve lidt ueens forgangen Dag, men hvad, det kan vel glemmes; og vi ere jo nu blevne hinandens Lige; det skulde da være, at jeg nu har Noget forud for hende; thi jeg blev jaget af Gaarde, men hun løb derfra; mon hun da ikke er værre Rendemaske end jeg?«

»Sylvia«, raabte Alva ude af sig selv, »jag hende herfra, eller —« men saa brast hun i Graad, og Forbittrelsen kvalte hendes Røst; forst nu følte hun ret, hvilken Nedværdigelse, hendes ulykkelige Skjebne havde bragt over hende.

»Nu, nu«, sagde Etla, »hvorfor saa hidsig, Alva? Ikke tænkte jeg, at det vilde give slig Hikkegraad, naar Du saae mig. Det er da heller ikke min Agt at hænge paa og blive her; jeg vilde blot see, hvor fiint og herreagtigt I

have det, her hos Hoborg-Gubben. Lidt smal er vel Kosten hos ham? Nu, jeg skal ikke tage Eder Brødet af Munden. Gjest skal takke af, naar han er kjærest, og derfor gaaer jeg helst nu strax igjen og ønsker Eder at leve vel med den Lykke, I have!«

Saa gjorde hun et Kast med Hovedet, vendte sig fra dem og gik, mens de stirrede efter hende, indtil hun forsvandt bag Fjeldpynten.

»Dette huer mig ilde«, sagde saa Sylvia; »hvad hun saa fører i sit Skjold, godt er det ikke.«

»Hvad kan hun gjøre os?« spurgte gamle Kale med sin skrattende Røst.

»Ja, hvad veed jeg!« svarede Sylvia; »hun kan løbe op til Vestergaarde, samle Folk og lade os gribe.«

»Vi burde grebet, bastet og bundet hende«, sagde Kunne, »kastet hende ind i Hulen og saa vandret herfra.«

»Ja«, svarede Sylvia, »herfra maa vi vel, men hvorhen?«

Saa hensank hun i Grublen, mens Alva sad og saae paa hende med et haabløst Blik.

»Hvad om Din Fader ikke var langt herfra, Alva?« udbrød omsider Sylvia. »Det bæres mig for, at Etla maa være i Ledtog med ham og kom for at speide.«

»Men af hvad Aarsag kom hun da alene?« spurgte Alva. »Og Fader jog hende jo bort i Vrede; nei, det er ikke tænkeligt.«

Og dog forholdt det sig netop, som Sylvia formodede. Etla havde nemlig, da hun var bleven jaget bort af Hans, givet sig til at flakke om i Landet Sønder paa. Nu og da gjorde hun slige Streiftog paa egen Haand og ernærede sig da paa samme Viis, som Sylvia, hvem hun tildeels havde lært Konsten af. Hun kunde ogsaa spaae, signe og vise igjen, og det var mere mageligt, end at arbeide.

Hun havde altsaa slet ikke været ved Hytten og vidste Intet om Alvas Flugt, førend hun den foregaaende Aften, som hun en Miils Vei Nord for Hoborg slentrede henad Veien til Sundre, var bleven indhentet af Hans og Olaf.

De raabte hende an og spurgte hende ud, og saaledes fik hun at vide, hvad der var skeet.

»Kan Du hjelpe mig til at spore dem op, Etla«, sagde Hans, »da vil jeg tage Dig til mig i min Gaard og give Dig Føde og Klæder for alle Dine Livsens Dage.«

Da saae Etla paa ham med opspilede Øine, stak saa i at lee og sagde:

»Ei hør! Nei, Hans, ikke lader jeg mig lokke med fagre Ord; de ere blot som et Mundsveir.«

»Du veed, hvor De ere!« raabte Hans.

»Giv os Underretning, før os til Dem og begjær af mig, hvad Du vil; Du skal faae det.«

Etla brød sig ikke stort om at blive optaget i Hans Eskildsøns Huusstand og gaae og trælle for Gertrude; thi Friheden var hende kjærere end alt Andet, og nu, da hendes Barn var forsørget, kunde hun let bjerge sig selv; men hun havde ikke Noget imod at faae lidt Mønt i Lommen.

»Grib i Tasken, Hans«, sagde hun, »giv mig, hvad Du selv tykkes, men giv det strax; da skal jeg tjene Dig, det Bedste jeg kan.«

Det gjorde Hans ufortøvet, og i saa stor Sindsbevægelse var han, at han neppe saae paa Mønten, hvor meget han gav hende; og Olaf fulgte hans Exempel. Etla slugte Mønten med Øinene, stak Pengene til sig, saae paa Olaf med et flimrende Blik og sagde:

»Jeg gjør det fornemmelig for Din Skyld, Olaf Rangvald!«

Olaf blev rød; thi han vidste naturligviis, at Etla gjorde Fordring paa at være hans Halvsøster.

»Gjør det blot og gjør det snart«, sagde Olaf heftigt.

»Nu«, svarede Etla, »som Fod i Hose er det ikke; hvor de dølge sig, veed jeg ei; men eftersom I forgjeves have ransaget Landet Nord paa og indtil her, da maae de vel stikke Sønder ude.«

»Sid op paa Barbara og rid med!« sagde Hans.

Ved Tanken om den Ære, der nu skulde times hende, at sidde paa Ryggen af Alvas kostbare Fole, loe Etla over hele Ansigtet; men hun sagde:

»Tøv lidt, vi kunne gjøre det bedre, naar vi splitte os. Jeg tager Veien Vesten om langs Stranden ned til Hoborg, rid I saa hver for sig Østen om; vi samles da, om ikke før, saa ved Hoborg.«

Hans fandt, at der var Forstand i den Plan, og den blev da sat i Værk. Muntert red Etla, siddende over Skrævs paa Barbaras Ryg, Vester paa; men hun blev snart indhentet af Stald-drengen; thi Hans havde dog fundet det raadeligst, at give hende en Ledsager og Vogter med paa Farten. Mens Etla var nede ved Hulen, holdt Drengen med begge Hestene oppe paa Fjeldets Grønning; men da hun ikke med denne ene Hjelper kunde overmande Flygtningene, maatte hun oppebie Hans's og Olafs Ankomst, hvorfor hun, da hun var kommen tilbage fra Hulen, stillede Drengen paa Udkig efter dem og selv, førende Barbara ved Tøilen, gik ned ad Stranden til og tog Post paa et Sted bag nogle Jettestene, hvorfra hun useet kunde udspeide, hvad der foregik oppe ved Hulen.

I over to Timer stod hun paa Luur der,

da hun med Et blev vaer, hvad de Andre oppe ved Hulen havde opdaget længe før hun.

Et stort Krigsskib var kommen opseilende og havde lagt bi tæt ved Kysten; thi saa dybt er Farvandet langs Gullands Vestkyst og navnlig ved Hoborg, at selv store dybtgaaende Skibe kunne nærme sig den. Især er dette Tilfældet uden for det Lag Granit, som Bjerget skyder ud i Havet, og som kan kaldes dets Fod. Det danner en Steenflade saa glat som en Dandsesals Gulv, og fra dets Kant sænker Havbunden sig brat i en betydelig Dybde. Ved Høivande overskylles det, men nu laae det tørt, og Bølgerne skvulpede for en svag vestlig Brise mod Fjeldranden.

Skibet var en Holk, saaledes kaldtes Datidens sværeste Skibe, og Etla havde aldrig for seet et saa stort. Det havde høie Kasteller baade for og agter, der saaes Krigere i blanke Rustninger og Brynier og med spidse Jernhatte, som skinnede i Solen. Fra den midterste og høieste af de tre Master vaiede en rød Vimpel med et hvidt Kors og paa Agterkastellet var plantet en Stang med en blaa Flagdug; da Vinden udfoldede det, saaes dets Mærker at være en gylden Halvmaane og en sølverne Muslingeskal. Paa Forkastellet myldrede det af Mænd og Kvinder; Skibsrummet mellem Kastellerne var

stuvet fuldt af Gods, og nogle Bliders Opstandere ragede op. Heelt oppe i Stormastens Kurv stod et Par Mænd paa Udkig; Etla hørte, at de raabte ned til en høi Ridder, som stod paa Agterkastellet; der lød en forvirret Summen af mange Stemmer, og derpaa blev en Baad sat ud, bemandet og roede fra Borde.

Saa optaget havde hun været af at stirre paa dette flydende Kastel, hvis pludselige Tilsynekomst slog hende med Forbauselse, at hun ganske havde glemt Hulens Beboere. Nu kastede hun omsider et Blik derop og blev vaer, at Pladsen var tom. Hun slap Barbara, løb rundt om Jettestenen, og nu saae hun alle fem Flygtninge komme frem mellem Klippeblokkene og ile ned ad Stranden til; uden at overveie, dreven af Hadets vilde Instinkt, satte hun i et rasende Løb efter dem.

Dog naaede de Strandkanten før hun. Sylvia traadte først ud paa Steenfladen, saa kom Alva og de Andre. Baaden nærmede sig hurtigt, og Sylvia raabte:

»Der kommer han, Din Hjertensven, Alva, for at hente Dig!«

Alva stirrede paa de skjæggede Karle i Baaden, hendes Kinder blussede, og hendes Hjerte bankede; men strax derpaa blegnede hun, slog Hænderne sammen og raabte:

»Nei, Sylvia, nei, han er der ikke!«

»Nu, hvad gjør det?« sagde Sylvia. »Dette er det første Skib; snart kommer flere; paa et af dem maa han være.«

Men Sylvias Gisning, at den danske Flaade skulde komme Sønder fra og kunde iagttages fra Hoborg, var heel feilagtig. Den var gaaet langs Sverrigs Østkyst til Øland, hvis faste Punkt, Borgholm, den landsatte Hær just i disse Dage havde indtaget. Mens Alva stod og stirrede ud mod Baaden efter Ebbe, befandt han sig over tyve Mile derfra paa Kongeskibet, som i Spidsen af Flaaden styrede Nord efter ud af Kalmar Sund. Længe kunde hun siddet paa Hoborg og ventet paa den danske Flaade, hvis ikke dette Skib ved Indtagelsen af Beleirings-maskiner og Mandskab fra Helsingborg var bleven forsinket, og Befalingsmanden derfor havde fundet det raadeligst at sætte Kursen lige efter Gulland.

Nu stødte Baadens Forstavn mod Fjeldet, og Alva vendte sig for at flye; men Sylvia greb hende i Armen og sagde:

»Hvad tænker Du paa? Vi maa herfra, om saa disse skjæggede Karle ere Djævelens Sendebud.«

I det Samme saae Alva Etla komme farende og nu opgav hun al Tanke om at blive paa Landjorden. Etlas staalblaae Øine tindrede, og hendes lange Haar flagrede, da hun sprang ned

paa Steenfladen; hun lignede snarest et Djævelens Sendebud.

Sex Krigere i Bryniehoser, Læderkøllerter med Jernskinner, blanke Jernhatte og korte Sværd ved Siden vare imidlertid sprungne af Baaden.

»Slut Ring om dem«, raabte en høi, sortsmudset Karl paa Tydsk.

»Ei, Wiprecht«, sagde en af de Andre, »skulle vi tage hele Flokken?«

Men de adløde Befalingen; i et Nu vare de omringede og fangne, Etla med.

»Nu kunne vi vælge og vrage«, sagde Wiprecht, kastede et studsende Blik paa Alva, gik hen til hende, kneb hende i Kinden og sagde med et barskt Smiil: »ei, hvilken Rosenblomme vi der have fanget!«

Da gav Sylvia ham et Rap over Armen med sin Kjep og svarede ham i hans Modersmaal, thi hun havde ogsaa lært at brække paa det Tydske ude i Visby.

»Vaer Dig, Din grove Karl!« sagde hun. »Du er ikke værdig at røre ved denne Jomfru. Kjender Du Ebbe Strangesøn, Kong Volmers Hofsinde?«

»Det skulde jeg mene«, svarede sorte Wiprecht; »men kommer Du een Gang til med den Kjep, da slaaer jeg Hjerneskallen ind paa Dig, Kvind!«

Men hun der«, raabte Sylvia, »er Ebbe Strangesøns Fæstemø; rører Du hende, da vil han slaae Hjerneskallen ind paa Dig. Han fæstede hende, da han i Vinter var her. Hun begjærer at føres til ham.«

»Ei, ei!« udbrød Wiprecht. »Ere de gullandske Møer saa mandgale, at de løbe af Buret for at komme i Brudeseng? Nu. det huer mig vel! Min Fange er hun; vil han, Ebbe Strangesøn, løse hende, da maa han lukke Pungen vidt op; hun er nogle hundrede Mark værd. I Baaden med hende, Heinrich!

Heinrich, en undersætsig, rødhaaret Karl, tog Alva paa Armen som et Barn, bar hende i Baaden, men satte hende dog lempeligt paa Toften, idet han sagde:

»Græd ikke, min Tøs! Vi bide ikke strax, fordi vi gjøe.

I det Samme hørte Alva et Hviin og saae, at sorte Wiprecht brødes med Etla.

»Du er en Glut for mig«, raabte han; men da slog Etla Neglene i hans Ansigt og kradsede ham, saa Blodet fløds ned i hans Skjæg. Da tog han om begge hendes Haandled med sine Jernnæver og sagde:

»Dine Kjærtegn ere noget hidsige, min Tøs! Tag hende ved Benene, Johan!«

En Skoggerlatter lød omkring dem, mens

de bare den sprællende Etla i Baaden og satte hende ved Siden af Alva.

»Hvad skulle vi gjøre ved Mændene?« spurgte en af Krigerne.

»Tag dem«, raabte Wiprecht fra Baaden, »vi kunne bruge dem som Speidere; men lad Kjerlingen løbe!«

»Og Tøsen der?« spurgtes der igjen.

Alva, som havde gjenvundet sit Mod, vendte sig til Wiprecht og sagde:

»Jeg vil være Eder Tak skyldig, om I lader hende komme med; hun er i mit Brød.«

Den Tone, hvori hun talte og hendes stolte Holdning dæmpede Wiprechts Vildskab.

»Nu, som I vil, lille Jomfru!« svarede han uventet høvisk.

»Kom Karen!« raabte Alva, og med et Glædeshviin sprang liden Karen i Baaden.

Sylvia raabte og bad om at komme med, men hun fik et Puf, saa hun trimlede; den sidste Kriger sprang i Baaden, og den stak i Søen.

»Vi mødes atter, Sylvia!« raabte Alva, idet hun vendte sig mod Land, men da saae hun et Syn, som fik hende til at springe op og udstøde et Raab.

Hendes Fader og Olaf kom i fuldt Fiirspring jagende ned mod Stranden, og efter dem løb Barbara. De sprang af Hestene, løbe ud paa

Klippen og stode der og svingede med Hattene og raabte. Wiprecht blev dem vaer, men opgav efter en kort Raadslagning med Heinrich at vende for at tage flere Fanger. De kunde jo falde i et Baghold, og Hensigten med deres Fart var opnaaet; thi Foranledningen havde været, at Udkigsmanden fra Mastekurven saae Sylvia med sit Følge stige ned fra Fjeldet, og da han meldte dette til Skibets Befalingsmand, fandt denne, at det kunde være nyttigt at gjøre et Par Fanger for at faae Kundskab om Tilstanden paa Øen.

Alva satte sig beroliget ned, da hun hørte, at Folkene ikke vilde vende og gjøre Landgang paa Ny, og stirrede ud mod Skibet, som de hurtigt nærmede sig. De høie Kasteller ragede truende op, ved Rækværkerne paa deres Tinder stod en Mængde staalklædte Krigere, Søfolk og Kvinder og stirrede ned paa Baaden; nu og da hørtes et Udraab, en Ed og en vild Latter; og mens den blaae Dug og den røde Vimpel flagrede for Vinden, udfoldede Søuhyret lig en mægtig Vinge Storseilet, paa hvilket Sancte Christophorus, den Helgen, hvis Navn Skibet bar, stod malet i en rød Kjortel med Christusbarnet paa sine Skuldre og en grøn Palmegreen i Haanden.

Hvor sælsomt og vildt det hele Syn, Alva havde for Øie, end var, saa indgød det hende dog ikke Frygt; hun frygtede kun Et, at blive

tvungen i den Mands Arme, som hun ikke elskede. Hun bad i Hast en Bøn til den store, stærke Helgen, hvis Billede hun havde for Øie, og da Baaden lagde til, og Raden kom til hende, steg hun uden Tøven op ad Falderebsstigen, gik kjækt gjennem den Skare barske Krigere, som stode og stirrede paa hende, indtil hun naaede op paa Agterkastellets Dæk.

Wiprecht førte Toget an og maatte nu og da besvare flere muntre Tilraab og lidet høviske Spottegloser; efter ham kom Alva og Etla, der saae sig om med et skulende Blik. Liden Karen hang ved Alvas Skjørt, Kunne trampede afsted med en sløv Mine, og gamle Kale rystede af Skræk.

Midt i en Kreds af bryniektlædte Mænd stod en høi, knokkelstærk Herre med et smalt Ansigt, en lang Næse, rødligt Skjæg og et Par store, glubske, graae Øine. Et rødt Ar tvers over Næsen og den høire Kind viste, at han før havde været med, hvor det gjaldt. Paa Hovedet havde han en spids Staalhue og over Brynien en blaa Cothardi, eller snever, ærmeløs Trøie, i hvilken Flagets Mærker, den gyldne Halvmaane og den sølverne Ibskal konstfærdigt vare indsyede. Guldsporerne paa hans Støvlehæle vare flunkende nye, lige saa nye som selve Ridderværdigheden, der først var bleven ham

tildeelt lige inden Opbrudet fra Vordingborg. Det var Skibets Befalingsmand, Hr. Peder Nielsøn Jernskjeg til Ellinge og Birkholm, en Herre endnu i sin feireste Manddomskraft.

»Ho, ho, Wiprecht«, sagde han med sin dybe Røst, »hvilken broget Flok bringer Du der? Trende Skjørter — nu, Du har stedse været slem efter Kvindfolk.«

»Saamænd, Hr. Peder!« svarede Wiprecht.

Da loe Herrerne, som trængte sig tæt om Fangerne; men der blev snart stille igjen i Kredsen; thi uagtet Hr. Peder Jernskjeg nok kunde sige en Skjemt, var han dog ikke at skjemte med.

Han havde talt til Wiprecht i sit eget Modersmaal, hvilket Wiprecht og alle Leiesvendene forstode, skjøndt de talte det slet; men idet han nu vendte sig til Leiesvendenes Høvedsmand, en pralende udstafferet Kriger ved Navn Kurz und Gut, talte han Tydsk og sagde:

»I har jo været i Visby forhen, Kurz, og kan Maalet; spørg Fangerne ud, hvo de ere og hvad de vide.«

Alva, som jo talte baade Dansk og Tydsk, forstod, hvad der var bleven sagt. Hun saae fra den ene af de to Herrer til den anden, og da han, der var bleven tiltalt med Navnet Kurz, havde et haardt Ansigt og falske Øine, men den anden trods sit glubske Ydre et ærligt Blik,

traadte hun frem, neiede for ham og sagde paa godt Dansk:

»Hr. Peder, viis mig den Gunst at forunde mig en Samtale under fire Øine!«

Da stirrede Peder Jernskjeg forundret paa hende og sagde:

»Hvad, min Glut, er Du en dansk Pige?«

Han var ingen Tilbeder af det smukke Kjøn, hans Hjerte var lige saa staalsat som hans Brynietrøie; men af de deilige Øine, i hvilke han nu skuede ind, lyste saa reen og stolt en Sjæl, og over Alvas jomfruelige Skikkelse var der saa megen Ynde, at ved denne Leilighed bleve begge Pantserdække gjennembrudte, og Alva skjønnede af den milde Tone, i hvilken han talte, at der bankede et Hjerte under Brynien. Hendes Instinkt sagde hende, at hun havde en retskaffen Mand for sig, og at hun trygt turde betroe sin Ære til ham; men hun rødmede under den Krydsild af dristige Blikke, som hun var udsat for, og udbrød med skjelvende Røst:

»Herre, før mig bort herfra; naar jeg er ene med Eder, da skal jeg sige Eder Alt.«

Da sagde Wiprecht:

»Hun sværger paa, at hun er Ebbe Strangesøns Fæstemø.«

Da hørtes høie Raab og en Lattersalve fra alle de Omstaaende; men Hr. Peder vidste mere om den Sag, end de fleste Andre.

»Saa er Dit Navn Alva Hansdatter?« spurgte han, og da Alva bøiede sit Hoved til Svar, sagde han: »nu, jeg vil høre Dig.«

Saa gav han hende Haanden; men inden han steg ned ad Trappen til sin Kahyt, vendte han sig og sagde i en barsk Tone:

»Befindes hun virkelig at være den, hun udgiver sig for, da er jeg min gode Ven, Ebbe Strangesøn, skyldig at beskjærme hende og give hende ukrænket i hans Hænder, og jeg gjør det saa meget hellere, som der da i denne Jomfrues Aarer flyder ædelt dansk Blod; men hvo hun end er, en uskyldig Jomfru, næsten et Barn, er hun, det skjønner jeg grant, og sværger jeg nu en dyr Ed ved den Helgen, under hvis Beskjærmelse vi fare, og som har helliget dette Skib ved sit Navn, at hvo af Eder, der vover at forulempe eller krænke hende, han skal uden Barmhjertighed vorde straffet, han være saa, hvo han være vil!«

Saa gik han med Alva, som i sit Hjerte takkede sin ridderlige Beskytter, og der herskede et Øieblik Taushed paa Dækket; men nu gav Høvedsmanden Kurz sig i Lag med de andre Fanger, og der begyndte en Leg, som vel ikke ligefrem kunde kaldes grusom, men som dog var kaad nok; thi Skibet førte næsten kun Leiesvende, vilde Karle uden Skam eller Barmhjertighed i Livet, og Peder Jernskjeg vilde aldrig paa-

taget sig Førelsen af Sanct Christoffer, hvis ikke Ladningen havde været af saa stor Vigtighed; thi i Skibsrummet fandtes Alt, hvad Hæren medbragte af Krigsmaskiner, en Extra-Beholdning af Vaaben og en Snees Heste med deres fulde Rustning, hvoriblandt nogle af Kongens egne.

Drøie Vittigheder regnede ned over Kunne og Kale, og forstode de end ikke Meget deraf, saa fornam de føleligt nok de Stød og Rusk, som de fik i Tilgift; Karen flygtede hen bag en Rulle Reb og kom ikke til Syne, førend Alva senere befriede hende; men værst gik det Etla.

»Kurz«, sagde Wiprecht; »lad mig faae hende! Noget maa jeg dog have for min Umage; hun skal trøste mig for Gretel, det Skarn, som løb fra mig i Helsingborg.«

De fleste Leiesvende førte Hustruer eller Frillekoner med sig, og Gretel havde da ikke været Andet, end det sidste.

»Nu, tag hende da , svarede Høvedsmanden, som om der kun var Tale om en Hund eller en Hest; »naar hun bliver toet, er hun ikke saa ilde; men Du vil faae Kam til Dit Haar, Wiprekt, hun skuer vildt af sine Øine.«

Da fattede Wipreckt hende med begge Armene og gav hende et Kys, mens hun hvinede og strittede imod.

»Saa, min Tøs«, sagde han saa, nu er Du

min Fæstekone. Kom nu med til de andre Kvinder!«

Etla forstod godt hans Tydsk og Meningen med det Hele; havde der været nogen Mulighed i at undflye og slippe bort, da vilde hun gjort et Forsøg derpaa; men nu skikkede hun sig i det Uundgaaelige, for saa vidt som hun fulgte ham uden Indvending og fandt sig i at varte ham op; men hun svoer ved sig selv, at hvis han kom hende for nær, da skulde Ebbe Strangesøns Dolk finde Veien ind mellem hans Ribbeen. Vel var det mere Trods end Blufærdighed, der gjorde hende stærk; hun led ikke den sortskjæggede Tydsker; men hvad Skade hun end havde taget paa sin krogede Vei gjennem Livet, saa stod hun dog i Selvfølelse og Menneskeværdighed et Trin over de stakkels Kvinder, i hvis Samfund hun nu for en Stund blev indlemmet.

Mens dette gik for sig, og Alva sad i Kahytten og fortalte Peder Jernskjeg sin Historie paa en Maade, som udslettede enhver Tvivl om hendes Sanddruhed hos ham, gled Sanct Christoffer for den milde Sommerbrise langsomt Nord paa og fjernede sig mere og mere fra Hoborg.

Der var baade Hans, Olaf og Sylvia en Stund blevne staaende, stirrende efter Skibet, indtil endelig Hans vendte sig mod Sylvia og sagde:

»Du har voldet det, Hex, og Du skal undgjelde derfor!«

I det Samme greb han hende i Armen og ruskede hende; men hun tabte ikke Modet.

»Lad mig helst fare og hyt Dit eget Skind, Hans«, sagde hun, »snart vil Dansken komme over Dig og os Alle.«

»Og om han end alt var her«, sagde Hans forbittret, og Fristen var nok saa kort, saa skal Du nu bindes og puttes i det sorte Hul. En Landsforræderske er Du, og paa Baalet vil Du ende.«

Saa slæbte de hende med sig, satte hende paa Barbara, surrede hendes Been fast under Hestens Bug og rede skyndsomst Nord paa; men da de intet Steds fornam noget til, at Dansken skulde have gjort Landgang, og der ikke viste sig flere Skibe, begyndte de at troe, at det Krigsskib, de havde seet, maatte have anden Bestemmelse.

Med stor Bekymring tænkte Hans paa sin Datters Skjebne. Han havde selv seet Krigerne slæbe hende bort med Vold, altsaa kunde hendes Elsker, Speideren, ikke være Mester for dette, og Sylvia satte nu mod al hans Udfritten og Trudsler haardnakket Taushed.

Han blev da ikke klogere paa Tingen; men det vidste han, at uden Sylvias Bistand vilde det aldrig lykkedes Alva at slippe bort og dølge

sig, og hans Raseri steg til en saadan Høide, at han strax efter Hjemkomsten med egen Haand pidskede hende og derpaa lod hende sætte ned i Kjelderfængslet. Der sad hun nu, rugende over sine Hevntanker og lurende paa Leilighed til at undflye.

Men over Olaf Rangvalds Læber kom der næsten ikke et Ord fra det Øieblik af, da han saae det sidste Glimt af Alva forsvinde mellem de bryniekłædte Mænd paa Skibet. Dybt aad hans afmægtige Harme sig ind i hans Hjerte; Sproget havde intet Ord til at give den Storm Mæle, som rasede i ham. Til en Dødningedands med Sværdhug og Strømme af Blod stod hans Hu, snart, før han ventede det, skulde Luren gjalde, og hans Tørst efter Daad blive slukket.

FJERDE KAPITEL.

VIISDOM, DAARSKAB OG GODE VARSLER.

Det var Sanct Eliæ Dag, den 20de Juli, henad Aften, at Udkigsmanden i Mastekurven paa Kongeskibet Dragen fik det første Glimt af Gullands i Solglandsen lysnende Klinter et see og raabte: Land! Tæt sluttet seilede Flaaden, saa at Raabet gik fra Skib til Skib, indtil det voxede til et Jubelskrig, som rungede vide over Havet.

Saa optagne vare Alle af at stirre ud mod det forjættede Land, til hvilket de stundede, at kun Besætningen paa et Par af de yderste Skibe bemærkede, at Sanct Christoffer kom opseilende; thi da Peder Jernskjeg, efter at han var kommen et godt Stykke Nord paa, skjønnede, at Flaaden ikke kunde være ankommen, havde han søgt rum Sø i det Haab at træffe den, hvilket nu ogsaa var lykkedes.

Men just som Sanct Christoffer sluttede sig til Flaaden og seilede som det bagerste Skib i Flokken, løiede Vinden af, og tilsidst blev det ganske stille; Seilene hang slappe, og intet Skib rørte sig af Stedet. Forinden var imidlertid den svært lastede Sanct Christoffer sakket et Stykke agter ud.

Et skjønt og storladent Skue frembød disse halvhundrede paa den blanke Havflade hvilende Snekker, Koge og Holke, Fartøier af saare forskjellig Bygning; thi uagtet end ikke det største af dem blot tilnærmelsesviis kunde maale sig i Størrelse med vor Tids Søkoloser, overgik de dem langt i Skjønhed og malerisk Virkning.

Baade de lave og smalle Snekker, som kunde bevæge sig frem ved Seil og Aarer og de svære Skibe med deres kneisende Kasteller vare anstrøgne med livlige Farver, og paa nogle af dem saaes Gallionsfigurer, som straalede af Forgyldning. Dette var navnlig Tilfældet med Kongeskibet, hvis gyldne Drage lyste vide over Havet, naar Solen skinnede paa den, mens Dannebroges røde Dug med det kongelige Vaabenmærke Leoparderne og Hjerterne midt i det hvide Kors, flagrede fra Agterstavnen, baaren ud af den sidste, svage Aftenbrise.

Flag og Vimpler med forskjellige Farver og Mærker vaiede fra de andre Skibe; selv Seilene vare brogede, bemalede med Kors og Helgen-

billeder, og fra alle Skibsdæk blinkede Hjelme, Brynier og Skjolde i den dalende Sols zittrende Straaler.

Paa Kongeskibets Agterkastel sad Kong Volmer i en Foldestol, og to Smaadrenge stode bag deres Herre til hans Opvartning. Han bar hverken, Brynietrøie eller Sværd, og paa hans Hoved hvilede en let, blaa Fløiels Baret, prydet med Sanct Andreas's heldende Kors.

Omkring ham sad i en Kreds Hertug Christoffer, Hertug Erik, Drosten Claus Limbek og flere Herrer, deriblandt Hr. Frederik af Locken, en Herre til Aars, skjøndt han endnu holdt sig rank. Hans sorte Øienbryn og brune Øine stak sært af mod hans kridhvide krusede Haar og Skjæg.

Han var en Schwaber og havde været Kongens Vaabenmester i dennes Ungdom, da han blev opdraget ved Keiser Ludvig af Bayerns Hof. Senere var han fulgt med Kong Volmer til Danmark og var bleven hans Marsk, men var nu forlængst ude af Tjeneste og nød Naadsensbrødet hos sin Herre. Dog havde Kongen ønsket hans Ledsagelse paa dette Krigstog, deels fordi han vilde drage Nytte af Hr. Frederiks store Krigserfarenhed, deels fordi det var ham kjært, at hans gamle Læremester i Krigskonsten blev Vidne til denne hans meest eventyrlige Vaabendaad.

Ved Kastellets Rækværk stod flere Grupper af Kongens Hofsinder i livlig Samtale, og der lød det danske og det tydske Sprog i broget Blanding, men paa Grund af Kongens Nærværelse talte man med dæmpet Røst; og ned ad Dækket ved den ene Side vandrede Kongens Skriftefader, Broder David, fordybet i Samtale med en lille vever Mand i en sort Kappe; det var Kongens Haandskriver, Rigman von der Lanken. Broder David holdt Hænderne foldede over sin trinde Mave og havde Rosenkrandsens Perler indsnoet mellem sine Fingre. Nu og da kastede han et Blik op paa Storseilet, hvor alt Ridderskabs Skytshelgen, Sanct Georg, var malet i fuld Rustning, og Svarene til hans Ledsager tydede paa stor Aandsfraværelse. Dog opsendte han neppe Bønner til Himlen; af det livlige og vexlende Udtryk i hans kloge Øine at dømme, fristedes man snarere til at tænke, at han var saare nærværende og holdt Ørerne aabne for at opfange Brudstykker af de Samtaler, der bleve førte omkring ham.

Et Smiil gled over hans glatte Mund, idet han dreiede sig ved Agterstavnen; der fik han nogle Ord at høre, som kildrede hans Lune; det var Ebbe Strangesøn, der talte.

»Denne Mø«. sagde han, »elsker mig trofast og har ganske taget mit Hjerte fangen; I vil begribe det, Hr. Evert, naar I faaer hende at

skue, det jeg haaber ved Guds og hellig Karens Bistand snart vil skee, og at jeg da end vil finde hende fri og ukrænket. O, hendes Smiil gjør Hjertet mere glad, end om hundrede Engle smilte herned fra Himlen; men hvad mere er, Hr. Evert, I vil strax ved det første Syn af hendes fagre Aasyn skjønne, at de Abildgaarders Blod virkelig flyder i hendes Aarer, og at hun maa være en Frænke af Eders gode Hustru, Fru Christine, ja sikkerlig hendes Søsterdatter.«

Alvas hensovede Moders Svoger, Hr. Evert Molteke til Torbenfeldt, en rank og statelig Herre, strøg sit lyse Mundskjæg, der var studset og tilspidset ganske paa samme Maade som Kongens, saae paa Ebbe med et stolt Blik fra sine store, blaae Øine og sagde:

»Sært tykkes det mig, Ebbe Strangesøn, at I har sat Eders Hu til denne gullandske Bondedatter, og ilde vilde det være, om et Aasyns Skabning var Adkomstbrev nok til Frændskab, ja til Arveret; bedre og troværdigere Beviisligheder udkræves, det kan I sige Eder selv; men I kjender mig og længe nok til at vide, at naar slige Beviisligheder ere bragte til Veie, da skal I ingen uvillig Mand finde i mig, som hidtil, det troer jeg at kunne sige, stedse gjorde Ret og Skjel mod Enhver.«

»Blæse med Arveretten«, udbrød Ebbe i en

lidenskabelig Tone, »vi ville ikke tage en Tomme Jord fra Fru Christine!«

Disse Ord naaede Broder Davids Øren, og det var dem, der fik ham til at smile.

I Sandhed, sagde han til sig selv, jeg traf Sømmet paa Hovedet, da jeg sagde til Ebbe Strangesøn paa Vordingborg, at han havde været som Samson i Dalilas Hænder; thi end traf jeg ingensinde i Christenheden saa stor Svaghed hos nogen god Mand, at han gav fra sig en Tomme Jord, paa hvilken han mente at have lovligt Krav; og den Ret, han nu er villig til at bortkaste, kan blive ham paalagt som Pligt.

Hr. Evert fik ikke Tid til at give Ebbe noget Svar, thi han blev kaldt hen til Kongen.

Han var nemlig Befalingsmand paa Kongeskibet. Egentlig var han Høvedsmand paa Vordingborg, men han havde udbedet sig den Gunst at maatte ledsage Kongen paa Togtet, og da havde Kong Volmer paa sin skjemtende Maade sagt til ham:

»Vel, Evert, Du faaer have Din Villie; men da tør vi ikke fornedre Dig; Du faaer saa og føre Befalingen over det flydende Kastel, til hvilket vi agte at betroe vor kongelige Person og vor Søn, samt vore bedste Mænd.«

Dette var ikke Hr. Evert ret til Pas; thi uagtet han var en tapper Herre og en kyndig Kriger til Lands, saa havde han dog kun ringe

Erfaring til Søes, og han vidste, at Kongen var meget vanskelig og nøieregnende med sine Skippere. Dog havde Kongen ikke grebet feil i sit Valg; thi Ansvaret gjorde Hr. Evert saare aarvaagen, mens han tillige var fornuftig nok til at overlade Varetagelsen af Navigationen til sin Underbefalingsmand, Mads Baadsmand, en af Flaadens dygtigste Søfolk. Alt var saaledes gaaet saare vel paa det nær, at Hr. Evert nu og da maatte døie Stiklerier af Kongen; og noget Saadant var det, der ventede ham nu.

»Nu ligge vi her og komme ei af Pletten«, sagde Kong Volmer«; »sig mig, Evert, faae vi Vind i Nat?«

»Ikke kan jeg sige Eder det, Herre Konge«, svarede Evert Molteke; »det veed jo kun Gud den almægtige, som raader for Vind og Veir.«

»Hvad!« udbrød Kongen. »Veed Du, den fornemste Skipper paa vor Flaade, hvem vi satte til at styre vort eget Skib, ingen Besked om Veir og Vind og har end ikke formaaet at lure Gud Herren lidet af hans Hemmelighed med Vindens Spil af?«

Derpaa loe Kongen, og de andre Herrer loe med; men Evert Molteke, som ikke var tabt bag af en Vogn, istemte Latteren og vinkede ad Mads Baadsmand, som stod nede i Skibsrummet. Mads kom hurtigt derop og stod

nu der med Hatten i sin Haand og bøiede sig dybt for Kongen og Herskaberne.

»Sig mig, Mads«, spurgte Hr. Evert, »faae vi Vind i Nat?«

»Ikke let at sige det«, svarede Mads, idet han kløede sig i Hovedet, »og fornemmelig svært at sige, om hun kommer, da fra hvad Hjørne, al den Stund Veiret i denne Sommertid vender sig hid og did som Lunet hos en Kvinde.«

»Hvad«, udbrød Hr. Evert, »veed ikke Du, den første Baadsmand paa Flaaden, og hvem jeg satte til at styre Kongens eget Skib, bedre Besked om Veir og Vind?«

Da blev Mads vred og svarede:

»For Fanden, naar I endelig vil vide det, da vil Vinden rejse sig efter Midnat, og hun vil komme fra Sønden, det siger jeg, Mads Nielsøn!«

Da brød Latteren løs for Alvor; men Kongen sagde:

»Et Kruus spansk Viin skal Du faae for Din Søndenvind, Mads, naar vi have den; men drei hende helst lidet til Vester!«

Da forstod Mads, at det Hele var Skjemt, grinte i Skjægget, gjorde sit Skrabud og klyvede atter ned ad Stigen; men Kongens Aasyn blev strax igjen alvorsfuldt; han reiste sig og sagde:

»Lader os nytte Tiden, mens vi sidde her som i en Karm uden Forspand! Vi ville nu

holde et Krigsraad; Hr. Evert, lad Luren gjalde for at kalde alle Høvedsmændene om Bord!«

Kort efter saaes Herolden Helmold oppe ved Mastekurvens Rækværk med en stor Kobberluur, som skinnede i Aftenrøden, og da han havde sat den for sin skjæggede Mund, lød tre langtrukne Toner, som hørtes af hver Mand paa Flaaden. Snart gjennemskar Baade og Joller fra alle Sider den speilblanke Havflade, og Agterkastellets Dæk fyldtes hurtigt med skjæggede Krigere i Brynier og Vaabenkjortler, med blanke, spidse Bacinets eller Bækkenhjelme paa deres Hoveder og Brynieknive i Bælterne. Da Alle vare komne til Stede, udgjorde de en Forsamling paa over hundrede Riddere og Høvedsmænd, hvilket var Alt, hvad Dragens Agterdæk kunde rumme.

Kongen, som havde trukket sig tilbage til sit Kahytsrum, kom nu, ledsaget af Hertug Christoffer og et Par af sine Hofsinder, blandt hvilke Ebbe Strangesøn, op ad den Trappe, der fra Agterkastellets Indre førte op til Dækket, og traadte frem i Kredsen, mens Alle bøiede sig dybt for ham. Staaende midt iblandt dem, tiltalte han dem saalunde:

»Jeg har kaldet Eder hid, I kjære Herrer og troe Mænd, for at høre Eders Raad om en vigtig Sag, hvis Afgjørelse nu staaer for — hvor skulle vi gjøre Landgang og gribe an? Skulle

vi gaae lige løs paa Visby og gribe Tyren ved Hornene, eller lande et andet Sted og kaste os over den fra Landsiden? Kun En iblandt os kjender ret Kystens Beskaffenhed, og denne Ene er, som I let gjette, Ebbe Strangesøn, hvis Raad vi ikke plat ville foragte, men ønske dog, før vi tage vor Beslutning, at høre mere kyndige og forfarne Krigeres Raad om den Sag.«

Ingen af de tilstedeværende Herrer vare forhippede paa at sige deres Mening; men da Kongen opfordrede saa En, saa en Anden til at tale, maatte de jo ud med Sproget. De yttrede sig dog Alle meget forbeholdent og henstillede Sagens Afgjørelse til Kongens Viisdom, saaledes Drosten, Claus Limbek, som i det Hele taget viste stor Lunkenhed og kun modstræbende var gaaet med paa dette Eventyr. Alene Marsken, Henning Podebusk, gav det bestemte Raad at gaae lige løs paa Maalet, og et Par af de unge Krigere og nogle af Leiesvendenes mest rovgjerrige Høvedsmænd yttrede deres Samstemning ved et lydeligt Bifaldsraab.

»Saa bør det være, kjære Hr. Fader!« udbrød unge Hertug Christoffer livligt. »Hvortil en lang Vandring gjennem Landet og Spild af Kræfterne ved Smaafægtninger med Bønderne? Lader os strax falde over de krye Hanser og knuse dem med eet Slag.«

»Der talte Ungdom og høit Mod«, sagde

Kongen og saae med Velbehag paa sin Søn; men nu ville vi høre Alder og Viisdom. Frederik af Locken, Du taug hidtil; lader os nu høre Dit Skjøn!

»Herre og Konge«, svarede den gamle Ridder, »jeg taug af den Aarsag, I før nævnede — fordi jeg aldrig satte min Fod paa den Grund, hvor vi nu snart skulle træde Krigsdandsen og ikke kjender Landets Beskaffenhed; og det veed jeg, at Jordsmonnet og Leiligheden ofte har mere at sige end Tapperheden; men det kan jeg med Sikkerhed sige, og deri vil enhver forstandig Mand samstemme med mig, at hvad det først og fornemmeligst gjelder, det er, at Landstigningen lykkes, saa at vi faae fast Fod paa Øen uden for stort Mandefald og undgaae den Ulykke heelt at kastes tilbage. Mit Raad er da: land ikke for nær ved Visby og paa en Strand, hvor der intet Krigsberedskab kan ventes og intet Værn er, sat af Menneskets eller Naturens Haand; og det tykkes mig, at I, Herre, i den Sag trygt maa kunne følge unge Ebbe Strangesøns Anviisning; hans Kjendskab til Øen veier vel al den Viisdom op, som hele Eders øvrige Raad evner at udklække.«

»Det var stærke Ord«, udbrød Claus Limbek i en spydig Tone: »forlad mig det, Hr. Frederik, men det tykkes mig, at i denne Eders Tale rækker Viisdom og Daarskab hinanden

underligt Haanden; thi om jeg har hørt og forstaaet ret, da har Ebbe Strangesøn paa sin Speiderfart erhvervet sig større Kjendskab til de gullandske Møer, end til det, hvorpaa det her kommer an.«

Da smaaloe flere af Herrerne, og Alle, som vare nidkjære paa Ebbe Strangesøn paa Grund af den store Gunst, Kongen viste ham, glædede sig over den Snert, han der havde faaet; men uagtet det kogte i Ebbe, taug han klogeligt og viste derved, at han dog ikke var den Daare, Hr. Claus stemplede ham for at være.

Claus Limbek var en mægtig Mand, og derfor holdt Kongen gode Miner med ham; men Alle vidste, at Hr. Claus var trædsk, en falsk Ven og i Hjertet en Oprører mod sin Konge, selv om han ikke i Øieblikket førte Vaaben imod ham. Ebbe Strangesøn havde ikke lagt Dølgsmaal paa, hvad han tænkte om Claus Limbek, og derfor var denne bleven hans Fjende. Med velberaad Hu havde han ved Drikkelaget paa Vordingborg forrige Høst ophidset Ebbe til at vove sig ud paa den Speiderfart til Gulland for derved at bringe ham i Ulykke og maaskee ganske blive ham kvit.

Kongens skarpe Blik gik fra den Ene til den Anden; men i Stedet for, som Claus Limbek havde ventet, at tage Parti for Hr. Frederik og Ebbe, dulgte han endnu sin egen Me-

ning, vendte sig brat til sin Fætter, Hertug Erik, og sagde:

»Erik, døm nu Du Viisdommen og Daarskaben imellem! De modsatte Meninger have forplumret Sagen for mig.«

Ingen, som kjendte Kong Volmer, kunde troe, at han for Alvor mente det. Hertug Erik tænkte, at hans snilde kongelige Frænde blot paakaldte hans Voldgift for at undgaae at støde Claus Limbek for Hovedet og rage i Strid med ham; men Hertugen stod desuden i den Sag ganske paa Claus Limbeks Side og undte Ebbe Strangesøn den Ydmygelse, der var overgaaet ham. I ondt Lune havde Hertugen været paa hele Farten, og nu fik det da Luft, men paa en Maade, som var ham egen. Han smilte, kneb sine Øienlaage til, saa hans i Forveien smaa Øine blev til et Par Streger, og sagde:

»Viisdom har Intet med denne Sag at skaffe; ikke Viisdom, men blindt Mod førte os hertil. Lad da helst Ungdomsmodet og Lykken raade; Ebbe Strangesøn bør pege og sige: der skulle vi lande!«

Kongens Øine skøde et Lyn; men han betvang sin Vrede og sagde med et spydigt Smiil:

»Ei, der talte den klogeste Mand i vort Raad! Du har Ret, Erik! Dristigt Mod og Lyk-

kens Gunst, de to Ting ere, Atterdag*), mere værd i en Dyst end al Verdens Viisdom. Saa beslutte vi da nu uden videre Tale, at Kaasen sættes Syd efter; vi ville gaae ind mellem Carlsøerne og lande paa Kysten Nord for Hammerodde**) — saa er jo Stedets Navn, Ebbe Strangesøn?«

»Ja, Herre Konge!« svarede Ebbe, idet han traadte frem og bøiede sig for Kongen.

Da vexlede Hertug Erik og Claus Limbek et Blik. De havde begge den samme Tanke, nemlig at Kongens Beslutning forud var tagen efter Samraad med Ebbe Strangesøn og Frederik af Locken, og at den Sidstes Tale var lavet efter Kongens Forskrift. Krigsraadet var da blot som et Skuespil, eller en Høflighed, mod Befalingsmændene med det Bihensyn, at det ikke, om Noget gik galt, skulde kunne bebreides Kongen, at han ikke havde hørt sine Mænds Raad og Mening; men nu tog Kongen atter Ordet og sagde:

»Vi ville sige Eder, mine kjære Herrer og troe Mænd, af hvilke Aarsager vi have truffet

---

*) eller: Ottardag ɔ: Dommedag, en Ed, Kong Valdemar jevnlig brugte og deraf formentlig hans Tilnavn, lige som Erik Menved fik sit Mundheld heftet ved sit Navn.

**) Hvor senere en lille Befæstning anlagdes, og nu Fiskerleiet Kronewall ligger.

dette Valg. Det vilde tykkes os dumdristigt og i Sandhed at vidne om det blinde Mod, hvorom min kjære Frænde, Lauenborgs ædle Hertug, nys talede, hvis vi gjorde Landgang udfor Visby, ja blot i en saadan Nærhed, at vi fra Staden kunde vorde sete og iagttagne, al den Stund dette sikkert vilde hidkalde en stor Skare Fjender, og vi kunde blive kastede tilbage i Søen. Dette har fra første Færd af været os indlysende; men hvad selve Stedet angaaer, da mente vi just, som Hertugen sagde, at Ebbe Strangesøn burde pege og vise os det; thi kun han har Kjendskab til Kysten, hvor han i Maaneder har færdedes, og om hans Ærlighed og Troskab føle vi os fuldt forvisset; men lad dog nu, Ebbe, de Herrer høre, af hvilke Aarsager, Du har udpeget os dette Sted.«

»Først«, sagde Ebbe, »fordi det ligger i en bekvem Afstand fra Visby, kun sex danske Mile og dog ved den Nord for fremspringende Kyst paa langt Hold dækket for al Udspeiden; dernæst fordi Kysten er øde og ubeboet; og endelig af den Aarsag, at Stranden er flad. Der er ingen Klinter at bestige; og ere vi først komne op gjennem Skoven, da ligger Landet aabent for os og er lige til Visby saa jevnt som et Logulv. Jeg var der en Dag tidlig i Vaaren paa Fiskeri med Sjettingsdommeren, Hans Eskildsøn, mær-

kede mig Stedet og tænkte strax, at et mere bekvemt og sikkert Landingssted ei kunde findes.«

»Vel«, sagde Claus Limbek og saae paa Ebbe med et ondt Blik; »men Øen er tæt bebygget, det vide vi; Bønderne kunne strømme til og her og hindre vor Landgang.«

»Ved min Helgen«, udbrød Erland Kalf, »her er al Grund til at see sig for; Faren lurer alle Vegne paa disse Kyster.«

Og nu faldt der fra flere af de store Herrer Ord, som tydeligt lod Kongen fornemme, hvor uvilligt de dog vare dragne med paa dette Tog til en fjern og ukjendt Egn. Det forholdt sig nok saa, at ene og alene Gridskhed efter det rige Bytte havde gjort dem villige dertil, ikke Hengivenhed for Kongen, ikke nogen mandig, ridderlig Lyst til Bedrift; og end ikke Fædrenelandskjærlighedens og Landsmandsskabets Baand holdt Flokken sammen, eftersom en ikke ringe Part af Kongens betroede Mænd vare indvandrede Tydskere. Deels havde han ført dem med sig fra det Land, hvor han, fordreven fra sit Fædreneland, var bleven opdraget, deels gjorde den danske Adels Oprørskhed og Upaalidelighed det til en Nødvendighed for ham at sætte sin Lid til indkaldte Fremmede, der skyldte ham Alt og derfor vare ham hengivne.

Men hvor fandtes i hine Tider, ikke blot i Norden men i hele Christenheden det, vi nu

kalde Fædrenelandskjærlighed? Rigets Splittelse i en Menneskealder og Forræderiets hæslige Vane havde næret Egennytten og dræbt Fædrenelandskjærligheden, der vel blot maatte søges i enkelte ædle Mænds Hjerter som en Perle, hvis Værdi de ikke engang alle vare sig klart bevidste.

Muligt, at det ikke stod synderligt bedre til med Kongen selv i det Punkt, og at han elskede sit Land og sit Folk meest, fordi de vare hans og hans Herredømme undergivne; men hans eget Vel og Rigets faldt sammen, Kronens Ring var det Baand, som ene holdt Knippet, og i sin opoffrende og ihærdige Virken for det Heles Vel stod han da høit over de egennyttige Smaakonger, med hvem han i sit hele Liv maatte kriges og trættes, som nu i denne Stund.

Men han betvang den Harme, som ulmede i ham, taug og lod Ebbe Strangesøn selv svare for sig.

»Bønderne«, sagde Ebbe, »ville neppe gjøre os stort Afbræk; slet væbnede ere de og have nu i tvende Menneskealdre levet i Fred.«

»Nu«, udbrød Claus Limbek i en spydig Tone, »naar saa kjendt Mand som Ebbe Strangesøn lover os en Vei saa glat som et Logulv og fredlyst lige til Visby, da maae vi vel kunne fare i Mag og faae intet Andet at gjøre paa den Fart gjennem Landet, end at gantes med

de gullandske Jomfruer. Ikke at jeg frygter det Bondepak«, føiede han til, blussende af Hidsighed, »men dog bor jeg advare Eder, Herre og Konge! Sæt ikke blindt Eders Lid til en uerfaren Ungersvends Ord og Løfter.«

Mærkeligt var Kongens Aasyn i dette Øieblik at skue, saa rolige vare de faste Træk, og et fiint Smiil bøiede hans Læber; men Blikket var skarpt som en Gribs.

»Jeg sætter min Lid«, sagde han, »til alle de gode Herrer og gjeve Mænd, som have givet mig deres Haand og ere dragne ud med mig paa dette Togt, og ikke mindst stoler jeg paa Dig, Claus, min gode Drost! Men hvi er Du ung Ebbe saa gram? Gaaer Noget galt, da tager jeg det paa min Kappe, saa sandt jeg med velberaad Hu og af egen fri Villie har taget min Beslutning, og saa ikke flere Ord om den Ting!«

Skarpt og klart lød Kongens Røst, og Alle fornam den Jernvillie, som laae bag dem; men derpaa sagde han i en munter Tone:

»Jeg byder Eder Alle til Gjest her i Aften! Lader os efter denne Alvorstime vederkvæge os og tømme nogle Bægere med hinanden! Vi ville ende denne skjønne Dag i Fred og med Gammen, og saalunde styrke os til de kommende Dages Uro og Besvær.«

Et livligt Tilraab: hil Kong Volmer! lød fra Forsamlingen, som nu spredte sig over hele

Skibet, idet hver tog Plads, hvor han kunde bedst, mens Kongen og de fornemste Mænd toge Sæde paa Agterdækket. Kongens Kjeldersvende bare Kander op, fyldte med Viin, og Bægrene gik flittigt rundt; thi der var naturligviis ikke saa mange Bægre om Bord, som der var Drikkere.

Da raabte Kongen: »Hvor er Volrad? Lader os faae en Sang!« Raabet Volrad lød over hele Skibet, og snart kom op ad en Luge en rødnæset og tykmavet Karl i et broget Skrud. Hans ene Hose var grøn, den anden rød, og omvendt var Hælvten af hans Trøie rød, Hælvten grøn. Bjelderne paa hans Snabelskoe, og ved hans Bælte ringede, idet han sprang op paa Dækket med Luthen hængende over sin Skulder, og den sortegrønne Hanefjeder i hans Hat nikkede. Tungt klyvede han op paa Agterdækket og gjorde der et klodset Buk for Kongen og Herskaberne.

Denne uværdige Efterfølger af Riddertidens Minnesangere og Minstrels, mere Gjøgler end Sanger, var en Schwaber, en af de mange farende tydske Mænd, som lige fra Svend Grathes Tid nu og da hjemsøgte Danmark. Pjaltet og fattig var han kommen til Vordingborg, hvor hans adelige og høitstillede Landsmand, Frederik af Locken, havde taget sig af ham og faaet ham anbragt ved Hove som en Art Hofnar.

Det var et Tegn paa Tidens Forfald, at en ukjendt Gøgler som Volrad var bleven Sangkonstens Stedfortræder ved Kong Volmers Hof. Erik Plougpenning, den Hellige, var dog bleven besungen af en Minnesanger som Reinmar von Zweter, Erik Glippings Drab havde faaet Mester Rumelands Harpe til at klinge, idet han opfordrede Fyrster og Folk til at hevne denne gode Konges Død, og Heinrich von Meiszen, kaldet Frauenlob, havde i sine Sange priist Kongens ridderlige Farbroder, Kong Erik Menved.

Om en slig Poesiens Dyrkelse var der nu ikke Tale hos Volrad, men han havde en god, stærk Stemme og spillede Luth med Færdighed; det behagede Kongen, som yndede Musik og selv i sine unge Dage havde trakteret Luthen, maaskee ogsaa nu og da digtet en Vise, idet han slægtede sin Mormoders Broder, den fyrstelige Minnesanger, Witzlau IV af Rygen, paa; men nu nøiedes han med at høre, og Volrad foredrog Sangene med Liv. Iøvrigt var han en Fyldehund og et Sviin; men det antoges næsten for givet, at en farende Mand ikke kunde være anderledes.

Der lyste dog noget Lune og som en Gnist af Aand af hans sorte Øine, idet han nu paa sit Schwabisk tiltalte Kongen og spurgte:

»Hvad begjærer I, Herre? En Riddervise, en Kjærlighedssang eller en Sirvente*)?«

Da Kongen nu sad hensunken i Tanker og ikke strax gav Svar, udbad Hertug Christoffer sig en Elskovsvise, men Knud Bugge og et Par af de andre Hofsinder, hvem Vinen var steget til Hovedet, raabte nu i Munden paa hverandre og begjærede hver Sit, indtil Volrad atter kom til Orde og sagde:

»Helst kvæder jeg en Sang, som priser Fyrsternes Dyder og store Gavmildhed.«

Da saae Kongen op og sagde:

»Ei, jeg veed, hvor Du vil hen! Bliv mig fra Livet med Din Leopoldus gloriosus**); ikke er jeg den Nar, han var, der bortgav Penge, Klæder og Heste, som om han ikke vilde leve længere.«

»Herre, jeg skal tie om ham!« svarede Volrad. »Ikke er jeg nogen stor Sanger og kan kræve høi Løn; men giv mig dog en Skjærv for den Vise, jeg selv digtede og nu skal kvæde, om det maa forundes mig; lystig er den.«

»Du har digtet en Vise?« udbrød Kongen. »Der farer Du sikkert med Løgn.«

»Nu«, svarede Volrad, »jeg satte dog Skik paa den. Just nu sad jeg nede i Skibsrummet

*) Et satirisk Digt.

**) Hertug Leopold VII af Østrig, berømt for sin Kjærlighed til Sang og Dands og sin ødsle Gavmildhed.

saa glad som en Høne, der har lagt et Æg og vil lade sin Kaglen høre; men jeg turde ikke formedelst den megen Viisdom, som var i Luften over mit Hoved, da I, Herre Konge, holdt Raadslagning med Eders Riddere.«

»Nu, kom med Visen«, sagde Kongen, »og hvis den huer os, da skal Du faae Din Løn.«

Da gav Volrad sig til at klimpre paa Luthen og sang sin lystige Vise:

Der Tochter Wunsch.*)

1.

O Moder, ich well en Ding han!
Wat for en Ding, mein Herzenkind?
En Ding, en Ding!
Wellst Du dann e Püppchen han?
Ne, Moder, ne!
Ihr sind ken gode Moder,
Ihr kunet dat Ding nit roden!
Wat das Kind für en Ding well han,
Ding, Derling, Ding, Ding!

Den Vise fandt strax Anklang, især Omkvædet, som næsten hele Kredsen istemte; thi Lyden af Volrads Luth havde atter kaldt Alle tilbage til Agterdækket.

*) Gammel plattysk Vise.

2.

Wellst Du dann e Ringelchen han?
Ne, Moder, ne!
Ihr sind ken gode Moder,
Ihr kunet dat Ding nit roden.
Wat das Kind für en Ding vell han,
Ding, Derling, Ding, Ding.

3.

Wellst Du dann e Kleidchen han?
Ne, Moder, ne!
Ihr sind ken gode Moder,
Ihr kunet dat Ding nit roden.
Wat das Kind für en Ding well han,
Ding, Derling, Ding, Ding!

4.

Wellst Du dann 'nen Mann han?
Jo, Moder, jo!
Ihr sind en gode Moder,
Ihr kunet dat Ding wat roden!
Wat das Kind für en Ding will han!
Ding, Derling, Ding, Ding!

Det sidste Vers blev gjentaget og med overstadig Lystighed istemt af Alle, paa Kongen og Hertug Erik nær. Volrad blev kry af sit Held, takkede vel ydmygt nok for Bifaldet, idet han blottede sit Hoved og svaiede med Hatten, saa Hanefjedren feiede Dækket; men da Ingen gjorde Mine til at give ham Noget, sagde han:

»Nu, Herre Konge, og alle I glorværdige Riddere, hvad give I mig for den Sang?«

Kongen strøg sit Mundskjæg, men Hr. Waldemar Sappi gav det rette Svar, idet han sagde:

»Vore Tasker ere tomme, Volrad! Bi, indtil de ere blevne fyldte i Visby.«

Da tilkastede Hertug Christoffer dog Volrad en liden Guldring, hvilken han greb med en Taskenspillers Færdighed. Omsider sagde Kongen:

»Der fik Du Nok, Volrad! Af Guld og Sølv tør vi ikke give Dig Meget, al den Stund Du øder det; men jeg kom just til at tænke paa, at det vil blive svært for Dig at bære Din tykke Bug gjennem Gullands Skove og Myr. Saa lover jeg Dig da, at Du skal blive ridende; den skjønneste og bedste gullandske Fole, vi fange, naar vi ere komne i Land, den vil jeg skjenke Dig.«

»I have Tak, Herre Konge!« svarede Volrad; men i det Samme blev Kredsen brudt, og Peder Jernskjegs anseelige, bryniеklædte Skikkelse stod midt iblandt dem. Saa optagne af Volrads Vise og omtaagede af Vinen havde Alle været, at Ingen havde bemærket. at en Baad bordede Skibet.

»Atterdag, er det Dig, Peder!« udbrød Kongen og reiste sig brat.

»Ja, Herre«, svarede Peder Jernskjeg; »den kommer og med, som ager med Stude — Skam

faae min Mund for de Ord, eftersom den stærke Sanct Christoffer selv fører mit Skib; men han pustede for liden Vind i Seilene paa den svære Skude, og mens jeg tænkte at komme paa Tvers af Flaaden, seilede den mig forbi, dog ikke længere, end at et Par raske Aarer kunde føre mig hid i min Jolle.«

Da spurgte Kongen ham ud om hans Reise, og han gav fuld Besked om Affarten og Ladningen. Tilsidst sagde han:

»I Gaar lagde jeg bi ved Hoborg-Pynten, og vi havde Næsen i Land. Jeg skikkede et Par af Kurz's Knegte derind, og de fangede os nogle af Øboerne; de melde, at Alt er stille og trygt, det skulde da være, at Skuet af Sancte Christoffer har ladet Nogen ane Uraad; men jeg gik snart til Søes igjen.«

»Nu, det er vel!« svarede Kongen. »Fange vi blot Vind, da kunne vi være der den Dag i Morgen.«

»Men jeg kommer ellers i et sært Ærinde«, sagde Peder Jernskjeg med et Smiil paa sit barske Ansigt; »jeg søger just den Ting, som Jomfruen i Visen begjærede; thi jeg hørte Noget af den Klimpren, da jeg kom.«

Alle stirrede forundrede paa ham, indtil Hertug Erik udbrød:

»Hvad, Hr. Peder, har I en af Eders Døttre med og vil have hende bortgift?«

Da brast Alle i Latter, og Kongen sagde:

»Peder, Du har nyttet Tiden vel og kigget i Bægret, mens Du stod og lyttede til Visen!«

»Nei, nei, Herre«, svarede Peder Jernskjeg, »min Hals er saa tør som en Brønd med Korsmessetid i Høst; thi den ganske Aften mundhuggedes jeg med Kvindfolk og fik Intet at lædske min Strube med imens. Jeg fører, som Hertug Erik sagde, en Datter med mig, en Pleiedatter, som kom til mit Skib lig en Trækfugl. Hun søger sin Fæstemand og vil have ham; hverken Dukke eller Rangle kan trøste hende, er hun end ung nok; men hun turde ikke vove sig hid, hvor han er, og skikkede saa mig at hente ham.«

Ebbe Strangesøn, som havde siddet sørgmodig afsides og ikke deeltaget i Drikkelaget, sprang op, da han hørte disse Ord, greben af en frydefuld Anelse.

»Ei, der er han!« sagde Peder Jernskjeg og pegede paa Ebbe. »Alva Hansdatter er min Fange, Ebbe Strangesøn«, tilføiede han muntert, »hvor stor en Løsesum giver Du mig for hende?«

Da brød Ebbe frem i Kredsen og raabte:

»Guds Moder være priset; hvor gik det til?«

Da fik han fuld Forklaring og tillige den Underretning, at Hr. Peder havde ført hende til Job Dackers Skib, som laae ikke langt borte.

Der var om Bord Niels Døring og Jomfru Gisele, i hvis Varetægt han havde overgivet Alva.

»Tillader I, Herre, at jeg gaaer fra Borde og iler til hende?« spurgte Ebbe, idet han vendte sig fra Peder Jernskjeg og bøiede sig for Kongen.

»Det faaer jeg vel«, svarede Kong Volmer smilende, »ellers springer Du i Søen.«

Da fik Ebbe en Baad sat ud, og væk var han; men Peder Jernskjeg forblev hos Kongen til langt ud paa Natten og samtalede med ham, længe efter at alle de tilkaldte Høvedsmænd vare gaaede fra Borde, og Herrerne og Sinderne havde søgt deres Køier; thi denne troe og retskafne danske Mands Selskab var stedse Kong Volmer kjært; han var en af de faa, i hvem der ikke var Svig.

Omtrent ved Midnatstide stod Kongen alene med ham paa Dækket og stirrede op mod den stjerneklare Himmel.

»Det er som et godt Varsel, Peder«, sagde Kongen, »at denne unge gullandske Jomfru kom til os; Lykken gav os der et Pant i Haanden.«

»Et fagert Pant«, svarede Peder, »enten det nu bærer Penge hjem med sig eller ei.«

Da taug Kongen atter og stirrede op mod Himlen; i det Samme faldt der et Stjerneskud.

»See!« udbrød Kongen og løftede sin

Haand; »det Varsel er end bedre; thi jeg stod just nu og bad Sanct Andreas om Lykke og Seir. Det Stjerneskud var hans Svar og hvilket Under, at det kom just i denne Time; thi viid, Peder, at just nu, paa Skjellet mellem Sanct Eliæ og Sanct Eveni Dag for femten Aar siden, da stod jeg ved Herrens Grav i Jerusalem og Guardianen gjorde mig til Gudsridder; det giver en Mand Kraft.«

Det glædede Peder Jernskjeg at høre de Ord af Kongens Mund, thi selv var han en gudfrygtig Mand, og led det ikke, naar Kongen var i sit spodske Hjørne; og hvad det angik, at Gudsridderen nu drog ud, ikke for at beseire og omvende Hedninge, men for at undertvinge et christent Folk, da var samme Hr. Peder paa den anden Side ikke stort bedre end en Hedning, glad ved denne Vikingefærd og mente, at hvor Dannerkongen drog frem med alle sine Mænd, der maatte og Retten være og nogle gode, stærke Helgene i Følge.

»Det lover jeg nu«, udbrød Kongen, »og Du er mit Vidne Peder, at giver Sanct Andreas mig Seir og Lykke paa dette Togt, da skal jeg rigeligt betænke hans Altre i Esrom, Ringsted og Skovkloster.«

Det Løfte indfriede Kongen, om ikke før, saa i sin sidste Villie.

Da Peder Jernskjeg gik fra Borde, kom den

Nattevind, Mads Baadsmand havde lovet Hr. Evert; men det blev kun en svag og kortvarig Brise. Da Solen Sanct Eveni Dag stod op, laae Flaaden næsten paa samme Sted og var ikke kommen Gulland mange Skibslængder nærmere.

FEMTE KAPITEL.

GUD AMORS REGIMENTE.

Hastigt gik Kongen om Morgenen paa Sanct Eveni Dag op og ned ad Dækket og gav sin Utaalmodighed over den fortrædelige Forhaling ved Vindstillet lydeligt til Kjende; nu var han ikke i god Forstaaelse med sin Helgen, og der undslap ham nu og da en drøi Ed.

Da kom Ebbe Strangesøn ham paa Tvers. Kongen havde ganske vist paatænkt at lade Alva Hansdatter føre for sig for selv at see hende og spørge hende ud, men da han lod et Ord derom falde til Hertug Erik, raadede denne fra.

»Forhast Dig ikke dermed«, havde Hertugen sagt; »viser Du Ebbe Strangesøn alt for stor Gunst, da bliver han kry, og Du støder nogle af Dine bedste Mænd for Hovedet, fornemmelig Evert Molteke, som ikke vil vide af

noget Frændskab med denne forløbne gullandske Bondepige.«

Kongen fandt, at der var Noget i den Tale, men han blev kun endnu mere ærgerlig over sin nødtvungne Ørkesløshed, og i denne Stemning stødte han paa Ebbe. Han saae unegtelig kry ud; hans Aasyn straalede af Lyksalighed; men Kongen saae paa ham med et bidsk Blik og sagde:

»Hvor mange Kys fik Du i Gaar? Du leer i Skjægget; Du har nu faaet Dit og bryder Dig ikke om Resten. Du er ikke bedre end somme andre Skulkere; glad vilde Du være, om vi nu vendte Stevnen mod Sønder og satte Kaasen hjemad.«

Ebbe saae paa Kongen med et studsende Blik og svarede:

»Herre, der gjør I mig storlig Uret! Glad er jeg over at vide min Hjertenskjær i Behold, det er sandt; men før den Vanære skulde overgaae Eder og os Alle, at vende hjem med uforrettet Sag, vilde jeg hellere selv roe hende i Land og lade hende gaae.«

»Fagre Ord og intet Andet«, svarede Kongen og gik hen til sin Foldestol og satte sig i den, saa den knagede.

Da kom hans Skriftefader hen til ham, og strax udgød Kongen i hans Øren sine Klager over Vindstillet, over sine Tjeneres Egennytte og

meget Andet, saa at man ved at høre den Tale skulde troe, at Himlen og Jorden havde sammensvoret sig for at fortrædige ham; men Broder David kjendte af lang Erfaring disse Vredes-Byger; thi Kongen havde af Naturen et hidsigt Sind. Af Klogskab holdt han det selv i Tømme med sin stærke Villie, men det kom dog nu og da til Udslag.

»Min Søn«, sagde omsider Broder David med sin blideste Røst, »forband ikke Din Dag som Hjob for denne liden Modgangs og Forhalings Skyld! Taalmod er som en kostelig Ædelsteen i den Vises Smykke og bør ikke fattes i Din Krone.«

»Ingensinde«, svarede Kongen, »raabte jeg Ak og Vee som Hjob, fordi Gud lod Satan slaae mig; men Ørkesløshed er værre end Hjobs syv Plager; jeg forgaaer af Kjedsomhed i denne vaade Ørk.«

Da lod Broder David sin skriftefaderlige Værdighed og salvelsesfulde Tone falde og blev til den smidige Hofmand.

»Nu, Herre«, sagde han, »da maae vi see at hitte paa Tidkort. Af hvad Aarsag lader I ikke de gullandske Fanger føre for Eder? Den lille Jomfru, hvem Ebbe Strangeson kalder sin, hun maatte da sikkert kunne forkorte Eder en Time med sin Snak. Beviis Ebbe den Gunst at lade hende hente og stedes for Eder.«

»Det har Ebbe indgivet Eder, Fader«, svarede Kongen og saae paa ham med et mistroisk Blik.

»Nei, ikke saa«, svarede Broder David; »men han har udøst sit Hjerte for mig, det er sandt, og jeg veed, at hans Hjertenskjærs usikkre Kaar ligge ham tungt paa Sinde. Ville mon vore lystige unge Hofmænd agte og lade ukrænket slig stakkels Pige, som er taget paa den vilde Strand og indbragt som Fange, naar ikke I, Herre, tager hende under Eders Beskjærmelse?«

»Nu«, svarede Kongen med et Suk, »lad mig da høre, hvad I og Ebbe have udklækket og ville, at jeg skal gjøre! Kjender jeg Eder ret, ærværdige Fader, da er vel den Sag alt lagt til Rette i Eders Hoved som et Dokument, hvorunder jeg blot haver at hefte mit Sigil.«

»Nu faaer jeg Mod til at sige det«, svarede Broder David, »og jeg skal gjøre Tingen kort af. Lader os fæstne det løse Baand, som hidtil blot bandt de to Unge til hinanden; gjør deres Trolovelsesgilde, Herre, da har I lystelig Tidkort for i Dag.«

»Ei«, udbrød Kongen i en skjemtende Tone, »hvorfor ikke deres Brylllup? Det vilde være mere fast.«

»Nei, Herre«, svarede Broder David, som

tog Kongens Ord for Alvor, »vel maa Pagten signes for Guds Altar; men det har jo altid været holdt her i Riget, at Folk, som ere trolovede og have Vidnesbyrd og Beviisning derom og have givet hinanden Fæstendefæ, de ere som Ægtefolk for Gud og Verden.«

»Da faae vi vel rede Brudesengen i Job Dackers Kahyt«, sagde Kongen i samme Tone, og Broder David mærkede nu, at Kongen gjorde sig lystig over ham. »Nu, lader os drøfte Sagen«, vedblev han, »det giver alt nogen Tidkort. Siig mig — hvo skal give Pigen bort?«

»Vi have en Giftemand saa god som nogen«, svarede Broder David, listeligt smilende, »Hr. Evert Molteke!«

»Han gjør det ikke«, sagde Kongen.

»Nu«, sagde Broder David, »lad ham dog først faae sin unge Frænke at see; hun bærer de Abildgaarders Mærke i sine Træk og er skjøn som den klare Dag.«

»Men Guds Kors, Fader«, udbrød Kongen, »har I da selv seet hende?«

»Det har jeg just«, svarede Munken, idet hans mørke Øine fik Liv. »Da Morgenen gryede, bordede Ebbe og jeg Job Dackers Skib, og da havde jeg en lystelig Samtale med den unge Jomfru. Hun er beredt til at komme, om I, Herre, vil vise hende den Gunst at give hende Foretræde; og hvad Hr. Evert angaaer, Herre,

mon det da ikke vilde være passeligt, at I lod et Kongebud gjøre den Sag med Giftemanden af? Ved Sanct Benedict, den Mand skylder Eder dog Alt; uden Eders Gunst var han ikke kommen frem og havde sikkerlig aldrig faaet sin Hustru og hendes gode Gaard, Torbenfeldt, og mon det var nogen Skade til, at nogle af de andre Herrer og fornemmelig Eders stormodige Drost, Hr. Claus, fik at fornemme et lidet Tryk af Eders kongelige Villie? Som han i Gaar slog sig til Ridder paa Ebbe Strangesøn! Lad ham nu see, at den Mand, paa hvem Eders Gunst falder, ham skal Eders Tjenere ære.«

Der havde Broder David slaaet paa Strenge, som gave Gjenlyd; dette huede Kongens Herskerlune bedre, end Hertug Eriks Holden igjen.

Nu, Fader«, svarede han, »vi vil prøve det; om ikke Andet er vundet, saa kunne vi dog dræbe en kjedsom Dag dermed.«

Saaledes lykkedes den Plan, Ebbe og Broder David havde udklækket i Nattens Timer, mens de Andre sov; ja snild var Ebbe, som havde vundet en saa klog og formaaende Mand, som Kongens Skriftefader, for sin Sag og givet den i hans Hænder.

Snart rygtedes det paa Skibet, hvad Kongen havde i Sinde, og nu fik man noget at snakke om og forundre sig over. De unge Sinder glædede sig til denne uventede Forlystelse,

men de store Herrer spottede derover. Henning Podebusk og Claus Limbek stak Hovederne sammen, og Evert Molteke fik pludseligt god Forstand paa Veir og Vind; thi han spaaede, at en stærk Blæst vilde reise sig efter Middag og splitte Flaaden ad; men der kom kun nogle milde Pust, som krusede Havfladen en halv Times Tid, og derpaa døde hen.

»Sancte Karen«*), sagde Broder David til Hr. Evert, »holder sit Skjørt for og tilsteder ingen Vind at fare frem og flytte Skibene, førend Fæstensøllet er drukket.«

»Nu«, svarede Hr. Evert og strøg sit Skjæg, »den Fastelavn rager ikke mig.«

»Vær ikke for sikker derpaa«, sagde Broder David, »muligt bliver Narrens Rolle Eder til Deel.«

»Munk«, brusede Hr. Evert op, »ikke skal I leve den Dag, da jeg bliver Eders Nar.«

»O nej«, svarede Broder David smilende, »saa stor Ære bliver neppe mig til Deel; men vil I være bedre end os Andre? Vil jeg gjøre mig lystig over en Nar, behøver jeg blot at beskue mig selv, siger Seneca; saa gjør jeg nu; thi jeg har i denne Sag været den største Nar, og her vil blive flere. Det er den lille hedenske Gud Amor, som har revet Sceptret af Kongens

*) De Trolovedes Patronesse.

Haand og fører nu Regimentet en liden Stund. Gjør som jeg, Hr. Evert, tag Sagen med godt Lune, da vil I komme bedst derfra.«

Som han sagde dette, lagde Kongsbaaden til, ført af Hr. Valdemar Sappi, og i den sad Alva og Gisele. Nu kunde da Ingen fornedres ved at befatte sig med Alva Hansdatter, siden en saa fornem Mand som Kongens Staller og oven i Kjøbet hans Frænde havde ladet sig bruge til at være hendes Ridder og føre hende hid. Stoltelig gik han henad Dækket med hendes Haand i sin, mens alle Herrerne høvisk bøjede sig; thi aldrig, hvor vide han end havde været om i Verden, havde han havt den Lykke at gaae med en mere fager Jomfru ved sin Side.

Der var en Glød paa Alvas Kinder og en Glands i hendes Øine, som fik Hjertet til at banke hos mere end een Ungersvend, hvem hun gik forbi. Ja, hvilken Himlens Gave er ikke Skjønhed; ved sin blotte Tilsynekomst havde hun seiret og Ebbe Strangesøn var retfærdiggjort.

Hun var tækkelig klædt, men uden Pral. Gisele havde i Morgentimerne tilpasset en af sine Kjortler til hende, men ikke faaet sin Villie med at udmaie hende, saaledes som hun havde i Sinde. Desto stærkere glindsede Gisele af Silke og Smykker; men skjønne Kjortler og funklende Smykker, dem havde Hofmændene

saa ofte skuet, derimod sjelden eller aldrig et Aasyn og en Skikkelse, adlet af Uskyld og Ynde, som Alva Hansdatters.

Da hun nærmede sig Indgangsdøren til Kongens Kahytsrum, hvor to af hans Livdrabanter stod i Brynier, med Jernhatte paa og Hellebarderne i de staalhandskede Hænder, da blev hun bleg og saae sig ængsteligt tilbage. Nu skulde hun skilles fra Gisele, hvem hun maatte efterlade udenfor, og hun tænkte — Gisele burde gaae ind og jeg blive her, hun vilde bedre kunne klare for sig; men deri tog hun storlig fejl; og hun var jo mellem en dobbelt Ild. Foran sig havde hun Kongen og bag sig hans Riddere og Sinder, der strax omringede Gisele og aabnede en Beleiring mod hende, som satte hendes Aandsnærværelse og Tungefærdighed paa en haard Prøve.

Men hvor var Ebbe? Forgjeves søgte Alva hans kjære Skikkelse i dette Mylder af bryniеklædte Mænd; thi Kongen havde skikket ham bort i et Ærinde til et af de andre Skibe, saa at han var ganske uvidende om det, der nu gik for sig paa Kongeskibet.

Kahytsdøren aabnedes af Kongens Smaadreng Erland, som stirrede paa Alva med et dristigt, nyfigent Blik, men kom til at bøie sig dybere for hende, end det havde været hans Hensigt; thi fra han kunde skjønne og

gaae, havde han lært at sætte Næsen høit og ringeagte ufrie Mænd og Kvinder. Saa gik Alva først ind, Hr. Valdemar Sappi fulgte efter, og nu stod hun da for den Konges Aasyn, med hvem hendes Tanker i Maaneder havde syslet med Angst og Bæven.

Han stod ved Kahytsbordet med den venstre Haand støttet til det og den høire hvilende paa Sværdfæstet. Et velvilligt Smiil gled over hans strenge Aasyn, da han saae Alva.

»Træd hid, mit Barn«, sagde han mildt, da hun frygtsomt blev staaende, ganske optagen af Skuet, en virkelig Konge og Nordens største.

Først tænkte hun — er det Valdemar den Onde; han seer jo god og blid ud; men da Valdemar Sappi med Tak for havt Uleilighed var afskediget, og Hofdrengene havde fjernet sig, saa hun var alene med den vældige Mand, da følte hun sig trykket og bange, uden at hun strax kunde gjøre sig Rede for Aarsagen dertil.

Det var ikke Tanken om hans Kongebyrd og store Magt, som tyngede hende; heller ikke var hans Ydre glimrende eller ærefrygtindgydende; men dog udgik Virkningen fra selve hans Personlighed. Der var et Glimt i hans Øine og Noget i hans Holdning, som hun aldrig var bleven vaer hos nogen anden Dødelig, hun havde seet; paa en gaadefuld Maade paalistede sig

En Følelsen af hans Aandsoverlegenhed og Jernvillie.

Mildt talte han hende til, bød hende tage Sæde paa Kahytsbænken og satte sig selv paa en Foldestol lige overfor hende. Saa spurgte han hende ud om hendes Forældre og Fortid paa en saa jevn og rolig Maade, at hun gjenvandt sin Fatning og svarede ham kvikt og forstandigt. Hendes Instinkt sagde hende, at alle Følelsesudbrud her vilde være paa urette Sted og overflødige Ord ilde anbragte. Han paa sin Side forundrede sig over hendes Tankers Klarhed, over den Selvbeherskelse hos saa ung en Kvinde, at hun formaaede at afdæmpe Udtrykket for de stærke og dybe Følelser, hvilke han tydeligt fornam som en Understrøm, dulgt af den rolige Overflade, og over den Sjælsreenhed og Uskyld, af hvilken dog Alt hos hende var præget.

Mens han talte med hende, arbeidede hans Tanker, og han sagde til sig selv: det Folk, af hvis Skjød denne Jomfru er udgaaet, maa være fribaarent, sundt og stærkt. Muligt, at Veien op til Visby, som Ebbe sagde, er jevn og glat; men vi ville faae en Tørn med de Bønder, selv om de ikke have Andet at fegte med, end Knipler og Leer; og en og anden Yttring, som undslap Alva, da hun talte om sin Fader og sine Landsmænd, maatte styrke ham i denne Formodning.

»Nu, mit Barn«, sagde han saa til hende, »enddog jeg har al Grund til at troe, at der flyder dansk Blod i Dine Aarer, og Du har givet en dansk Mand Din Tro, saa skjønner jeg dog, at Du i Sind og Skind er en ret og ægte gullandsk Pige; men naar Du binder Dig til en af mine Mænd og vorder Ebbe Strangesøns Hustru, da maa Du blive heel dansk; evner Du det?«

Alva blev bleg og taug et Øieblik, saae derpaa Kongen fast ind i Øinene og sagde:

»En Forræderske mod mine Landsmænd bliver jeg aldrig; forlang ikke det af mig; men Ebbe sagde stedse, at den Krig blot gjaldt Hanserne i Visby og ikke Bønderne; og jeg tænkte da, at selv om vi fik en anden Overherre, forbleve vi dog Gullændere og ukrænkede; vare vi da Svenskere, fordi vi betalte Skat til Kong Magnus?«

»Der kan jeg trøste Dig«, svarede Kongen og smilte ved Tanken om den List, hvormed Ebbe havde søgt at berolige sin Hjertenskjær; »ikke vil jeg gjøre Dine Landsmænd til Danskere, og holde Bønderne sig stille, da vil jeg være deres Ven og Beskjærmer; men komme de mig i Veien, da slaaer jeg dem ned.«

Et Glimt af Grumhed i Kongens Øine og den skarpe Klang af hans Røst vakte Alva af hendes Tryghed; hun saae med Angst paa ham, slog Hænderne sammen og udbrød:

»Herre, skaan mine Landsmænd, spar min gode Faders Liv, om han falder i Eders Hænder!«

»Barn!« svarede Kongen, »ikke kommer jeg for at hærje Landet, skjænde og brænde, men for at underlægge mig det og kræve Skat. Klog Mand lægger ei sin Eiendom øde, og knyttet til Danmarks Krone i lange Tider, det skal nu Din Fødeø vorde, om da Gud og min Helgen vil. Kan det skee uden Blodsudgydelse, da saa meget desto bedre, men skee skal det, om jeg og mine Mænd saa skulle vade gjennem Blod.«

Alva sad med foldede Hænder og stirrede paa ham uden at sige et Ord. Da klappede han hende paa Kinden og sagde:

»Din Fader tilsiger jeg Beskyttelse for Liv og Eiendom; saa vidt det staaer til mig, da skal han blive bjerget.«

»Tak Herre«, sagde Alva, idet Taarerne for første Gang under denne Samtale brød frem; »og beskjærm og vor gode Ven, unge Olaf Rangvald og min Fostermoder, Sylvia og —«

Da løftede Kongen Haanden, smaaloe og sagde:

»Alt, hvad Du kalder Dit, skal blive fredlyst, lige indtil Din Hest og Din Hund.«

Da smilte Alva som et Barn og sendte Barbara en venlig Tanke.

»Men viid«, tilføiede Kongen alvorsfuldt, »at En af Vore bliver Du nu; en Forræderske vil jeg ikke taale i min Leir.«

Alva bøiede langsomt sit Hoved og svarede:

»Jeg forstaaer det heelt vel; Ebbes Herre bliver nu min Herre; ikke kunde jeg forraade Eder, Herre Konge! O, jeg kan intet Bedre ønske mig nu end at drage bort herfra til min Moders skjønne Fødeland og henleve mit hele Liv der.«

Da smilte Kongen og sagde i en skjemtende Tone:

»Men veed Du, hvorledes Sindet staaer paa Ebbe? Jeg sagde til ham, at nu, da Du var kommen og han havde faaet Sit, brød han sig ikke om Resten; jeg kaldte ham en Skulker, som nu helst vilde sætte Kaasen hjemad; men hvad troer Du, han svarede? Før, sagde han, end at den Vanære skulde overgaae Eder og os Alle at vende tilbage med uforrettet Sag, da roer jeg hende hellere selv i Land og lader hende gaae!«

Alva blev rød i Kinderne, hendes Øine tindrede af Harme, og hun udbrød:

»Det kan han ikke have sagt, det kunde han ikke gjøre, o Herre, han har blot sagt det for at være Eder til Behag!«

»Jeg frygter saare, at Du har Ret«, svarede Kongen; »roede han Dig i Land, da blev han der og løb bort med Dig. Du har hans Hjerte i Din Haand; frist ham aldrig til at vige fra sin Pligt, thi gjør Du det, da vil det gaae Eder begge ilde!«

Saa underrettede Kongen hende om, at han vilde lade Trolovelsen foregaae og Fæstensgildet staae inden Aften, og hendes Øine straalede af Glæde ved at høre, at nu skulde virkelig fuldbyrdes, hvad hun i saa mange Dage og Nætter havde bedet til; men hendes Hjerte var saa fuldt, at hun ikke kunde fremføre et Ord.

Da slog Kongen et Slag paa en Klokke, som var fastskruet i Bordet, og da Erland viste sig, fik han Befaling til at hidkalde Hr. Evert Molteke.

»Nu«, sagde Kongen til Alva, »skal Du lære at kjende Din Frænde, han som i Dag i Din Faders Sted skal give Dig bort, Hr. Evert Molteke, Din Mormoders Gemal.«

Strax derpaa traadte Hr. Evert ind og bøiede sig dybt for Kongen, men lod ikke et Blik falde paa Alva.

»Sku did«, bød Kongen og pegede paa Alva, »der staaer en ung Jomfru, Alva Hansdatter, med hvem Du vil faae at skaffe. Hun mener at være i Slægt med Din Hustru og regner sig dette til Ære, enddog hun paa fædrene Side er

kommen af en fribaaren Æt, saa god og gammel, tænker jeg, som Din egen, førte den end ikke Herreskjold, thi det var ikke Skik paa Gullands kongeløse Land.«

Hr. Evert bøiede sin stive Nakke lidet og sagde:

»Det er mig en Ære at hilse paa en Jomfru, hvem I, Herre Konge, antager Eder, men om det Slægtskab med Fru Christine veed jeg Intet.

Alva stod der med opløftet Hoved; der var intet Spor af Fortrydelse at see i hendes Aasyn; hun saae paa Evert Molteke med et stolt Blik, og han tog atter Øinene til sig. Det vilde frydet Ebbe Strangesøn, havde han været Vidne til denne stumme Scene.

»Derom«, sagde Kongen, »skulle vi To nu tale.«

Saa rakte han Alva sin Haand til Afsked, idet han sagde, at hun i Løbet af Dagen skulde faae Bud og nærmere Besked fra ham. Hvad Skik og Brug var, naar en Konge rakte sin Haand frem, det vidste hun, men Haandkys var en i hendes Fødeland ukjendt Ceremoni. Dog hjalp Fylden af hendes Hjertes Taknemmelighed hende derover. Hun erkjendte, at der var bleven viist hende stor og uventet Mildhed og Naade, og saa sank hun da paa Knæ for Kongen, greb hans Haand og berørte den med sine Læber.

Han reiste hende op, kyssede hende paa Panden og sagde:

»Vi ville faae Ære af Dig, derom føle vi os forvisset.«

Saa gik hun ud til den store Skare Hofmænd og Krigere, som imidlertid høiligt havde forundret sig over Længden af den Samtale, Kongen havde forundt hende, og til Gisele, som ventede hende med Utaalmodighed; thi hun stod nu ene og forladt. Hofsinderne havde vel fundet Tidkort i en lille Stund at gantes med hende, men ingen af dem havde villet gjøre sig til hendes Ridder.

Da traadte Ebbe pludseligt Alva i Møde, bukkede høviskt for hende og sagde, som det tyktes hende, i en heel fremmed Tone til hende:

»Tillader I, Jomfru Alva, at jeg ledsager Eder ned i Baaden?«

Hun studsede; at kaste sig om hans Hals og raabe: Ebbe! dertil følte hun Trang; men hun forstod; han vilde vise, hvor høit han agtede hende. Det var skjønt nok; men dog begyndte Høviskhedens Snørliv at trykke hende; hun var til Mode som en Skovens Fugl, hvis Vinger blive stækkede; men hun skikkede sig, bøiede i Taushed sit Hoved og rakte ham sin Haand. Han førte den til sine Læber, og saa gik de til Falderebsstigen, fulgte af den kneisende Gisele.

Men inde i Agterkahytten sad Kongen og

stirrede i nogle Øieblikke i Taushed paa Evert Molteke. Det gjorde sjelden nogen Mand vel til Mode at være en Skive for det skarpe Blik fra disse talende Øine, og Hr. Evert havde desuden en Anelse om, hvad der vilde komme. Det var ham en Lettelse, da Kongen omsider brød Tausheden og sagde:

»Evert, vi ville i Dag gjøre Ebbe Strangesøns og denne gullandske Jomfrues Fæstensgilde og ønske, at Alt ved det skal gaae skikkeligt og sømmeligt til; men Pigen er jo en Flygtning og at regne som forældreløs; hvo skal give hende bort? Hvor tage vi en Giftemand til hende?«

»Hvor Intet er, kan Intet tages«, svarede Hr. Evert med en stram Mine; »at dække denne unge Jomfrues viltre Færd med Sømmelighedens Kaabe og fæste hende bort med Ære, det er, selv om vi see bort fra hendes lave Byrd, plat umuligt.«

»Ei, hvor uheldigt, at Du tænker saa«, svarede Kongen, »thi jeg har just udseet Dig til at være Manden.«

»Det er ugjørligt, Herre«, svarede Hr. Evert, »det maa I ikke forlange af mig; jeg vilde derved kjende hende for god som min Frænke, og det tør jeg ikke uden min Hustrues Minde; men selv dette uanseet, da regner jeg hende ikke for

værdig til at blive nogen retskaffen Mands Hustru.«

»Nu«, sagde Kongen sindigt, »det med Frændskabet klarer sig vel; jeg er af den Mening, at Pigens Udsagn om hendes Moders Herkomst er troværdigt og sandt, og jeg vil til sin Tid føre hendes Sag for Din Husfrue. Det Andet, Du sagde, er værre; siig mig Aarsagen, hvorfor hun er uværdig til at blive nogen retskaffen Mands Hustru?«

»Ih«, udbrød Hr. Evert, »den ligger klart for Dagen. Hun løb af sin Faders Gaard og fra den Mand, til hvem han havde lovet hende bort; ja hun løb skamløst efter sin Boler og søgte endda til sit Lands Fjender som en Forræderske.«

»Ja, det Sidste er det Værste«, udbrød Kongen med et Smiil; »jeg vil udlevere hende til hendes Fader, for at han kan give hende Riis og spærre hende inde. Da kunde jeg vise nogle af de gode Herrer, som gave mig deres Haand og toge Lehn af mig, hvad de fortjente, om der skete dem deres Ret, de som forraadte mig og sammensvore sig med Landsens Fjender mod mig.«

Hr. Evert saae betuttet paa Kongen, som foer fort og sagde:

»Hør nu min Mening om denne uværdige Jomfru: Hun løb af sin Faders Gaard, fordi han

vilde øve Tvang mod hende og fra en Fæstemand, som vilde tage hende med Vold, hvilket er ulovligt og mod hendes Lands og Folks Sæd; hun søgte til sin Fæstemand, fordi hun elsker ham i Tugt og Ære, og hun tyede til sit Lands Fjender, fordi hun var i Nød og ingen anden Tilflugt havde. Endelig er hun reen som nyfalden Snee; Du fornam det ved at see hende og dog stempler Du hende som Bolerske; men det skal Du æde i Dig igjen!«

»Herre, Konge«, udbrød Hr. Evert, ilde til Mode, »hvi vil I gjøre saa stor en Sag ud af dette?«

»Hvor stor eller ringe en Sag dette er, derom maa Du lade mig dømme«, svarede Kongen; »og hør nu mit sidste Ord: enten tager Du Alva Hansdatter under Dit Værn og giver hende bort, eller jeg gjør det selv; men, Atterdag, vil Du ikke gjøre den Gjerning for mig, da turde det hænde, at jeg tog anden Gjerning, Du nu gjør for mig, af Din Haand og gav den til Andre.«

Evert Molteke blev hvid om Kind og stirrede maalløs paa Kongen. Han kunde umuligt troe, at Kongen af blot Deeltagelse saa varmt antog sig Ebbe Strangesøns Hjerteanliggende; han formodede, at der maatte stikke Noget bagved, og at han paa en eller anden Maade vilde bruge denne Trolovelse til sine Planers Fremme, en Antagelse, som var fuldt berettiget; thi ved

ethvert Foretagende, det være stort eller lidet, dæmrede stedse beregnende Tanker i Valdemar Atterdags Statsmandssjæl; og med denne Forklaring af Kongens Færd for Øie blev det da Evert Molteke noget lettere at falde til Føie, hvad han nu gjorde, men sagde dog:

»Siden denne Sag ligger Eder saa meget paa Sinde, da faaer jeg vel, Herre Konge, være Eder til Villie og gjøre det; men hvad Frændskabet angaaer, da tager jeg alt Forbehold.«

»Ei, saa Du vil holde Dig en Bagdør aaben?« udbrød Kongen. »Nei, den lukke vi strax. Du giver Pigen bort som Din Frænke, af hvad Aarsag ellers? Og siig nu ja eller nei, thi ved Sanct Andreas, nu er jeg led ved at trættes længere med Dig!«

Da gav Evert Molteke, trængt til det Yderste, sit Ja; men fra denne Dag af fattede han et dybt Nag til Ebbe Strangesøn, hvem han tilskrev den Ydmygelse, der var overgaaet ham, og svoer i sit Hjerte at tage Hevn.

I Løbet af Dagen ordnedes det med »Fæstendefæet« paa en saare simpel Maade, idet Ebbe tilsagde sin Fæstemø en Gave af betydelig Værdi, hvilket Løfte Hr. Evert Molteke paa hendes Vegne modtog, og Hr. Evert maatte ligeledes paa Fæstemøens Slægts Vegne forpligte sig til at yde en Fæstensgave til hende, hvilken

Kongen bemyndigede ham til, om fornødent, at tage paa Gulland med væbnet Haand.

Om Aftenen, da Solen var sin Nedgang nær og spredte sin Purpurglands som en glødende Ild over Himmel og Hav, da stod de Tvende paa Kongeskibets Dæk midt i en Kreds af brynieklædte Krigere, de barske Vidner til denne underlige Trolovelse. Hr. Evert gav bort, hvad der aldrig havde været hans, og Ebbe modtog, hvad der i Følge Kjærlighedens Lov var hans Eiendom. Ringene bleve vexlede, de gave hinanden Haandslag, og Baandet imellem dem var knyttet; hvo der vilde skjære det sønder, maatte først vinde Seir over Kong Volmer og hans ganske Krigsmagt. Derpaa bad Broder David en Bøn og lyste Velsignelsen over Kongen, de Trolovede og den hele Krigerskare.

Da tog Kongen et Bæger med Viin, som unge Erland knælende rakte ham, løftede det og sagde:

»Nu har Gulland rakt Danmark sin fagre Haand. Efter Fæstensgildet kommer Brylluppet, og efter det stunder med svar Forlængsel ei blot den lykkelige Fæstemand, men vi Alle; thi Brudeblussene for Ebbe Strangesøn og Alva Hansdatter, de skulde tændes bag Visbys Mure, og da skal Baandet mellem Dansken og Gothen vorde knyttet saa fast, som mellem

disse Tvende; derpaa tømmer jeg nu dette Bæger!«

»Hil Kong Volmer! Hil Ebbe Strangesøn og hans fagre Brud!« Disse Raab lød fra flere Sider, mens Trompeterne skingrede og Paukerne buldrede.

Alvas Kinder blussede og hendes Øine tindrede som med Feberglands, da Kongen og Herrerne nu ønskede hende til Lykke. Ingen stod tilbage, Alle rakte de hende Haanden fra Hertugerne og nedad. Der rørte sig ogsaa virkelig Medfølelse for hende hos flere af disse barske Mænd, og nogle af dem tænkte, at denne Trolovelse ved Togtets Begyndelse var en lykkespaaende Begivenhed.

Meest Glæde havde Alva af Ebbes Forlover og Frænde, Kongens Sinde Niels Glob, en mørkhaaret Herre med skarpe Træk, ikke ulig den sorte Ørn, han førte i sit Vaabenskjold. I hans Haandtryk var der Varme. og han sagde muntert til hende:

»Nu er I vel faren, Alva Hansdatter, thi I har givet Lykkens Skjødebarn Eders Tro. Alt, hvad Ebbe tog sig for, fra han var en liden Pog, det lykkedes stedse for ham og Lykkens Børn maa prise deres Moder; heller ikke greb han feil nu, det er min Tro.«

Alva fik flere venlige Ord; kun En forblev

kold som Is, og det var den uvillige Giftemand, Evert Molteke. Dog bankede hendes Hjerte af Uro, og hun knugede Ebbes Haand som for at holde ham fast. Det hele var for hende som en skjøn men vild Drøm, af hvilken hun vilde vaagne med Forfærdelse.

De stode afsides ved Agterdækkets Rækværk, mens høirøstet Tale, Latter og Skjemt lød fra de drikkende Krigere, og nogle klimprende Toner fra Volrad Sangers Luth naaede deres Øren. Ebbe blev vaer, at Farven var vegen fra Alvas Kinder, og at hendes Blik formørkedes.

»Hvad tænker Du?« spurgte han. »Siig et Ord!«

Da kom det med Lidenskab, skjøndt hun dæmpede sin Røst.

»Gud og hans hellige Engle beskjærme Dig paa Slagets Dag og føre Alt vel ud for os!«

»Ei,« svarede Ebbe, »de Brynier og Hjelme og blanke Sværd have gjort Dig hjertesyg? Vær tryg! Det fornemmer jeg paa mig, at der bliver ikke nogen Ridder Aage af mig; ikke vil jeg komme til Dig med Kisten paa min Bag; jeg vil leve, og Du skal hvile i min varme Favn!«

Saa trykkede han et glødende Kys paa hendes Læber og fik paa hendes blussende Aasyn at see et af de Smiil, som var ham mere værd end hundrede Engles.

Gildet varede til Midnat, og nogle Herrer bleve paa Pladsen; men længe inden de fik udsovet Rusen, tog Sanct Karen sit Skjørt til sig, en frisk Vestenvind fyldte Dragens Seil, og Kongeskibet satte, fulgt af hele Flaaden, Kursen efter Carlsøerne.

SJETTE KAPITEL.

OPBRUD.

Den næste Dags Aften, da Solen sank bag Skovene ved Eskelhem, og Grantoppene omkring Hans Eskildsøns Gaard blussede i Aftenrøden, sad Hans og Gertrude uden for Stuehuset og nød med nogle Venner deres Nadvere i det Frie, hvad ikke sjelden brugtes i den skjønne, varme Sommertid. Et Bord og nogle Bænke vare blevne flyttede ud, og der sad nu foruden Vært og Værtinde Olaf Rangvald og Ragnhild, Gervid og hans Hustru og Jakob Bilder.

Der herskede ingen Munterhed ved det Gilde; thi Vennerne vare komne for at høre Beretningen om Alvas Flugt, og derom talte de meest, skjøndt ogsaa Tilsynekomsten af det store Krigsskib, hvis Besætning havde bortført Alva, gjentagne Gange blev omtalt som ilde-

varslende; men Hans, som var reden hjem ad Kystveien, havde seet Skibet forsvinde i Vester, og uagtet han havde formanet Bønderne i Strandsognene til at udsende Speidere og lade holde Vagt ved Kysten, havde hverken nogen Løber med Budstikke eller noget Bauneblus bragt Melding om Ufred.

Efter megen ørkesløs og bedrøvelig Snakken frem og tilbage sade de nu tause ved deres Ølkruus. Der hørtes ingen andre Lyder, end lidt Fuglekvidder fra Granlunden og en sær Brummen; det var Sylvia, som sad nede i Kjelderhullet og forkortede sig Tiden ved at synge.

Da lød med Et Klappren af en Hests Hove, og en Rytter kom farende ind paa Gaarden. De kjendte strax Manden; det var Jørgen fra Ejsta, Fjerdingsmanden i det Sogn, ved hvis Strand Carlsoerne ligge.

»Hvad nu, Jørgen?« raabte Hans og reiste sig.

»Dansken er kommen over os«, svarede Jørgen i en Tone, som ikke var langt fra Graad; »en utallig Flaade ligger ved Ejsta Strand, og den ganske Hær er vel nu landsat.«

»Ei!« udbrød Olaf og sprang op; det lød som et Fryderaab.

I et Nu vare de Alle henne hos Jørgen, som paa de mange Spørgsmaal gav temmelig

forvirrede Svar, indtil Hans brød kort af og sagde:

»Vi maae værge for vort Land og, ved Gud den Almægtige, det skal blive gjort, saa Dansken faaer det at fornemme! Budstikken maa strax udsendes og Baunerne tændes.«

»Der brændte alt et Blus paa Klintebjerg, da jeg red der forbi«, sagde Jørgen; og uden at han vidste det, var der nu tændt et paa Trøielklint og flere langs Kysten heelt ud til Visby.

Hans lod imidlertid strax et Par af sine Karle hidkalde og gav dem hver en Budstikke, en Træpind, dannet som en Piil og brændt i den spidse Ende, det Tegn, hvorved Folket kaldtes i Vaaben, og sendte dem ud med den Besked, at Mandskabet skulde samle sig i Mesterby. Imidlertid var Jørgen stegen af Hesten, og Hans kom nu og sagde:

»Lader os nu ikke tabe Hovedet, kjære Venner! En Dag eller to vil det tage for Fjenden at naae op til Mesterby, og forinden ville alle vore Folk være paa Pletten. Jeg drager endnu i denne Aftenstund Sønder paa; men paa en Time kommer det ikke an. Kom nu Jørgen og faae Dig en Bid Brød og en Slurk Øl efter det drøie Ridt, og beret os nu Alt, saa vi kunne forstaae det.«

Hans's Sindighed og Fasthed virkede bero-

ligende paa de Andre; de gik Alle igjen hen til Bordet, Gertrude rakte Jørgen et Kruus Øl, som han tømte i eet Drag, trak Veiret dybt og gav sig saa til at fortælle.

»Det var aarle i denne Morgenstund«, sagde han, »at Skibene kom listende ind mellem Carlsøerne, det ene efter det andet; og med Forundring saae vi, som vare nede ved Stranden for at bjerge Tang, hvorlunde den Flaade formerede sig. Der kom stedse flere Skibe, og af deres Skabning og de blinkende Vaaben skjønnede vi, at det maatte være en Krigsflaade, vi tænkte strax Dannerkongens og gjettede deri rigtigt. Saa red jeg flux op i Landet og gjorde Anskrig, hvor jeg kom frem. Jeg fik paa et Par Timer samlet saa vel to hundrede Mand, og vi ilede nu ned til Stranden med de Vaaben, vi havde.«

Det var kjækt gjort, udbrød Hans; »ak, havde I blot været to tusinde!«

Men da vi kom derned«, vedblev Jørgen, »da var Landgangen begyndt at fuldbyrdes. Bueskytterne, vel flere hundrede, vare alt i Land og stode paa Stranden bag deres store Skjolde som i en Borg, og da vi kom ud af Skoven og faldt an, raslede Pilene og Boltene ind mellem os; der skete et stort Mandefald, og saa tabte Folkene Hovedet og flyede; vi lode vel tyve Mand blive paa Pladsen; men jeg

blev i Skoven for at speide. Et vældigt Raab lød ind fra Skibene; Baad efter Baad kom ind med flere Krigere, Hestene bleve drevne af Skibene og svømmede i Land. Det var et Mylder, en Raaben og en Vrinsken, saa jeg forfærdedes.«

»Hvor mange vare de; tog Du et Skjøn over Tallet af Krigerne?« spurgte Hans.

»Herren maa vide, hvor mange de Djævle ere«, svarede Jørgen; »Kysten var sort af dem; de maae tælles i Tusindeviis. Det sidste jeg saae, var en stor Baad, fuld af Krigere i Brynier og med skjønne, blanke Jernhatte. Den satte af fra et stort Skib med en gylden Drage i Forstavnen; fælt grinte den i Solens Skin, og da den Baad nærmede sig Land, raabte Krigerne: »hil Kong Volmer!« Han maa vel da have været i den; men nu begyndte Skytterne at rykke op i Skoven, og jeg maatte fortrække. En Time efter var jeg i Sadlen og paa Flugt Nord efter med Hustru, Børn, Huusfolk og en stor Hob fra de andre Gaarde. Ud paa Eftermiddagen naaede vi Mesterby, og der lod jeg Mine forblive hos min Konebroder Torkild; men jeg fik en frisk Hest og red strax herop for at give Dig Underretning, Hans; thi det skjønner jeg, at ingen Mand her Sønder paa kan samle Folket om sig og føre det mod Fjenden, uden Du.«

Hans havde en sikker Fornemmelse af, at det var saa; men det sømmede sig ikke for ham at sige det.

»Vi faae see, Jørgen«, svarede han. »Min Sjettings Folk vil jeg føre; men strømme Flere til, hvad vi maa haabe, da maa Hæren kaare sin Høvding. Muligt faae vi Bud derom fra gamle Gunnar; han vilde jo være Manden, om han havde Ungdom og Kraft dertil.«

»Men han var stedse en Fredens Mand«, sagde Gervid, »og kaaredes til Landsdommer i Fredens Tid og for sin Lovkyndigheds og sin Viisdoms Skyld. Nu er Farens Stund; grib Du blot Tøilerne, Hans, og spørg ikke om gamle Gunnar; ilde strider hovedløs Hær.«

»Nu, det vil ordne sig«, sagde Hans og reiste sig for at gjøre sig rede til Opbrud; men da greb Gertrude ham i Armen og sagde heftigt:

»Vil Du nu drage af og tage alle Karlene med Dig? I kunne blive slagne og fordrevne, og naar saa Dansken kommer her, hvad skal der da blive af os værgeløse Kvinder?«

»Drag ud til Visby, Gertrude«, sagde Gervid, »og tag Birgitte og Ragnhild med Dig.»

»Ja, gjør det!« sagde Jakob Bilder, hvis Kinder vare blege af Skræk; »jeg skal ledsage Eder og føre Eder sikkert derud.«

Da saae de Andre foragteligt til ham og Hans sagde:

»Ret saa, Jakob Krybily, det skal Du fra nu af hedde!«

»Jeg vil hjem til vor Gaard, Gervid«, sagde Birgitte, »og værge for den. Ved Guds Moder, Dansken skal ei faae Held til at regjere der og slaae Alting sønder.«

Det var en modig Beslutning; thi Gunnilsgaard laae næsten en Miil sydligere end Mesterby og lige ved den store Landevei.

»Det maa jeg lide, Birgitte«, udbrød Hans; »vare blot alle vore Mænd saa kjække som Du!«

»Nu«, svarede Birgitte, »ikke vil jeg fegte med Dansken; men jeg tænker, at de Riddere og store Herrer ere dog vel høviske Folk, som man kan faae i Tale.«

»Lid ikke paa det!« sagde Gertrude; »men jeg er ikke ræd«, vedblev hun med en krænket Mine; »byder min Huusbond mig at forblive her og lade mig myrde, da faaer jeg vel gjøre det og møde min Skjebne.«

Hans saae paa sin Hustru og drog et Suk. Hun havde dog engang gjort hans Hjerte varmt, og nu, i Skilsmissens Stund, blussede Flammen op igjen.

»Jeg troer det Bedste om Dig, Gertrude«, sagde han med bevæget Røst; »Du vil gjøre Fyldest og opretholde vort Huus's Ære saa

godt som nogen Kvinde paa denne Ø. Kom end Dannerkongen selv herhid, Du vilde ikke lade Dig kyse.«

»O nei«, svarede Gertrude heftigt; »Had gjør stærk, og jeg hader Dansken.«

»Dog er jeg bekymret for Din Sikkerhed«, vedblev Hans. »Vel kan jeg ikke troe saa ringe om christne Riddere, ere de end vore Fjender, at de ville myrde værgeløse Kvinder, men man bør ikke friste Gud. Jeg mener da som saa, at Du i de nærmeste Dage roligt skal forblive her; jeg vil efterlade Tangvid og en af Karlene hos Dig. Vi bør ikke ved ufornødent Hastværk og en iilsom Flugt gjøre vore Grander modløse; men snart vil Du spørge Nyt Sønder fra, og skulde det, hvad Gud den almægtige forhindre, blive ondt Nyt, da flye ud til Visby og bjerg Dig der.«

»Dette er fornuftigt og betænksomt«, sagde Gervid, »saa bør det være; vilde Du, Birgitte, nu blot forblive heroppe med de Andre!«

Men dertil var Birgitte ikke at bevæge; hun var ikke blot en modig Kvinde, men tillige en huslig af den gode, gamle Slags; hun elskede sin Gaard med al dens Liggendefæ nok saa høit som sig selv og vilde værge for sit Bohave, sine Sengedyner og Bolstre, sit Linned og sit Sølvskab selv med Fare for sit Liv.

Derimod havde Kjærligheden til Livet og

Frygt for personlig Overlast Overtaget hos den forkjælede Gertrude, om end hendes Ærekjærhed i enkelte Øieblikke kunde puste hendes Mod op. Da derfor nu Ragnhild kom paa Tale, raabte hun strax:

»Ragnhild, Du maa forblive hos mig! Du er og mere sikker her i dette vort stærke Huus.«

Ragnhild droges til Rangvaldsgaard af den samme Følelse, som drev Birgitte til hendes Hjem, ja vel i endnu høiere Grad, fordi Kjærligheden til Fædrenegaarden og Magtlysten var hendes eneste Lidenskab; men Bevidstheden om hendes Had til Alva og hendes danske Beiler, som hun jo aldrig havde lagt Skjul paa, indgød hende Frygt for Gjengjeldelse, hvis Bønderne bleve slagne, og Fjenden drog skjændende og brændende gjennem Landet. Hun erklærede sig derfor villig til at blive, hvorimod Olaf nu brød op og red over til Rangvaldsgaard for at væbne sig og føre sine Folk i Nattens Løb ned til Mesterby.

Ved Nattens Frembrud drog saa Hans af Gaarden med Gervid og Birgitte, mens Jakob Bilder uden Farvel og med Nag i sit Hjerte alene red til sit Hjem. Ti væbnede Karle fulgte Hans, og en af dem førte Fanen; de vare alle beredne, dog kun for at komme hurtigere ned til Samlingsstedet; thi de havde intet Begreb

om at fegte til Hest; alle Bønderne droge i Kampen til Fods. Desuden medførte de en Karre, belæsset med alle de Vaaben, Øxer og Leer, de havde kunnet skrabe sammen. Ogsaa var der nogle Buer og Pile, og Hans tvivlede ikke om, at Vaabnene jo vare gode nok, naar de bleve førte af modige Mænd, og Bønderne blot vilde give Møde i tilstrækkeligt Antal.

Selv var han iført en god, gammel Lædertrøie, dækket med Staalringe, paa Hovedet havde han en Jernhat, en Kniv i sit Bælte, et stort Træskjold, beklædt med en Dyrehud, hang paa hans Ryg, og i en Rem om Halsen hang hans mægtige, fem Fod lange Slagsværd. Det var ganske den samme Rustning, i hviken hans Bedstefader for omtrent halvtredssindstyve Aar siden var dragen ud mod Kong Birger.

Da han var kommen et lille Stykke uden for Porten, vendte han sin Hest, blev holdende et Øieblik og saae tilbage til Fædrenehuset, hvis steile Gavle ragede op og tegnede sig skarpt mod den stjerneklare Himmel.

»Mon jeg vil vende levende tilbage hertil, Gervid«, sagde han, »og sidde glad og karsk for min Bordende med min Hustru?«

»Bedre er det«, svarede Gervid, »at blive paa Valen, end at sidde hjemme og være Danskens Træl.«

»Ja«, sagde Hans, »derfor drage vi nu ud;

men først nu skjønner jeg ret, at den Mand er salig, som har et huldt Hjem; men en Slange var i det og spyede der sin Gift. Nu«, vedblev han, idet de red ind i Skoven, »kommer det, som var udruget, alt før Speideren satte sin Fod over min Dørtærskel. Han tog min Datter, og nu kommer hans Konge for at tage vort Land; men ved min gode Helgen, han skal komme til at kjøbe sit Bytte dyrt. Dog, Gervid, bukke vi under, da vil det være mig en Trøst, faaer jeg blot Held til at slaae Hjerneskallen ind paa den Skalk, som bedrog mig; dertil vil jeg bede af min ganske Sjæl.« —

Men hjemme paa Gaarden havde Gertrude og Ragnhild nu travlt med at faae Sengeklæder, Fødevarer og hvad der havde nogen Værdi, slæbt over i Stuehuset; der vilde de boe med Folkene og stænge sig inde. Først da Dagen gryede, bleve de færdige dermed og sade nu sammen oppe i Storstuen, som de havde forbeholdt sig selv.

»Alva vidste om Danskens Komme«, sagde Gertrude, som sad og stirrede paa Ragnhild, »derfor løb hun til Kysten; forbandet være hun, den snedige Taske!«

»Ja«, svarede Ragnhild, »en Landsforræderske var hun fra den Dag af, da hun gav Speideren sin Tro; har Du tvivlet derom?«

»Men hvis Dansken seirer«, udbrød Ger-

trude, »mon hun dog saa ikke vil bede om Naade for sine Forældre og skaffe os Frelse for Liv og Eiendom?«

Ragnhild blev ganske bleg ved Tanken om at maatte henflye til Alva Hansdatters Naade.

»Om hun da virkelig er hos Dansken?« spurgte hun.

»Sikkerlig«, svarede Gertrude; »det med Bortførelsen var vel kun Mummespil. Hun kommer med Hæren, lid derpaa!«

Men deri tog Gertrude feil; thi Alva befandt sig med Niels Døring og Gisele om Bord paa Job Dackers Skib for med den øvrige Flaade at seile langs Kysten op til Visby og der afvente Kampens Udfald.

»Troer Du, at Dansken vil seire?« spurgte saa Ragnhild.

»Jeg frygter det«, svarede Gertrude; »hvad formaae slet væbnede Bønder mod pantsrede Riddere og øvede Leiesvende? Men over Visby's Stadsmuur hopper Dansken sikkerlig ikke; der vil han knække sin Hals.«

Ragnhild blev siddende og stirrede hen for sig i Taushed, indtil hun endelig sagde:

»Jeg seer det i Aanden, at det Værste vil skee; thi Gertrude, hvad formaae kjælne Stadsfolk og fejge Kræmmere mod disse staalsatte Vikinger? Endnu mindre end vore Bønder.«

»Spaa ikke saa ilde og see ikke saa vildt!«

udbrød Gertrude; og da Ragnhild atter taug, spurgte hun: »hvad vil Du gjøre, Ragnhild, om det Værste skeer?«

»Just derpaa tænkte jeg, og nu har jeg taget min Beslutning. Jeg forbliver her hos Dig, indtil vi spørge Nyt Sønder fra; men hvis de onde Tidender om Vores Nederlag, hvilke jeg venter, komme, da rider jeg hjem til Rangvaldsgaard.«

»Er Du galen!« udbrød Gertrude, »Du kan jo ikke bjerge Dig der.«

»Hvo veed«, svarede Ragnhild; »afsides ligger vor Gaard; kan hænde, at Dansken ikke kommer der; men«, vedblev hun, idet hendes graae Øine funklede, »skulde det dog skee, da vil jeg tage gjestmildt imod dem; men naar de ere blevne drukne, da vil jeg stikke Ild paa vore Huse, og de skulle omkomme i Luerne. Gaa Du saa Dannerkongen i Møde, fald ham til Fode og tig om Naade!« —

Imens gik Tangvid og puslede nede i Ildstuen, hvorhen han havde slæbt saa mange af sine Eiendele, som han kunde overkomme, da han med Et mindedes Sylvia; han havde glemt at bringe hende hendes Nadvere. Saa tog han et Stykke Brød og en Krukke Øl, gik ned til Kjelderfængslet, aabnede Døren og traadte ind til hende. Han havde en tændt Lygte med, som han satte fra sig paa Steengulvet og saae

derpaa efter Sylvia, men kunde ikke opdage hende.

Mens han bukkede sig ned, havde hun listet sig mellem ham og Døren. Nu pikkede hun ham paa Skulderen, og han vendte sig forundret om, holdende Ølkrukken mellem sine Hænder.

»Jeg veed Alt, Tangvid«, sagde hun; »jeg har lyttet ved Glughullet og hørt den ganske Krønnike. Dansken er landet og Hans draget Sønder paa med Karlene; nu gaaer jeg!«

Tangvid stirrede paa hende med aaben Mund, mens hun sagde:

»At det nu var Tid at aabne Fængselsdøren for Din Søster, derpaa har Du nok ikke tænkt, Dit Drog!«

Tangvid satte hurtigt Ølkrukken fra sig og vilde springe hen til Døren, men Sylvia gav ham et Stød, saa han tumlede tilbage; hun kunde mageligt tage det op med ham i en Brydekamp.

»Hvor gaaer Du hen, hvad vil Du?« raabte Tangvid, idet han reiste sig.

Sylvia saae paa ham med et medlidende Smiil og sagde:

»Nu skal jeg vise Dig, at jeg er bedre Søster, end Du er Broder. Vil Du bjerge Dit Liv og Dine Eiendele, da gaa med mig! Gjør Du det, da skal Du vende tilbage med Ære og end rigere.«

»Du vil søge ned til Dansken, Din Forræ-

derske«, raabte Tangvid og gjorde et Skridt henimod hende.

Da greb hun Ølkrukken og slog den i Hovedet paa ham, saa den knustes mod hans haarde Hjerneskal, og Øllet flød ned over hans Øine. Han udstødte et Brøl, som dog kun gav ringe Gjenlyd under den lave Hvælving; Sylvia skyndte sig ud, laasede Døren efter sig, men lod dog Nøglen sidde i, gik saa op ad Kjeldertrappen til Forstuen, truede en af Pigerne, som kom løbende, med sin knyttede Haand, ilede forbi hende ud ad Døren, hvis Slaaer hun, kjendt som hun fra gammel Tid af var med dem, hurtigt og behændigt skød fra, løb over Gaardspladsen gjennem Gavlporten og forsvandt i Skoven.

SYVENDE KAPITEL.

GOTHERNES VEN.

Det forholdt sig, som Jørgen fra Ejsta formodede; ved Solnedgang var hele den danske Hær med alle sine Heste og en Deel af sit Tros landsat. Omtrent tre tusinde vel øvede, i mange Fejder hærdede og til Tænderne rustede Krigere stode nu paa Gullands Grund, ringeagtende deres Modstandere, og idet de følte sig sikkre paa Seiren.

De ilede da heller ikke med at rykke op i Landet, men holdt Rast i Nattetimerne paa den flade Strand og vederkvægede sig ved den i deres Madposer medbragte tøre Kost, mens Øllet flød i Strømme fra de Øltønder, som vare førte i Land fra Skibene. Kun et Par Delinger bleve med Kunne og Kale som Veivisere sendte op gjennem Skoven for at indfange Heste, hvilke Hæren ikke havde kunnet medføre i tilstrække-

ligt Antal, og Kærrer til Transport af Kongens og de fornemste Ridderes Telte og andet Gods.

Det var et broget Skue, Ejsta Strand i denne Sommernat frembød. En lang Række Vagtblus vare blevne tændte, og i dem knittrede Gullands gode, faste Fyrreved. Folkene havde samlet sig i Hobe om dem, tørrede deres Klæder og pudsede deres Vaaben, som ved Landstigningen havde faaet deres Daab, ikke i Blod men i Saltvand.

Fodfolkene, som udgjorde de to Trediedele af Hæren, og alle vare Leiesvende, meest Tydskere, holdt sig for sig nede paa Stranden, mens Lænsrytterne, der alle vare Kongens Undersaatter, havde leiret sig oppe i Skovbrynet med deres Heste; de stode sammenkoblede i Rækker og bleve fodrede med det fra Skibene medbragte Hø. Høirøstet Tale i flere Tungemaal, Latter, Sang og Hestevrinsken lød i et forvirret Chor og overdøvede Brændingens dæmpede Brusen. Det var Magsveir, og Bølgerne rullede jevnt; men næsten altid rulle de ved denne Kyst, fordi Havbunden overalt sænker sig brat i stor Dybde, og Kysten, selv hvor der ikke findes Klinter, dog hæver sig mægtigt nok med en Bræmme af Rullesteen om sin Fod.

Paa en aaben Plads oppe i Skoven havde Kongen og hans Mænd leiret sig omkring ét stort Baal. Indhyllede i Hættekapper og liggende

i det Grønne eller vandrende omkring befandt sig der de to hundrede adelige Herrer, som udgjorde Hærens svære Rytteri og hver for sig repræsenterede et Glavind eller en Hjelm, det vil sige med deres fire beredne Svende fem Mand.

Disse to hundrede med fuld Rustning til dem selv og deres Heste udstyrede Riddere og Væbnere, som udgjorde Hærens Kjerne, vare delte i fire Bannere, førte af Valdemar Sappi, Erland Kalv, Evert Molteke og Peder Jernskjeg, alle under Befaling af Marsken, Henning Podebusk, hele Rytteriets Overanfører; mens Drosten, Claus Limbek havde ladet sig tildele det ærefulde men mindre farefulde Hverv, i Spidsen for Kongens Livdrabanter at føre Hovedbanneret, Dannebroge.

Alle disse Herrer stode nu omkring Kongen tilligemed Hertug Christoffer og Hertug Erik, som ikke havde attraaet nogen særlig Befalingspost, men som dog vare rede til at deeltage i Hærens Førelse, naar de dertil bemyndigedes af Overbefalingsmanden, som var Kongen selv. De holdt sig tilbage af den samme Følelse, som havde ført Drosten til Bannerførerens passive Post; de mente, at der ingen Ære var at hente i en Kamp med Bønder og Kræmmere, i hvis Skarer de ikke kunde vente at finde nogen jevnbyrdig, ridderlig Modstander.

»En lykkelig Dag denne«, sagde Kongen en oprømt Tone; »uden at miste en Mand have vi nu faaet fast Fod paa Gullands Grund.«

Broder David, som stod nærmest ved Ilden, thi han var kuldskjær og Natten kjølig nok, vendte sig mod Kongen og sagde:

»Ja, Herre, Eders Lykkestjernes Glands overstraaler nu en Ulykkesdags Mørke.«

»En Ulykkesdag?« spurgte Kongen forundret.

»Ja«, svarede Broder David, »thi Mariæ Magdalenæ Dag for 134 Aar siden,*) da blev Eders glorværdige Forfader, Kong Valdemar Valdemarssøn jo ved Bornhøved overmandet af sine Fjender, og alle hans Erobringer slap ham af Hænderne, mens I nu staaer i Begreb med at forøge Danmarks Rige og fæste en kostelig Ædelsteen i Eders Krone.«

Paa Udtrykket i flere af Herrernes Ansigter kunde det sees, at den lærde Munk der fortalte dem noget Nyt, saa uvidende vare de i Fortidens Historie og bekymrede sig kun om det Nærværende; men Kongen svarede alvorsfuldt:

»I har Ret, ærværdige Fader! Dette er Bornhøved-Slagets usalige Dag; men langt være det fra os at ville stille vore smaa Fegtninger, og

---

*) Den 22de Juli 1227.

hvad vi have udrettet, ved Siden af denne min Forfaders vældige Kampe og store Bedrifter«.

»Muligt er det dog«, sagde Broder David, som var en Mester i den Konst at smigre, »at dette Mindre bærer hen imod noget Større.«

»O«, udbrød unge Hertug Christoffer, »forestod der os blot en saadan Kamp, som den ved Bornhøved, kun med bedre Lykke!«

»Min kjære Søn«, sagde Kongen; gjør Dig ikke skyldig i den store Feil at ringeagte Din Fjende. Jeg tilstaaer, at jeg havde Hang til det samme Overmod, da vi droge herop, men jeg er kommen paa andre Tanker. Jeg lægger Eder det paa Sinde, I kjære Herrer«, vedblev Kongen, idet han hævede sin Røst og saae sig om i Kredsen, »at I ere agtpaagivende og holde Folkene vel sluttede, naar vi nu snart rykke op i Landet; det bæres mig for, at der forestaaer os en varm Dyst mod et stort Overtal; Gotherne ere haardere Halse end vore Bønder.«

Denne Kongens Formodning bekræftedes ganske af Kunne, da han vendte tilbage fra sit Streiftog. Der var ikke bleven fanget mange Heste, og Kunne var ikke truffen paa en eneste vaabenfør Mand; de vare alle som blæste bort og dragne Nord paa. Det var klart, at Bønderne samlede sig og agtede at sætte sig til Modværge. —

Det begyndte allerede at dages. Ebbe

Strangesøn stod lænet til et Træ og stirrede ud over Havet; Flaaden var i Færd med at lette og gaae Nord paa, og langt ude skimtede han Job Dackers Skib. Maaskee stod Alva paa Dækket og saae ind mod Land, men han kunde Intet see. Han mindedes de sidste Ord, de havde vexlet inden Afskeden den foregaaende Aften.

»Gud og alle Hellige beskjærme Dig og lade os mødes snart igjen«, sagde hun, »men Du maa ikke komme til mig med min Faders Blod paa Dine Hænder«.

»Nødigt gjør jeg det«, svarede Ebbe, »men om der nu kun bliver to Kaar at vælge imellem, at hans Klinge drikker mit Hjerteblod eller min hans?»

Paa det Spørgsmaal var Alva bleven ham Svaret skyldig, men han stod nu og tænkte over den Mulighed, at han kunde møde sin gamle Ven Hans Eskildsøn paa Valpladsen, da han fik et Slag paa Skulderen, vendte sig om og saae sin Frændes, Niels Globs mørkladne Ansigt for sig.

»Du har Fødderne i Land, Ebbe«, sagde han og smaaloe, »men Dit Hjerte er til Skibs. Du hører vel i Aanden alt Bryllupsklokkerne ringe i Visby?«

»Nu«, svarede Ebbe, »synderlig glad gaaer

ikke jeg i Kampen; det er jo saa sin Sag at skulle fegte med sin vordende Konefader.«

»Ei«, sagde Niels Glob, »da maa den Tidende, jeg har til Dig, kaldes god. Du skal føre Huustropperne og ride med Hovedbanneret; først paa Slagmarken, naar det skal udfoldes, værdiges Hr. Claus selv at tage det i sin Haand. Jeg hørte nu Kongen sige, at saa skulde det være; han er Dig god og vil spare Dig til Brudefærden.«

»Nei«, udbrød Ebbe, »saaledes er det ikke at forstaae; han lider ikke mere paa mig og tænker at jeg vil fegte slet, og muligt har min Herre og Konge ikke Uret deri.«

»Ei hvad«, svarede Niels Glob, »er man først i Slagets Hede, og det vel gaaer løs, da seer man ikke, paa hvem man hugger og gjør sig ingen Tanker derved.«

»Ja, Du kan snakke«, sagde Ebbe; »hvad gjelder en gullandsk Bonde i Dine Øine? Ikke mere end en Oxe; men disse Gother ere blevne mig kjære, Niels; ikke for Intet sad jeg i Maaneder ved Sjettingsdommerens Arne og spiste hans Brød. Ved min Helgen, jeg regner de Dage for de lykkeligste i mit Liv!«

»Ja, ja«, svarede Niels Glob, »det volder den guulhaarede og blaaøiede Jomfru, som daarede Dig. Sandt er det, at eet Jomfruhaar drager stærkere, end ti Par Øxen; men dog havde jeg

ikke ventet saa stor en Galskab af Dig; naar jeg skal sige Dig Sandheden, da mene vi Alle, at den Sag har forringet Din Værdighed.«

Da foer Ebbe op og sagde:

»Saa vare de fagre Ord, Du sagde til Alva i Gaar, falske.«

»Nei«, svarede Niels, »hun daarede mig, som hun har daaret Dig; og jeg staaer derved endnu; thi som Gud har skabt hende, da kan ingen Mand ønske sig en bedre Hjertenskjær, men det, Ebbe, er ikke Nok for en god, fri Mand, som fører Herreskjold.«

Da Ebbe ikke værdigede ham noget Svar, foer han fort og sagde:

»Skeet staaer ikke til at ændre, og jeg skal ikke svigte Dig. Jeg har sagt Dig dette som en Advarsel; Du har Fjender, som ville Dig til Livs; puk ikke paa Kongens Naade, men vind Din unge Brud Venner og stræb fornemmelig at vinde Evert Moltekes Gunst.«

»Jeg giver ham Døden og Djævelen«, raabte Ebbe forbittret; »den Dag skal Du ikke leve, Niels, da en Mand af de Strangers Æt kryber for en Molteke.«

»Men Flere ere i Ledtog med ham, Ebbe«, svarede Niels Glob, »og det af de meest Formaaende; jeg kjender de Skalke; hvor Ulveskindet slipper, der ville de fæste Ræveskindet ved.«

Før Ebbe kunde give noget Svar, skingrede Trompeterne og kaldte Alle i Vaaben. Kongen var alt i Sadlen; paa sin sorte, andalusiske Hingst, Moren kaldet, og ledsaget af Hertugerne, Drosten og Marsken, red han ned paa Stranden for at holde Mønstring over Hæren, inden den brød op.

En broget Scene blev den Mønstring, præget af Datidens vilde Krigsførelse og lignede kun lidet en Parade. Fodfolkene havde samlet sig i uordnede Hobe, som dannede en Halvkreds, og fra hver Hob vaiede et Banner, som bar Høvedsmandens Vaabenmærke. Der var fem saadanne Hobe eller Bannere, hver paa tre hundrede Mand, hvervede af deres Høvedsmand og lystrende kun ham, som ikke erkjendte nogen Myndighed over sig, uden Kongen selv. Lidt bedre ordnede havde Skytterne opstillet sig, men kun de adelige Ryttere, som ind mod Landsiden lukkede Kredsen, dannede en sluttet Karré. Bag dem holdt Svendene, de lette Ryttere, i uordnede Hobe.

Der var ingen Eensartethed, hverken i Klædedragt eller Udrustning; især vare de adelige Ryttere klædte og væbnede hver efter sin Lyst og Evne, saa at det var en broget Blanding af Vaabenkjortler i alle Farver, Brynier med Jernskinner, Hjelme og Vaaben af forskjellige Former, paa hvilke den opgaaende Sol kastede sine zittrende Straaler; men alle de adelige Ryttere

førte lange Landser og Fodfolkene Spyd, hvilke de holdt opreiste, saa at det Hele dannede en Landseskov med blinkende Staalspidser.

I Midten af Kredsen holdt Kongen, bag ham Hertugerne og Marsken og atter bag dem sluttede Livdrabanterne med Ebbe Strangesøn i Spidsen Kreds om Drosten, som holdt til Hest med Hovedbanneret, det udfoldede Dannebroge.

Da Trompeterne, som havde blæst til Lyd, taug, hævede Kongen sin Røst og sagde:

»I kjære Herrer, gode Mænd og tappre Krigere, nu have vi da ved Gud den almægtiges Bistand lykkeligt bordet Gullands Kyst og sat Foden paa dette Øland, som jeg agter at gjøre til mit og indlemme i min Krone. Hjelper mig med Troskab og Tapperhed ved denne Gjerning, og I skulle vorde rigeligt lønnede!«

Her blev Kongen afbrudt af et tusindstemmigt Jubelraad.

»Dog«, vedblev han, da der atter var blevet tyst, »det vil jeg lægge Eder paa Sinde, at ikke ere vi komne for at hærje Landet og forlade det som en rygende Tomt, al den Stund Gulland nu skal gjøres til en dansk Provinds og Øens Beboere være Eders Brødre. Vi komme da som enhver Gothers Ven, der ikke fører Vaaben imod os. De Gjenstridige ville vi tugte, men ellers fare frem med Lempe. Saa vider da, at hvo af Eder, der farer frem med Grumhed mod

de fredelige Indbyggere, vil blive straffet uden Barmhjertighed. Hvo der raner paa egen Haand, han vil blive pidsket, hvo der myrder eller tager Kvinder med Vold, han vil blive hængt. Nu kjende I min Villie og ved Sanct Andreas, den skal til Punkt og Prikke vorde fuldbyrdet!«

Klart og fast lød Kongens Røst, og hver Mand i Hæren hørte de strenge Ord, som mod Forventning skulde lægge Baand paa deres vilde Lyster; men de kjendte den faste Villie, som laae bag Ordene og, trøstede ved Udsigten til det rige Bytte, skreve de sig Advarslen bag Øret. Ingen Krønikeskriver, selv ikke den meest ildesindede, har kunnet paasige Kong Valdemar og hans Hær unyttige Grusomheder, øvede paa dette Felttog.

Men der fulgte intet Hil og intet Jubelraab paa Slutningen af den Tale. Trompeterne maatte gjøre Fyldest, og da de taug, traadte Broder David frem med et Crucifix opløftet i sin høire Haand. Da lød en Klirren og Raslen af Vaaben, idet Kongen og alle Rytterne stege af Hesten, og nu kastede de sig Alle fra Kongen af og til den ringeste Leiesvend paa Knæ, mens Broder David læste en kort Messe og signede Kongen og Hæren.

Saa var da dermed den blodige Gjerning, de gik til, helliget; thi hvilket Maal det end gjaldt og enten den Sag, de kjæmpede for, var

retfærdig eller ikke, saa vilde de have Gud og hans Helgene med sig og troede, at en Guds og Kirkens Stedfortræder ved sin Sanction sikkrede dem Himlens Bistand.

Da Broder Davids Røst forstummede, reiste den hele Krigerskare sig atter, og Vaabnenes Raslen lød som en Hagelbyge. Kongen steg i Sadlen og blev holdende roligt paa sin Hest, mens Hærens forskjellige Delinger satte sig i Bevægelse. De fornemste Riddere fulgte hans Exempel. Som Støtter af Staal sade de paa deres pantsrede Heste, hvis Skaberak var et tæt Væv af Staalringe, som hang langt ned; ja nogle af dem havde endogsaa Hals og Ører dækkede af et sligt Bryniehylster, og Panden var skjærmet af en Staalplade med en Jernspids. Paa Rytteren selv var ingen Plet udækket. Brynie-Trøie og Hoser, Arm- og Been-Skinner; Staalsko og Handsker dækkede hele Legemet, og Ringkraven sluttede sig tæt til den spidse Jernhat, saa at Kinderne og Hagen vare dækkede. Der fattedes blot den store Tøndehjelm med dens heraldiske Figurer af Jernblik, som kun havde et Par Kig- og Lufthuller og som dækkede hele Hovedet og hvilede paa Skuldrene. Naar den kom til, da lignede en slig fuldt væbnet Ridder mere et Spøgelse, end et levende Menneske; men man besværede sig ikke med dette tunge og kvælende Hovedhylster paa Marschen; Svendene

førte det med sig, hængende ved Saddelknapperne. Heller ikke vare alle de adelige Ryttere rige nok til at møde med en saa fuldstændig Rustning, i hvilken der stak en heel lille Formue; men Staal nok havde de alle paa sig, og naar dertil kom den snevre Vaabenkjortel, som dækkede Brystpladen og Livet, det lille, trekantede Skjold, Landsen og Slagsværdet, maatte Ryttere og Heste bære en saa stor Vægt, at kun lang Øvelse satte dem i Stand dertil, og en jevn Trav var det hurtigste Ridt, som kunde overkommes. Fod for Fod gik det gjerne, og dog pressedes Sveden ud.

Skytterne og nogle Hobe af de let væbnede Svende droge forud, saa kom Fodfolket, dernæst de adelige Ryttere i to Delinger og midt imellem disse Kongen, Hertugerne, Claus Limbek og Ebbe Strangesøn, der holdt det nu indhyllede Dannebroge, hvis Bannerstang hvilede paa hans høire Skulder. Han sad frit nok i Sadlen, thi han tyngedes af mindre Staal end de Fleste. Saa kom Trosset, Pakheste og forspændte Kærrer, førte af Drenge, saaledes kaldtes de Individer, vi benævne Trainkudske, og tilsidst en Deling af de lette Ryttere. Dog holdtes denne Ordning ikke strengt; det gik, som det kunde bedst, op ad Skovenes ubanede Veie indtil man naaede den mere aabne og jevne Høislette.

Trosset var ikke stort, thi Størsteparten af

Drengene og Kvinderne, over tusinde, vare tillige med Beleiringsmaskinerne og andet Gods forblevet paa Skibene for at landsættes ved Kobbervig, Sønden for Visby. Der var Andre, end Ebbe Strangesøn, der ved Bortgangen fra Stranden kastede længselsfulde Blikke ud til Skibene. Skiden og klædt i Pjalter var maaskee den Hustru eller Frillekone, som mangen Skytte eller Spyddrager havde maattet efterlade paa Flaaden, fordi Kongen ikke vilde have Hæren belemret med det hele Tros paa den raske Marsch op til Maalet; men hun var dog oftest en trofast Ledsagerske og det eneste Væsen, som hægede og pleiede ham, ja ofte bjergede Føden til ham.

Himlen var blank, og varmt brændte Julisolen; det blev en drøi Marsch, enten den gik over Marker og Myr, eller gjennem de lunere Gran- og Fyrreskove. I Begyndelsen fandt de overalt tomme Gaarde og Huse, Beboerne vare samtlige flygtede, men havde dog maattet efterlade Kreaturer, Føde- og Drikkevarer. Der var Fristelser nok for Leiesvendene, som nu og da kom paa Afveie og ved smaa Ran gjorde sig værdige til Pidskning, men dog ikke til Hængning; thi skjøndt de nok hist og her til Afsked lod den røde Hane gale over nogle Huse, betragtedes dette som en uskyldig Fornøielse, eftersom Husene vare tomme og uden Beboere; men da det siden blev anderledes, og de traf

Mennesker, skjøndt altid kun Oldinge, Kvinder og Børn, viste disse sig saare lidet gjestfrie og meget tungnemme; thi uagtet nogle af dem forstod den Tale, de barske Krigere førte i Munden, at de kom som Gothens Venner, mente de dog, at det, at man lod dem beholde Livet, ikke var noget tilstrækkeligt Beviis paa Venskab.

Ofte standsede Hæren for at optage Efternølerne og indfange Udstreiferne, og Hug vankede der hist og her; men de tre Mile bleve dog den Dag tilbagelagte, og Apollinarii Dag den 23de Juli henad Aften samledes Hæren i Sande Sogn, kun en god halv Miil Sønden for Mesterby, hvor Bøndernes Hær alt stod, men uden at de Danske vidste det.

Kongen drog ind paa Gunildsgaard, ledsaget af Hertugerne, Marsken, Drosten og Ebbe Strangesøn med Livdrabanterne. Birgitte var paa Pletten; hun stod med sine Piger og et Par Smaadrenge ved Ledet og neiede for Henning Podebusk, som først red ind, og hvis pragtfulde Rustning stak hende i Øinene, saa hun troede, at det var Kongen. Han tog sig ogsaa heel kongeligt ud med den gule Vaabentrøie med de isyede sorte, guldkronede Ørne, som vare hans Skjoldmærke. Han red forbi hende uden at ændse hende, men da Kongen kom, standsede han, og Birgitte skjønnede af det meget Guld paa

hans Rustning, Guldringen paa hans Hjelm og hans blaae Fløiels Vaabenkjortel med Leoparderne og Hjerterne, at nu havde hun Manden for sig, hvorfor hun traadte frem og talte ham til; men han forstod hende ikke og vendte sig da til Ebbe, som holdt bag ved ham.

Ebbe loe, og Birgitte blev ildrød af Forbittrelse, da hun blev ham vaer og gjenkjendte ham.

»Hvad er det for en Kvinde, og hvad siger hun?« spurgte Kongen.

»Det er Gaardkonen, Gervids Hustru, Herre«, svarede Ebbe. »Hun siger, at byde Eder velkommen, det kan hun ikke, eftersom I kommer som hendes Fødelands Undertrykker; men at I skal blive vel bespiist og betjent, naar I vil skjærme hende og hendes Gaard mod Overlast, og at hun mener, at det vil I selv staae Eder bedst ved.«

Da loe Kongen og Herrerne med.

»Hun er et forstandigt Stykke Kvindfolk«, sagde Kongen; »siig hende, at hun har Ret, og at jeg haaber, at vi skulle blive gode Venner.«

Men da Ebbe havde forklaret Birgitte Kongens Svar, saae hun ham trodsigt ind i Ansigtet og sagde:

»Aldrig bliver jeg Din, en Speiders og en Skalks Ven!«

Der fik Ebbe Strangesøn det første Udslag af Gullændernes dybe Nag til ham at fornemme; om han saa havde været en af deres Egne, der var gaaet over til Fjenden som en Forræder, kunde det ikke været stærkere; og han blev gram i Hu derved; thi han kom med god Villie til at øve Mildhed og beskjærme Alvas Landsmænd, hvor han havde det i sin Magt.

Birgittes Trods kostede hende alle hendes Høns; thi da nogle af dem vare udtagne til Aftensmad for Kongen og hans Følge, toge Livdrabanterne hele den øvrige Flok for at koge sig en god Suppe paa de vel nærede Fugle. Ebbe kunde forhindret det med et Ord, men gjorde det nu ikke, tvertimod stod han og loe over den Hønsejagt over Gaardsplads, Hegn og gjennem Lade og Stald, som gav et svært Rabalder med Kaglen, Skrig og Folkenes Raab og Latter.

Da kom Birgitte farende og raabte:

»Hvad gjøre I der, I Ugjerningsmænd? Eders Konge har fredlyst min Gaard og Alt, hvad mit er.«

»Jeg er Høvedsmand for disse Karle, Birgitte«, sagde Ebbe; »det gaaer paa min Kappe; og jeg tænkte som saa, at vrager Du vort Venskab, saa æde vi Dine Høns.«

Saa foer hun fra ham tilbage til sin Post oppe i Ildstuen, hvor den Tort siden overgik

hende, at hun maatte koge sine egne Høns til sine Uvenner.

En af de ivrigste Hønsejægere, det havde Voldrad Sanger været. Han var fulgt med Trosset, men søgte nu op til Kongens Kvarteer for at faae lidt for Tanden, og han var bleven hilset med en Lattersalve, da han med Luthen, hængende i sit Hylster over Ryggen, kom galopperende ind paa Gaarden, baaren af det langhaarede gullandske Øg, hvilket han i Henhold til Kongens Løfte strax havde tilegnet sig.

»Havde Bæstet ikke været saa lidet og mine Been ikke saa lange«, sagde han til Ebbe, »da vilde jeg forlængst være bleven Græsrytter.«

»Ja«, svarede Ebbe, idet han tænkte paa Barbara, »de gullandske Heste have Menneskeforstand og vide strax at vurdere deres Rytter.«

Som han sagde dette, fornam han et Tag i sin Arm, og da han vendte sig om, stod Sylvia for ham. Hendes ellers rene og vel holdte Kjortel var ilde tilrakket og hendes uredte Haar blot opbunden med en Sivfletning; men hendes mørke Øine funklede med deres gamle Glands, og deres skarpe, selvbevidste Blik øvede deres Magt over Ebbe, saa at han hilste hende med en Høviskhed, der høiligt forundrede de Herrer, som stode hos.

»Vel mødt i Feidens Tid, Ebbe Strangesøn«,

sagde hun med sin dybe Røst; »kom, vi To maa tale med hinanden.«

Han fulgte hende hen til Gaardshegnet.

»Nu«, spurgte hun saa, »hvor gjemmer Du Alva?«

Saa fik hun Fortællingen om Alvas lykkelige Ankomst til Flaaden og om Trolovelsen paa Kongeskibet den foregaaende Aften. Et tilfredst Smiil gled over hendes skarpe Træk, men hun svarede fuldkommen behersket:

»Jeg ventede mig intet Mindre. Større Ting skal skee med hende og med Eder, Ebbe Strangesøn. Skaf mig strax Foretræde hos Eders Konge; jeg har vigtige Ting at sige ham.«

»Siig det til mig«, svarede Ebbe, »da skal jeg melde det til Kongen. Han vil ikke heller kunne forstaae Dit Maal.«

»Aa jo«, svarede Sylvia; »jeg kan heelt vel danske med ham; Alvas Moder lærte mig det.«

Da hun ikke var til at faae fra sit Forsæt, gik han op i Stuehuset og meldte hende til Kongen, idet han sagde:

»Det er min Fæstemøes Fostermoder, om hvem jeg har talt til Eder, Herre; Sylvia er hendes Navn. Hun er blot en Almueskvinde, men saare klog og meget vidende. Kan hænde sig, at hun bringer Tidender om Bondehæren; men hun vil ikke sige mig et Ord; hun vil have Eders egne Øren, Herre!«

»Lad Kjerlingen kun komme«, svarede Kongen; »jeg vrager ingen nok saa ringe Forbundsfælle i dette forhexede Land og blandt dette gjenstridige Folk.«

Ebbe gik da ud og hentede Sylvia. Det Første, hun saae, da hun kom hen til Stuehuset, var en Livdrabant i Brynie og Staal; han stod der med sin Hellebard til Tegn paa, at Kongen var inden for. Saa kom hun ind i Forstuen, saae derfra den blussende Ild i Kjøgerset til Høire og hørte Birgittes smeldende Røst, og til Venstre fik hun et Indblik i et Kammer, hvor der stod et Bord. Paa det var Kongens kostbare Rustning henlagt, Hofdrengene vare i Færd med at pudse den med uldne Klude, og ved Vinduet stod en Svend med Kongens store Hjelm, hvis forgyldte Vesselhorn og kronede Leopard skinnede og blændede hendes Øine.

Nu skjønnede hun, at hun var paa ret Vei, og at Ebbe Strangesøn virkelig førte hende til Kongen. De gik op ad den steile Trætrappe, en Smaadreng, som stod udenfor, aabnede Døren, idet han ved Synet af Sylvia lumskeligt smilte, Sylvia traadte ind og havde nu endelig naaet sine Ønskers Maal; hun stod for Danmarks Konge.

Han var alene. Han sad i Storstuens øverste Ende og gjorde sig det mageligt i Gervids tarvelige Hyndestol; en blaa Klædeskappe, kantet

med Peltsværk, hang løst om ham, og paa Fødderne havde han et Par røde, guldstukne Fløielssko. Paa Bordet ved Siden af ham stod en Sølvkande og et Bæger, alt for lødige og skjønne til, at de kunde være komne af Birgittes Sølvskab, og ved Siden af laae hans Daggert, hvis gyldne, juvelbesatte Fæste skinnede i den dalende Sols Straaler, som faldt ind gjennem det aabne Vindue.

Sylvia tog ikke Øinene fra ham, mens hun gik hen til ham, standsede nogle Skridt fra ham og derpaa bøiede sig for ham med en naturlig Anstand og Værdighed, som stod i en besynderlig Modsætning til hendes lurvede Ydre. Kongen stirrede paa hende med Overraskelse i sit Blik; han skjonnede strax, at han her havde for sig et Væsen af en ham hidtil ukjendt Art. Han havde seet Spaakvinder før, men ingen med en Holdning, som adlede en lurvet Kjortel til et Fløielsskrud og en Sivkrands til et gyldent Smykke.

Sylvia saae paa sin Side med største Forundring, men ikke ringe Skuffelse, paa Kongen, hvis Ydre i ingen Henseende svarede til hendes Forventning, men Glimtet i hans store, blaae Øine og Klangen af hans Røst lod hende snart fornemme den Magt, der laae i hans ved første Blik lidet anseelige Personlighed.

»Saa Du er Sylvia, Alva Hansdatters Foster-

moder!« sagde Kongen. »Skal jeg dømme efter Din Kjortel, da have Dine Landsmænd handlet ilde mod Dig og ladet Dig lide Nød.«

»Ja, Herre«, svarede Sylvia, »dette er en ilde Skikkelse at stedes for en Konge i; jeg kommer fra Fangehullet i unge Hans's Gaard, hvor Tudser og Kryb i Dage var mit Selskab, tørt Brød og surt Øl min Næring; og dette led jeg for Alva Hansdatters Skyld, hvem jeg udfriede fra hendes Faders Tyranni; men lad mig tie om mig selv; hellere taler jeg om hende, Gullands fagre Blomst.«

»Hvad har Du da at sige om hende?« spurgte Kongen, idet han saae Sylvia ind i de mørke, funklende Øine og forundrede sig over hendes flydende Dansk.

»Intet om hendes Person«, svarede Sylvia. »I har nu seet hende selv, det er bedre end alle Ord; tykkes hun Eder ikke værdig til en høi Plads?«

»Hvor høit vil Du flytte hende op, Mo'er Sylvia?« spurgte Kongen med et Smiil.

»Jeg saae det engang i et Syn«, svarede Sylvia, idet hun stirrede frem for sig, »at hun sad paa en Throne med en Krone paa sit gule Haar.«

»Ja«, svarede Kongen i en skjemtende Tone, »naar man som Du er en Seerske, da har man let ved at bygge Throner og lege med Kroner.

Det skal forundre mig at høre, hvor den Throne skulde staae og den Krone smeddes?«

»I driver Gjek med mig, men jeg taler i Alvor«, sagde Sylvia med uforstyrrelig Værdighed. »Hør nu et godt Raad! Naar I har taget Visby og undertvunget Gulland, hvad jeg seer i Aanden vil skee, da gjør Ebbe Strangesøn til Hertug over vor Ø. I vil handle klogt deri; en Høvding maa I dog indsætte til at styre Landet, naar I drager bort, og ingen af Eders Mænd, de være ellers nok saa drabelige, kjender Folkets Sæd og Landets Skik som han; og da hans Hustru bliver en gullandsk Jomfru, ærer I Folket ved det Valg.«

Kongens Smiil forsvandt; der stod Overraskelse at læse i hans Aasyn, og han hensank et Øieblik i Tanker; thi just dermed havde hans virksomme Aand den foregaaende Dag syslet, paa en eller anden Maade at benytte Ebbe Strangesøns Forbindelse med den gullandske Høvdings Datter til sine Planers Fremme, men han havde rigtignok ikke tænkt paa at flytte Ebbe og hans Brud saa høit op. Mærkværdigt forekom det ham, at en Almueskvinde som Sylvia havde kunnet avle Tanker, som, det Eventyrlige i dem fraregnet, streifede hans egne. Han skjønnede, at en høit begavet Aand boede i denne ringe Kvinde, og tænkte, at hvis hun havde været en Mand, da kunde hun visselig

bleven et brugbart Redskab i hans Haand; men han fattede sig hurtigt af denne Overraskelse, en af de mange, som ventede ham paa denne forhexede Ø, og sagde i sin skjemtende Tone:

»Det lover jeg Dig, Sylvia, at gjør jeg Alva Hansdatter til Hertuginde, da skal Du blive hendes Hofmesterinde; men meld mig nu noget om det, som ligger nærmere for. Du kommer fra Eskelhem, altsaa Nord fra. Fornam Du Noget til Bønderne?«

»Guds Kors ja, Herre«, svarede Sylvia; »de staae i Mesterby, kun en halv Mil herfra og de have samlet sig i Tusindeviis.

»Og det siger Du mig først nu, Kvinde!« raabte Kongen, idet han forbittret sprang op.

»Ih nu, Herre«, svarede Sylvia koldsindigt, »I har kun lidet at frygte af den Knippelhær, og da jeg gik af Mesterby, laae de Alle næsegruus om Kirken, mens gamle Hr. Jakob af Eskelhem læste en Messe for dem.«

Men Kongen havde strax banket med Fæstet af sin Daggert i Bordet og bød nu den tililende Smaadreng at opsøge og hidkalde Marsken. Derpaa spurgte han Sylvia nærmere ud om Bøndernes Udrustning, hun svarede ham saa kort og klart, som om hun aldrig havde befattet sig med at see Syner, og da Henning Podebusk traadte ind, lod Kongen hende gaae.

Ved Datidens sorgløse Krigsførelse iagt-

toges sjeldent den Forsigtighed at udstille Forposter; Vagtholdet indskrænkedes til det nærmeste Omraade; og trods Kongens Advarsel havde Hærens Befalingsmænd viist sig endnu mere ligegyldige end sædvanligt, saa stor var deres Ringeagt for Bønderne; men nu blev en Deling Skytter og Spyddragere udsendte, og Sylvia tilbød sig som Førerske.

Da Ebbe Strangesøn indestod for hendes Troskab, blev hendes Tilbud modtaget. Ved Mørkets Frembrud nød Sylvia den Ære ved Siden af Høvedsmanden Kurz und Gut i Spidsen for to hundrede Skytter og nogle Spydkarle at vandre henad Veien til Ejmundsbro, Overgangsstedet over den Aa, som flyder ud fra Fjælamyr, men som i denne Sommer næsten var tør. Der blev ikke vexlet mange Ord mellem denne Ridder og hans Dame, men hvad der blev sagt, var saa kjernefuldt, som det maatte ventes af en Herre med hans udtryksfulde Navn og af en Kvinde med Sylvias Raptungethed.

»Kvinde«, sagde han, »fører Du os vild, da skjærer jeg Struben over paa Dig!«

»Se Dig vel for, Mand«, svarede hun paa gebrokkent Tydsk, »det er bedre end at lure paa mig.«

Kurz fandt, at der var Mening i den Tale og lagde sig det gode Raad paa Sinde. Veiledet af Sylvia lod han en Vagt af tyve Mand for-

blive ved Ejmundsbro, og Resten fordelte han i en Kjede gjennem Krattet tvers for den søndre Ende af Myren.

Da dette var gjort, forsvandt Sylvia, og da strax efter en opskræmmet Ravn baskede med Vingerne over Høvedsmandens Hoved, udbrød han:

»Der flyver hun! Hun var en Troldkvinde, det saae jeg i hendes sataniske Øine«; og ingen af hans Folk, som hørte disse Ord, tvivlede om, at saaledes maatte det forholde sig; men Frygten for de overnaturlige Magter, som muligt regjerede paa dette dem ukjendte Omraade, gjorde dem dobbelt aarvagne, og aldrig havde disse Leiesvende holdt saa god Vagt, som denne Nat paa Fjælamyr.

OTTENDE KAPITEL.

DØDEDANDSEN PAA FJÆLAMYR.

Det blev en stille, maaneklar Nat. En mild Sommervind susede gjennem Fjælaskovens Graner, og kun en Ugles Skrig afbrød et Par Gange den dybe Stilhed. Myrens jevne Flade skinnede hvidligt i Maanens Lys, thi det høie Græs var afmeiet og bortført og de korte Stubbe visnede. Tørken havde gjort Jordbunden fast, og Fjælamyr lignede en feiet Dandsesal med et glat Gulv, som var rede til at modtage sine Gjester. Skjønt prydede vare Væggene, som dannedes af Fjælaskovens høie Graner i Vest og af Kalkelundskovens i Øst, og Himlen var Salens Loft; men endnu slumrede Echoet i de tause Skove, og Ingen vidste, at det var her, at Gothen skulde træde sin første Dødedands med Dansken.

Sylvia sad paa Hug i Skyggen af en enligt staaende ung Gran et Par hundrede Skridt foran

Eimundsbro, derfra kunde hun see et godt Stykke ind i Fjælaskoven, som i den sydlige Udkant var lys og aaben.

Snart speidede og lyttede hun, snart henfaldt hun i Grublen. Hendes Tanker krigedes med hinanden, og hun opgjorde sit Livs Regnskab. Skridtet var blevet gjort fuldt ud; hun var nu en Landsforræderske; bukkede Dansken under. da var Døden paa Baalet hende vis; men seirede Kong Volmer, da ventede der hende Ære og timelig Vinding.

Hvad Tak skyldte hun sine Landsmænd? Uretfærdigt var hun bleven udjaget af sin Huusbond, hvem hun havde tjent med Troskab; hadet og frygtet og neppe taalt var hun bleven af Folket, som hun dog ved sin Kløgt og sine Kundskaber havde beviist utallige Velgjerninger; men om der ogsaa muligt havde været nogen Betænkelighed i Dybet af hendes Sjæl, saa var den bleven uddreven nys af Hans Eskildsøns Hundepidsk, da den trak blodige Strimer paa hendes Ryg.

Dog vilde det jo aldrig kommet saa vidt med hende, havde ikke Alva Hansdatter trængt til hendes Bistand. Al den Kjærlighed, hendes haarde Hjerte rummede og som, saa længe hun mindedes, havde været til Huse der, den var hendes Fosterbarns Eiendom, og den eneste Forpligtelse, som havde nogen bindende Kraft

for hende, det var hendes Løfte til Alvas hensovede Moder, at hun vilde vaage over hendes Børn. Saa mente hun sig da ganske angerfri og mumlede Besværgelser og Bønner, idet hun paakaldte snart Wodin, snart nogle Helgene, som havde fundet Naade for hendes Øine, og anraabte dem om Seir for Dannerkongen og hans Hær.

Dog var hun bleven noget rystet ved det Syn, hun havde omtalt saa foragteligt for Kongen, da hun sagde, at hun sidst havde seet Bønderne liggende næsegruus omkring Mesterby Kirke, medens gamle Hr. Jakob læste en Messe for dem; og af Steen maatte ogsaa det Menneskes Hjerte have været, som ikke havde følt sig grebet deraf.

Sylvia saae endnu det Hele i Aanden og kunde ikke faae det Syn bort. Gamle Hr. Jakob. hvem Hans havde taget med sig paa Veien og som villigt gjorde ham Følgeskab, stod i Kirkedøren med Hostien løftet i sine Hænder og lyste Velsignelsen over Høvdingerne og hele Hæren. Foran ham knælede Landsdommeren, gamle Gunnar, en krumbøiet og hvidhaaret Olding, Hans, Gervid, Olaf og flere af Folkets bedste Mænd; og bag dem, paa Kirkepladsen og langt udenfor, den hele Skare, som havde fulgt Opraabet og vilde værge for deres Arne og deres Frihed, mindst tre tusinde Mand. Præsten i

Mesterby, Hr. Niels, som havde veget Pladsen for sin ældre og høitagtede Embedsbroder, og Hr. Povel fra Sande stode hos og understøttede den Gamles Arme, for at de ikke skulde synke, men det hellige Skriin være synligt for Folket, mens han bad.

Fra en Høi i Nærheden, skjult af nogle Graner, havde Sylvia været Vidne til denne Gudstjeneste, som indviede mangen kjæk Mand til Døden. Stilheden i den store Skare knælende Mænd, mens gamle Hr. Jakobs klare Røst lød hen over dem, og Glandsen af det gyldne hellige Kar, som funklede i Middagssolens Glands, havde virket paa Sylvias Sandser, og hun havde fornummet som et Suus af den Aands Vinger, som i dette Øieblik løftede og forenede alle disse Sjæle. Aldrig før havde hendes forhærdede Sjæl saa skjærende fornummet, at hun var et af dette Samfund udstødt Væsen, og at hun selv ikke var uden Skyld deri; men hun kvalte denne Angerfølelse, udstrakte sine Hænder, udtalte en Forbandelse, som skulde gjøre Præstens Velsignelse magtesløs, og ilede saa derfra.

Just som nu alt dette atter fik Liv i hendes Sjæl, og hun glemte at stirre ind i Skoven, hørte hun Fodtrin og Raslen af Vaaben, og da hun saae op, stod Olaf Rangvald for hende. Maanens Lys faldt lige paa hans skjønne, djærve Aasyn, og Sylvia læste Overraskelse og For-

bittrelse i hans Øine, som tindrede under Jernhattens Skyggerand. Hendes første Indskydelse var at springe op og løbe ad Eimundsbro til og i Nødsfald gjøre Anskrig, men hendes Villieskraft fik Bugt med den første Skræk. Hun reiste sig langsomt og sagde:

»Ei, Olaf, er det Dig? Du kyste mig med den Jernhat; hvor Du er drabeligt rustet; en skjøn Brynie den og et mægtigt Sværd. Jeg troede først, det var den hellige Jørgen selv, der viste sig for mig i en Aabenbarelse.«

Men Olaf greb hende i Armen med et fast Tag og sagde:

»Hvor kommer Du her? Hvem lod Dig løs?«

»Tangvid«, svarede hun og tilføiede med et barskt Smiil: »gode Ord gav jeg ham derfor og en Drik Øl i Tilgift; men klem ikke min Arm saa haardt; ikke vil jeg løbe min Vei.

»Hvad gjør Du her? Hvad sidder Du og lurer efter?« spurgte Olaf.

»Lurer?« gjentog Sylvia. »Nei, Olaf, jeg slumrede, mødig som jeg var af den lange Gang, Jeg agter mig Sønder paa, hvor der er Fred og ingen Fare; men hvo vil huse Sylvia, paa hvis Hoved unge Hans's Forbandelse hviler? Til Skove og Myr maa jeg tye og sad nu her; et Sted maa dog en stakkels fredløs Kvinde som jeg være.«

Men Olaf slap ikke Taget; mens Sylvia lod Munden løbe, overveiede han, om han skulde lade hende gaae, eller slæbe hende med sig, men besluttede sig til det Sidste; thi nogle af hans Folk vare ikke langt derfra. Hans, hvem Folket eenstemmigt havde valgt til Høvding og Fører for Hæren, havde nemlig sendt ham ud med hundrede af de unge Karle for at besætte Eimundsbro; men han havde været saa forsigtig at lade dem blive i Skoven og var selv gaaet frem for at lytte; thi Bønderne vidste, at den danske Hær var naaet til Gunildsgaard.

»Gaa nu med mig«, sagde Olaf da; »Du skal faae Tag over Hovedet og blive godt gjemt.«

Da skjønnede Sylvia, at det gjaldt Livet; men hun tabte ikke Aandsnærværelsen.

»Gjør det ikke, Olaf«, sagde hun, »det turde bekomme Dig ilde. Du var mig forhen god, derfor under jeg Dig Livet.«

Da slap Olaf hende, sprang ud paa Engen og saae sig om; men i det Samme kom sorte Wiprecht og to Spyddragere frem fra en nærstaaende Ellebusk, thi de havde listet sig frem for at speide, og Sylvia havde, uden at hun vidste det, havt en Sauvegarde faa Skridt fra sig.

I et Nu blinkede Olafs Sværd i Maanelyset, og han udstødte et høit Raab for at hidkalde

Bønderne, mens Wiprecht, brølende af fuld Hals, styrtede ind paa ham med sit Spyd, og nu begyndte mellem disse To en Tvekamp saa vild og rasende, at baade de tydske Spyddragere og de tililende Bonder standsede for at see derpaa.

Det var ogsaa vanskeligt at komme nogen af dem til Undsætning; thi efter at Olaf havde afbødet det første Stød med Sværdet og revet Spydet af sin Modstanders Hænder, greb denne ham om det høire Haandled, saa at Olaf ikke kunde bruge sit Sværd. Han lod det da falde og nu paafulgte en hidsig Brydekamp; men i den Konst var Olaf, takket være det gullandske Folks Brydelege, den tydske Leiesvend overlegen. Nu nyttede Wiprechts Vaabenfærdighed ham intet, og det endte da med, at han blev kastet til Jorden, Olaf satte sit Knæ paa hans Bryst, drog sin Dolk og stødte den i hans Strube. Der hørtes en Rallen og Sorte Wiprecht havde udaandet. Han blev Kampens første Offer, og nu var Etla anden Gang Enke.

Men strax da Wiprecht faldt, styrtede Bønderne frem, og Spyddragerne flyede, haardt forfulgte; men de bleve snart optagne af deres Egne, som nu opskræmmede af Larmen, rykkede frem paa hele Linien, anførte af Kurz selv.

Der udspandt sig en kort, men blodig Kamp,

i hvilken Bønderne trak det korteste Straa, thi Bueskytternes sikkre Skud anrettede strax et stort Mandefald iblandt dem. Bønderne flyede tilsidst, og Olaf maatte følge dem. Med en Piil i Laaret søgte han til Skovs, men drog selv Pilen ud og regnede det Saar for Intet. Kun smertede det ham at efterlade sine saarede og døende Landsmænd paa Valpladsen; men for dem blev Pinen ikke lang, thi Leiesvendene kjendte ikke til Naade og gjorde aldrig Fanger, undtagen hvor der var store Løsepenge at vente. De kastede sig strax over de faldne Gullændere, myrdede dem med koldt Blod, udplyndrede dem og trak sig derpaa tilbage til Ejmundsbro.

Men Meldingen om dette Sammenstød kaldte begge Hære i Vaaben, og allerede ved det første Daggry rykkede de frem, Gullænderne kommende fra Grensgaard Nord for Myren. hvor de havde samlet sig, Danskerne Syd fra.

Et overraskende og storladent Syn var det for de Danske, da de saae Bønderne komme i tre Fylkinger, men jevnsides hinanden, saa at de spændte Myren i hele dens Bredde. Vel ordnede og taktfast gik de, og da dette Menneskehav væltede sine Bølger ind over Myren, bævede Grunden. Alle vare de til Fods, endogsaa Høvdingene, som gik hver i Midten af sin Hob, Hans selv i den midterste, Gervid i

den venstre, Olaf Rangvald i den høire. De forreste Rækker dannedes af Bueskytterne, som dog i Alt kun udgjorde et Par hundrede Mand; de holdt deres lange Buer i den venstre Haand og Pilekoggeret hang ved samme Side. Kun deres Udrustning var nogenlunde ensartet; de fleste bare store Skjolde, beklædte med Dyrehuder, og korte Sværd; men bag dem viste sig en broget Blanding af opragende Spyd og Leer af forskjellig Længde, Jernhatte, Filthatte og Huer; nogle bare Skjolde, andre ikke, og der saaes flere Øxer, Køller og Knipler end Sværd. Over den midterste Hob vaiede den røde Fane med den springende Hest, og andet Banner saaes ikke.

Men allerede inden de havde naaet Midten af Myren, standsede de, thi der stod den danske Hærs sex hundrede Skytter og dannede med deres store, hvælvede Skjolde en fast Muur, som strakte sig over hele Myrens Bredde, mens den øvrige Hær var i fuld Fremrykning og ordnede sig bag dem. En Sky af Pile og Jernbolte foer fra deres Langbuer og Armbrøster raslende ind i Bøndernes tætte Skarer, og Mandefaldet blandt Gullænderne blev stort, mens deres Pile prællede af mod de danske Skytters Skjolde, Brynier og Jernhatte. Da hørtes midt under Pilenes Raslen og de Saaredes Skrig Hans Eskildsøns mægtige Røst.

»Ikke ville vi lade os skyde ned som Hunde«, raabte han, »frem, Gother, frem!«

Luren gjaldede, og Bønderne styrtede frem og kastede sig over de danske Skytter; men de vege tilbage, fordelte sig til Siderne og det blev Landsedragerne, som toge imod Stødet. I en tæt sluttet Fiirkant, fyrgetyve Mand høi og med fældede Spyd rykkede de frem, dækkede paa Siderne af to Delinger lette Ryttere.

Vældigt var Sammenstødet, og Skoven gav Gjenlyd af Braget og de Kjæmpendes Raab. De tydske Leiesvende fik at fornemme, hvad simple Vaaben, førte af modige Mænds stærke Arme, formaae. Deres Landser splintredes, deres Slagorden blev brudt, og snart var det en vild Kamp, Mand mod Mand, over hele Linien.

Vanskeligt var det at følge Kampens Gang og skjønne, til hvilken Side Seiren i et givet Øieblik heldede i den bølgende Skare Bersærker, som dandsede Dødedandsen med hverandre over Myren, og da det trak ud med Afgjørelsen, begyndte Kong Volmer at føle Uro.

Han var med Hertugerne og hele Lænsrytteriet kommen ad Landeveien og over Ejmundsbro reden ind paa Valpladsen. Forgjeves søgte han et Høidepunkt, hvorfra han kunde overskue Slagets Gang. Han holdt med Drosten, der førte Hovedbanneret, det udfoldede Danne-

broge, Ebbe Strangesøn og Huustropperne ved en høi enlig Gran, som stod fremskudt i Myren. Foran dem holdt de to hundrede adelige Ryttere i en sluttet Fiirkant og paa hver af Fløiene to hundrede af de let bevæbnede Svende.

Hverken Kongen eller Claus Limbek havde besværet sig med den store Hjelm; men Marsken, Henning Podebusk, som skulde føre Læns-rytteriet frem, hvis det blev nødvendigt, holdt rustet fra Isse til Hæl ved Kongens Side. Den store Hjelm dækkede hans Aasyn og paa Hjelmkronen udbredte den sorte, guldkronede Ørn, som var hans Skjoldmærke, sine Vinger.

»Hvad tykkes Dig, Henning«, spurgte Kongen, »hvor gaaer det?«

»Kampen er staaende«, svarede Marsken; det lød huult, som om det kom af en Tønde.

»Ilde nok er det!« udbrød Kongen i en utaalmodig Tone.

Da red Ebbe Strangesøn hen til Kongen og sagde:

»Herre, lad en af Karlene klyve op i Granen og sige os, hvad han seer; Mogens klyver som en Kat.«

Det Forslag vandt Kongens Bifald. Mogens, en slank og smidig sjællandsk Bondekarl lagde sin Hellebard, lettede sig for sin Jernhat og en Deel af sin Rustning, afførte sig sine med Jern-skinner beslagne Sko og klattrede op i Granen

saa høit han kunde komme. Saa begyndte Meldingerne at lyde ned til Kongen, men det var kun til Nød, at han under Kampens Larm kunde høre, hvad Mogens raabte, hvorpaa denne paa et Vink af Ebbe atter kom ned og raabte:

»Herre Konge, jeg troer at Vore vige; en Kæmpe, som svinger et stort Slagsværd, trænger ustandseligt frem, fulgt af Bønderne.«

»Det maa være Hans Eskildsøn!« udbrød Ebbe. »Han er sikkert Hærens Høvding.«

»Da er det Tid at gribe an, Henning!« sagde Kongen til Marsken. »Lad blæse til Angreb og ryk frem med Rytterne, og ved min gode Helgen, knuse I ikke de Hunde, da blive vi til Spot for Ridderskabet i den ganske Verden!«

Kort efter lød tre Trompetsignaler skingrende hen over Myren, og Skovene gave Gjenlyd af de ildevarslende Toner. Jernkolossen, de to hundrede pantsrede Ryttere, satte sig i Bevægelse, flankeret af de fire hundrede let bevæbnede Svende. Herrernes Brynier og de blanke Staalplader lysnede i Morgenrøden, thi Solen var nu sin Opgang nær; de mangefarvede Fjederbuske vaiede for Vinden, og de fra Hjelmkronerne opragende Vesselhorn og sære Figurer gave disse Staalmænd et djævelsk Udseende og indgøde Gullænderne overtroisk Rædsel. Der saaes Moltekernes sorte Vandfugle, Krummedigernes graae Elefantsnabler, Lungernes hvide Lillie, Kalfernes

kronede Jomfru, Brokdorfernes flyvende Sølvfisk, Jernskjeggernes Guldmaane med de syv grønne Paafuglefjedre over og mange andre konstfærdigt dannede Skikkelser og Tegn, som glimrede i Morgenglandsen og syntes at være levende Væsener.

I raskt Skridt rykkede Rytterne frem, mens Fodfolkene vege til Side for dem og mangen Gullænder, som havde Tag i sin Fjende, slap ham; men da de nærmede sig Bondehærens Kjerne, hvor Hans Eskildsøns store Slagsværd lynede, raabte Henning Podebusk: »Frem, Kongens Mænd!« og nu satte de Hestene i Trav og rede med fældede Landser lige ind paa Gullændernes vigende Skare.

Saa tæt sluttede Rækkerne, Rytter ved Rytter og Hest ved Hest, at om en Steen var bleven kastet ind imellem dem, da vilde den ikke naaet Jorden, og Angrebet kom med en saadan Kraft, at Gullænderne vare ude af Stand til at holde Pladsen. De lange Landser hindrede dem i at naae deres Modstandere med de kortere Vaaben, og de af Bønderne, som ikke bleve spiddede og nedtrampede bagefter af Hestene, vege for denne Jernbølge og splittedes som Vragstumper paa det fraadende Hav. Paa samme Tid fornyede de danske Spyddragere Angrebet i Flankerne og Bueskytterne sendte en Hagel af Pile ind over

Bønderne, saa at det trods deres fortvivlede Modstand endte med vild Flugt.

Men forinden det kom saa vidt, gjorde Hans, Gervid og Olaf i Spidsen for en udvalgt Hob et sidste, rasende Anfald for at bryde Rytternes tætte Rækker. Alle Tre vare endnu ved deres Kræfter, skjøndt de havde faaet flere Skrammer. Vanheldede af Sved og Støv vare deres Ansigter og blodige deres Hænder; Gervid, hvis Kjæmpearm havde fældet mangen Fjende, var uden Hat, og Blodet fløed ned over hans Ansigt af et Hug, han havde faaet i Hovedet; men hans Øine flammede af Kamplyst, og disse tre gjeve Mænd vare enige om hellere at lade Livet, end at overgive sig.

»Nu raskt ind paa dem, Folk« raabte Hans til sin Skare, omtrent halvtredsindstyve af de tappreste og bedst væbnede Bønder. »Duk Eder og hug efter Hestenes Been!«

Som en Kile skød nu denne Falanx midt ind i Rytterhoben, og saa heftigt kom Angrebet, at den forreste Rækkes Linie blev brudt, idet nogle af Hestene styrtede med overskaarne Haser, eller dræbte ved Knivstød i Bugen. Nogle af de adelige Ryttere bleve liggende under deres Heste, men andre kom fri, og blandt dem Peder Jernskjeg. Han kastede sin Landse, greb sit store Slagsværd og foer lige løs paa Hans.

Da disse to Mænd, begge af Kjæmpehøjde

og med Kjæmpekræfter, tørnede sammen, skete det, som saa ofte i Fortidens ridderlige Kampe, at de Andre i den nærmeste Omkreds holdt inde og lode Sværdene hvile for at see paa Holmgangen mellem to saa udmærkede og jevnbyrdige Modstandere. Hans Eskildsøn var efter sit Udseende at dømme dog den Stærkeste, men Peder Jernskjeg mødte med friskere Kræfter og i Færdighed i at svinge sit store Sværd overgik han langt den tappre Gullænder. Hans fik to Hug, mens han gav et, og det endte da med, at Hr. Peders Sværd med et lynsnart Hug kløvede Hans's Jernhat og ramte ham dødeligt i Issen.

Med et højt Raab segnede Alvas Fader for den samme Mands Haand, som nylig havde været hendes Beskytter, og nu rykkede Rytterne atter frem med fældede Landser. Den lille Flok Gullændere blev nedstukket, overredet og nedtrampet af Hestenes Hove, mens Vaabengny, Seiersraab og de Døendes Skrig lød som et djævelsk Chor over Valpladsen. Evert Moltekes Landse spiddede Gervid og naglede ham til Jorden; men Olaf, som i Kampen var bleven drevet til Side, slap derfra med Livet og undkom. Saa stor var imidlertid Bøndernes Sejghed, at endnu nogle Hobe holdt Stand; men nu rykkede hele den danske Hær frem og al Modstand blev knust.

»Efter dem, efter dem!« raabte Kongen med sin skarpe Røst; thi han var kommen til og

havde været Vidne til Tvekampen mellem Peder Jernskjeg og Hans.

Kongen, som hver Mand i den danske Hær, var rasende over den haardnakkede Modstand og fulde af Blodtørst; thi skjøndt ingen af de adelige Ryttere og kun faa af Svendene bleve paa Pladsen, saa havde dog Mandefaldet blandt Spyddragerne og Bueskytterne ikke været ringe.

Nu begyndte Forfølgelsen og Nedsablingen; intet Liv blev sparet, og selv de Saarede bleve dræbte og plyndrede; men Plyndringen gav kun et ringe Udbytte. Kraftige Mænd, herlige Skikkelser vare mange af de Gullandske Mænd, som nu laae blege i Døden paa Fjælamyr, men ingen af dem havde store Skatte paa sig, hverken fine Klæder, Guld eller kostbare Vaaben.

Ebbe Strangesøn var stegen af Hesten og stod med Peder Jernskjeg ved Hans's Lig for at beskytte det for Plyndring. Kongen og nogle af Ridderne kom til.

»Nu, Ebbe«, sagde Kongen, »der ligger han paa sine Gjerninger, hvem jeg tilsagde din Fæstemø Beskyttelse for Liv og Ejendom!«

»Synderligt fromme ere de dog ikke, Ebbe Strangesøn, disse Dine gullandske Venner«, sagde Claus Limbek, spodsk smilende.

»Men en tapper Mand var han«, udbrød Kongen, det maa vi lade ham; Du fik Dit Læs med ham, Peder Nielsøn!«

»Ja, Herre«, svarede Peder Jernskjeg, »aldrig krydsede jeg Sværd med saa drabelig en Mand, og havde han lært at føre sin Klinge bedre, da vilde maaske jeg ligget der og ikke han.«

Ebbe Strangesøn havde hidtil staaet og betragtet sin ædle, gullandske Vens Liig i sørgmodig Taushed, uden at bryde sig om, hvad der blev sagt omkring ham. Vistnok dukkede i dette Øieblik nogle af de skjønneste Minder fra hans Samliv med Alvas Fader op i Ebbes Sjæl, og han følte oprigtig Sorg over hans Død; men han nøiedes ikke med at ære den Afdøde i sit Hjerte. Han vendte sig til Kongen og sagde:

»Herre, en god Mand var han, og en skjøn Død fik han. Han fortjener vel at komme ukrænket i sin Grav, og eftersom han ikke blot forhen var min Ven men dertil min vordende Hustrues Fader, kan jeg ikke bære det over mit Hjerte at lade ham ligge her til Føde for Ravnene. Giv mig en Snees Mand og tillad mig at føre hans Liig til hans Gaard og overgive det til hans Enke; det skal ikke staae længe paa; inden Aften støder jeg atter til Hæren.«

Da Kongen tøvede med Svaret, udbrød Peder Jernskjeg:

»Ret saa, Ebbe Strangesøn, det kalder jeg ridderligt og at være en god dansk Mand værdigt!«

»Ja, ja!« udbrød unge Hertug Christoffer

med Varme, og nogle af Herrerne stemmede i med, men de fleste forholdt sig tause. Da sagde Kongen:

»Vi lovede Din Fæstemø, Ebbe, at hun og Alt, hvad hun kaldte Sit, skulde være fredlyst; men hendes Bersærk af en Fader har villet det anderledes. Nu, det er vel, at han ligger der! Gullænderne have neppe een Mand til som han, og vi have da gjort et godt Dagsværk ved at fælde ham og splitte hans Knippelhær. Det gjør os ikke ringere at unde ham lidt Ære i Døden. Saa lad det da skee, som Du bad, Ebbe! Og nu fort, I kjære Herrer«, raabte Kongen, idet han drev sin Ganger frem; »inden Aften maae vi med den ganske Hær staae for Visbys Mure!«

Solen stod allerede høit paa Himlen, da de sidste Danske droge af Fjælamyr med Hans Eskildsøns Liig og deres egne Saarede; de Døde lode de ligge.

Da blev der en Stund tyst paa Dødsmarken, hvis Rædsler Julisolen blottede med sit klare Skin. Der hørtes kun Skriget af de Ravne og Krager, som kredsede i Luften, begjærlige efter at slaae ned og hente deres Part af Byttet; men de troede endnu ikke paa Freden, og det varede heller ikke længe, inden der begyndte at vise sig levende Menneskeskikkelser i Skovbrynet.

Mænd og Kvinder kom ilende ud paa

Myren for at søge deres Mænd, Sønner og Frænder, og i Skaren saaes gamle Hr. Jakob og de andre Præster med Hostien for at give de Døende Vandringsbrødet; men kun faa vare de, hvem de Danskes Sværd havde levnet Livet, saa de fik Guds Legeme mellem de blege Læber paa det Sidste, og endnu færre de, som kom levende derfra.

Saa gjaldt det da næsten blot at bjerge de Kjæres Liig og skaffe dem christeligt i Jorden. Det gav en sørgelig Travlhed, thi over sex hundrede Gullændere vare blevne paa Valen, og i flere Dage lød Kvindernes Sørgehyl over Fjælamyr.

NIENDE KAPITEL.

KRIG MED KVINDER.

Ebbe Strangesøn tog sig af Hans Eskildsøns Liig, som om det havde været hans egen Faders. Af de mange Landser og Spyd, som laae henslængte paa Valpladsen, fik han dannet en Baare, paa hvilken den Døde blev lagt, og da Ebbe noget derfra fandt det røde, gullandske Banner liggende med knækket Stang og nedtrampet, rev han Flagdugen af og bredte den over Liget.

Men de tydske Leiesvende, som skulde bære den tunge Byrde op af Myren, og de vidste ikke hvor langt, de knurrede og fandt det urimeligt at gjøre saa megen Ære af en slet og ret Bondehøvding. Kun ved at love dem en rundelig Betaling fik Ebbe dem til at bære Liget op til Mesterby, hvor der skaffedes en Vogn til Veie.

Her holdt Kongen Rast med Hæren, saa at Liigtoget naaede at komme med Hærens Tros, da den atter brød op, og Ebbe kom da til at ride i Følge med Peder Jernskjeg og nogle af de andre Herrer, som havde spiist og drukket godt og vare muntre, mens Ebbe var heel alvorsfuld og taus. Det toge de Forargelse af, og en af dem, som havde faaet meest i Hovedet, unge Palne Daa, sagde:

»Hvi hænger Du med Hovedet, Ebbe? Vær snarest glad, at Du blev den Konefader kvit; en grov Karl var han og slog som en Slagter.«

»Lad ham blive her paa Landeveien og rid med os«, sagde Oluf Lunge; »kommer Du ind til Enken med hendes døde Huusbonde, da kradser hun Øinene ud af Dit Hoved.«

»Du kan falde i et Baghold«, sagde Jonas Grubbe; »vi ride med Dig for at værge for Dig.«

»Og smage Enkens gode Øl«, raabte Volrad Sanger, som red bag efter paa sit langhaarede, gullandske Øg. »Vi ville drikke den gode Høvdings Gravøl, og jeg skal kvæde en Vise til hans Ære.«

Da standsede Ebbe sin Hest, vendte sig mod sine Ledsagere og sagde:

»Jeg beder Dig, Palne, og I Andre, at vare Eders Mund og ikke ved at haane min Fæstemøes Fader i Døden at lokke mit Sværd af

Balgen. Jeg havde alt Haanden paa Fæstet før, Palne, da Du kaldte Hans Eskildsøn en grov Karl og en Slagter; men jeg siger, at han var saa god en Mand som Nogen af Eder og lidt til. Skulde dette behage Eder lige saa lidet som det I sagde, behagede mig, da er jeg rede til, naar denne Krig er til Ende, at maale min Klinge med Enhver af Eder; thi det sværger jeg nu ved min dyre Helgen, at hvert Ord, der rører ved min Fæstemøes og hendes Slægts Ære, skal koste Blod.«

Dette blev sagt koldblodigt og ikke opbrusende; men Ebbes Kinder vare hvide af Harme, og de af hans Fæller, som vare ædrue nok til at have et Skjøn derom, fornam, at det var Alvor. De kjendte hans Dødsforagt, og nogle af dem havde allerede faaet at fornemme hans Overlegenhed i al Vaabenfærd, og derfor taug de; men Palne Daa, der var en Vovehals ligesom Ebbe og dertil nu halv drukken, brast i Skoggerlatter og raabte:

»Kom helst an strax, Du Ridder Roland; ikke er jeg ræd for Din Dyrendal! og i det Samme trak han sit Sværd af Balgen.

Men da hans Venner saae det blanke Staal, bleve de grebne af samme Vildskab og droge deres Sværd, og da Ebbes Venner gjorde lige saa, vilde det kommet til et blodigt Sammen-

stød, hvis ikke Peder Jernskjeg var reden midt ind i Flokken og havde skilt de Stridende ad.

»Jeg kløver Hovedskallen paa Enhver af Eder, der gjør det første Hug«, raabte han, idet han svang sit store Slagsværd i Luften, saa det peb. »Det vil altid være bedre, end at faae Hovedet kappet af ved Bøddelens Sværd, til hvilket I ville hjemfalde, I Galninge, som yppe Strid midt under Feiden og i fremmed Land.«

Der var ingen Ridder i Hæren, som var mere agtet, end Peder Nielssøn Jernskjeg og ingen, hvis stærke Arm og skarpe Sværd var mere frygtet. Det var da ingen Skam at vige for ham, hvorfor de Alle stak deres Sværd i Balgerne og rede videre i Taushed; men Palne Daa, som var stædig og trættekjær, begyndte dog snart igjen at smaasnakke med de Andre om det Forefaldne og sagde til Volrad Sanger:

»Du traf det Rette; ind med til det Gravol og smage Enkens Most, det ville vi, hjælpe mig Sanct Christoffer!«

Volrad, som havde tømt mangt et Bæger med Palne Daa og var i Yndest hos denne Galning, blinkede med Øinene og nikkede til Tegn paa, at han vilde være med til den Spas; og dette deres Forsæt udførte de ogsaa; thi da Ebbe var kommen til det Sted, hvor Veien bøiede af til Hans's Gaard, og han med Liigvognen og tyve beredne Svende drog af mod

Vest, sluttede Palne Daa og Volrad Sanger sig til Toget, uden at han blev det vaer.

Peder Jernskjeg saae det imidlertid, red efter Toget, indhentede Ebbe og sagde til ham:

»Palne og Gjøgleren ride med som Dryntelgjester. Jeg har ikke Myndighed til at byde dem vende om og yppe Kiv med Palne vil jeg ikke; men lad nu mig ride med; jeg skal vide at holde den Nar i Tømme.«

Ebbe takkede ham og sagde, at uagtet han mageligt selv kunde tumle Palne, var det ham dog saare kjært at faae en god Ven til Ledsagelse paa denne sørgelige Fart.

»Desuden«, føiede han til, »kan Ingen bedre vide, at Hans faldt med Ære, end I Hr. Peder, som vog ham.«

»Det forglemte jeg ved min Helgen«, udbrød Peder Jernskjeg; »kan hænde da, at Enken snarest kradser mine Øine ud; men hvad, han faldt jo paa Ærens Mark, og jeg havde intet Udstaaende med ham.«

Saa droge de da videre uden at agte paa Palne Daa og Volrad, som holdt sig i nogen Afstand. De naaede i en halv Time Gaarden, thi der var kun en Fjerdingvei derind; og da Peder Jernskjeg saae det gamle Huus, Gaardshegnet og Gavlporten, standsede han sin Hest og udbrød:

»Saa her var Du til Huse den ganske Vin-

ter, Ebbe! Nu, jeg forstaaer; denne Mand var ingen slet og ret Bonde. Ved Sancte Peder, det angrer mig, at jeg maatte tage hans Liv; det vilde været Gammen at gjeste ham levende og bedre, end at slæbe ham død herhid.«

Just min Tanke og mit Suk«, svarede Ebbe.

Nu vare de der og gjorde Holdt uden for Porten, hvorpaa Ebbe, fulgt af Peder Jernskjeg, red ind paa Tungaarden og op til Huset; men de fandt Døren lukket og saae intet Tegn til, at der var noget levende Væsen derinde. Efter at de nogle Gange forgjeves havde dundret paa Døren med deres Sværdfæster, sagde Hr. Peder:

»De ere rømte herfra; Huset staaer øde.«

Men i det Samme lød Palne Daas skingrende Røst henne fra Gavlporten.

»Hei!« raabte han. »Nu saae jeg Toppen af et Fruerliin bag Ruden hist oppe!«

»Saa er hun her dog!« sagde Hr. Peder.

Men Ebbe red hen til Palne Daa, saae ham ind i hans kvabsede Ansigt og sagde:

»Om Du saa synes, Palne, da forføi Dig helst bort herfra og tag det Sviin der med Dig! Du har Intet her at skaffe.«

»Men det behager mig nu at forblive her«, svarede Palne med et bredt Griin; »jeg vil see, hvad her skal gaae for sig, og jeg veed Intet om, at Du har større Ret til at være her end

jeg, snarere mindre, saa sandt denne Din Konefader ikke var Dig god og sikkert, om han havde været levende, vilde givet Dig en ilde Velkomst «

Mens Palne sagde dette, blussede Volrads røde Ansigt som Purpur:

»Sviin, kaldte I mig«, sagde han med rystende Stemme; »I skal staae mig til Ansvar for det Smædeord!«

»Hold Din Mund, Din tydske Landstryger«, svarede Ebbe, »og jeg varer Dig ad, Palne, at Du skikker Dig og agter den Dødes Fred, eller det vil bekomme Dig ilde!«

Palne blev noget hvid om Næsen, men gav intet Svar. Han vinkede ad Volrad, de stege af deres Heste og gave sig til at vandre om mellem Udhusene. I samme Øieblik lød der en klirrende Lyd og et Skrig. Ebbe sprang af Hesten, gav den til sin Svend, Jørgen, og ilede op til Bygningen, hvor Peder Jernskjeg stod og saae op ad Huset. En meget skjøn farvet Rude i et af Storstuens Vinduer, i hvilken et Billede af Guds Moder var indbrændt, og som Ebbe saa godt kjendte, var bleven søndret, og det var Hr. Peder, som med egen Haand havde slynget en Steen imod den.

»Nødigt«, sagde han til Ebbe, »fører jeg Krig med Kvinder; men Noget maatte dog gjøres, om vi skulle blive den døde Mand paa søm-

melig Viis kvit. Lader os snart faae det gjort af, Ebbe; vi kunne falde i et Baghold; det tykkes mig lige nu, at jeg saae et skjægget Fjæs mellem Granerne hist henne.«

Ebbe saae derhen, men opdagede Intet.

Det har ingen Fare«, sagde han; Gullænderne ere nu slagne med Rædsel.« Derpaa hævede han sin Røst og raabte op til Vinduet: »Fru Gertrude, er I derinde, da kom ned! Det er mig, Ebbe Strangesøn; jeg kommer med Fred, men med et Sorgens Budskab til Eder. Eders Huusbond er falden i Slaget.«

Da hørtes et Veeraab inden for, som voxede til et Klagehyl af flere Røster; men da dog Ingen viste sig, raabte Ebbe:

»Vi bringe hans Liig; vil I modtage det eller skulle vi lade det ligge til Føde for Ravnene?

Da hørtes en forvirret Larm, Døren aabnedes, Tangvids Aasyn, blegt af Skræk, viste sig, og strax efter styrtede Gertrude ud, fulgt af Ragnhild og Pigerne. Hun havde tabt sit Fruerlin, og hendes sorte Haar flød ned over hendes Skuldre; hendes skjæmmede Aasyn og forsømte Ydre vidnede om den Angst og Ophidselse, hvori hun havde tilbragt de sidste Dage, og det gjorde Ebbe ondt at see den forhen saa statelige Kvinde i den Skikkelse; men hos hende havde Tidenden om hendes Huusbonds Død ud-

jaget al Frygt og alle smaalige Bitanker. Det viste sig nu, at hun dog havde havt ham kjær, og idet Sorgen over hans Død i hendes Hjerte formælede sig med hendes medfødte, lybske Had til de Danske, forvandledes hun til en Furie.

»Hvor er han?« raabte hun, idet hun saae paa Ebbe med et vildt Blik.

Da bød Ebbe Svendene at sidde af og tage Baaren af Vognen; men da de kom med den, ilede hun dem i Møde, de satte Baaren fra sig, hun rev Flagdugen af, og da hun saae det døde Legeme og det blodige Ansigt, udstødte hun et Skrig og kastede sig i Krampegraad over Liget. Pigerne, som nu kom til, istemte Klageraabet, saa det blev en øreskærende Larm; men dette forundrede ikke Ebbe og Peder Jernskjeg, thi Sorg som Glæde kom i hine Tider altid heftigt til Udbrud, og Kvindegraad og hysteriske Skrig ved Liigbaarer var det Sædvanlige.

Men Ragnhild hylede ikke; hun stod der som en Støtte og stirrede paa Liget. Da rørte Ebbe ved hendes Arm og talte hende til.

»Vi maae nu fort , sagde han, »og tør ikke tøve; beviis mig den Tjeneste, Jomfru Ragnhild, naar Gertrude bliver sig selv mægtig, da at bringe hende min Hilsen og sige hende, at jeg, ihukommende al nydt Gjestfrihed under hendes Tag og anden Godhed, har beskyttet

hendes Huusbondes Liig for Plyndring og bragt det ukrænket hid, for at det kan komme med Ære i Jorden.«

Ragnhild gav intet Svar; snart stirrede hun paa ham, snart kastede hun et sky Blik til Skoven.

»Og føi til«, vedblev Ebbe, »at Jomfru Alva befinder sig i Sikkerhed paa vor Flaade, og at hun nu er min Fæstemø, retteligt trolovet med mig i Kong Volmers og mange gode Mænds Overværelse; det er mit Haab, naar denne Feide er til Ende, at komme til Enighed og venlig Forstaaelse med Fru Gertrude om den Sag — vil I sige hende det?«

»Jeg skal sige hende det Alt«, svarede Ragnhild omsider; men hun saae paa ham med et giftigt Blik, og hendes Læber bævede, mens hun talte; det var aabenbart, at hun kun med Møie tæmmede sig.

Men Peder Jernskjeg tyssede paa Pigerne og lod sin dybe Røst høre, idet han forsøgte paa sin Viis at trøste Gertrude; og da han af Ebbe vidste, at hun var en tydsk Kvinde, talte han hende til i hendes Modersmaal, saa godt han formaaede.

»Tør Eders Taarer, Frue«, sagde han, »og vær stolt af Eders Huusbonde. Ved min Helgen, han fegtede som en tapper Karl og faldt med Ære; det maa vel jeg vide, som vog ham;

men saare bedrøver det mig, at jeg maatte tage hans Liv og —

»Saa Du er hans Morder«, raabte Gertrude, idet hun sprang op og vendte sig rasende imod ham; »forbandet være Du og alle Dine djævelske Stalbrødre!«

Men Peder Jernskjeg greb hende om Armen og sagde:

»Nu, nu, tag mod Fornuft, Kvinde! Saa er nu Krigens Gang; den gjør Enker og —«

Men her blev han afbrudt af høie Raab og Vaabenklirren, som lød bag Stuehuset. Han slap Gertrudes Arm og søgte hen til sin Hest; i et Nu var han, Ebbe og alle Svendene i Sadlen og rede efter Lyden. Da de kom ned mellem Udhusene saae de et overraskende Syn: Palne Daa stod med Ryggen mod et af Forraadshusene og værgede sig fortvivlet mod en høi, slank Gullænder i Læderkøllert og med Jernhat paa; omkring dem laa nogle Skinker og et Par Flæskesider; men Volrad Sanger var forsvunden.

Ebbe sporede sin Hest og kom først; men just som han naaede derhen, fik Palne Daa et Hug tvers over Ansigtet, saa han segnede. Hans Modstander vendte sig om, og Ebbe saae, at det var Olaf Rangvald. Da sænkede Ebbe sit løftede Sværd og sagde:

»Jeg skjenker Dig Livet, Olaf Rangvald, og vi ere da kvit; men nu er Du min Fange!«

Olaf kastede hurtigt et Blik omkring sig, og i samme Øieblik som de danske Svende kom farende for at slutte Kreds omkring ham, lod han sit Sværd hvirvle rundt, sprang bort midt iblandt dem, løb hen til Hegnet, satte over det og forsvandt i Skoven. Et Par af Svendene vilde forfølge ham, men Peder Jernskjeg tiltordnede dem et Holdt!

»Lad ham løbe!« sagde han. »Hvad Magt ligger der paa, om vi fange den Karl? Der kan være flere i Skoven; og der ligger Palne med en kløvet Næse! Ebbe, Ebbe, alt dette volder Din Elskov og Din Ridderlighed!«

»Nu«, svarede Ebbe, »Palne vilde smage Enkens Most; det fik saa være; men han vilde have Flæsk til, og det bekom ham ilde!«

Da loe Svendene; men Palne brølte baade af Smerte og Angst.

»Ville I lade mig ligge her og omkomme?« raabte han.

»Hvor han skaber sig!« sagde Peder Jernskjeg. »Op med Dig! Nu skal jeg binde for Din Næse, saa den vorder heel igjen.«

Det viste sig da ogsaa, at Palne baade kunde støtte og staae; han blev forbunden af Hr. Peders egen, øvede Haand og kom saa i Sadlen.

»Nu er Du heel Karl igjen«, sagde saa Hr

Peder, »kun vorder Du vel et Gran mindre kjøn!«

Mens Peder Jernskjeg agerede Badsker, tog Ebbe nogle af Svendene med sig og red tilbage til Gaadspladsen. Der stod endnu Baaren med Hans's Liig, men Ragnhild og alle Pigerne vare flyede ind i Huset; kun Gertrude stod ene tilbage og stirrede paa sin døde Huusbonde. Ebbe lod sex af Svendene sidde af, førte dem derhen og sagde til Gertrude;

»Tillad os nu at bære ham ind! Ikke vil jeg drage herfra med halvgjort Gjerning; det vil jeg kunne sige til Alva, at jeg viste hendes døde Fader den Ære, jeg kunde.«

»Da siig hende Noget endnu fra mig«, svarede Gertrude med lavt Mæle og et tindrende Blik, »at forbandet skal hun være for mig fra denne Stund og til evig Tid!«

»Tys, tys«, svarede Ebbe, »tal ikke Bandsord, som I maa tage i Eder igjen; Alva er nu min Fæstemø og vil snart være min Hustru.«

»Men aldrig mere vil jeg kalde hende Datter eller Dig Søn«, svarede Gertrude med fast Røst; »før maa I brænde Gaarden af over mit Hoved, og det sværger jeg nu i Dødens Nærværelse, ved hendes Faders Sjæl, ham, hun har krænket og forraadt med alle sine Landsmænd.«

Da sagde Ebbe ikke Mere; han lod Svendene bære Liget ind i Ildstuen og sætte det

der. Han dvælede der et Øieblik og bad en kort Bøn, ilede saa ud, steg til Hest og red, gram i Hu, bort med de Andre.

Saaledes slap de derfra; men vare de komne en halv Time før, da kunde det gaaet dem ilde. Olaf var nemlig kommen derop med en Hob flygtende Bønder og havde forladt dem i Skoven, hvor de holdt et Øiebliks Rast, mens han ilede op paa Gaarden for at melde Gertrude og Ragnhild Slagets Udfald; men om Hans's Skjebne vidste han Intet. Han blev overrumplet ved de Danskes Ankomst, men Tangvid, som saae dem komme, varede ham ad, saa at han akkurat slap bort, idet han raabte, at han strax vilde vende mandstærk tilbage; derfor saae Ragnhild saa længselsfuldt ad Skoven til og beherskede sig for at gjøre Ebbe tryg; og hvis Olaf havde fundet sine Fæller der, hvor han havde forladt dem, da kunde Ebbe og hans Ledsagere faaet en haard Dyst at bestaae; men de vare, af Frygt for ikke at slippe ind i Visby i rette Tid, dragne videre. Imidlertid kunde Olaf ikke bekvemme sig til at flye, før han havde faaet at vide, hvad Ærinde de Danske havde paa Gaarden, hvorfor han havde sneget sig tilbage; og da han kom op til Gaarden og saae blot to Mænd i Færd med at opbryde og plyndre et af Forraadshusene, løb Kamplysten af med ham. Han sprang ind over Hegnet, og i samme Nu,

som han kom til Syne, flyede Volrad med et Brøl, men Palne holdt Stand, og nu begyndte den Dyst, som skamferede Palne Daas Næse og nær havde bragt Olaf selv i Fangenskab. Dog lod han ikke anden Gang Græsset groe under sine Fødder, men ilede Nord paa og slap lykkeligt ind i Visby.

Mørk og taus red Ebbe gjennem de Skove, hvor han forhen havde færdedes saa mangen glad Dag, og tænkte over sin og Alvas Vanskjebne. I sine Frænder og Landsmænd havde hun nu kun dødelige Fjender og blandt hans Landsmænd næsten ingen Venner; haardt nok kunde det knibe for dem med at bjerge deres Lykke. Da hørte han paa een Gang en skraldende Latter bag sig, og da han vendte sig om, saae han, at Volrad kom farende efter dem i fuldt Fiirspring, mens Luthen i sit Hylster daskede paa hans Ryg.

»Er Du der, Din feige Hund«, sagde Palne Daa med det snøvlende Mæle, som hans Saar gav ham; »naar jeg vorder karsk, skal jeg fugtle Din brede Ryg!«

»Vær nu god, Palne«, svarede Volrad, som holdt sin Hest an. »Jeg er en ringe Karl til at fegte, og da jeg var af Veien, fik Du bedre Rum til at slaae.«

En ny Lattersalve lød efter dette Volrad

Sangers Selvforsvar; men da sagde Peder Jernskjeg:

»Ei, Volrad, Du har gjort et godt Bytte og er bleven bedre ridende!«

»Ja nok«, svarede Volrad med et selvbehageligt Smiil; »jeg fandt denne skjønne Ganger, som er større, end de andre, i Skoven tæt ved Gaarden, lagde Saddel og Tøile paa den og lod mit grimme Øg løbe. Kongen lovede mig jo til Løn for min Sang den skjønneste Fole, vi fangede, saa denne er med Rette min; er det ikke et vakkert Øg?«

Men endnu mens han talte, havde Ebbe vendt sin Hest og var reden hen til ham; thi han saae ved første Øiekast, at det var Barbara, som var falden i Hænderne paa Gøgleren. Han rakte sig over mod Volrad, rev Tøilen af hans Haand og raabte:

»Stiig af! Denne Hest er min!«

Sagen blev afgjort, inden Volrad kunde faae Tid til at protestere; thi Barbara blev sky, gjorde et Sidespring, han drattede af og faldt paa Ryggen, saa han knuste sin Luth saa flad som en Pandekage. Rasende sprang han op, fegtede med Armene, skreg og skjeldte, men Ebbe ændsede ham ikke. Uagtet det gav et stærkt Ryk i Tøilen, lykkedes det ham dog at holde den fast; han talte nu til Barbara og fløitede for hende, saa at Dyret blev roligt og

fulgte villigt med. Saa red han hen til sin Svend, gav ham Tøilen og bød ham føre Dyret og vare vel paa det. Med Forundring havde de Alle seet paa dette; men nu sagde Peder Jernskjeg:

»Nei, hør Ebbe, dette er dog for grovt! Volrad er i sin gode Ret; Hesten tilhører ham, thi Kongens Ord maa staae ved Magt.«

»Kongen vil gjøre den Ting om igjen, lid derpaa«, svarede Ebbe koldsindigt; »thi viid, at dette er min Fæstemøes Ganger, og hun har den saa kjær som sit eget Liv. Ikke skal et Sviin, som denne Gøgler, besmitte det ædle Dyrs Ryg.«

»Jeg troer, hjelpe mig Sanct Christoffer«, udbrød Peder Jernskjeg, »at Du vovede gjerne Dit Liv for at bjerge, var det end blot Alva Hansdatters Særkegjord; men skal da nu Volrad løbe efter os til Fods? Det tykkes mig dog for haardt.«

Da vendte Ebbe sig om i Sadlen og raabte til en af Svendene, som red den stærkeste Hest, at han skulde lade Volrad sidde bag op; og saaledes kom denne Apollos uværdige Søn dog ridende til Visby; men han grundede i sit Hjerte paa Hevn, og saaledes havde Ebbe Strangesøn nu faaet en Fjende mere.

Taus red han videre, mens Peder Jernskjeg mod Sædvane var meget talende; thi dette lille

Eventyr inde i unge Hans's Gaard havde oplivet ham og, stolt som han var af sin Dygtighed som Saarlæge, betragtede han Palne Daas tilbundne Næse med stor Tilfredshed. Nu og da lod han en skarpsindig og alt Andet end ringeagtende Yttring falde om den mærkelige Ø, paa hvilken de nu færdedes, og det tappre Folk, med hvem de krigedes; men han talte for døve Øren. Tilsidst tabte han Taalmodigheden og sagde:

»Ebbe, Du er bleven en kjedsom Fælle, siden den Elskov faldt paa Dig som en Febersyge. Hvi rynker Du saa Dine Bryn? Hvad grubler Du over? Siig dog et Ord!«

»Kjære Hr. Peder«, svarede Ebbe, »mine Tanker ere ikke af den Sort, man fører til Thinge. Mine Kaar ere sære; de avle Tanker, hvilke I neppe vil kunne forstaae.«

»Lad mig dog høre dem«, svarede Peder Jernskjeg med et Smiil; »det er gavnligt at øve sin Forstand.«

»Nu«, sagde Ebbe alvorsfuldt, »jeg tænkte paa min henfarne Ven, hvis Liig vi nys hjemførte. Jeg fulgte hans Sjæl over Skyerne og spurgte mig selv: mon han nu tilfreds har seet ned paa os og vor Færd? Mon han nu skjønner, at jeg har ham kjær, og at hans Datter hos mig vil komme i gode og ærlige Hænder?«

»Jeg er ikke synsk af mig, Ebbe«, svarede

Peder Jernskjeg, »og forstaaer mig kun lidet paa Aander; spørg Broder David; han kan give Dig Svar; men skal jeg sige, hvad jeg i min Eenfold tænker om den Sag, da er det, at om den gode Høvdings Sjæl har svævet over os, mens vi vare inde med hans Legeme paa hans Gaard, da har den ønsket os Døden og Djævelen, den har frydet sig over det Hug, som kløvede Palnes Næse, og vare Bønderne komne over os, saa vi havde maattet fegte om hans Baare og vi Alle vare blevne paa Pladsen, da vilde dette været ham kjærere, end hans Enkes Sørgeskrig, ja end den bedste Sjælemesse.«

»Disse Eders Tanker ere ugudelige, Hr. Peder, forlad mig, at jeg siger det«, sagde Ebbe; »og I vilde tænkt anderledes, havde I kjendt denne Mand i Fredens Tid, saa mild og huldsalig var han.«

»Nu«, svarede Peder Jernskjeg, »da gjør ham til en Engel med hvide Vinger, og hans Dyrendal, hvis Mærke jeg end fornemmer i min venstre Skulder, til en Palmegreen; men hvad enten han nu er en Engel eller en Djævel, Ebbe, kun Gud og alle Helgene vide det, saa er han nu væk. Lad læse en Messe for hans Sjæl, gaa saa til Brudeskamlen med hans fagre Datter og fryd Dig ved Livet, om Du bjerger det, og lad ellers Fem være lige!«

Det sunde Raad fandt Anklang hos Ebbe,

han mandede sig op, saae til Barbara, som trippede muntert afsted og sagde:

»Nu, Hr. Peder, Brudehesten, den fangede jeg, og det er et godt Varsel; hvor den sætter sine Hove, der gaaer Lykken med i Følge; havde vi nu blot gjort det Hop over Visbys Stadsmuur!«

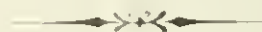
Saa rede de videre, samtalende om den Dyst, der forestod dem og mod hvilken efter deres Mening Fegtningen paa Fjælamyr maatte betragtes som en Leg; men medens det, hvorom de nu talte, fuldbyrdedes, og Krigen gik sin blodige Gang, lød Veeraabene og Sørgehylene i Hans Eskildsøns Gaard, hvor hans Liig blev klædt og skrinlagt og et Par Dage efter ført til Eskelhem Kirke og der under Folkets Klageraab nedsat i en muret Grav.

Ikke Veemod eller mild Sorg var til Huse i nogen Mands eller Kvindes Hjerte, som bivaanede den Jordefærd. Brændende Had til de fremmede Undertrykkere og vild Hevntørst ulmede i alle Sjæle, og med den Ild i sit Hjerte drog Gertrude tilbage til sin Gaard, hvor hun lukkede sig inde med Ragnhild, som pustede til Flammen og, naar Gertrude blev mistrøstig, stedse sagde:

»Giv Tid og vær stille! Jeg seer det klart i Aanden, at Hevnens og Gjengjeldelsens Dag vil komme!«

Og det sagde hun til Alle og blev, selv da det saae meest trøstesløst ud, en Hevnens Bebuderske og en Haabets Præstinde, hos hvem Folket i en viid Kreds fandt Styrkelse og Trøst.

Ende paa første Bog.

ANDEN BOG.

FØRSTE KAPITEL.

TÆRNINGERNE KASTES.

Efterretningen om Nederlaget paa Fjælamyr kom som et Tordenslag over Visbys Indvaanere, saa stor Tro havde de havt til Hans Eskildsøn og hans mandstærke Bondehær. Det var ved Middagstide den 24de Juli, at det onde Budskab kom og saa at sige faldt med Døren ind i Stuen til gamle Johan Kosfeldt. Han sad just ved sit vel besatte Bord med sin Hustru og Jens Jermer, som denne Dag var hans Gjest, og de vare Alle i Færd med at bearbeide en lækker Bedekølle, da Døren med usømmelig Voldsomhed blev reven op, og Raadstjeneren Lyders svære Korpus viste sig, efterfulgt af en Bonde, bedækket med Støv.

»Bønderne ere slagne; Dansken kommer«, raabte han og saa sank han rystende om paa den nærmeste Vægbænk, mens Jakob Bilder,

thi han var Budbringeren, traadte ind i Stuen. Han var en af de Første, som vendte Ryg til paa Fjælamyr; saa var han løben op til Grensgaard, hvor hans Hest stod, havde kastet sig paa den og var reden lige til Staden for at bringe sig i Sikkerhed.

Gamle Johan sank tilbage i sin Stol og blev hvid som et Lagen i sit rynkede Ansigt; Fru Kathinka sprang op med en for hendes Legemsfylde vidunderlig Lethed, greb i den fryndsede Dug, saa hun væltede et Bæger med Muskatviin og raabte:

»Nu hjelpe os Gud og Sancte Hans!« thi han var hendes Skytshelgen.

Men Jens Jermer tog Stødet som en Mand, der har belavet sig paa Alt. Han spurgte Jakob Bilder nøie ud, og uagtet han nok skjønnede, at denne Mand pralede med løiede Bedrifter og ved sin Flugt mere havde tænkt paa at hytte sit Skind end paa Stadens Sikkerhed, saa kunde han dog ikke tvivle om Efterretningens Paalidelighed. Da han havde faaet Alt ud af ham, lod han ham gaae og bød Lyder, som sad og sukkede og kastede kjælne Blikke til Bedekøllen og Viinkanden, ufortøvet at begive sig ud i Staden, gaae fra Dør til Dør hos Raadsherrerne, bringe dem Ulykkesbudskabet og bede dem ufortøvet at give Møde paa Raadhuset.

»Og skik Lop op til Portene«, raabte gamle

Johan med rystende Stemme, »med Befaling til Vægterne strax at lukke og stænge vel for!«

»Nu, Johan«, sagde Jens Jermer sindigt, da Døren havde lukket sig efter Lyder og Jakob Bilder; »det har god Tid; Fjenden kan neppe naae herop før i Morgen henad Aften; og jeg raader snarest til at aabne Portene paa viid Gab, for at vi kunne faae nogen Fetalje indført fra Landet. Noget maa kunne bjerges i et Døgn; men lad os nu komme fort og op til Raadhuset.«

»Ja, ja«, udbrød Johan, som allerede stod med sin Hat i Haanden, »nu kommer denne Nebuchadnesar over os, just som Forraadskamrene næsten ere tomme, det gamle Korn ved at slippe op, og det nye ikke indhøstet, mens han faaer hele Landet at nære sig af; med djævelsk Snildhed valgte han Øjeblikket; vi blive indesluttede og komme til at lide Hungersnød.«

»Lader os gaae til Søes, Johan, og flye herfra!« raabte Fru Kathinka i sin Hjerteangst, hvorpaa hendes Ægtefælle ilede hen til hende for at trøste hende og sætte Mod i hende, men gjorde det saa slet, at hun stak i at græde.

»Men hvad ligner dog dette?« udbrød Jens Jermer harmfuldt. »Naar vi, paa hvem Ansvaret hviler, og til hvem Folket seer op, tabe Hovedet, hvad Ende skal det da tage med os?«

Saa gik han, og hans Vært fulgte ham sukkende.

»Fat dog Mod, Johan«, sagde Jens til ham, idet de gik ned ad Gaden. »Rædsel er som en Farsot, der breder sig hastigt; for os vilde den være den visse Undergang.«

»Dumdristighed kan ogsaa blive det«, svarede Johan, som kjendte sin Embedsbroders høie Mod; og i denne korte Ordvexel laae Feltraabet for de to Partier, i hvilket Raadet snart delte sig, og som i Afgjørelsens Stund skulde udfegte en haard Strid med hinanden.

Endnu vare dog alle enige om at træffe Anstalter til et kraftigt Forsvar, og dermed gik Dagen; men da Raadsherrerne efter et anstrengende Dagsværk vilde gaae hver til Sit for at nyde deres Nadvere, da indtraf det Budskab, at Fjenden allerede rykkede for Staden.

Strax ilede de op til Stadsmuren for med egne Øine at overbevise sig om Sandheden af denne Tidende, og da de kom op til Sønderport, fandt de alt Muren og Taarnene, saa langt de kunde øine, tæt besatte med Borgere og Haandværkere, væbnede og uvæbnede, Mænd og Kvinder. Jens Jermer og Thomas Heglef stege op paa Porttaarnet, og der traf de blandt Andre Smedenes Oldermand, Mester Siegwart, en af de modigste og meest krigslystne Haandværkere.

»See«, raabte han og pegede over mod Høiderne ved Soelbjerg Kloster, »der ere de

alt, de Djævle! Men ved min gode Helgen, vi ere rede og skulle give dem en varm Modtagelse, ei sandt, Jens Jermer?«

»Vist saa, Mester Siegwart«, svarede Jens og blev saa staaende og stirrede i Taushed over mod Bakken, hvor de Danskes Hjelme og Landser blinkede i Aftensolen. Afstanden var neppe fem hundrede Skridt, saa at Borgerne tydeligt kunde skjelne Alt og høre Høvedsmændenes Raab, Trompeternes Skingren og Hestenes Vrinsken. En Skare Riddere i glimrende Brynier, brogede Vaabenkjortler og med blanke Hjelme red noget frem og blev holdende der, skuende ned paa Staden; det maatte vel være Kong Volmer og hans fornemste Mænd. Der indtraadte et Øieblikš Stilhed, men da brød hele den danske Hær ud i et tordnende Jubelraab, og ved at høre det vilde Krigsskrig sank Hjertet i Livet paa de Kvinder, hvem Nysgjerrigheden havde drevet op paa Muren.

»Der brølte Løven«, sagde Mester Siegwart, »men nu skal han faae at høre, at Lammet*) og har Røst og kan bræge«.

Saa gav han sig til at raabe, Alle i Nærheden stemte i med, og som en Torden rullede det nu langs hele Muren, mens Sværd og Hatte bleve svingede. Det var den første Hilsen,

---

*) Mærket i Gullands Landsfane.

Danskerne og Visbys Borgere vexlede med hinanden, og da Larmen var forstummet, sagde Kong Volmer til Herrerne omkring ham:

»Gode Lunger have de Kræmmere; gjaldt det blot at raabe, da vilde vi vel alt været slagne.«

Men allerede mens denne Larm stod paa, bankede det paa Sønderport, Mester Siegwart saae ned og raabte:

»Guds Kors, der have vi Fru Christine med alle sine Jomfruer; for dem maae vi da lukke op.«

Thomas Heglef gik ned og lod Porten aabne; men endnu mens den blot stod paa Klem, trængte Pater Simon sin tykke Krop gjennem Sprækken og raabte:

»Det kneb; Gud og Sancte Benedict være priset for vor Frelse!«

Med større Værdighed holdt Fru Christine og hendes Nonner deres Indtog, og det glædede Johan Kosfeldt, som nu kom til, at see, at de hellige Kvinder ikke kom tomhændede; de medbragte de fleste af Klostrets Kostbarheder og en god Slump Brød og Suul i Sække. læssede paa deres Heste. Thomas Heglef hilste paa Ingrid og bød hende til Gjest i sit Huus, men Fru Christine traadte imellem og sagde:

»Nei, Intet af den Sort! Det skal ved Guds Moder i disse farlige Tider være min fornemste

Gjerning at holde Flokken sammen og ubesmittet af Verden.«

Saa skred hun stolt ind i Staden og søgte til Helligaandshuset, hvor hun med Sine gjestfrit blev modtaget af de barmhjertige Søstre.

Natten gik roligt hen; men det første Syn, som den næste Morgen viste sig for Visbys Borgere, var den danske Flaade. Den var opseilet om Natten og laae nu i en Halvkreds uden for Havnen, mens nogle af Snekkerne krydsede frem og tilbage, og Udskibningen af Trosset alt var begyndt henne ved Kobbervig. Johan Kosfeldt og Thomas Heglef stod ved Havnebryggen med flere af Raadsherrerne, men Jens Jermer var der ikke; thi han færdedes oppe ved Muren for at ordne Forsvaret og havde den Nat slet ikke været af Klæderne. Stumme stirrede Stadens vise Mænd ud paa den sluttede Kreds af flydende Kasteller, hvis brogede og gyldne Gallioner glimrede i Morgensolen, mens Flag og Vimpler vaiede lystigt for den milde Sommervind. Ingen af de tause og skrækslagne Tilskuere havde i deres Dage seet saa stolt et Syn.

»Nu er og Søen lukket«, sagde omsider Johan Kosfeldt; »vi ere indestængede paa alle Kanter.«

»Ja, dette er Krigsførelse«, svarede Thomas, hvis fyldige Ansigt ikke ganske havde sin sæd-

vanlige, blomstrende Farve. »Som et Lyn er Dannerkongen kommen over os. Hvilke Daarer have vi dog ikke været, Johan! Vi have ringeagtet alle Advarsler, undladt at ruste for at møde Faren og ladet haant om denne vældige Mand, som var han en Pjaltekræmmer.«

»Omsonst ere nu alle Klager«, sagde gamle Johan, »og jeg frygter tillige al Modstand. Vi, Thomas, som have Betænksomhed, maae nu slutte os sammen og gjøre, hvad vi formaae, for at tæmme Jens og de andre Bruushoveder i Raadet; vi bør skikke Udsendinge til Kong Volmer og tinge med ham; Freden kan ikke kjobes for dyrt.«

»Ja prøv derpaa«, svarede Thomas med et sygeligt Smiil, »men det vil strande; thi der er og Bruushoveder uden for Raadet Johan; Jens gaaer nu og hidser Haandværkerne op, og vi komme under et Tryk af det menige Folk.«

»Haandværkerne«, udbrød gamle Johan hidsigt; »Djævelen annamme dem! O, Jens vil styrte os i Ulykke! Han indbilder sig at være Haandværkernes Mester og Fører, men det vil ende med, at de blive hans Herrer.«

Disse Ord viste sig at være profetiske. Herolden Helmold, hvem Kong Volmer nu sendte ind til Staden for, som Skik og Brug var, inden Fjendtlighederne aabnedes, at opfordre den til at overgive sig, var nær bleven sønderrevet af

Folket. Jens Jermers hele Anseelse maatte til for at skaffe ham uskadt ud af Staden, og Raadet vovede ikke at benytte den givne Lejlighed til at knytte Underhandlinger.

Da Jens, efter at han havde fulgt Herolden til Sønderport, atter var vendt tilbage til Raadhuset og traadte ind i Salen, lød ham en forvirret Larm af høirøstede Stemmer i Møde. Det gjorde et nedstemmende Indtryk paa ham nu at træde ind i dette ærværdige Rum, hvor han havde tilbragt nogle af de bedste Timer af sit virksomme Liv, og hvor der pleiede at herske Ro og streng Orden, men hvor nu Alt var Opløsning og Forvirring. Sandt nok, Skranken stod paa sin Plads og bag den det store Bord og alle Stolene; Skriveren sad der med Pennen bag Øret og Raadsprotokollen og det store Steenblækhuus foran sig; men ikke een af Raadsherrerne indtog sit Sæde; de havde spredt sig i Salen, hvor de kjevledes og raabte i Munden paa hverandre.

Det lykkedes dog Jens nu at tilveiebringe Stilhed og faae alle Herrerne ind bag Skranken og til Sæde omkring Bordet; men neppe havde han aabnet Munden, for at indlede Forhandling om nogle Foranstaltninger, som vilde blive nødvendige under Beleiringen, før Johan Kosfeldt sprang op og sagde:

»Mig tilkommer det som ældste Borgermester her at føre Ordet, og jeg siger: lader os ikke,

kjære Brødre, spilde Tiden med Snak om unyttige Ting! Vi ere ikke rustede til Forsvar og maae helst give os. Lader os skikke Udsendinge til Kong Volmer og byde ham en rundelig Løsesum, da slippe vi bedst derfra; det er mit Raad og lid paa, at det er et godt!«

Da brød Stormen atter løs, og Alle skreg i Munden paa hverandre. Nogle dadlede gamle Johan i strenge Udtryk, Andre tilraabte ham deres Bifald, og Jens Jermer blev til sin Sorg vaer, at hans gode Ven Thomas Heglef var blandt de Sidste; men Larmen fik omsider Ende, og da tog Johan igjen Ordet og holdt en lang Tale, som ret var skikket til at dæmpe hans Medborgeres Mod; thi han var en lærd Mand, vel bevandret i Krønnikerne, og han kunde fortælle Noget om, hvad en langvarig Beleiring med alle dens Rædsler vilde sige.

»Vore Kaar«, sagde han, »ere som Borgernes vare udi den Stad Ancona i Valland, da de bleve trængte af Tydskerne til Lands og Venedigerne til Vands. Ancona var en Fristad som Visby, og de Anconæ Mænd trodsede paa deres Mure og deres Mandemod, saaledes som nu Nogle af Eder gjøre; men de havde Haab om Undsætning, hvad vi ikke have. Nu, Hjelpen kom tilsidst til dem, men, Gud naade os, kun til døende Mænd og Kvinder, for hvem Liv og Frelse nu kun var lidet værd. Hunde,

Katte og Muus havde længe været deres Føde, Pest rasede iblandt dem, Gaderne laae fulde af Liig, døde Mødre fandtes med døde eller diende Børn ved Brystet, og de stærkeste Mænd vare saa svage, at de ikke evnede at løfte et Skjold. See, kjære Venner, til slig Elende gaae vi ind, og dog vil Enden blive Undergang; lader os da hellere besinde os og —«

Men her blev Borgermesterens Tale afbrudt af et tusindstemmigt Raab udenfor, saa Raadsalens Ruder klirrede derved. Lyder kom hastigt ind og meldte, at Haandværkernes Oldermænd med Mester Siegwart i Spidsen vare derude og begjærede at stedes for Raadet, men endnu mens han talte, sprang Døren op og Mester Siegwart, Oldermændene og en stor Skare Haandværkere trængte ind og fyldte hele Salen, idet de raabte: »Vi ville ikke sælges til Dansken, vi ville værge for vor Stad!« Disse og endnu mere truende Ord rungede gjennem Salen; forgjæves foer Johan Kosfeldt hen til Skranken, løftede truende sin Haand og bød Mængden forlade Salen og agte Raadets Fredhellighed; hans Røst lød som en Frøes Kvæk under en Storms Bulder; men tilsidst lykkedes det dog Jens Jermer at faae Salen ryddet, idet han raabte, at Raadet var villigt til at høre Oldermændene, naar de Andre vilde gaae, saa der kunde blive Stilhed og Ro til sømmelig

Forhandling. Derpaa gav han Ordet til Mester Siegwart, som nu, staaende udenfor Skranken, talte i sine Standsfællers Navn.

»Vi have fornummet Noget til«, sagde han med sin stærke Røst, »at nogle af Raadets Herrer tænke paa Underkastelse og at udlevere Staden til Dansken; men dertil give vi aldrig vort Minde, og vi have forundret os over, at Laugenes Oldermænd ikke i en saa vigtig Sag ere blevne tilkaldte, hvilket, som vi vide, er Skik i andre af Forbundets Stæder; derfor ere vi komne.«

»Vel, Mester Siegwart«, sagde gamle Johan, »vi ville nu høre Eder, men dog derefter frit tage vor Beslutning.«

»Saa sagte, Hr. Johan«, svarede Mester Siegwart, idet et hoverende Smiil foer over hans sortsmudsede Ansigt. »Vi ere Mange, men I ere Faa og endda splidagtige. Have I ikke mistet Forstanden, da ville I agte paa Folkets Villie, som er, at Staden skal holdes til det Yderste, og saa meget mere bør vi værge for os, som der just nu er kommen Melding fra Bro, at tusinde Bønder fra Nordre Treding samle sig og ville rykke os til Undsætning.«

Flere af Raadets Herrer hilste denne Tidende med lydeligt Bifald, men Johan Kosfeldt raabte:

»Vi ere nok til at værge for Staden; vi ville ikke have flere Spisere herind!«

»Men de ville nu dog komme«, svarede Mester Siegwart, »thi da deres Udsending kom til Nordre Port, og jeg blev tilkaldt, gav jeg uden Betænkning det Svar, at velkomne skulle de være; hvad mener I, Hr. Jens?«

»Jeg mener som I, Mester Siegwart«, svarede Jens Jermer; »hellere vil jeg lade mit Liv, end skammeligt og uden Sværdslag overgive vor gode frie Stad i Dannerkongens Hænder.«

Den modige Erklæring vandt levende Tilslutning i Raadet, men Johan Kosfeldt hviskede til Thomas Heglef:

Dette er aftalt Spil; Jens har selv hidset Oldermændene paa os.«

»Nu«, sagde Mester Siegwart, »I er en Mand efter vort Sind, Jens Jermer; og jeg vil da nu vende mig til Eder og spørge, om det tykkes Eder rigtigt, at vi nu, da vi blive saa mandstærke, skulle ligge bag Murene og glane og ikke være Andet end Spisere, som Hr. Johan sagde? End ere Visbys gjeve Mænd ikke blevne til Kjerlinger; det vorde kun de, der sidde med Næsen i Krønnikerne.«

Da sprang Johan Kosfeldt forbittret op og raabte, at dette var en Fornærmelse mod hele Raadet i hans Person, og han forlangte, at Smeden skulde udjages af Salen; men han kom

ingen Vei dermed; Raadet vilde høre Manden til Ende.

»Nu«, vedblev Mester Siegwart, »det er da vor Mening, at vi, strax naar Bønderne ere ankomne, bryde ud med hele vor Styrke og kaste os over Dansken. Vi ville gjøre det af med de Røvere, inden de faae bygget sig en Leir og stillet deres Drivværker an; vi ville komme over dem som Dommedag nu strax, da de mindst vente det, og da er Seiren os vis. Jeg stod ved Døren før og hørte, hvad Hr. Johan sagde om de Anconæ Mænd. Dertil svarer jeg: ja, lader os lægge os det paa Sinde, men saaledes, at vi ved en kjæk Daad frie os fra al den Elende, som kom over dem; og skulde vi dog tabe Slaget, nu, da siger jeg, at en brat Ende er bedre end den anden seige Pine. Alle vi Oldermænd og mange Mestre af Laugene have i denne Morgenstund drøftet Sagen og ere komne til Ening om, at det, jeg har sagt Eder, bør gjøres; og nu bede vi Eder, I Herrer af Raadet, at overveie vort Forslag og give os Svar, naar I ere komne til en Beslutning.«

Der herskede et Øieblik dyb Taushed i Salen, indtil gamle Johan lod sin skurrende Røst høre og bød Oldermændene forlade Salen, for at Raadet kunde forhandle uhindret og sømmeligt. Denne Opfordring blev adlydt, og derefter begyndte en Ordvexel mellem Raadsherrerne

saa hidsig og stormende, at den neppe kunde kaldes sømmelig. Grunde og Modgrunde, krydrede med Skjeldsord, krydsede hinanden, vild Kamplyst og begeistret Patriotisme kjæmpede med feig Egennytte, men det rolige Overlæg og den sunde Fornuft druknede i denne Malstrøm af Lidenskaber. Tilsidst holdt Jens Jermer en Tale, som gjorde Udslaget; han lagde sit tunge Lod i Krigspartiets Vægtskaal, det seirede og Udfaldet blev besluttet. Det var varme, mandige Ord, der faldt fra hans Læber, men dog talte han ikke i Lidenskab; han havde tvertimod koldblodigt overveiet Sagen; han var ikke blind for det Vovelige ved Haandværkernes Forslag, som satte Alt paa eet Kort; han indsaae tillige, at et Slag i aaben Mark gav den øvede Fjende Fordelen, Slaget paa Fjælamyr havde jo allerede viist det; men Borgerne vare dog bedre rustede end Bønderne og sikkert Fjenden langt overlegne i Antal; dog, hvad der gjorde Udslaget for ham, var den Betragtning, at hvis Øieblikket ikke blev benyttet og den heltemodige Aand, som nu gjennemstrømmede Folket, ikke blev ledet mod sit Maal, da vilde Alt være tabt og Vanære komme til Undergang.

Folket jublede, da det erfoer, at det havde faaet sin Villie, men da Raadsherrerne gik hjem, tørrede Thomas Heglef Sveden af sin brede Pande og sagde:

»Nu ere Tærningerne kastede, men Din Haand førte dem, Jens!«

»Qvem Deus vult perdere, dementat*)«, udbrød gamle Johan og viste derved, at han ikke havde læst sine Krønniker overfladisk; men Jens Jermer svarede:

»Nu, da er dette jo Herrens eget Værk, og det nytter ikke at stride imod; men vorder det Undergang, da ønsker jeg at blive paa Valen, og det skal være min Trøst i Døden, at Ingen kan sige om mig i min Grav, at jeg veg og dukkede mig som I og Eders Lige.«

Saa gik han ind i sit Huus og slog Døren haardt i efter sig.

---

*) Hvem Gud vil styrte i Ulykke, berøver han Forstanden.

ANDET KAPITEL.

SLAGET VED VISBY.

Der var stille i de Danskes Leir den Aften. Jens Jermer, som havde begivet sig ud for at gjøre en Runde paa Murene, thi Raadet havde valgt ham til Befalingsmand over hele Krigsmagten, stod, indhyllet i sin Kappe, paa Cæsartaarnets Tinde og kastede et speidende Blik over til Høiderne, hvor Soelbjerg-Klostrets graa Mure og Tinder viste sig i det sidste svindende Dagslys. Han skimtede nogle Telte med vaiende Bannere foran og nogle udstillede Vagtposter; men han kunde ikke opdage noget Tegn til Uro eller Forberedelser til Angreb, og han glædede sig over Fjendens Tryghed; thi Udfaldet burde komme som en Overrumpling, og han havde nu udkastet en Slagplan, som ikke kunde være bedre. Han havde nemlig besluttet, at Bønderne ikke skulde rykke ind i Staden, et Forsøg, som

ogsaa let kunde strande paa Fjendens Aarvaagenhed, men blive udenfor og falde Danskerne i Ryggen paa samme Tid, som Borgerne faldt ud af Portene; og han havde allerede sendt et Bud til Bro med dette Forslag til Bøndernes Anfører.

Han var altsaa ved godt Mod; men hvis han havde havt Fortunatus's Ønskehat, og den havde ført ham ind i Soelbjerg Klosters Refektorium, hvor Kong Volmer sad og raadslog med sine Befalingsmænd, da vilde han kunnet skjønne, at Trygheden var bedragerisk; thi Kongen kjendte nu Gullændernes hidsige Mod og var belavet paa Alt, hvilket viste sig derved, at han holdt Hæren samlet og ikke spredte den for at omringe Staden; men han holdt lige fuldt Øie med Murene i hele deres Udstrækning; thi ved Nattens Frembrud sendte han Ebbe Strangesøn ud med en Deling lette Ryttere, for at de skulde omkredse Staden og nærme sig Muren saa meget, som muligt for at speide og lytte. Dertil var Ebbe den rette Mand, thi Ingen kjendte Jordsmonnet omkring Befæstningen, som han, og en større Vovehals end ham, fandtes ikke blandt Hærens Befalingsmænd.

Han gik da ogsaa frem med den største Dumdristighed, steg af Hesten paa et Sted i Nærheden af den østre Port, hvor der var en Overgang over Graven til en lille Udfaldsport;

men ligesom han var kommen til Overgangen og vilde træde ned paa den, hørte han en sagte Raslen bag sig og, inden han fik sig vendt om, lagde en stærk, men, som det syntes ham, dog blød Arm sig om hans Hals, saa Veiret gik fra ham, og han fornam i det Samme et Stød mod sin venste Side som af et spidst Vaaben; men det blev slet ført og prællede af mod hans Brynie. Med et raskt Greb frigjorde han sig fra Favntaget; men det hemmelighedsfulde Væsen, som havde overfaldet ham, slap fra ham. Han var nær ved at troe, at det havde været en Kvinde, og denne Omstændighed forekom ham saa gaadefuld, at han tænkte: det var et Spøgelse, og den kolde Sved stod ham paa Panden.

Men Spøgelset havde Kjød og Blod, og Dolken, som havde kildret ham i Siden, det var hans egen; thi det var Etlas Haand, som førte den, og havde hendes Evne været saa god, som hendes Villie, da vilde Alva Hansdatter bleven Enke før Brylluppet. Etla var kommen i Land samme Aften med nogle af Hærens Kvinder, og en af de første Mænd, hun mødte oppe i Leiren, det var Ebbe Strangesøn, som gik hende strunk forbi. Strax blussede hendes Hevntanker op i hende, men hun havde dog opgivet dem som altfor dumdristige. Hun var listet ud i Nattens Mørke for at slippe ind i Staden, hvis Indgange

hun nøie kjendte, og hun stod just i Begreb med at gaae over til den omtalte Udfaldsport, da Ebbe kom med sine Ryttere, hun kjendte ham paa Røsten, skjulte sig bag en Busk og kastede sig over ham, da han gik forbi.

Nu løb hun over til Porten, og endnu inden Ebbe ret var kommen til Besindelse, lød hendes skingrende Røst inde ved Muren.

»Herud, Folk!« raabte hun. »Speideren er her; kom og grib ham!«

Da blev der Larm derinde, Udfaldsporten aabnedes, og Ebbe var neppe naaet hen til sin Hest og Rytterne, før en Skare Borgere kom i fuldt Løb. Morgendæmringen begyndte at lysne, saa at Ebbe kunde see og tælle sine Fjender, og da de kun vare faa i Tal, gjorde han et Indhug med sine Ryttere og drev dem tilbage; men da hændte det Besynderlige, at en af Borgerne blev roligt staaende og lod sig tage til Fange. En af Rytterne løftede sit Sværd for at hugge ham ned, men da raabte han paa bredt Dansk:

»Tøv en Kjende; tag ikke Livet af en god Ven!« Ebbe kjendte strax Røsten og raabte:

»Vinand! Nu Gud og alle Hellige være priset, at vi ikke slog Hjerneskallen ind paa Dig!«

»Det maa I nok sige, Herre«, svarede Vinand, »al den Stund der nu er Noget i den, som er mere værd, end mit usle Liv.«

Og nu meddelte han Ebbe den vigtige Tidende om Raadets Beslutning, at gjøre et Udfald med den hele Besætning, og han havde selv i Løbet af Natten hørt Jens Jermer sige til en af Oldermændene: »Gaaer Alt efter Ønske, da skal det være i Morgen Nat ved Dagens Frembrud« — og saaledes blev det, uagtet det, Jens Jermer tænkte paa, ikke gik efter Ønske. Hans snilde Slagplan strandede nemlig paa Bøndernes Selvraadighed. De vare jo deres egne Herrer og skyldte ikke Borgermestrene i Visby Lydighed; deres Deeltagelse i den forestaaende Kamp var at betragte som en Haandsrækning, de frivilligt rakte Borgerne, og derfor vare de ingenlunde til Sinds at stille sig under den gullandske Borgermesters Befaling. De havde, hvad der var begribeligt, taget Lære af Slaget paa Fjælamyr og trykkede sig ved at binde an med Dansken i aaben Mark. De vare allerede paa Veien ind til Visby, da Jens Jermers Bud traf dem. og da deres Anfører hørte, hvad der blev forlangt af dem, udbrød han:

»Hvad, er Jens Jermer bleven stukket af en Bremse? Hvor ofte pukkede Borgerne ikke paa Stadens faste Værn, og nu ville de løbe ud af Portene og lade sig dræbe som gale Hunde?«

Dog vilde Bønderne ikke svigte; de droge videre og slap ind ad den nordre Port, mens

Ebbe fegtede bag de mellemliggende Bakker henne ved den østre.

Men nu satte Ebbe Sporerne i Siden paa sin Hest, jog tilbage til Klostret og bragte Kongen den vigtige Tidende, han havde erholdt. Saa glad blev Kongen over den, at han paa Stedet gav Ebbe Ridderslaget, og det havde han længe gjort sig værdig til, men ikke for denne Sags Skyld, hvorfor han ogsaa siden sagde til Vinand: »Du burde havt det!«

Nu blev der strax truffet Foranstaltninger til at forstærke Hæren, idet Kongen lod Udskibningen af Trosset og Beleiringsmaskinerne standse og drog næsten hele Skibsmandskabet, fem hundrede kjække Søgutter, væbnede med Daggerter og Langøxer, til Leiren. Saaledes bristede alle Borgernes Beregninger, og da de rykkede ud for at angribe, fandt de Fjenden paa Benene, stærkere end de havde ventet og opstillet i fuld Slagorden.

Det var, som den gamle Indskrift paa Valdemarskorset ved Visby melder, feria tertia post Jakobi, i det tredie Døgn efter Jacobi Dag, eller den 27de Juli, just som Dagen gryede, at alle Visbys Porte sprang op, og Borgernes og Bøndernes tappre Skarer rykkede ud med det faste Forsæt at seire eller døe; og vældigt blev Sammenstødet, da de tørnede mod den danske Hærs sluttede Rækker. Det blev en haardere Dyst,

end den paa Fjælamyr, thi den forenede Borger- og Bondehær var den danske en halv Gang overlegen i Mandtal, og Haandværkerne vare bedre rustede og mere øvede i Vaabenfærd, end Bønderne. Smedene, Sværdfegerne, Harniskmagerne og Slagterne, de vare ingen Sinker i at bruge deres Vaaben, og Kjøbmændene dannede en Rytterhob, som ikke var at foragte; men det fattedes dem paa det, der udgjorde den danske Hærs Styrke, Mandstugt, Sammenhold og kyndig Førelse. De gjentagne, rasende Angreb prællede af paa den danske Hærs faste Rækker, og da Borgerne begyndte at vige, paafulgte fra dansk Side en Fremrykning over hele Linien og et saa kraftigt Angreb, at det endte for Gullænderne med vild Flugt.

Men det varede dog noget, inden det kom saa vidt. I flere Timer bølgede dette Hav af vildt kjæmpende Mennesker frem og tilbage. Sværdhug paa Hjelme og Skjolde, Piles og Jernboltes Hviin og Raslen, Kampraab, Skjeldsord, Smertensskrig og Dødshyl dønede over Sletten som en Orkans Brølen og kunde høres milevidt. Støvet hvirvlede op under Hestenes Hove og Krigernes trampende Fødder, saa at det blændede Synet, og nogle Steder blev det saa vildt et Haandmænge, at nogle Krigere ikke skjelnede Ven fra Fjende og huggede som Bersærker om sig i Blinde. Tilsidst laae Gullændernes Liig i

Dynger, og da de Flygtende trængtes op til Stadsmuren og ikke hurtigt nok kunde komme ind ad de snevre Porte, blev Slagteriet saa rædselsfuldt, at de Kjæmpende bogstavelig vadede i Blod.

Mange af de kjække Mænd fra Visby solgte deres Liv dyrt, og de danske Riddere fik deres Kamplyst styret. Bevidstheden om, at dette var den afgjørende Kamp, i hvilken Alt stod paa Spil, drev endogsaa Kongen selv midt ind i Kamptummelen, og nu turde Ingen holde sig tilbage. Claus Limbek overgav Dannebroge til Herolden Helmold og red med fældet Landse frem ved Henning Podebusks Side, da Trompeterne blæste til Angreb; ja selv Hertug Christoffer lod sig henrive af sin Kamplyst og styrtede trods sin kongelige Faders Forbud ind paa de borgerlige Ryttere. Valdemar Sappi og Peder Jernskjeg red paa Kongens Befaling efter ham for at hindre ham i at udsætte sig for meget; men Valdemar Sappi naaede ikke Hertugen, thi hans Hest styrtede under ham; og saaledes gik det flere af Rytterne paa begge Sider, deriblandt baade Ebbe Strangesøn og Niels Glob. De fortsatte da Kampen til Fods og traf snart paa Modstandere under lige Kaar; thi paa en lille Høi stod en tæt sluttet Skare af Borgere og et Par Bønder, som gjorde haardnakket Modstand.

Fremmest blandt dem kjæmpede Jens Jer-

mer, Christoffer Ramen og Olaf Rangvald, og ingen af dem vare til Sinds at give sig. Erik Fodra, der var draget i Slaget i en glimrende Rustning og med pralende Mod, holdt sig en Stund; men da de danske Riddere rykkede ham ind paa Livet, vendte han Ryg til og flyede.

Mørk og taus havde Olaf Rangvald vandret om i de Par Dage, han tilbragte i Visby, og Thomas Heglef og hans Hustru, hvis Gjest han var, havde ikke seet meget til ham: men den sidste Aften havde han dvælet hos dem, og da Catharina med et blegt Aasyn og rystende Hænder kredentsede et Afskedsbæger til sin Huusbond og Olaf, da sagde denne:

»Vær ikke ræd for Thomas; det bæres mig for, at han vil vende uskadt tilbage, men jeg vil faae min Bane, og hvo vil græde over mig? Maaskee Ragnhild, men hun vil blive trostet, thi da bliver Fædrenegaarden hendes, og den gaaer hos hende over Alt.«

Som en svunden Drøm var nu al Livets Lyst for ham: Kjærligheden var udbrændt af hans Hjerte, det rummede kun Had: hans gode Sværd, det var hans Fæstemø, og en dødbringende Jomfru blev det for hans Modstandere. Et stolt Syn var det at see ham, mens han stod der som fastgroet til Jorden, og det blinkende Sværd hvirvlede i hans Haand. Hans Kinder blussede, hans Øine tindrede og hans lange gule Haar

flagrede for Vinden under Jernhatten. Endnu var han usaaret, og forgjeves havde han søgt sit Maal, Ebbe Strangesøns Hjerte, men nu saae han sin Dødsfjende komme i Riddernes fremrykkende Skare, og han udstødte et vildt Glædesraab.

Dog blev det i Begyndelsen kun et forvirret Haandmænge; det varede noget, inden de, som skulde sammen, fandt hinanden. Jens Jermer naaede først Maalet; han styrtede løs paa Valdemar Sappi, en Herre, som var ham vel bekjendt fra hans Reiser i fordums Dage, og i hvem han fandt en ridderlig Modstander, som først i Følelsen af sin Overlegenhed i Vaabenfærdighed skaanede ham; men da Jens styrtede blindt paa, saa fandt han, hvad han formodentlig søgte, Døden. Med et høit Raab segnede Borgernes ædle Høvding, og da hans Fald rygtedes, blev Flugten almindelig.

Dog holdt den lille Skare paa Høien endnu Stand, Christoffer Ramen skred frem over Jens Jermers Liig for at hevne hans Død. Fortvivlet kjæmpede den kjække unge Borger med sin drabelige og nu til dyrisk Vildskab ophidsede Modstander; men ogsaa han maatte bide i Græsset for Valdemar Sappis bloddryppende Sværd. Nu fik Elisabeth Ramens Broder ingen Brug for den guldstukne Silkesærk, Erik Fodra havde lovet ham; en Liigsærk var nu alt hans Behov.

Sikkert vilde Olaf Rangvald taget Christoffer Ramens Hevngjerning op og styrtet løs paa Valdemar Sappi, hvis ikke Ebbe Strangesøns hvide og blaa Hjelmfjeder, nikkende og svaiende hid og did i Kamptummelen, havde vinket ham. Den drog ham dæmonisk, og der var nu kun een Mand mellem ham og hans Dødsfjende, nemlig Niels Glob, som trængte haardt ind paa ham; men det blev til Undergang for Ebbe Strangesøns gode Frænde, at han kom Olaf Rangvald paa Tvers paa Hevnens Vei; thi han bar lige saa lidet som Ebbe den store, ridderlige Tøndehjelm, og idet han bøiede sig for at fare ind paa Livet af Olaf, ramte dennes vægtige Sværd ham over Nakken, saa hans Hoved næsten blev afhugget, og Blodets ædle Strøm sprang som en Kilde.

»Det var Bøddelgjerning!« raabte Ebbe, idet han over sin Frændes Liig sprang ind paa Olaf, og nu begyndte en Kamp, hvis Lige i Haardnakkethed og Langvarighed ikke var seet i denne Krig. Hadets Ild luede i den unge Bondes Aarer, styrkede hans Arm, fæstnede hans Fod og skjærpede hans Øie; Ærens Drift og Kjærlighed til Livet, som vinkede ham med al sin Lyst, spændte hver Scene i den unge Ridders smidige Legeme og gjorde det til et lydigt Redskab for hans Snille, saa at han en Stund med beundringsværdig Behændighed undgik sin Modstanders

drabelige Hug, men stedse rammede ham, indtil omsider Olafs Sværd gled af paa hans Armskinne og saarede hans høire Haand, saa den slap Sværdet.

Da saae det ilde ud for Ebbe Strangesøn; men han vaklede kun et Øieblik, drog sin Daggert med den venstre Haand og foer ind paa Livet af Olaf; og nu begyndte en Brydekamp, i hvilken Ebbe med sin saarede Haand og sine svindende Kræfter havde sørgelig Udsigt til at bukke under, da Olaf pludseligt slap Taget og styrtede baglænds til Jorden uden at give en Lyd fra sig, mens Ebbe foer lige i Armene paa en Mand i en ulden Vams, som lugtede af Tjære.

»Ho, ho!« sagde en dyb Røst, »det Hug vil liden Jomfru Alva takke mig for!«

Ebbe skød Manden fra sig og saae, at det var Job Dacker; han havde med sin Langøxe fældet Olaf bagfra.

»Fanden have Dig!« raabte Ebbe, hvis Blod endnu kogte af Raseri. »Jeg veed ikke, om Du bjergede mit Liv, men Du tog Æren fra mig.«

Saa bøiede han sig over Olaf, som laae der med Dødens Bleghed paa sit Aasyn, mens Blodet piplede frem af den søndrede Jernhat.

»Det er ude med ham«, sagde Job; »lad

mig binde en Klud om Eders saarede Haand; jeg seer, at I bliver bleg.«

Saa forbandt han i Hast Ebbe, som derpaa søgte op til Leiren; og der samledes efterhaanden hele den danske Hær, hvis Tab havde været forholdsviis ringe; og da Kongen havde sagt nogle hædrende Ord til sine tappre Krigere, lød et tordnende Seirsraab over til Visbys sorgfulde og skrækslagne Indvaanere, som stode paa Murene og i stum Fortvivlelse saae ud over den blodige Valplads med dens Dynger af Liig.

Først i det yderste Øieblik vare Portene blevne lukkede og derved det vundet, at Fjenden ikke midt i sin rasende Blodtørst trængte ind i Staden; men om at holde den kunde der ikke mere være Tale, lige saa lidet som de Danske havde Mere at frygte af de Beleirede, hvorfor de sloge sig til Ro i Leiren og efter at deres faa Saarede og de faldne Befalingsmænds Liig vare indbragte til Leiren for at jordes, hvilede og vederkvægede de sig.

Men da Mørket faldt paa, aabnedes en Udfaldsport i Stadsmuren, og en Skare Munke, barmhjertige Søstre og Dragere med Bærebøre begave sig ud paa Valpladsen. De vare forsynede med Blændlygter og søgte Saarede og Døende, men fandt kun Døde. Flere Liig og blandt dem Jens Jermers, bleve indbaarne i Sta-

den; men nu kom en Nonne i Clarissernes hvidgraae Kutte til den samme Høi, hvor foruden Jens Jermer saa mange kjække Mænd vare faldne, og hvor der endnu laae Liig nok. Hun lod de Dragere, hun havde med sig, sætte Bærebøren, mens hun søgende gik gjennem Liigdyngen og lod Lygtens Skin falde paa de Dødes blege, blodige og rædselsfuldt fortrukne Ansigter, da pludseligt en Kvindeskikkelse reiste sig og forfærdede Nonnen, saa hun veg tilbage, og da hun holdt Lygten op, saae hun, at det var Etla.

»Etla, hvad gjør Du her?« raabte hun.

»Ei, Ingrid, er det Dig«, svarede Etla; »jeg har fundet, hvad jeg tænker, at Du søger; Olaf ligger her, og han er end i Live.«

»Guds Moder være priset , raabte Ingrid, og i det Fryderaab brød al den Kjærlighed, hendes Hjerte saa længe havde gjemt paa, frem og sprængte sine Lænker.

Hun gik med Etla til Stedet og fandt, at han ikke blot var i Live, men ved sin Bevidsthed, skjøndt dødelig mat og vansmægtende af Tørst. Jernhatten havde bødet af for Slaget af Job Dackers Øxe, saa at Saaret ikke var bleven dødeligt. Da Natten kom med sin kjølige Luft, var han vaagnet af sin Bedøvelse, og kort efter havde Etla fundet ham. Ingrid gav ham at drikke, thi hun havde en Lædske-

drik med i en Blikflaske, og vilde derpaa lade ham bære ind til Staden og indlægge ham i Helligaandshuset; men da han hørte det, sagde han med svag, skjøndt tydelig, Røst:

»Saa dræb mig hellere! Dansken vil snart være der; til Rangvaldsgaard!«

»Det vil blive Din Død!« sagde Ingrid.

Da foer et Udtryk af Utaalmodighed og Vrede over Olafs blege Aasyn.

»Det skal skee som han ønsker«, sagde Etla, »om vi da kunne formaae Karlene til at bære ham herfra.«

»Hvad har Du med ham at skaffe?« udbrød Ingrid forbittret.

»Mere end Du«, svarede Etla, »thi han er min Broder; og jeg vil bjerge ham trods Dig.«

Hun gav sig strax til at forhandle med Dragerne, og det viste sig, at de vare saare villige til at vende Staden Ryggen og bringe sig i Sikkerhed inde i Landet. De mente nok at kunne bære ham til den nærmeste Gaard, hvor han kunde blive indlagt og pleiet, eller hvor de kunde faae en Kærre at kjøre ham paa. Da Olaf hørte det, gled der et Smiil over hans Aasyn, han reiste sig op i en siddende Stilling, og det viste sig, at han ikke var saa svag, som de havde troet.

»Det voldte Din Lædskedrik«, sagde han

til Ingrid; »jeg troer, at jeg kan støtte paa Benene og gaae.«

Og det viste sig ogsaa siden, at han virkelig var i Stand dertil; men først blev han befriet for Jernhatten og hans Hoved forbundet af Ingrid. Saa haardfør og stærk var han, at han end ikke ømmede sig derved, og da det var overstaaet, sagde han:

»Hav Tak, Ingrid! Men vil Du, at jeg skal leve, da følg med mig til Hjemmet og plei mig!«

Ingrids Hjerte bankede saa stærkt, at hun ikke formaaede at svare ham.

»Gjør det«, vedblev han; »Du vil være mere sikker hos os; og, Ingrid, skulde Døden dog komme, da vil det være en Lise for min Sjæl at have Alvas fromme Søster hos mig.«

»Du skal leve!« udbrød Etla. »Det skal endnu lykkes Dig at faae Ram til Speideren.«

Da tindrede Olafs Øine med Feberglands; men Ingrid sagde til Etla:

»Du vil dræbe ham og endda paa det Sidste fordærve hans Sjæl! Min Samvittighed byder mig at ledsage ham.«

Og lykkelig var hun, at hendes Samvittigheds Bud omsider engang stemmede med hendes Hjertes Trang. De bare ham derfra, og han naaede Dagen efter lykkeligt sit Hjem, hvor han

holdt sig skjult. I Visby troede man, at han var falden, og om Ingrid hed det sig, at hun var flygtet til Eskelhem; thi hun havde skikket Bud til Fru Christine og bedet hende sige dette, for at Olaf ikke skulde blive opsøgt og efterstræbt.

TREDIE KAPITEL.

DE GOTHERS KONGE.

Saa brat var Afgjørelsen kommen, og saa dybt var den stolte Stads Fald, at dens Indvaanere fra den høieste til den laveste følte sig som lammede af Forfærdelse. Overmodet slog om til Rædsel, Mure og Taarne bleve efterhaanden forladte af de fleste Bevogtere, Mændene samlede sig raadvilde paa Gaderne, og gjennem deres Stemmers forvirrede Summen lød Kvindernes Jamren. Enkernes og de Faderløses Skare var stor, og Uvisheden gjorde i Begyndelsen Skrækken og Sorgen almindelig, saa at de Faldnes Antal blev overdrevet; men det viste sig dog slutteligt, at ikke mindre end atten hundrede af Stadens tappre Forsvarere vare blevne paa Pladsen, og de, der som Saarede bleve bjergede, kunde snart tælles.

Dog var det ikke blot Sorgen over de Døde

og Savnede, som blegnede Mændenes Kinder og afpressede Kvinderne deres Klagehyl. Alle gruede de for, hvad de kommende Dage vilde bringe; thi Ingen troede mere paa Muligheden af at holde Staden, og de maatte vente, at Alt, hvad der var i den, Levende og Dodt, vilde blive givet til Priis for de danske Krigeres Blodtørst, Rovsyge og vilde Lyster.

Dagen gik da for de Fleste som en Feberdrøm, og uagtet Manges Sorg forvandledes til Fryd ved Gjenforeningen med deres Kjære, som vare slupne levende fra Blodbadet, saa vare dog Alle saa rystede, at de om Aftenen, da Vesperklokkerne ringede, strømmede til Kirkerne; thi Klokkerne ringede som sædvanligt, hvilket næsten kom som en Overraskelse; men Kirkens Tjenere vare ihærdige i Røgtelsen af deres Kald, nogle fordi Aanden i Farens Stund løftede deres Mod, saa de gjorde Fyldest med Ære, andre fordi de gjorde Regning paa, at den almindelige Rædsel vilde styrke deres Magt over Sjælene. Dog blev det ikke ved Klokkeklang, Messer og latinske Bønner; nogle af Stadens Præster talte Folket til i deres eget Maal, og Graabrødre- og Sortebrødre-Munkene spredte sig i Staden for at prædike paa Gader og Stræder; men end ikke paa denne Ulykkesdag kunde disse Kirkens fødte Rivaler tæmme deres indbyrdes Skinsyge, saa at de tørnede sammen, og det gav Strid og For-

virring i Stedet for at bringe Folket Trøst og Fred. Den hidsigste af dem alle, det var Broder Esbern, som talte til Folket paa det store Torv ved Catharina Kirken; men han rakte ikke de ængstede og hungrige Sjæle Himlens Manna; han lastede Folket for dets Modløshed og forsøgte at ophidse det til at værge sig til den sidste Blodsdraabe; men hans Ord løde som en Røst i Ørkenen; thi inden han kom til Ende med sin Tale, var Torvet tomt, og han stod alene tilbage.

Trods al denne Forvirring fandt dog Byens Fædre, saa mange af dem, som vare i Live, hinanden paa Raadhuset, ikke for at græde over de Faldne eller hædre dem med skjønne Mindeord, men for i Hast at raadslaae om, hvad der nu skulde gjøres. Nu var der imidlertid sørgelig Enighed om Hovedsagen; der løftede sig ingen Stemme mod Johan Kosfeldts Forslag, at overgive Staden; Kappestriden dreiede sig kun om, hvor dybt de skulde ydmyge sig for at opnaae lempelige Vilkaar; men Thomas Heglef gjorde snart Ende paa denne Ordstrid. Han var sluppen derfra med nogle Buler og Skrammer, og hans Anseelse var voxet, fordi hans Forudsigelse, at det vilde gaae galt, var bleven sørgeligt stadfæstet, mens han, trods sit Mishaab om Seier, dog havde vovet sit Liv til Byens Forsvar.

»Her levnes os nu kun eet Kaar«, sagde

han, »at overgive os til Seierherrens Naade. Det er da lige meget, enten vi komme til ham i vore Stadskjortler og med Skoe paa Fødderne, eller vi skride frem i Sæk og Aske og barfodede; men jeg holder paa, at vi ikke forringe vor Værdighed ved nogen ufornøden Ydmygelse; at vi bede om Naade, det er Nok.«

Saa faldt da det Forslag, som en af Raadsherrerne havde stillet, nemlig at de skulde gaae ud til den danske Leir som Dødsdømte, barfodede og med en Strikke om Halsen; og derpaa valgte de den Mand, som midt i Ulykken bevarede sin Fatning og holdt Hovedet klart, nemlig Thomas Heglef, til Borgermester i Jens Jermers Sted.

»Jeg takker for Æren«, sagde Thomas alvorsfuldt; »men tung er Staven nu at føre, og tornefuldt vil det Æresæde blive for mig«; og det var et profetisk Ord.

Saa aabnedes da den næste Morgen den søndre Port, ikke for at udlade kjæmpende Skarer, men en Flok ydmyge Mænd, som gik ud for at bøie deres Nakker under Aaget, og nogle af dem fandt dette sværere, end at gaae i Døden. Mænd, som ikke havde frygtet de Danskes Landser og Sværd, ængstedes nu ved Tanken om at træde frem for den strenge Seierherres Aasyn og høre hans: væ victis!*) Derfor havde

*) Vee de Overvundne!

de da ogsaa søgt Dækning bag en Skare Munke og Præster, som gik i Spidsen af Processionen i deres Ordensdragter og bærende nogle af deres Relikvieskriin. De haabede, at Kongen dog vilde agte det Hellige og for dets Skyld give dem en sømmelig Modtagelse.

Men gamle Johan Kosfeldt, som gik i Spidsen for Raadsherrerne og bar Stadens Nøgler paa en Silkepude, rystede paa Hænderne, og mere sikkre bleve de ikke ved det ræddelige Syn af Valpladsen og dens Dynger af Liig, mellem hvilke de maatte vandre. Da han nærmede sig Soelbjerg-Kloster, brast han i Graad, og Thomas Heglef maatte tage Puden af hans rystende Hænder. En Stund maatte de vente udenfor Klosterporten, mens deres Ankomst blev meldt til Kongen, og der stode de Alle med blottede Hoveder, omringede af en stor Skare Krigsfolk, som stirrede paa dem og nu og da lod falde Ord, som skurrede i deres Øren; men omsider aabnedes Klosterporten, og det kongelige Tog skred ud af den.

Først kom Ebbe Strangesøn i Spidsen for Livdrabanterne, som ryddede Pladsen og stillede sig i to Rækker fra Porten. Ebbe bar sin høire Haand i et Bind, men saae frisk og munter ud. Saa kom Helmold med Trompeterne, der blæste til Lyd, og efter dem alle Ridderne, de yngste først. — Umiddelbart foran Kongen gik Drosten

og Marsken; Hertug Christoffer gik ved hans høire Side, Hertug Erik ved hans venstre og efter Fyrsterne Hofsinderne. Herrerne fordelte sig til begge Sider, Kongen og Hertugerne skrede frem mellem Rækkerne, mens et høit Jubelraab: »Hil Kongen!« lød omkring dem.

Da faldt Borgermestrene paa Knæe, og alle Raadsherrerne fulgte deres Exempel, mens de Munke, som bare Relikvieskriin, løftede dem op, og de andre med korslagte Arme ydmygt bøiede deres Hoveder. Kongen skred hen til dem, og Johan Kosfeldt, som atter havde faaet Puden med Nøglerne mellem sine Hænder, rakte den op, men han formaaede ikke at fremføre et Ord. Kongen vinkede ad Claus Limbek, som modtog Tegnet paa Stadens Overgivelse, og derpaa sagde Kongen:

»Stat op, I gode Herrer, og nærer ingen Frygt!«

Det lød saare trøsteligt, og de reiste sig Alle for at see den Herre i Øinene, som nu havde deres Skjebne i sine Hænder. Et strengt Aasyn var det, og Blikket var skarpt og stolt; men der spillede dog et Smiil om den stolte Mund med det spidse Skjæg, og i det Smiil saae de Overvundne et Naadens Glimt.

Thomas Heglef traadte frem, forestillede sin gamle Embedsbroder for Kongen og navngav sig selv; derpaa sagde han:

»Stormægtige Herre og Konge! Slagenes Gud har været os imod; vi have trukket det korteste Straa og maae underkaste os. Saa ere vi da komne og ere faldne Eder til Fode for i Gud den almægtigstes og alle Helgenes Navne at anraabe Eder om Naade og bede Eder vise Skaansel mod vor Stad, enddog vi vel vide, at vi efter Krigens Ret have forbrudt Liv og Gods.«

»Nu, Hr. Thomas«, svarede Kongen, »vi ere ikke blodtørstige og agte ikke at tage Fleres Liv; men I have ødslet med Liv. Havde I gjort strax, hvad I gjøre nu, da vilde meget Blod være sparet.«

»Jeg bærer intet Ansvar derfor«, sagde Thomas; »jeg raadede til Fred og Forhandling; saa gjorde og Hr. Johan og Flere af os.«

»Nu«, svarede Kongen, idet han saae velvilligt paa ham, »det er os kjært at fornemme, at denne Stad dog huser forstandige Mænd inden sine Mure; ved min gode Helgen, jeg mistvivlede ganske derom.«

»Dog, Herre«, sagde Thomas, »ikke var det vor Mening, som I sagde før, strax at gjøre det, vi nu have gjort, men blot ved mindelig Forhandling at opnaae lempeligere Vilkaar. I maatte ganske have ringeagtet os, om vi uden Sværdslag havde givet os paa Naade og Unaade, og det maa I tilstaae, at vare vi klogeligt blevne

bag vore gode, stærke Mure, da vilde Seiren ikke bleven Eder saa let.«

Gamle Johan saae ængsteligt paa Kongen, hvis Blik formørkedes, og han trak Thomas i Kjortelfligen.

»Derfor, Herre Konge«, vedblev Thomas, idet han stemte Tonen ned, »beder jeg Eder naadigt betænke, at vi dog frivilligt have overgivet os; vi have endnu Mænd til at værge for vor Stad, men vi foretrak at overgive os til Eder i det Haab, at I da ikke vilde handle med os og vor Stad, som om denne var tagen med stormende Haand.«

Da spillede der atter et Smiil om Kongens Mund, men det var ikke saa godt som det første.

»Vi have saa megen Forstand«, sagde han, og hans Stemme fik dens skarpeste Klang, »at vi ikke agte at lægge øde, hvad der nu er vor Eiendom. Visby og ganske Gulland vorder nu den danske Krone underlagt og skal, vil ellers Gud Herren, til evig Tid blive en Provinds af Danmark.«

»Vi erkjende, at saa maa det blive«, skyndte Johan Kosfeldt sig at sige, »og vi skulle være Eder lydige og underdanige, Herre; men vær os til Gjengjeld naadig og giv os lempelige Vilkaar!«

»Derom skulle vi siden nærmere tale«, sva-

rede Kongen, idet der viste sig et ildevarslende Glimt i hans Øine, og Herrerne omkring ham smilede og saae til hverandre; »men først maae vi gjennem de Mure, paa hvilke I pukke; og eftersom Hr. Thomas formener, at det forringer vor Seier og vort Krav, at vi ikke sprang over dem, det vi visselig ikke manglede Evne til og skulde gjort, om I havde undt os Tid dertil, saa finde vi det nu raadeligst, at I give os et kjendeligt Tegn paa, at det Hr. Thomas før sagde om efter dette Nederlag at værge for Eders Stad, blot var Pral, saa det vorder kundbart, at I ganske og aldeles underkaster Eder; og ville vi derfor ikke drage ind ad Eders Porte som andre Gjester, men vi byde og befale, at I lade bryde et Hul paa Muren saa bredt, at tolv Mand mageligt Side om Side kunne skride igjennem det. Ad denne Port, aabnet til vor Ære, ville vi drage ind med vor Hær. Lad det blive lige der ret for os, Sønden for det Taarn, I kalde Cæsar«, tilføiede han, idet han bydende udstrakte sin Arm mod Stedet; »og forinden Sol i Morgen staaer op, maa Arbeidet være gjort, og Grunden jevnet.«

Der herskede et Øiebliks Dødsstilhed, efterat han havde talt, men derpaa fulgte et Bifaldsraab af nogle af Ridderne, og den hele Krigerskare istemte det.

»Ved min Helgen, det er naadigt sluppet«,

udbrød Henning Podebusk; »at komme her efter et Nederlag saa stort, at dets Lige ikke er set i Norden, og pukke paa deres Mure. Men tag Gidsler, Herre, tag Gidsler! Tro ikke disse Kræmmere; de ere saa snue som stridige.«

Men der var intet Tegn paa Trods at see i de modfaldne Mænds Blikke. Blege stode de og saae paa Kongen, hvis skarpe Blik løb hen over dem. De tænkte, at nu var alt det Onde, der var i ham, kommet op, og de frygtede for deres Liv. En Gysen foer igjennem dem, der bleve udpegede og som skulde blive tilbage i Leiren. De bleve tagne i Flæng paa Thomas Heglef nær; men da de Andre vare dragne af, bebreidede hans Ulykkesfæller ham hans Dumdristighed og Uklogskab, som havde optændt Kongens Vrede, og draget denne Ydmygelse over Staden; thi nogle af dem vidste, at en saadan Indrykning over den sløifede Muur kun brugtes, naar en Lehnsherre beseirede og vilde straffe sine oprørske Undersaatter, men aldrig mod en jevnbyrdig, overvunden Fjende, og de frygtede, at værre Ting vilde følge efter dette; men Thomas holdt dog Modet oppe.

»Jeg tænker«, sagde han, »at dette gjør hverken fra eller til. Vi ere blevne tappede nok for Blod, og vor Overvinder vil nu helst til sin egen Fordeel lade os leve og drive Handel; men tage Skat af os, det vil han, ja muligt

heelt udplyndre os; jeg læste det i hans Øine og saae det paa hans Ridderes Smiil, da Johan slog paa Vilkaarene; og hvad er mod dette Murens Sløifning? Mig er det ved min Helgen lige godt, naar vi dog skulle have de Røvere ind i vor Stad, enten de drage ind gjennem et Hul i Muren eller gjennem Portene.«

Men Thomas haabede i sit stille Sind at faae sin Dumhed gjort god igjen, naar han blot kunde faae Kongen i Tale; og det kom han ikke til at vente længe paa, thi han blev strax kaldt ind til den strenge Seierherre og haardt tiltalt, men han tog ydmygt imod Revselsen og brugte sin smidige Tunge saa snildt, at Kongen tilsidst endogsaa syntes at finde Behag i hans Selskab. Baade han og hans Fæller bleve godt behandlede, og da Thomas om Aftenen sad ved Kongens eget Bord og heelt jevnt og venligt vexlede Ord med den barske Herre, da forundrede han sig saare over denne Sagernes Vending; men da Gildet var til Ende, og han tænkte over, hvad der var blevet sagt, kunde han ikke dølge for sig selv, at han havde ladet sig lokke til at aabenbare Et og Andet om Sagernes Stilling i Byen, som han helst maatte fortiet. Den kloge Thomas havde fundet sin Overmand og skjønnede, at af denne Konges Hoved udsprang hans Magts Kilde, og at hans Tunge var end farligere, end hans Sværd. Som

Thomas selv siden pleiede at sige: »Den Mand, der vil tage Kong Valdemar Christoffersøn ved Næsen, han maa ved min Helgen staae tidligt op!

Baade Thomas og de andre Gidsler beholdt da deres Hoveder og sov trygt den Nat, mens gamle Johan ikke kom af Klæderne: thi han havde et brydsomt Arbeide med at bevæge Haandværkerne til den ydmygende Gjerning, at nedrive deres egen Muur. Først seent kom de til Værket, og den gamle Herre maatte staae frysende den halve Nat og paasee, at Arbeidet blev ordentlig gjort og Veien vel ryddet og banet; og det laae ham desuden paa Hjerte, at de gode Steen ikke bleve søndrede; thi han var en huusholderisk Borgermester, som hverken i Smaat eller Stort forsømte at varetage Stadens Tarv.

Ikke heller bleve Gidslerne bastede og bundne, eller satte paa Hesten med Ansigterne mod Halen, eller tilføiet anden Haan; men de maatte, stateligt ridende og med Thomas i Spidsen, aabne Toget og selv indføre den fjendtlige Hær i Staden.

Med vaiende Bannere og under Trompeternes Lyd og Paukernes Buldren drog den aarle den næste Morgen gjennem Breschen ind i den stolte Fristad, som lige fra den graae Oldtid, da dens første Huse reiste sig, og indtil denne Dag havde nydt Uafhængighedens Her-

lighed og aldrig seet nogen Overvinder inden sine Mure. Der gik som et Stik gjennem mangen stolt Borgers Hjerte, da Dannebroges gamle, falmede, men i saa mange Slag hæderkronede Kors-Banner udfoldede sin røde Dug og under de danske Krigeres Jubelraab blev ført ind gjennem Breschen af Drosten, som red foran Kongen. Aldrig før havde Dannebroge været ført saa langt Nord paa, og alle Danskernes Naboer havde vænnet sig til den Tanke, at Ulykke og Vanære og ikke Seier og Ære heftede ved det gamle, fordum saa berømte Banner; men nu hviskede det, flagrende for Vinden, om noget Andet, og nu red den store Volmers Ætling og Navne ind i Staden:

Bliv Du helst i Dit eget Land!
Lege paa Luth og Viser kvæde,
Det Du sikkerlig bedre kan,
End en Krigsdands med Gothen træde —

— den Vise var alt bleven sunget i Visby; Ungersvende og Jomfruer havde traadt Dandsen efter dens Tone og gjorde det vel ogsaa siden; men nu forstummede den for lange Tider; thi den Vise, Kong Volmer alt havde kvædet for Gothen paa Fjælamyr og under Visbys Mure, og hvis sidste Vers skulde lyde for de rige Kjobmænd, mens Guldet klang og de dandsede, den var vel egnet til at kvæle al Spottelyst.

Befolkningens Holdning under den danske Hærs Indrykning var rolig. Skrækken havde sat sig; thi Kongen havde ladet Thomas Heglef vide, at Staden vilde blive forskaanet for Plyndring, og Thomas havde den foregaaende Aften faaet et Bud skikket ind til Byen med denne beroligende Tidende. Kun ved Stadsmuren kom det til et Sammenstød med nogle af Bønderne, som skulde vige Posten for den danske Besætning, men viste sig uvillige dertil.

Mens Landsedragerne og Bueskytterne droge til begge Sider ad Tomterne langs Stadsmuren, red Kongen med den hele Skare af Riddere ad Sønderport til og derfra ned til Strandgade. Den var øde; aldrig havde Thomas Heglef, som red i Spidsen, seet den skjønne Gade saa blottet for Mennesker. De holdt sig dog neppe tilbage blot af Trods, thi Gaden var paa sine Steder saa snever, at det kunde være farligt at være der under Indrykningen. I Sidegaderne stod der Folk og ved Glarruderne viste der sig hist og her et blegt og speidende Kvindeansigt og deriblandt Thomas Heglefs egen Hustrues.

Med Nysgjerrighed saae de danske Herrer sig om og dulgte ikke den Beundring, Byens Skjønhed indgød dem. Dog røbede nu og da et Udbrud den sande Aarsag til deres Glæde; det var ikke saa meget den ædle Konst, hvorom de herlige Kirker og de stolte Kjøbmandshuse

vidnede, der frydede deres Hjerter, som Tanken om den Handelsrigdom, som havde magtet at reise alle disse anseelige Gudshuse og Vaaninger, og Længsel efter de Skatte, som Hvælvingerne gjemte.

Kongen forholdt sig taus, saae sig nu og da om med sit skarpe Blik, men yttrede hverken Beundring eller Forundring over Noget, indtil han nærmede sig Gadens Ende, og Kongsgaarden med dens skjønne Gavle, Spiir, Søiler og Steentrapper viste sig for ham. Thomas Heglef red til Siden, blottede sit Hoved og sagde med sørgmodig Stolthed:

»Dette er Kong Birgers Gaard, som staaer rede til at modtage Eder, Herre Konge, om det maatte behage Eder at drage derind.«

»Ei«, udbrød Kongen, idet han standsede sin Hest og slog op med Haanden, »saa prydeligt et Huus findes neppe i Danmark.«

Saa red han hen til den midterste Trappe, hvor gamle Johan Kosfeldt og Raadsherrerne stode med blottede Hoveder for at modtage ham. Han steg af Hesten og skred op ad Trappen; men da han var kommen op til Indgangsdøren, vendte han sig om og blev et Øieblik staaende, idet han skuede ud over den Skare tappre Riddere, som havde hjulpet ham saa vidt. De fyldte hele Pladsen foran Kongsgaarden, og Solstraalerne spillede i deres Hjelmbuske,

paa deres Brynier, Skjolde og blinkende Landser. Det kjendtes paa hans Aasyn, at hans Hjerte bankede af Stolthed, og den Tanke, som rørte sig hos ham og hans Mænd, den blev tolket kort og fyndigt af Ebbe Strangesøn, som raabte:

»Hil Kong Volmer, hil de Gothers Konge!«

Hele Ridderskaren istemte Raabet, og de høie Huse gav Gjenlyd af det Tilnavn, som Kong Volmer nu tilegnede sig, og hans Efterfølgere beholdt, selv da det kun var blevet en tom Lyd.

Men dengang var det haandgribelig Virkelighed, og da Kong Volmer nu gik ind for at sætte sig i Birger Magnussøns af hans Brodersøn, Magnus Smek, forladte Kongestol, grundlagde han et Herredømme, som med en kort Afbrydelse skulde vare i trende Aarhundreder.

FJERDE KAPITEL.

DE LEVENDE OG DE DØDE.

Fuld af Larm og Forvirring var Staden hele denne Dag til Ende, medens Seierherrerne indrettede sig i Staden, og et varmt Arbeide havde Borgermestrene med at tilfredsstille de danske Herrer, som stredes om de bedste Kvarterer, saa det nær var kommet til Haandmænge mellem nogle af dem.

Strandgade, denne Pulsaare for Stadens rige Handelsliv, lignede ikke sig selv mere. Kjøbmændene og Skipperne vare som blæste bort; der saaes kun Krigere i Brynier, og Gaden gjenlød af Vaabenraslen, Sporeklirren og høie Raab. De paa begge Sider af Gaden langs Husene plantede Bannere med deres brogede Skjoldemærker viste, hvor de adelige Herrer havde Kvarteer, og nogle af dem havde været saa forsigtige at stille en væbnet Svend ved

Bannerstangen, for at der ikke skulde skee den Overlast. Den hele Scene mindede om en Ridderleir Dagen før en Turnering.

Henad Aften gik en firskaaren Svend med et barskt Aasyn op ad Gaden og efter ham hans Herre. Svenden bar i sin høire Haand en Bannerstang med en hvid Flagdug, i hvilken et tværdelt Skjoldemærke med Vesselhorn paa Hjelmen, solvhvidt foroven og blaat forneden, var indvirket. Det var de Strangers Skjoldemærke, og det var Vinand Stolte, der bar det; thi han var til Cæcilie Kallingers store Misfornøielse atter gaaet i sin Herres Tjeneste og vilde ikke høre Tale om Bryllup, før der var kommen Skik paa Tingene i Visby, og sikkre og fredelige Tilstande atter vare indtraadte, hvorfor hun bebreidede ham, at han elskede sin Herre hoiere end hende, og deri tog hun muligt ikke feil.

Efter ham gik Herren selv, ifort en skjon, blaa, sølvindvirket Vaabenkjortel, med en Fløiels Baret af samme Farve paa sit brunlokkede Hoved og blanke Guldsporer paa sine Støvlehæle. Hans høire Haand hvilede i et skjønt, blaat Silkebind, som dog snart skulde aflægges, thi hans Saar havde viist sig at være lidet farligt. Han mødte flere Krigsfæller og Venner paa sin Vei, som spurgte, hvor han vilde hen; men han

affærdigede dem Alle kort, undtagen Peder Jernskjeg.

»Hvad nu?« spurgte Hr. Peder; »flytter Du fra Kongsgaarden?« thi Peder Jernskjeg, som havde kjendt Ebbe Strangesøn fra Barnsbeen af, vedblev at dutte ham og gav ham ikke det »Hr.«, som ifølge den nys erhvervede Ridderværdighed tilkom ham; men dette vakte ingenlunde Fortrydelse hos den unge Ridder.

»Ja , svarede han, »jeg gaaer til mit nye Kvarteer. Forstaa mig ret , føiede han til, »jeg skal nu have tvende, et i Kongsgaarden og et hos den gullandske Borgermester, med hvem jeg faaer meget at skaffe; thi Kongen vil bruge mig i Stadens Anliggender.«

»Ei, Hr. Ebbe«, sagde Peder Jernskjeg lidt spydigt«, I vorder nu en stor og vigtig Mand!«

Da loe Ebbe og gik, mens Hr. Peder fik en Fornemmelse af, at hans unge Ven havde drevet Gjek med ham; og det var ogsaa Tilfældet, uagtet det, at han skulde bruges i Stadens Anliggender, bekræftede sig i langt høiere Grad, end han selv drømte om.

Da han havde naaet Thomas Heglefs Huus, saae han til sin Overraskelse, at der i den opbrudte Steenbro var plantet en Bannerstang, paa hvis grønne Flagdug saaes en sort, af en gylden Piil gjennemboret, Falk, og en Armbrøstskytte stod paa Post ved Banneret. Derved underret-

tedes han om, at Høvedsmanden for den ene Deling Skytter, Sachseren Kurz und Gut, havde opslaaet sit Kvarteer hos Borgermesteren, og det maatte han have gjort egenmægtig; thi Ebbe havde udvirket hos Kongen, at Thomas Heglefs Huus skulde fritages for Indkvartering, og Meningen dermed var at skaffe Alva et sikkert Asyl, hvor hun kunde være i Fred for næsvise Riddere og adelige Herrer.

»Bliv her!« raabte Ebbe til Vinand og tog saa Trappen i et Par Spring.

»Hvad vil Du her med den Stage?« spurgte Skytten Vinand.

»Den der skal tages bort og vor sættes i Stedet«, svarede Vinand tørt.

»Det skulle vi faae at see«, sagde Skytten og traadte mellem Vinand og Bannerstangen. Kurz er ikke den Mand, der lader sig drive af sit Kvarteer af en Grønskolling, som Din Herre.«

»Sandt nok«, svarede Vinand. »Din Høvidsmand er længere i Kroppen, men dog er han en Dverg i Anseelse og Formaaenhed mod min Herre.«

I det Samme hørte de et Bulder inde fra Huset, og Kurz's grove Stemme lød ud til dem gjennem det aabne Vindue.

»Hør«, udbrød Skytten hoverende, »nu bliver Texten læst for Din Herre!« og Vinand be-

gyndte at tænke, at det maaskee dog ikke vilde blive saa let at faae den rødskjæggede, langbenede Sachser ud af Reden.

»Jeg drog herind, fordi jeg fandt Huset ledigt«, raabte Kurz; »vil I maaskee fordrive mig herfra?«

»Nødigt«, svarede Ebbe; »men Kongens Befaling maa adlydes. Jeg giver Eder to Stunders Frist; er I ikke da herfra, maa I tage Følgerne.«

Saa bandede og rasede Kurz, men Ebbe spildte ikke flere Ord paa ham, gik derfra, idet han bød Vinand blive, indtil han kom tilbage, og ilede saa ned til Havnebryggen, hvor Job Dackers Baad ventede ham. Faa Øieblikke efter havde han bordet Skibet, men han fandt kun Niels Doring og Gisele paa Dækket. Niels greb hans Haand, holdt den fast og sagde hoverende:

»Hvilken Troldkarl er dog ikke Kong Volmer! At komme saaledes farende som en Glente, der slaaer ned i en Hønsegaard, og med eet Greb tage det hele Kram! Jeg længes svarligt efter at see ind til de Storhanser i Strandgade; deres Miner maa være sure, hi, hi!«

»Men hvor er Jomfru Alva?« spurgte Ebbe, idet han rev sig løs.

»Hun dølger sig i Kahytsrummet«, svarede

Gisèle spydigt; »hun har grædt en Spand Vand siden i Gaar; see nu at faa Skik paa hende!

»Saa I mener«, spurgte Ebbe i en skarp Tone, »at hendes Øine skulde forblevne tøre ved det Sorgens Budskab om hendes Faders Død, som jeg sendte hende i Gaar?«

Saa ilede han ned i Kahyten, og da han traadte ind, stod Alva for ham dødbleg, med foldede Hænder og et stirrende Blik; hun havde hørt hans Røst og hans Fodtrin; men da hun saae ham, foer en dyb Rodme over hendes Aasyn.

»Du er saaret!« raabte hun og ilede hen til ham.

»Det har kun lidet at sige«, svarede han, idet han rakte hende den venstre Haand, som hun greb med begge sine; »snart vil det Saar være lægt; det Saar, Din gode Faders Død slog Dit Hjerte, er dybere; men hans Blod klæber ikke ved mine Hænder, Alva!«

»Guds Moder være takket for det«, sagde hun i en lidenskabelig Tone; »og saa siig ikke mere om ham nu; jeg ræddes ved at see tilbage.«

»Ret saa!« svarede Ebbe. »Bedre er det at see fremad; hvad gavner det at klynke og klage?«

Saa gik de fra Borde i Selskab med Niels Døring og Gisele, mens Niels skrydede og trium-

ferende gned sig i Hænderne og Gisele med stor Nedladenhed tog sig af Alva, men hun blev saa koldt afviist, at hun spydigt udbrød:

»O, jeg mærker, at nu, da Hr. Ebbe er bleven Ridder, vil Visen faae en anden Tone«, hvortil Ebbe smilende svarede:

»I er saa forstandig en Jomfru, at I sikkert vil forstaae at kvæde enhver Vise i den rette Tone og ikke to Gange gribe feil.«

Da slog Gisele med Nakken og loe spodsk; men nu naaede de Havnebryggen og stege i Land. Strax, da de kom gjennem Strandporten, saae de Kurz komme stoltserende med sin Bannerdrager efter sig; altsaa havde den stortalende Høvedsmand dog bekvemmet sig til at fortrække. Et Smiil gled over Ebbes Ansigt; han havde faaet et lykkeligt Indfald. Uagtet Kurz sendte ham et glubende Blik og neppe besvarede hans Hilsen, gik han dog hen til ham og sagde venligt:

»Kom, Kurz! Nu skal jeg skaffe Eder et godt og saare behageligt Kvarteer. Manden der er den rige Guldsmed, Niels Døring, og den skjønne Jomfru hans Datter Gisele; hos dem vil I faae det som Blommen i et Æg.«

Kurz strøg sit røde Skjæg og saae barskt derhen; men da hans Blik faldt paa Giseles statelige Skikkelse, formildedes hans Aasyn; de sorte, funklende Øine drog ham magnetisk, han

fulgte med, og mens han hilste med martialsk Anstand, sagde Ebbe:

»See her, Niels Døring, en sachsisk Herre af ædelt Blod, Kurz und Gut, Høvedsmand for Bueskytterne. Han er end ikke kommen under Tag; vil I huse ham?«

Da Niels betuttet stirrede paa Kurz og tøvede med Svaret, bøiede Gisele sit skjønne Hoved og sagde smilende:

»Det skal være os en Ære, om Herren vil tage til Takke!«

Men Niels trak Ebbe til Side og sagde fortørnet:

»Hvi prakker I os ham paa? Skal jeg koste den lange Karl og hans Skytte? De ville æde os ud af Huset.«

»Niels Døring«, svarede Ebbe, »Eders Gjerrighed vil volde Eders Ulykke. Skjønner I da ikke, at jeg her beviser Eder en Velgjerning? Naar I har en Høvedsmand hos Eder, da er I og alt Eders Gods vel hyttet.«

Da gik Niels brummende efter Kurz og Gisele, som allerede, fordybede i Samtale, skred ned ad Gaden, mens Alva forundret saae efter dem.

»Den Gnist fængede i et Nu«, sagde Ebbe smilende, og derpaa ilede de videre, mens Alva klyngede sig til ham og saae sig sky om, thi

Gaden vrimlede af Krigere; men de havde heldigviis kun faa Skridt til Thomas Heglefs Huus; Alva løb op ad Trappen, og et Øieblik efter laae hun i Catharina Traugemunds Arme. Der paakom hende en Skjelven, og Taarerne vilde frem, men hun tvang dem tilbage og sagde med et kjækt Smiil:

»Gud være priset, at jeg nu er hos Dig!«

»Jeg betroer hende i Eders Varetægt«, sagde Ebbe til Catharina; »Tiden er vidt fremskreden; jeg maa til Kongen; men inden Aften kommer jeg igjen.«

Saa vinkede han med Haanden og gik; men Catharina fik Alva til Sæde hos sig paa en Løibænk, holdt hendes Haand i sin og udbrød i stor Sindsbevægelse:

»Ak, Alva, hvad er dog ikke skeet og fuldbyrdet, siden Du var her! Nu er Du faderløs.«

»Ja«, svarede Alva, idet hun blev bleg om Kind og knugede Catharinas Haand, »saa skulde det være! Jeg har grædt over ham en ganske Nat; men dermed maa min Bod være til Ende; ikke saaledes, Catharina, at jeg forglemmer ham, men min Sorg maa nu sove. Ikke skal den dræbe min Hjertensvens Fryd; saa er det nu os beskjæret, at vor Vei til Lykken gaaer over Grave.«

Hendes Stemme klang fast, næsten haard, og hendes Øine funklede. Catharina saae sky til hende og sagde:

»Dyrekjøbt er den Lykke, Alva, og den Livets Lyst, hvorefter Du higer!«

»O,« svarede Alva med blussende Kinder, »skulde jeg end give mit eget Liv hen for den, da vilde den ikke være for dyrt betalt! Men hvorefter higer jeg? Guds Moder tændte selv den Ild i mit Hjerte, tog mig ved Haand og førte mig ad den Vei, som jeg maatte gaae.«

»O ja, o ja, saaledes er det vel!« udbrød Catharina med et Suk; »og Hun, som har ført Dig til de høie Steder, vil og beskjærme Dig der.«

Nu kom Thomas, svedig, træt og med Rynker i sin Pande. Han havde paa Veien hjem truffet Ebbe og vidste, at Alva var kommen; altsaa blev han ikke overrasket ved at see hende. Han gav hende et Kys paa hver Kind og sagde med et Glimt af sit gamle Lune:

»Nu gjøre vi snart en Brud af Dig; Hr. Ebbe driver svært paa og vil, at Brylluppet skal staae det snareste skee kan«; men saa blev han pludseligt alvorsfuld og føiede til: »ja, hvo skulde dog tænkt dette!« og hensank derpaa i Tanker og sagde ikke meget, førend Maden var frembaaret, thi det var Middagstid,

og hans hendøende Livsaander ved Mad og Drikke havde faaet et friskt Pust. Da greb han sit Bæger, som var fyldt til Randen med stærk, spansk Viin, løftede det og sagde:

»Jeg tømmer dette Mindebæger for Din gode Fader, Alva! Gud have hans Sjæl; han var min bedste Ven! Nødigt laster jeg ham i hans Grav; men det skal dog siges, at han løb blindt i Døden; saa gjorde og Jens Jermer. Gud glæde dem Begge i Himmerige; men havde de brugt deres Forstand, da kunde de end frydet dem ved Livet og gavnet Folket; thi nu er det som en Flok vildfarende Faar og trænger allermeest til gode, troe Hyrder.«

»Du er en af dem, Thomas«, sagde hans Hustru, for hvem hans Kløgt var den høieste Viisdom, og som stedse lyttede til hans Tale som til et Orakel.

»Nu, nu«, vedblev han, »de have spændt mig for Læsset, og jeg trækker det saa langt jeg kan. Tungt nok er det for eet Øg«, tilføiede han med et svagt Smiil; »gamle Johan duer ikke for en Pending; gjør Intet uden at vride sine Hænder og raabe Ak og Vee. Hvad gavner det? Vi maae skikke os i, hvad Tiderne bringe; og, ret betænkt, naar vore Friheder og Rettigheder forblive ukrænkede, og det har Dannerkongen jo tilsagt og lovet os, hvad Magt

ligger der da paa, enten vor Overherre hedder Magnus eller Volmer? Som vi vare et Lydland af Sverrig, saa blive vi nu et Lydland af Danmark, det er hele Forskjellen.«

Den Tale maatte jo nu lyde behageligt i Alvas Øren, men dog bluedes hun uvilkaarligt over sin gamle Ven og ynkede ham i hans Umandighed. Hun vidste ikke, at et Mandighedens Pust virkelig var gaaet gjennem Thomas Heglefs Hjerte, men det var allerede døet hen. Kong Volmers stærke Haand havde faaet Tag i ham, og Thomas var ikke en Mand af Staal, som Jens Jermer.

»Du taler der viist og sandt«, sagde Catharina, »naar blot Dannerkongen vil fare med Lempe og ikke kræve for stor Skat.«

»Nu«, svarede Thomas selvtillidsfuldt, »det kan hænde sig, at det dog forundes mig at tale et Ord med der —« en Yttring, som viste, hvor langt han endnu var fra at have bundet i Dybden af Kong Volmers Sjæl.

Saa sade de stumme en Stund, mens hver af dem i sit stille Sind udfegtede sin Strid; de Døde bleve levende for deres indre Blik, reiste sig imod dem og Aanderøster lode bittre, anklagende Ord gjenlyde i deres Hjerter.

Det kom da som en Befrielse for dem, at Dørklinken raslede, Fliserne klang under Ebbes

Sporer, og hans skjønne, ridderlige Skikkelse viste sig som en Aabenbaring af forventningsfuld Glæde og sprudlende Livsmod. Hvad nyttede det at græmme sig og strides med de Døde? Livet gik sin Gang, og de maatte Alle fort paa Begivenhedernes rivende Strøm, hvor den saa end bar dem hen.

FEMTE KAPITEL.

NAADENS TID.

Efter Slagets Rasen og Byens Underkastelse fulgte nogle rolige Dage, i hvilke Seirherrerne udhvilede sig, og de Overvundne begyndte at trække Veiret friere; thi den Sikkerhed for Liv og Lemmer, som Byens Indvaanere nøde, gjorde dem trygge, og de vare desuden et livligt og letsindet Folkefærd, hvis Livsmod ikke i Længden lod sig kue. Valpladsens forfærdelige Liigdynge blev fjernet og hengjemt i store Grave oppe ved Soelbjerg Kloster, Jens Jermer, Niels Glob og andre paa begge Sider faldne Befalingsmænd bleve jordfæstede i Staden med Ære; men da det var gjort, og der var læst Messer for de Døde, rystede de Levende Sorgen af sig og søgte Glæden eller druknede deres Bekymringer paa Bunden af Ølkruset og Viinbægeret.

Saa gjorde Thomas Heglef; men hans Huus var jo ogsaa et fredlyst Sted, og han og hans Hustru viste unge Hr. Ebbe deres Taknemmelighed for denne Velgjerning ved daglig at beværte ham rigeligt. Fru Catharina betænkte sig heller ikke paa at vise ham den Tillid, ham til Ære at fremsætte sine skjønneste Sølvfade, Kander og Bægere. Sligt vogtede Stadens andre Fruer sig vel for. Deres Stuer og Borde bare en saadan Tarvelighed til Skue, at det indbragte dem ildevarslende Spottegloser fra de danske Herrer. Alle Kostbarheder vare strax blevne stukne til Side eller nedgravede. Udsigten til Brandskat svævede jo som et Damoklessværd over Borgernes Hoveder, og uagtet Kongens første Regeringshandling havde været en Naadesakt, idet han nemlig stadfæstede Byens Privilegier, saa viste der sig dog Tegn til, at den næste vilde blive af en anden Beskaffenhed. Der var lagt Vagt i alle Klostrene, Kirkerne bleve strengt bevogtede, og Portvagterne vare saa paapassende, at Staden kunde lignes ved Løvens Hule, hvor alle Spor vendte indad og ingen udad. Der var altsaa bundet godt for Sækken, og de Skatte, Staden rummede, de kunde blive fundne, vare de end nok saa godt gjemte.

Thomas Heglef slog paa den Streng for Ebbe Strangesøn, og hos ham fik han Trøst.

»Kongen«, sagde Ebbe, »beraader sig med sig selv om Skattens Størrelse. Han vil ikke gaae Staden for nær, men han maa jo stille Hæren tilfreds; see et godt Tegn i hans Tøven!«

»Ja, ja«, svarede Thomas, »disse Dage ere som en Naadens Tid; Herren lade dens Udgang blive en mild Dom for os!«

Det var nu i det Hele blevet Ebbe Strangesøns Gjerning at tale Alvas Landsmænds Sag og holde sin Haand over Byen. Han var derfor bleven yndet af Stadens Patricier, og dog nød han lige fuldt Kongens Gunst. Der var kommet noget Sat og Sikkert over ham, som om han var bleven flere Aar ældre, og der arbeidede sig aabenbart Alvorstanker, maaskee ogsaa Hovmodstanker frem i ham, men de flød dog af en ædel Kilde. Det var ikke Ridderværdigheden, der havde adlet ham, thi i Ridderskabet var der ikke mere nogen Aandsmagt, som kunde løfte Sjælen; nei, det var i Alvas Fædrenehjem, ved Odelsbonden Hans Eskildsons Arne, at de ædle Spirer vare blevne nedlagte i hans Hjerte, som nu fik Væxt.

Saa skulde man da ventet, at ingen mere end Alva selv maatte forstaae at værdsætte denne hans Høisindethed og være ham taknemmelig for den; men til hans store Skuffelse blev ganske det Modsatte Tilfældet. Hendes Instinkt

sagde hende nemlig, at der bag den Høihed, i hvilken hendes Hjertenskjær nu svælgede, lurede Fare. Naar han gjorde sig til af Kongens Gunst og sagde, at han nu formaaede mere, end nogen anden Mand i Hæren, ja at hverken Claus Limbek eller Evert Molteke mere stode ham imod, da fyldtes hendes Hjerte med bange Anelser. Det forundrede hende høiligt, at disse Ulve pludseligt skulde være blevne til Lam; og hvad hendes Landsmænd angik, da undede hun dem visselig al mulig Lindring i Ulykken; men hun kjendte dem bedre end Ebbe, og hun følte sig forvisset om, at hvor medgjørlige de end teede sig nu i deres Vanmagt, saa vilde de, om Bladet engang vendte sig, fra Lam forvandles til Ulve.

Hun havde faaet en Formodning om, hvorhen det Hele nu stilede; en Røst, som spaaede om Høihed og Magt, lød nu daglig i hendes Øren; thi Sylvia havde fundet Vei til hende og bidt sig fast hos hende. Dagen efter Indtoget var hun traadt ind ad Døren med liden Karen ved Haanden, og Alva maatte ved Synet af disse hendes to Veninder med Skam tilstaae for sig selv, at hun siden Skilsmissen paa Hoberg ikke havde offret sin Fostermoder mange Tanker og i de sidste Dage ganske forglemt Karen, som var bleven skilt fra hende, da hun blev sat over i Job Dackers Skib. Dog var Barnet

i god Behold kommen i Land med Hærens Kvinder, og Sylvia havde fundet hende i Leiren.

»Her ere vi«, sagde Sylvia; »vil Du nu bjerge os?«

»Vist vil jeg saa, om jeg kan«, svarede Alva; »men hvor er Kunne og Kale?«

»De bleve rædde paa Veien herop og flyede Sønder paa, keer Dig ikke om dem«, svarede Sylvia med stor Sindsro. »Vel, om Du kan bjerge os, Alva! Fredløse og som jagede Dyr komme vi. Jeg var ved Kalveskindshuset og søgte Hr. Ebbe, men blev afviist af Livdrabanterne; intet Under, thi see mit Skjørt, hvor laset det er! Dog lode de mig vide, hvor Du var, og saa gik vi hid, men bleve stødte og puffede af de vilde Krigskarle, som nu ublue færdes paa Gaderne med deres løse Kvinder.«

Mens Alva klappede Karen paa Kind og stod og overveiede, om hun turde anmode Katharina om at give disse to sære Gjester Herberge, lod Sylvia Munden løbe.

»Ikke kommer jeg som en Tiggerkvinde til Dig, Alva«, sagde hun. »Jeg har Mønt og kunde betale for Herberge og Tæring, om det var at faae. I dette store Huus er der ledige Rum nok; bed Katharina Traugemund om at give os et Kammer, og siig til hende: dette er min Fostermoder! Nu, vi skulle gjøre Gavn

for Føden, Alva, og nye Klæder kan jeg kjøbe selv; Du vil ikke faae Skam af os.«

Alva mindedes Sylvia fra fordums Dage, hvilken statelig Kvinde hun da havde været, og tænkte, at det kunde hun blive igjen; hun vilde ikke misklæde Borgermesterens fine Huus, saa det gik vel; og paa Karen, det lille Dyr, vilde de vel faae Skik.

Karen stod med aaben Mund og saae sig forundret om i den fine Stue; men da Alva nu sagde, at hun skulde lægge et Ord ind for dem hos Fru Katharina, og at denne saa neppe vilde vise dem af, blev Karen saa glad ved at høre, at hun skulde blive i dette Paradiis, at hun fløi Alva om Halsen med et Glædeshviin. Deri saae Alva blot Vildskab, men hun skulde engang erfare, at der boede Andet i den lille Hønsepiges Hjerte. Sylvia derimod sagde storladent:

»Du gjør vel i at beholde os hos Dig; skil ikke Din Skjebne fra min; gjør Du det, da vil det gaae Dig ilde! Naar jeg ikke er hos Dig, hvo skal da raade Dig i de vanskelige Kaar, som vente Dig? Det seer jeg i Aanden, Alva, at snart vil du være den mægtigste Kvinde paa vor Ø; thi Du har Ebbe Strangesøns Hjerte i Din Haand, og han har Kongens Øre.«

Hvad Sylvia saae i Aanden, stemmede saa ganske med, hvad der virkelig gik for sig, at Alva blev beklemt om Hjertet. Det anede

hende, at Ebbe skulde forblive paa Gulland i Kongens Tjeneste, og en Gysen paakom hende ved Tanken om, at hendes Skjebne var knyttet til Sylvias, om hvis Landsforræderi inden Slaget paa Fjælamyr hun havde hort.

Men Ebbe blev glad, da han gjensaae Sylvia og Karen, som mindede ham om de lykkelige Dage i Eskelhem, og det forundrede ham at see, med hvilken Anstand Sylvia teede sig i sine nye Kaar. Han havde lange Samtaler med hende, og ved sin Snildhed og sit Smigreri vandt hun ham ganske og fik fast Fod i hans Gunst, samtidigt med, at hun bestyrkede ham i hans Høihedstanker. Alva formaaede Intet i den Sag, thi naar hun advarede sin Hjertenskjær mod Sylvia, da sagde han:

»Sylvia er saa tro, som hun er forstandig; men Du er utaknemmelig; uden Sylvia havde Du ikke kunnet bjerge Dig, da Du var i Nod, husk det!« —

I en Uge tøvede Kongen med at afsige den Dom, paa hvilken Visbys Indvaanere ventede med saa stor Spænding, og i al den Tid vandrede Ebbe mellem sine to Kvarterer, idet han stadigt bragte Thomas Heglef Trøst og oplivede ham med Forhaabninger, hvilke Kongen selv, naar Thomas stededes for ham, ved sit milde og naadige Væsen bestyrkede; men paa den sjette Dag, som Ebbe med gamle Johan Kosfeldt

sad i Thomas Heglefs Storstue og de kvægede sig med deres Værts gode Viin, da kom en Livdrabant og kaldte Ebbe til Kongens Raad. Det gav et Sæt i Thomas, og han udbrød: »Nu slaaer vist Timen, og vi faae vor Skjebne at vide! Er det saa, Hr. Ebbe, da giv os strax Kundskab derom!«

Det lovede Ebbe, da han gik, opfyldt af Iver efter at tale Borgernes Sag og lidt ør i Hovedet af Thomas Heglefs stærke spanske Viin. Paa Veien til Kongsgaarden havde han et Møde, som gav et Beviis paa, at de danske Herrer fortsatte Erobringen af Visby med Held. Palne Daa kom vandrende med en tækkelig Jomfru under Armen. Videre skjøn var han ikke med Plastret paa sin Næse, men dog var det lykkedes ham at daare et Pigehjerte, og den Omstændighed, at Palne Daa havde faaet Kvarteer i Helligaandshuset, hjalp Ebbe til trods den verdslige Dragt at gjenkjende Jomfruen, som ingen anden var end Søster Seraphia. Saa havde da Fru Christine sat et af sine Lam til, med mindre dette blot var et lidet Streiftog ud i den syndige Verden, hvorefter den fromme Søster atter vilde krybe i Hellighedens Kaabe, være Klostrets Pryd som før og igjen lade Kirken gjenlyde af sin klingende Røst? Ebbe smilte ved Synet af hende, men da hendes Blik frækt mødte hans og han blev vaer, at hun blussede

af Viin, tænkte han: jeg ynkede hende under Klostrets Tugt, men nu ynker jeg hende dog mere!

Da Ebbe traadte ind i Kong Birgers Hal, tykkedes det ham, at Scenen mere lignede et Drikkegilde end en Raadslagning. Kongen sad med Hertugerne, Drosten, Marsken og flere Riddere ved det store Bord oppe ved Kaminen, men der saaes hverken Skriver, Protokol eller Gaasefjedre og Blækhuse, derimod store Viinkander og Bægre, og de vare fyldte med den ædleste Druesaft, hentet ovre fra Raadskjelderen. Med Borgernes egen Viin styrkede Herrerne sig, mens de lagde Raad op om at plyndre dem, og det lod til, at den gav godt Lune. Ebbe havde jo ogsaa Vinens Varme i Blodet, og da han nu saae Kongen sidde der med sine Mænd, mens Aftensolens Straaler faldt gjennem de brogede Glarruder og omstraalede dem Alle som med en Glorie, da tænkte han: dette er, som saae jeg Kong Artus med hans Riddere om det runde Bord; der kunde kvædes en Vise derom; men Volrad, som skulde gjort det, sad nede i Kjøgerset og slikkede Tallerkener; men hvem stod der og smidskede oppe ved Kongens Stol? Det var, Gud bedre det, Niels Døring, og da Ebbe saae ham, fik han mørke Anelser. Niels kvædede en Vise for Herrerne paa sin Maade, og den lød saaledes:

»Og eftersom, hvad jeg nys sagde, den rede Mønt, der kan være her i Staden, ikke vil strække til, og der ikke bør være Tale om Henstand med Skattens Erlæggelse, da vil det blive fornødent at gribe til det forarbeidede Metal; vi maae oplukke Kjøbmændenes Sølvskabe og deres Fruers Smykkeskriin, men fornemmelig see ind til de gode Præster og Munke, som ublu have beriget sig.«

»Nu«, sagde Hertug Erik, »da bliver det dog Plyndring; vi kunde da lige saa godt strax givet Staden til Priis.«

»Nei, strenge Herre og høibaarne Fyrste«, svarede Niels med et dybt Buk, »thi det har jo været Kongens, vor stormægtige Herres, christelige Ønske, at Staden skulde skaanes for Vold og Ødelæggelse. Det bør da mages saa, at Borgerne godvilligt udlevere deres Skatte, og efter mit ringe Skjøn gribes Sagen bedst an paa følgende Viis: vi lade paa Torvet hensætte nogle tomme Viinfade af de største med den Befaling, at inden en vis Frist skulle de være fyldte; og det forkyndes Borgerne, at der maa de indfinde sig og i Fadene nedlægge Alt, hvad de eie af Guld og Sølv, det være sig Mønt, Klenodier eller Huusgeraad; og naar de høre, at jeg er Skattemesteren, da ville de Intet stikke under Bænken, thi om nogen Mand her i Staden veed, hvad de eie af ædelt Metal, da maa

det vel være mig, der har havt saa meget deraf mellem mine Hænder.«

Niels Dørings sidste Ord overdøvedes af et høit Bifaldsraab, og Kongen sagde:

»Niels har truffet det Rette; saa bør det være!«

Men nu gik Niels, opblæst af sit Held, videre i Texten og sagde:

»Tykkes det Eder ikke, Herre, at denne Handling bør gjøres saa høitidsfuld, som skee kan? Hvad om der blev opreist en Throne og I, Herre Konge, tog Plads der, omgiven af Eders Riddere? Vi lade da Borgerne drage forbi og nedlægge deres Skatte saa at sige for Eders Fødder; da bliver det tillige som en Hylding af Eders nye Undersaatter.

Da loe Kongen og sagde:

»Hvad, Mester Niels, vil Du have os selv siddende paa Torvet som en Skattekræver? Nei, vi agte ikke at forlyste Folket med en slig Fastelavn. Du skal være der og andre dertil forordnede Mænd, endelig en god Vagt; om vi selv see ud til Eder, faaer staae hen; det skulde da være«, tilføiede Kongen med et Smiil, »at vor Vei just den Dag faldt over Torvet.«

Med stor Harme og bitter Skuffelse havde Ebbe hørt paa denne Forhandling, og kun Kongens bestemte Erklæring, at saa skulde det være, havde lukket hans Mund; men han fik

dog, inden han gik, Leilighed til at sige Kongen sin Mening.

»Staden vil blive heel forarmet, Herre«, sagde han, »og medens denne Blodsuger, Niels Døring, tømmer Huse og Kirker, da ville Borgernes Hjerter fyldes med Had.«

»Siig intet Ondt om Niels Døring«, sagde Kongen; »han er os hengiven og tro, og han skal faae sin Løn; vi agte at anmode gamle Hr. Johan om at træde af og bede Raadsherrerne bevise os den Villighed at vælge Niels til tydsk Borgermester i hans Sted; thi, Ebbe, vi maa have en sikker Mand paa den Post; kom til os aarle i Morgen; vi have noget af stor Vigtighed at tale med Dig om, og da skal vi forklare Dig Alt. Nu blot dette: Dit Hjertes Mening, at vi træde Dine kjære Gullændere for nær, er os ikke imod; men anderledes kan det ikke være, naar vi ikke skulle drage herfra som Narre og blive til Spot.«

Saa gik Ebbe for at bringe Thomas Hjobsposterne; men da han var gaaet, holdt Kongen en fortrolig Raadslagning med sin Søn, Hertug Erik og nogle faa af sine mest betroede Mænd, hvem han tilkjendegav sin Beslutning, som var at efterlade Ebbe Strangesøn som Befalingsmand paa Gulland og stille til hans Raadighed Høvedsmanden Kurz med sex hundrede Skytter og Landsedragere foruden nogle Ryttere; og denne

Styrke, mente han, vilde være tilstrækkelig til at kue enhver Opstand; men for alle Tilfældes Skyld vilde han efterlade et tilstrækkeligt Antal Skibe, saa at Besætningen, om noget Uventet skulde paakomme, kunde bjerge sig. Han yttrede stor Tillid til Ebbe Strangesøns Mod og Raadsnarhed, fremhævede det Heldige i, at en Gullænderinde blev hans Hustru, som da maatte være hendes Landsmænd kjærkommen og mente, at det var godt, at Kurz ved sit Ægteskab paa en lignende Maade knyttedes til Samfundet i Visby — kort sagt, det Hele blev fremsat saa vel begrundet og syntes snildt udtænkt, og dog hvilede det paa løs Grund; thi det bristede Kongen paa dybere Kjendskab til de virkelige Forhold og Befolkningens Sindelag; men nogle af de Herrer, som nu sade og lyttede til hans Tale, de havde rigtignok gjort deres Yderste til at bestyrke ham i hans Vildfarelser, og disse Magnater var det aldeles ligegyldigt, om den danske Krone beholdt sin Erobring, eller mistede den, ja de saae maaskee endogsaa helst det Sidste, thi de ønskede ikke Kongens Magt styrket. — Derfor kom hverken Hertug Erik eller Frederik af Locken, som reiste Indvendinger mod Kongens Plan, nogen Vei, thi Kongen lukkede sine Øren og lyttede hellere til den Smiger, Claus Limbek og Evert Molteke opvartede ham med; men de Herrers sande Mening og

deres smaalige, personlige Bevæggrunde kom for Dagen, da de havde forladt Kongsgaarden og gik sammen ned ad Gaden. Valdemar Sappi, som ingen Grund havde til at være Ebbe Strangesøn hadsk, sagde i en beklagende Tone:

»Nødigt vilde jeg nu være i unge Ebbes Sted; thi hvo der er længst fra Hjemmet, er næst ved sin Skade.«

»Ja«, sagde Claus Limbek, »lad nu den Gjek søbe den Kaal, han selv spyttede i!«

»Nu«, sagde Evert Molteke, »jeg ønsker ikke ham og hans unge Brud andet, end Godt; gid de maae forblive her og leve lykkeligt paa denne Ø alle deres Dage!«

»Ja, Skam skulde Du faae«, sagde Claus Limbek og loe, om Du ønskede Din kjære unge Frænke Andet end Godt!« —

Men da Thomas Heglef og Johan Kosfeldt fik at vide, hvad der forestod, da løftede gamle Johan sine foldede Hænder og udbrød fortvivlet:

»Nu forbarme Gud den almægtigste sig over os! Vi ville blive udsugede til den sidste Hvid og heelt forarmede.«

Men Thomas havde dog Besindighed til nærmere at udspørge Ebbe om Aarsagen til, at Sagen havde taget en saa ulykkelig Vending,

og da han fik at vide, at Niels Døring var Mester for Udplyndringsplanen, affødte hans Hjertes Bitterhed et Glimt af hans forhen saa rige, men nu næsten udslukte Lune, idet han sagde:

»Nu begriber jeg det; thi naar Katten og Musen lægge Raad op sammen, da maa Husbonden tabe!«

SJETTE KAPITEL.

VALDEMAR DEN ONDE.

Det var Nicodemus's Dag, den 3die August om Morgenen, da det ringede til Terts, at de Visby Borgere skulde gaae den tunge Korsegang og offre deres Mammon. Aldrig, hverken for eller siden, er vel en saadan Dommedag kommen over Opdyngere af jordiske Skatte, eller et sligt Skuespil seet. Paa et Magtbud aabnede sig med eet Slag Tusinder af vel fyldte Pengekister og Smykkeskriin for at udtømme deres rige Indhold. De driftige Kjøbmænds Forbittrelse over paa een Dag at miste Frugten af mange Aars, ja maaskee flere Slægtleds Stræbsomhed og offre arvede Klenodier, deres Huus's Pryd, Kvindernes Harme over at maatte give fra sig de Smykker, som vare deres Stolthed, og Gniernes Raseri over at maatte slippe de sammendyngede Skatte, gik som en Rystelse gjen-

nem det hele Samfund og voxede op til en saadan Sum af Lidenskab, at Erindringen om det forfærdelige Nederlag uden for Murene alene formaaede at holde Folket i Tømme; men hele den danske Hær var paa Benene; Mændenes Liv og Kvindernes Ære stod paa Spil; thi det var indlysende, at hvis Kong Volmers Bud ikke blev punktligt og rigeligt efterkommet, da vilde han selv med Anvendelsen af hele sin Myndighed ikke formaaet at forhindre Blodsudgydelse og Tøilesløsheder. Dette havde han ogsaa ladet Borgermestre og Raad forstaae, og de havde da gjort Deres til at formaae Borgerne til at finde sig i det Uundgaaelige.

Alt var den foregaaende Dag blevet indrettet nok saa skjønt paa det store Torv, thi Niels Døring fastholdt sin Hævdelse af Handlingens Værdighed. Der var bleven opreist en Forhøining med en Opgang og en Nedgang, paa den vare Tønderne blevne opstillede, saa at hver Skatteyder, naar han kom derop med sine Svende og den kostelige Byrde, var synlig for Mængden; og der var ingen Mangel paa Tilskuere, thi for alle Byens Stoddere og Tiggere var dette en Festdag uden Mage. De formaaede ikke ganske at dølge deres kildrende Glæde ved at see, hvad der i deres Øine var Himlens retfærdige Straf, ramme alle dem, der havde svøbt sig i Sindal og Fløil, pralet med Smykker og levet i

Herlighed og Glæde, mens de selv havde lidt Nød. Lyksalige vare paa denne Dag de fleste Mænd og Kvinder i Pjalter, som Intet havde at miste; kun faa af dem vare saa fremsynede at indsee, at de Riges Forarmelse slutteligt vilde svie til dem selv.

Niels Døring stod deroppe som Skattemester, men der var intet Triumferende ved ham. Han var hvid om Kind og viste en Lempelighed mod Skatteyderne, som kun lidet svarede til hans pralende Ord til Kongen. Han havde den foregaaende Dag fornummet Noget til, hvad Borgerne tænkte om ham og faaet Trudsler om Hevn, saa han var helst bleven derfra; men han kunde ikke slippe. Imidlertid havde han gjort, hvad han formaaede, for at dække sig, idet han den foregaaende Dag havde indfundet sig i Raadet og udtalt sin Sorg over, at Kongen havde tvunget ham til at befatte sig med denne fortrædelige Sag og lovet at see saa meget gjennem Fingre med sine kjære Byesbørn, som Hensynet til hans egen Sikkerhed tillod, og da han virkelig holdt det Løfte, dæmpedes Forbittrelsen imod ham for en Deel. Han vidste ogsaa en Udvei: Kirkerne skulde lukke Hullerne og udplyndres til deres sidste Klenodie; men de i Staden opdyngede Skatte vare saa store og Trykket paa de Overvundne saa stærkt, at Seier-

herrernes Forventninger dog snarest bleve overtrufne.

En stærk Vagt stod om Forhøiningen; mellem to Rækker Krigere med dragne Sværd maatte Skatteyderne skride og paa den Spidsrodsgang døie mangen Spotteglose og drøi Vittighed; men da Kongen kom, blev der tyst. Han kom ridende med en Skare Riddere og blev holdende en Stund og saae paa de Strømme af Guld og Sølv, præget Mønt, Fade, Bægre og Klenodier, som flød i Tønderne. Da han red ud, havde han sagt, at det dog kunde lyste ham at see de Kræmmeres sure Miner ved den Leg; men da han først var der, fængsledes baade han og hans Ledsagere dæmonisk ved Synet af Skatten og glemte at see paa Kræmmerne. Nogle af Herrerne kunde ikke tæmme deres jublende Glæde, og Claus Limbek udbrød:

»Ja, Rigdom er dog stedse yndig, avles den end syndig«, og hver Skjemt blev hilset med Latter.

Dog var der et Par kjække Borgere, som vovede at tale Kongen til.

»I skatter os for haardt, Herre«, sagde Mester Siegwart, som just havde været oppe og ydet sin Skjerv. »I malker Koen, saa den bliver gold.«

»Det var et sandt Ord«, vovede en af

Byens tydske Kjøbmænd, som stod hos, at tilføie.

»Ei hør!« udbrød Kongen, idet han vendte sig til Kjøbmanden. »Hidtil troede jeg, at Dansken var Koen og Hansen Malkedeien, som trak i Yveret. Nu er Koen kommen for at æde sit eget Smør.«

Da loe Herrerne, men i det Samme raabte en skingrende Røst:

»Forbandet være Valdemar den Onde! Pest ramme ham!«

Da opstod der en frygtelig Tummel. Flere af Ridderne rede frem, og Landsedragerne styrtede ind paa Folket, som flygtede til alle Sider, men en Hob blev dog afskaaret og omringet.

»Udleverer den Nidding!« raabte Valdemar Sappi.

»Tungen skal rives ud af hans Hals!« raabte Hertug Christoffer, som var langt mere forbittret end hans Fader Kongen selv.

»Frem med ham!« raabte i samme Nu Evert Molteke, »eller vi klynge Eder alle op!«

Da traadte en Graabrødremunk frem og sagde:

»De Uskyldige skulle ikke lide for min Skyld; det var mig!«

Ebbe Strangesøn, som holdt noget derfra, hævede sig i Sadlen, kastede et Blik paa Mun-

ken og gjenkjendte Broder Esbern. Landsedragerne kastede sig strax over ham, men Kongen raabte, at de ikke maatte tilføie ham nogen Overlast og befalede at føre ham hid. Et Øieblik efter stod Broder Esbern med bagbundne Hænder for Kongen, hvis Blik roligt og fast mødte Munkens af fanatisk Had glødende.

»Er Du kjed af Livet?« spurgte Kongen, mens der herskede Dødsstilhed omkring ham, og Alle lyttede til hans Ord. »Du har teet Dig som en Vanvittig.«

»Det maatte frem, det Skrig«, svarede Broder Esbern; »jeg tænkte ikke derover, men det sagde, hvad sandt er, og jeg staaer ved de Ord, ville de end koste mig min Hals. Du er en Ondskabens Fyrste og en Satans Tjener, som ikke agter Mennesker høiere end Kvæg og forgriber Dig paa det Hellige. See, der kommer Dine Haandlangere; skammeligt have de udplyndret vor herlige Kirke!«

Kongen vendte sig om og saae Kurz, der kom, ledsaget af nogle Skytter, som vare belæssede med Helgenbilleder og andre Klenodier fra Catharinakirken.

De fromme Mænd derinde«, raabte Niels Døring oppe fra Stilladset, »vilde ikke oplukke deres Skriin og skatte efter Evne; derfor, Herre Konge, bad jeg Høvedsmanden om at see ind til dem.«

»O«, sagde Kurz, »dette er kun en ringe Part af det Sølv og Guld, de fromme Skalke sidde inde med; vi maa see de Aagerkarles Kister bedre efter.«

Da kom Franciskanernes Guardian løbende, faldt paa Knæ foran Kongens Hest og bad ham med opløftede Hænder om at skaane hans Kloster.

»Ei, ei!« svarede Kongen, »hvor kjær ad Mammon ere ikke I Graabrødre blevne, og dog skulde I være Fattigdommens Apostle, saa sandt Eders Regel forbyder Eder endogsaa at røre ved Mammon.«

»Herre«, sagde Guardianen, idet han reiste sig, »I siger ikke det for Guds Skyld; I veed heelt vel, at den gamle Regels Strenghed forlængst med den hellige Faders Samtykke er afskaffet; og hvorledes skulde vi kunne afvise Menighedens frivillige Gaver, skjenkede til deres Sjæles Frelse? Da Digerdøden rasede, kastede de endogsaa deres Gaver over Muren ind til os; skulde vi ladet dem ligge og negtet at læse Messe for deres Frænders Sjæle? Til Guds Ære blev vor Kirke smykket; vanhellig og syndig Gjerning er det at plyndre den. Vogt Dig, Herre, at ikke Himlens Straf rammer Dig, saa Dit strenge Regimente ender i Vanmagt og Elende; lad dette være som en kjærlig Formaning til Dig!«

»Tak, ærværdige Herre«, svarede Kongen med et Smiil; »men Eders Broder der, han gav mig nys en, og i den var der, Atterdag, en anden Tone!«

Da opdagede Guardianen først Broder Esbern, og da han fik at vide, hvad der var skeet, raabte han:

»Esbern, Esbern, til vort Klosters Fordærv blev Du født! En Oprører var Du først, og nu gaaer Din Nidkjærhed over alle Grændser og haaner al Forstand.«

»Ja«, sagde Kongen, idet han saae paa Broder Esbern med et stikkende Blik, »han gav os der et skjønt Tilnavn; men siig mig dog, ærværdige Fader, om Eders gode Kong Smek*) havde havt lidet af vor Ondskab, mon det ikke vilde baadet Eder mere? Da vilde vi visselig ikke evnet at komme her og kræve Skat.«

Da lød et høit Bifaldsraab fra Ridderne.

»Dog«, vedblev Kongen, »fattedes det ham neppe paa Villien, saa sandt det engang var hans Agt at kjøbe os ud af vort Rige**). Vi maa have Mønt for at holde saa stor en Kræmmer og hans Fæller, Hanserne, Stangen, og vi

*) god, blid, den svenske Kong Magnus Eriksøns Tilnavn.

**) Kong Magnus kjøbte 1332 Skaane af Hertug Johan af Holsteen, til hvem det var sat i Pant.

borge da hellere hos de Rige, end vi plyndre de Fattige.«

»Herre Konge«, svarede Guardianen, »jeg tør ikke gaae i Rette med Eder; jeg spørger da blot: vil I skaane denne unge Klosterbroder, eller skal han for sin Fremfusenhed bøde med Livet?«

»Nu«, svarede Kongen, idet han gjorde et Kast med Hovedet, »hvad vilde det gavne os at træde den Orm sønder? Læg ham i Bolt og Jern, Kurz, og sæt ham i Sølverhatten; men forvar ham vel, at ikke hans onde Tunge anretter større Ulykker.«

Derpaa red Kongen derfra; men Ebbe Strangesøn, som var i hans Følge og havde bivaanet det hele Optrin, red nu hen til Broder Esbern og spurgte ham, om han gjenkjendte ham? Esbern bøiede sit Hoved bekræftende og stirrede paa Ebbe med et hadefuldt Blik.

»For den skjønne Aftens Skyld, vi da tilbragte med hinanden, og den Venlighed, Du viste den Ukjendte, vil jeg skaffe Dig lempeligere Kaar i Fængslet, om Du da lover Bod og Bedring.«

»Mindet om hiin Aften er mig nu til Græmmelse, Herre«, svarede Broder Esbern, hvorpaa Ebbe forbittret bød Landsedragerne at føre ham bort.

»Ved min gode Helgen, der er Staal i den

Karl«, sagde Peder Jernskjeg, som hørte paa denne korte Samtale; men her er Mildhed paa urette Sted; han burde miste sin Knap.«

»Det var Kutten, der bjergede ham«, sagde Valdemar Sappi, idet de rede efter Kongen. —

Tre Dage gik hen med at stille Seirherrernes Guldtørst. Da udviste næsten alle Pengeskriin og Tresorer en sørgelig Tomhed, ja, der var ogsaa blevet ryddet slemt op i Varelagerne, men især vare Kirkerne haardt medtagne. De vare, som Thomas Heglef udtrykte sig, at ligne ved Brude, der havde smykket sig skjønt for at tækkes Brudgommen, men nu laae der slagne, skjændede og plyndrede. Alterne og Væggene vare bare og de undergjørende Helgendukker, til hvilke Folket hidtil havde seet op med Ærefrygt, enten forsvundne eller lemlæstede og blottede, berøvede deres Guldkroner, Smykker og Gyldenstykkes Kjortler; men selve Visbys Indvaanere bleve næsten ikke mindre forbausede, end de danske Krigere, ved at see den Dynge ædelt Metal, som var bleven hentet ud af Kirkerne, de Hundreder af Helgenbilleder, Kalke, Vievandskar, Engle, Kroner, Knapper, Spænder og mange andre kostbare Gjenstande, som havde opdynget sig i et Par Aarhundreder. Da fik de at see, hvor dyrt de og deres Fædre havde maattet kjøbe deres Sjælefred, og hvilke glubske Skattekrævere Kirkens Tjenere havde været;

men de dvælede ikke længe ved slige ørkesløse Betragtninger. Snilde Handelsmænd, som de vare, bestræbte de sig for at tilbagevinde nogle af de ranede Skatte, og det lykkedes ogsaa for en Deel; thi nu, da Krigerne begyndte paa deres Slaraffenliv, og Tærningerne rullede, vandrede mange Klenodier fra Haand til Haand og solgtes for Spotpriis.

SYVENDE KAPITEL.

DOBBELT BRUDEFÆRD.

Thomas Heglefs Dagligværelse flød af Sindal og Fløil, Saxe og Naale, førte af rappe Hænder, arbeidede, Guldtraade glimtede, Sømme lagdes, og gyldne Knapper fæstedes paa Rad. Sex Sykvinder sade i Kreds, hver med sit Stykke Tøi mellem Hænderne, og det Storværk, som skulde fremgaae af disse forenede Anstrengelser, det var Alva Hansdatters Brudekjortel; og henne hos Niels Dørings herskede der en lignende Travlhed; thi Kongen havde bestemt, at begge Bryllupper skulde staae paa samme Dag og umiddelbart før hans Afreise, som var berammet til Augustini Dag, den 28de August.

Sylvia sad midt i Kredsen, og Karen løb mellem Sykvinderne og vartede dem op. Begge vare de som forvandlede, dog ikke blot ved de

skjønne nye Kjortler, de nu bare, og som Ebbe Strangesøn havde skjenket dem; thi Karens Henflyttelse til det jordiske Paradiis, hvor hun nu befandt sig, havde udviklet Evner og Anlæg hos hende, om hvis Tilstedeværelse hun neppe engang selv havde havt nogen Anelse, og over Sylvia var der en egen seirsæl Tryghed. Hun troede fuldt og fast, at Ebbe Strangesøns forestaaende Ophøielse oprindeligt var hendes Værk, og at hun hiin Dag i Gunildsgaard havde indgivet Kongen Tanken; men enten nu hendes Ord havde bidraget til at fæstne Maskerne i det Net, i hvilket Ebbe og hans Brud sad fangne, eller ikke, saa var dog det, hun havde seet i Aanden, i det Væsentlige blevet til Virkelighed; men hun var klog nok til ikke at prale deraf. Stor var hendes Fryd ved Tanken om, at hun, naar Kongen var dragen bort, med Alva skulde boe i Kongsgaarden, thi der skulde Hr. Ebbe som Befalingsmand have sin Residents; men saa fortrolig var hendes stærke Sjæl med eventyrlige Høihedstanker, at hun gik dertil med større Sindsro, end Alva selv. Om saa Kongen havde sat hende til at styre sit Huus, vilde hun uden Betænkning paataget sig Hvervet og sikkert ogsaa løst Opgaven tilfredsstillende.

Alva derimod saae med et sundere Blik paa Tingene. Høiheden skræmmede hende ikke mere; hvor ung hun end var, saa følte hun dog

Mod nok til at indtage sin Plads ved sin Huusbondes Side; men hun havde ikke Sylvias Tyrketro paa Kongens Magt. En instinktmæssig Følelse sagde hende, at paa langt Hold vilde den ikke strække til; naar han først var borte, da vilde hendes Landsmænd sikkert gjøre et Forsøg paa at afkaste Aaget; og dernæst nærede hun Mistillid til Kurz, og hvad hun tænkte, det sagde hun frit ud til sin Hjertenskjær; men Ebbe satte sig paa den høie Hest og lod hende mærke, at en lille Jomfru som hun, der var opvoxet i Skovens Gjem, ingen Forstand havde paa Statssager. Dog kom det ved denne Leilighed for en Dag, at Ebbe selv havde næret Betænkeligheder ved at paatage sig det farefulde Hverv, Kongen tilbød ham; men Alva skjønnede, at Kongens Snille og Veltalenhed havde beseiret dem. Imidlertid indrømmede Ebbe, at Niels Dørings Indsættelse i Borgermesterembedet i hans Øine var en Uklogskab; men der havde ikke reist sig mindste Modstand mod dette Kongens Ønske, ja det lod endogsaa til, at Niels Dørings Ophøielse, hvor ilde lidt han end var, havde smigret Haandværkerne; derimod vilde Ebbe paa ingen Maade indrømme, at der var nogen Grund til at tvivle om Kurz's Troskab; hans egen og hans Hustrues Sikkerhed vilde jo desuden af-

hænge af, at han gjorde sin Pligt. Alva hørte opmærksomt paa sin Ven; derpaa sagde hun:

»Dine Grunde ere gode; dog mener jeg, at Folk som Niels Døring og Kurz ere slette Fæller og Dig ikke værdige.«

Da fik Ebbe ligesom en Fornemmelse af, at Luften i Eskelhem Skove ikke virkede svækkende paa Forstanden; men det var nu hans Mening, at Kvinder i det Hele taget ikke maatte tale med om den Slags Ting, hvorfor han noget barskt svarede:

»Vær tryg! Kongen veed, hvad han gjør; nyttige Mænd ere i hans Øine de bedste, og det bør ogsaa jeg nu tænke.«

»Nu, Ebbe«, sagde Alva med Kjærligheds-glands i sine Øine, »min Plads er ved Din Side, og Din Vei maa blive min, hvorhen den end fører.«

Og hun viste i Gjerningen, at disse Ord ikke vare noget Mundsveir; thi hun var freidig i al sin Færd og svarede i enhver Henseende til hans Forventninger. Stadens fornemme Fruer og deres Døttre, som i disse Dage i et ikke ringe Antal indfandt sig hos Thomas Heglefs, deels af Klogskab, deels af Nysgjerrighed, og som havde gottet sig i Forventning om den unge Bondejomfrues Keitethed og Forlegenhed, følte sig høiligt skuffede ved at see, med hvor megen Sikkerhed og Ynde hun teede sig.

Nogle af dem, der før Nederlaget havde pralet høiest, vare nu blevne de mygeste, saaledes Gertrudes Moder, gamle Elisabeth og Broderen Erik Fodra, som nu regnede sig Slægtskabet med Alva til Ære.

Kongen havde imidlertid ogsaa jevnet Veien for disse føielige Sjæle; thi han havde sendt nogle af de fornemste Fruer deres Smykker tilbage med den Besked, at hans Skattekrævere havde været for haarde; det havde ikke været hans Mening at gaae Stadens bedste Kvinder saa nær. Til disse Naadens Straaler kom endnu den Befaling af Kongen, at et Mindekors skulde reises over de faldne Gullændere, og han overdrog Ebbe Strangesøn til sin Tid at sætte dette i Værk; han viste altsaa, at han dog havde Hjerte til at ære sine tappre Modstandere i Døden.

Dog var der Ingen, der i disse Dage hjemsøgte Thomas Heglefs Huus oftere end Jomfru Gisele; at gaae ned ad Strandgaden med en Garde af et Par drabelige Bueskytter bag efter sig, det var Storhed for hende; og hun havde tillige den Tilfredsstillelse, at de stolte Kjøbmændsfruer nu ikke turde Andet, end behandle hende som deres Lige; men hun skjønnede, at hendes Hevnplaner foreløbigt maatte skrives i Glemmebogen; de havde nu heller ikke været videre grusomme og skulde blot gaaet ud paa

iøinefaldende Ydmygelser. Hendes Fader raadede hende ogsaa til at vise Maadehold og ikke spænde Buen, saa den bristede. Vel nærede han ingen Frygt for Fremtiden; thi Kurz vilde med sin Krigsmagt være stærk nok til at beskytte ham; men Kongen havde paalagt ham at gaae frem med Lempe, og han skjønnede selv, at dette vilde være det Klogeste, hvorfor han stræbte at indynde sig hos Raadet og vinde Stemning for sig blandt Folket.

Men der var Et, som i høi Grad tirrede Gisele, og det var Alvas stolte Tilbageholdenhed. Det forekom hende, at baade hun og Hr. Ebbe behandlede Kurz og hende som underordnede Personer, og hendes Harme herover fik Luft en Dag, da hun og hendes Fæstemand kom fra et Besøg hos Thomas Heglefs; thi det forekom hende, at Kurz havde viist sig altfor underdanig lige overfor Alva.

»Hvor gider Du dog bukke saa dybt for den Bondetøs?« spurgte hun forbittret. »Du talte jo saa ydmygt til hende, som om hun var en Dronning; tager jeg ikke feil, saa forsikkrede Du hende om Din Troskab.«

»Ha, ha!« loe Kurz, strøg sit Skjæg og lod sine store Øine spille. »Nu, hun spurgte mig, om jeg antog, at den Styrke, Kongen efterlader her, vil være tilstrækkelig til at opretholde Hr. Ebbes Regimente; thi den liden Bondetøs er

ikke dum; hun tænker over Sagerne og føler sig mindre tryg, end Hr. Ebbe i sin Stormægtighed. Jeg svarede da med Haanden paa mit Hjerte: »jeg vover mine sex hundrede hvervede Karle mod Tusinder af denne Stads Kræmmere; og disse ere jo dertil blevne saa vel tugtede, at de ikke ville vove at knye. Jeg indestaaer for Alt, Jomfru Alva; lid paa mig; paa mit Ord kan man bygge Huse!«

»Det var Pral for en Mark«, svarede Gisele spydigt; »men saa er Du da blot Hr. Ebbes Underdan og som en Høvedsmand for hans Livvagt.«

»Du vilde være klog nok, min Dukke«, svarede Kurz og kneb hende i Kinden, hvis Din Stolthed ikke gjorde Dig dum; thi seer Du, dette maa holdes gaaende, mens Kongen og Hæren er her. Saa længe er Hr. Ebbe for mig Ridderskabets Lys, og det vil blive som en Ære for mig at staae under hans Befaling; lige saa bør det være en Lykke for Dig, naar Jomfru Alva værdiges at række Dig sin Haand og give Dig et Søsterkys — men bi, til Kongen er draget bort!«

Gisele saae forundret paa ham; hun havde ingenlunde tiltroet sin pralende Fæstemand dybtgaaende Planer.

»Nu, Kurz«, spurgte hun, »naar Kongen er draget bort, hvad da?«

»Da er jeg Manden«, svarede Kurz med et Blik, som gjorde ham dobbelt hæslig; »mine hvervede Karle, som gave mig Haanden, de spørge ikke om Ebbe Strangesøn, de lyde kun mig, og hvad formaaer den Snees danske Ryttere, han faaer til sin Raadighed, mod mine sex hundrede Skytter og Spyddragere?«

»Men vil Du da afsætte Hr. Ebbe og gjøre Dig selv til Befalingsmand?« udbrød Gisele halvt glad og halvt forskrækket. »See Dig dog for, hvad Du gjør, Kurz!« og da Kurz taug, føiede hun til: »naar Du har Magten og Hr. Ebbe maa dandse efter Din Pibe, da bør Du være tilfreds.«

»Du kan trygt lide paa«, svarede Kurz, »at jeg ikke skal begaae nogen Dumhed; jeg vil have vor egen Fordel for Øie og intet Andet.«

Med den Besked maatte Gisele lade sig nøie; men nu havde hun faaet en Dæmper paa sig, som gjorde hendes Væsen mere tækkeligt, hvorfor hun hos Alva opnaaede noget af den søsterlige Venlighed, hun ikke havde kunnet tiltvinge sig. Dette blødgjorde Giseles Hjerte og Bevidstheden om, at hun og Kurz dog vilde blive de Stærkeste, tog Braadden af hendes stolte Sind.

Men Dagene fløi, og Aftenen før Bryllupsdagen var allerede naaet. Alva sad alene paa sit Kammer med Karen, som nu virkelig gjorde

Tjeneste som Kammerpige, og hun var af Væxt stor nok dertil, var hun end i Sindet et Barn. Alva var kommen efter, hvor varmt et Hjerte der slog i Karens Bryst; og naar man saae Karen sidde og stirre paa sin jordiske Beskytterinde med et saa straalende Blik, som hun gjorde denne Aften, da maatte man tænke, at Guds Moder selv maatte være tilfreds, om hun i et Menneskehjerte fandt saa stærk en Kjærlighed og saa fast en Tro, som Karen nærede til Alva Hansdatter.

Alva var denne Aften i en bevæget Stemning, og Taarerne sade løst hos hende. Hun følte sig, trods sin Kjærlighedslykke og midt i al sin Herlighed, saa fattig. Hendes Tanker gik til Hjemmet med al dets svundne Glæde, og hun saae for sig i Aanden sin kjære Faders Skikkelse, som nu laae i den kolde Grav; nu sad Gertrude og Ingrid paa Gaarden med Had i Hjertet og ønskede hende vel Døden. Det var hende en Trøst at mindes, at hendes sidste Ord til hendes Fader havde været gode og Afskeden et Kjærlighedskys. Saa tog hun Karens lille barkede Haand i sin og talte med hende om fordums lykkelige Dage, men den Tale forstod Karen ikke, thi nu var Lykkens Tid for hende, det Andet havde kun været Pine. Hun lod da Karen gaae og søgte Sengen. Da hun sov ind, tænkte hun paa sin stakkels Broder Bengt, hvem

hun ikke havde turdet besøge, thi Ebbe havde forbudt hende det. Om Bengt drømte hun, da hun var sovet ind. Hun saae ham i hans Hættekappe og hørte ham kime med sin Klokke; men da faldt med Et Kappen og Bindene af ham; han stod der som en Engel i hvide Klæder og med Vinger paa Ryggen; han tog hende i sin Favn og fløi op til Himlen med hende, mens alle Kirkeklokkerne i Visby ringede og Ebbe stod paa Bjerget ved Sanct Jørgensgaard og fortvivlet rakte sine Arme op efter hende.

Men det var Sanct Hans Kirkens Klokker, som ringede og vækkede hende i den aarle Morgenstund. Hun foer op, saae, at hun endnu var paa Jorden og kom til Bevidsthed om, at det var hendes Bryllupsdag, der var oprunden. Nu stod hun jo ved sine Ønskers Maal, men dog gyste hun; og saa kom Dagens høitidsfulde Travlhed, Larm og Forvirring, som næsten ikke tillod hende at sandse.

Aldrig før var et saadant Skuespil seet i Visby, som dette dobbelte Brudetog, der paa Augustini Dag drog gjennem Gaderne, og sjeldent havde saa stor en Menneskemængde været paa Benene. Fra Thomas Heglefs Huus kom det ene Tog, fra Niels Dørings det andet, og begge mødtes de ved Maria-Kirken, hvor Vielsen efter Kongens Bestemmelse skulde foregaae. Selv indfandt han sig i Kirken i al sin Pomp

med Hertugerne og et stort Følge. Hr. Evert Molteke førte Alva til Brudeskamlen og den nye Borgermester sin Datter. Det faldt noget knapt med Brudepiger paa Giseles Side, men gamle Hr. Frederik af Locken, som paa Landsmandsskabets Vegne offrede sig og gik som Forlover med Kurz til Altret, tyngede svært i Ærens Vægtskaal. Peder Jernskjeg gik med Ebbe, og ingen Frænde vilde været ham kjærere som Forlover.

Da Vielserne vare fuldbyrdede og Messen læst, drog de forenede Brudeskarer fra Kirken til Kongsgaarden, hvor Kongen vilde give Foretræde i Hallen og Gjesterne frembære deres Gaver. I Taushed saae Folket det lange, glimrende Tog drage forbi. Veien gik ad søndre Kirkegade og over Store Torv. Somme mente at have seet Niels Døring blive bleg om Kind, da han red over denne Skueplads for Stadens Plyndring; men han sad ellers strunk nok paa sin Hest, hvorimod Thomas Heglef saae ud, som om han bluedes over at ride ved hans Side. Pralende red Kurz med stolt Gisele, hvis Hovedguld funklede af Ædelstene. Han hilste naadigt til alle Sider, mens Ebbe saae paa sin unge Hustru og ikke agtede paa Andet. Folket havde aldrig seet en deiligere Brud, men heller ikke nogen mere bleg og alvorsfuld. Forventning om et eller andet ondt Varsel syntes at svæve

i Luften og gik i Opfyldelse; thi da Barbara skred ned ad den steile Danziger Gyde, snublede den, og Alva vilde styrtet ud over Dyrets Hoved, hvis ikke Vinand, som gik ved Siden af sin Herres Hest, var sprungen til, havde grebet Barbara i Tøilen og bragt den paa Fode igjen. Alva greb Ebbes fremrakte Haand og sendte ham et angstfuldt Blik; men han sagde freidigt til hende:

»Siger Intet; Du blev i Sadlen med Din Lykke!«

»Da fik hendes blege Kinder atter deres Farve, hendes Øine hvilede paa ham med Ømhed og han fik at see det første Smiil paa sin unge Hustrues Læber. Fri og frank red han ved hendes Side, i hans Holdning og hans Stemmes Klang laae fast Fortrøstning, og af hans Øine straalede Kjærligheds Ild; men naar havde hun seet ham anderledes? Naar han var ved hendes Side, da maatte hun vel fatte Mod og troe paa sin Lykke.

Gildet stod paa Raadhuset og varede fra Middag og lige til Aften. Der var Plads i den store Raadssal til de mange Gjester, og den laae lige over Glædens Kilde, Stadens Viinkjelder. Ad Vindeltrappen i Hjørnet løb Svendene ideligt ned og op med de tømte og atter fyldte Kander. Der saaes Lyder og Lop, gamle Boldewin og andre Stadens Tjenere færdes med

stedse rødere Ansigter og mindre sikkre Trin, og Volrad Sanger sluttede sig til det Kompagni. Han var i det Hele taget bleven meget kjær ad Staden og dens Borgere og havde tilbragt en stor Part af den forløbne Maaned ved Viinkruset i Raadskjelderen. Der havde han talt onde og temmelig farlige Ord om Kongens Gjerrighed, der ikke havde undt ham Part i Byttet, og de danske Herrers Hoffærdighed; thi Palne Daa havde en Dag smidt ham ned ad Trapperne i sit Logis, og dermed var det Venskab forbi. Dernæst havde han været en flittig Gjest hos Niels Døring, og hvor han kom i Staden, priste han Kurz und Gut som en adelig Herre, der var mere værd end hele det danske Ridderskab; og maaskee var det Bevidstheden om disse hans Tunges Udskeielser, der gjorde, at han paa denne Høitidsdag holdt sig saa meget i Baggrunden og paa Kjeldertrappen, indtil han tilsidst heelt blev dernede.

Men oppe i Salen gik Dandsen til Fløiters og Skalmeiers Lyd, og de danske Riddere behagede Stadens Jomfruer saa vel, at de unge Borgere harmedes derover. Nu gav Ebbe Strangeson Elisabeth Ramen den Dands, han i sit Hjerte havde lovet hende, da han i Vaaren oppe ved Soelbjerg Kloster lyttede til hendes muntre Tale, og Erik Fodra blev saa hvid om Kind ved at see paa den Dands, som om han alt havde den

Liigsærk paa, Ebbe havde tiltænkt ham; men han trøstede sig med, at nu led det mod Enden; thi største Parten af Hæren var allerede indskibet, og Kongen agtede endnu samme Aften at gaae om Bord paa Dragen og tiltræde Hjemreisen; og den samme Tanke blev til Trøst for Gisele, der var nær ved at sprække af Misundelse ved at see Alva træde en Dands med Hertug Christoffer, mens ingen af de høie Herrer gjorde Stads af hende.

Kongen sad og saae paa Dandsen, og Catharina Traugemund havde som Stadens fornemste Frue Æerespladsen ved hans Side, mens Thomas stedse var ved Haanden for at være Kongen til Opvartning. Uagtet Kong Volmer ikke var nogen stor Ynder af støiende Lystighed, syntes han dog denne Dag at blive i bedre Lune, jo mere muntert det gik til, og tilsidst sagde han til Thomas:

»Dansken og Gothen ville vorde gode Venner, det skjønner jeg grant; I skal see, at om nogle Aar, da ere de som eet Folk.«

Kort efter at han havde sagt det, lod han Trompeterne blæse til Lyd, Dandsen standsede, og de af Viin blussende Herrer og deres muntre Damer vaagnede som af en Drøm. En dyr Spas var, som Christoffer Ramen havde forudsagt, de danske Ridderes Besøg blevet ikke blot for det hele Folk, men for flere af disse Jom-

fruer, som bleve tilbage med en Braad i Hjertet, mens deres Elskere droge bort for aldrig mere at vende tilbage; men maaskee hentede de Trøst af de sidste Ord, Kongen sagde, inden han fra Havnebryggen gik i Baaden, nemlig at han ad Aare vilde vende tilbage for at see, om Alt endnu var i saa god Skik, som han havde efterladt det.

Hele Forsamlingen, Borgermestrene og Raadsherrerne og begge Brudeparrene ledsagede Kongen ned til Havnebryggen, hvor Faklerne kastede deres flagrende Skjær over den brogede Scene. Et høit Jubelraab baade fra Bryggen og fra Skibene, hilste Kongebaaden, som førte Gullands Betvinger bort fra den Kyst, hvor hans Fod havde sat saa dybe Spor, men som den aldrig mere skulde betræde.

En Gysen gik gjennem Alvas Hjerte, da hun saae Baaden med de blinkende Hjelme og vaiende Fjedre forsvinde i Mulmet, hun klyngede sig til sin Husbonds Arm og gik saa med ham, ledsaget af Brudeskaren, til sit fyrstelige Hjem, over hvis Tærskel hun traadte ind som i Drømme.

OTTENDE KAPITEL.

KURZ LOVER AT VARE PAA STADEN.

Da Kong Volmer havde forladt Visby, drog hver Borger i Staden Veiret friere. Strax om Morgenen ilede en Folkehob op paa Klinten for at forvisse sig om, at den danske Flaade, som efter Bestemmelsen skulde lette i Dagbrækningen, virkelig var afseilet; og da den første Mand, som kom derop, saae Krigsskibenes Seil lysne i Morgenrøden i det Fjerne, svingede han sin Hue og udstødte et Fryderaab.

Denne Mand var Mester Siegwart, og ved hans Side saaes en Herre, hvem man ikke skulde ventet at træffe i det Selskab, nemlig Erik Fodra. De vexlede et Blik, som tydede paa indbyrdes Forstaaelse, og fulgtes derpaa ad ned i Staden. Der viste sig i det Hele taget i de følgende Dage Tegn paa, at der herskede en hidtil ukjendt Enighed mellem Kjøbmændene og Haand-

værkerne, og Thomas Heglef fik snart en Fornemmelse af, at der foregik Noget bag hans Ryg.

Men den unge Befalingsmand i Kongsgaarden mærkede intet til dette Ildevarslende, som rørte sig i Smug. Han begyndte sit Regimente med en Naadesakt, idet han gav Broder Esbern fri. Den trædske Munk takkede ham uventet ydmygt for den Barmhjertighed, der var bleven ham viist, gik til sit Kloster, og efter et kort Ophold der kom han atter til Syne og vandrede med sin Tiggerpose paa Ryggen ud af Staden og Sønder paa; men efter en Fraværelse paa et Par Dage vendte han atter tilbage og saaes fra nu af jevnligt gaaende ind og ud hos Erik Fodra, hvis Skriftefader han sagdes at være bleven.

Dernæst lod Ebbe Strangesøn ved de faldne Gullænderes Grave opreise den Mindesteen, som paa Kongens Befaling var bleven forfærdiget. Kurz paraderede ved denne Høitidelighed med sine Skytter, begge Borgermestre og det ganske Raad vare nærværende; Alt gik skjønt af og tydede paa den bedste Forstaaelse mellem den danske Besætning og Byens Borgere.

Saa sad Hr. Ebbe da trygt i Kongsgaarden med sin unge Hustru og nød sin Lykke. Kjærlighedens Fylde havde for en Stund uddrevet alle mørke Syner og bange Anelser af Alvas Hjerte. Det gik hende, som det var gaaet hende før; fra Gru til Fryd og omvendt var kun et

kort Spring; Livsglæden maatte gribes i Flugten, eller ganske mistes. Saa blev da Kong Birgers gamle Huus en føie Stund til en fredlyst Kjærlighedens Borg. Vinand og Rytterknegtene, som nu stode under hans Befaling, holdt Vagt ved den, og under Sylvias Øine gik Huusstyrelsen som efter en Snor.

En lurende Stilhed hvilede i de første Par Uger over Staden, kun afbrudt ved Indskibningen af den sidste Rest af Trosset og nogle Efternølere. En af disse, som ikke syntes at have Hast med at drage bort, var Volrad Sanger. Han var om Morgenen efter Kongens Afreise bleven fundet nede i Raadskjelderen, hvor han laae og sov sin Ruus ud; men da Lyder kom og ruskede ham vaagen, yttrede han ingen Fortrydelse over, at han var bleven forglemt og efterladt.

Ei hvad«, sagde han, idet han gned sig Søvnen af Øinene, »der bliver Leilighed nok til at skibe ned til Danmark inden Vinteren, om jeg ellers vender tilbage til den Prakkerkonge, der lønnede mig saa slet.«

Saa gik han til Niels Døring, og der havde han siden sit daglige Tilhold, pokulerede med Niels og Kurz og sang nu og da en Vise for Fru Gisele; thi Kurz, der var lige saa pengegjerrig som sin Hustrues Fader, havde til stor Ærgrelse for Gisele besluttet, at de foreløbigt

skulde blive i den gamle Rede, hvor lille den end var, og ikke øde Penge paa at sætte Bo i et nyt Huus. I det Hele taget bleve Hvedebrødsdagene ikke meget lystelige for den stolte, unge Frue; thi hendes galante Elsker forvandledes hurtigt til en barsk og bydende Ægteherre, og Stadens fornemme Fruer og Jomfruer, som nu skulde gjort hende deres Opvartning, gave fra den Dag af, da Kongen var draget bort, intet Tegn paa, at de erindrede hendes Tilværelse. Endelig stak Kurz og Volrad altid Hovederne sammen og pleiede aabenbart Raad om Noget, som hun blev holdt udenfor. Det tirrede hende, men da hun en Dag i den Anledning gik sin barske Gemal paa Klingen sagde han:

»Ti og bi! Dette er ikke Noget for Kvinder, som løbe med Sladder.

Gisele taug, men bie vilde hun ikke; hun greb til sit gamle Middel at lure, og saaledes fik hun sin Nysgjerrighed tilfredsstillet. Hendes Fader, Kurz og Volrad havde nemlig en Aften, omtrent fjorten Dage efter Kongens Afreise, lukket sig inde i Værkstedet, som nu var blevet Niels Dørings Kammer, og sade der og holdt Raadslagning. Gisele stillede sig ved Døren, og hvad hun nu fik at høre, forbausede og forfærdede hende over al Maade.

»Der er Noget i Gjerde«, sagde Kurz, »Bor-

gerne pønse paa Oprør. Spørg Volrad; han gaaer om i Husene, og han har lange Øren og en fiin Næse.«

»Det er sikkert og vist«, sagde Volrad, »og hvad mere er, de ere i Ledtog med Bønderne. Graabroderen, Esbern, har været Mellemmand; han var forgangen Dag ude i Landet og vendte tilbage i Følge med et Par Bønder og en ung Kvinde. De gik lige til Fodras, Mester Siegvart blev tilkaldt, og nu holdt de en lang Raadslagning med hverandre. Jeg veed det af gamle Fru Elisabets Fadebuurspige, som er mig god. De pønse paa Ondt, sagde hun; vaer Dine Landsmænd og Fæller ad, ellers vil det gaae Eder ilde!«

»Men Guds Kors«, udbrød Niels, »selv om dette har Noget paa sig og er Andet end Sladder, da er I her dog, Kurz, med Eders store Krigsmagt, paa hvilken I saa ofte pukkede. Formaaer I da ikke at kue enhver Opstand, opretholde Kong Volmers Regimente og beskytte os Alle?«

»Visselig«, svarede Kurz og strøg sit Skjæg«, »jeg skal vide at værge for alle Mine; Ingen skal krumme et Haar paa Eders og Eders Datters Hoveder; men hvad Kong Volmers Regimente angaaer, da rører jeg ikke en Finger for at opretholde det. Lige glad er jeg, om denne Stad lyder Kong Volmer, Kong Magnus, eller Fanden selv.«

»Men I gav ham dog Eders Haand, Kurz«, udbrød Niels forskrækket, »og tilsvoer ham Troskab.«

»Mon han holder sine Eder?« spurgte Kurz; hvor mange mon han alt har brudt? Og hvorledes har han handlet mod os? Gridsk tog han Hælvten af Byttet; ja, han tog mere; paa de store Herrer nær, hvad blev der saa til os Andre, uden Smuler?«

»Sandt, sandt!« udbrød Niels. »Usselt lønnede han mig for min store Umage.«

»Saa Eders Sølvhøne har ingen Guldæg lagt?« spurgte Volrad, hvorpaa Kurz brast i Latter.

Volrad sigtede til den Gave, Kongen havde givet Niels Døring, da denne krævede Løn; men Kongen mente at have lønnet ham godt, idet han skaffede ham det ved sine Sportler indbringende Borgermesterembede, hvorfor han rakte ham en ikke meget værdifuld Sølvhøne, et af Datidens barokke Relikvieskriin, som var taget i Maria-Kirken, og sagde skjemtende: »Der, Niels, tag hende, og gid hun maa lægge Guldæg i Din Hønsegaard!«

»Nu er det ved min Helgen ikke Tid til Spas«, sagde Niels vredt. »Lad høre, hvad I agter at gjøre, Kurz! I er da ikke saa galen, at I vil afsætte Hr. Ebbe og opkaste Eder til Herre over Gulland?«

»At sætte Hr. Ebbe af«, svarede Kurz, »det skulde være min mindste Konst, og jeg vilde ikke frygte for Følgerne; thi jeg, som har tjent Raadet i Lybek, kjender de Herrer, og føler mig forvisset om, at Stædernes mægtige Forbund vil tage Hevn over Dannerkongen; han vil faae Andet at tænke paa, end at see herop; men Fanden og ikke jeg skulde da blive siddende her og trækkes med de gjenstridige Borgere og Bønder; nei, Volrad og jeg, vi have udklækket en bedre Plan.«

Og nu meddelte han den studsende Niels Døring, hvad ikke han, men egentlig Volrad, ansporet af sit Had til Ebbe Strangesøn, havde hittet paa. Kurz agtede at slutte en Overeenskomst med Borgerne og udlevere Staden til dem; mod en klækkelig Løsesum vilde han være villig til at drage bort med sine sex hundrede Mand, og saa maatte de for ham gjøre med Hr. Ebbe, hvad de vilde.

»Tykkes Eder ikke det at være en Capitalstreg og en god Handel?« spurgte Kurz tilsidst, idet hans store Øine lyste af hoverende Glæde.

Men hvor lavt tænkende Niels Døring end var, saa gyste han dog tilbage for et saa sort Forræderi; og nu, da han var kommen til Ære og Værdighed, havde han dog faaet et Stænk Æresfølelse i Blodet; men han mente tillige, at det var et halsbrækkende Foretagende.

»Dette er Galmandsværk«, sagde han; »Hr. Ebbe er en kjæk og raadsnar Mand; han vil gjøre sin Myndighed gjeldende, og naar han taler Eders Folk til og truer med Kongens Hevn, da faaer I dem ikke med Eder.«

»Det er just Knuden«, sagde Volrad, saae Niels lige i Øinene og sagde med dæmpet Røst: »Hr. Ebbe maa skaffes af Veien!»

»Gud den almægtigste forbarme sig«, udbrød Niels forskrækket, »I vil da ikke myrde Manden?»

»Myrde«, gjentog Kurz med et Blik, som lod det løbe koldt ned ad Ryggen paa Niels Døring; »ha, ha, Niels, I vorder heel hvid, og Eders Haand ryster. Nu, vi ville gjøre, hvad der maa gjøres for at fremme vort Formaal, og det maa siges at være et godt, al den Stund vi gjengive denne herlige Stad dens fulde Frihed og blot tage den Løn derfor, som billigt tilkommer os. Noget er her endnu at fange; I var endda en lempelig Skattekræver, Niels, og derfor priser jeg Eder nu. I levnede Noget til os, og det skal komme Eder selv til Gode, om I da gaaer ind paa vor Plan og vil fremme den?«

Guds Kors, Mand«, svarede Niels usikkert, »en saa vovelig Sag kræver Overveielse.«

»Vovelig?« udbrød Volrad og loe skrattende; »det Hele vil gaae som Fod i Hose.«

»Brug nu Eders Forstand, Niels«, sagde

Kurz, »og skjøn, hvorledes Eders Stilling i Sandhed er. Hvad er Eders Borgermesterskab Andet end forloren Herlighed, som at sidde paa en vaklende Stol, der før eller siden vil blive sparket bort under Eder? Folket vil tilsidst kaste sig over Eder, og I vil komme til at dingle i Galgen.«

»Ja«, svarede Niels, »naar I, som skulde støtte mig, falder fra; men betænk vel, hvad I gjør, Kurz, I som dog formaaer at holde vort Regimente ved Magt, om I vil; betænk det for for Eders egen og min stakkels Datters, Eders gode Hustrues Skyld! Regnskabens Dag kan engang komme, og da vil Gjengjeldelsen blive blodig; Kong Volmer kjender ingen Barmhjertighed mod utroe Tjenere.«

»Men det er jo netop Spørgsmaalet«, svarede Kurz, »om jeg vil evne i Længden at opretholde Regimentet. Jeg seer i Aanden, hvorledes det vil gaae. Kongen vil blive indviklet i Krig med Stæderne; han vil faae Andet at tage Vare, end at komme os til Hjelp; Solden vil udeblive og mine Folk gjøre Mytteri; Borgerne ville reise sig og Svenskerne komme over os; men endnu er min Stilling stærk; jeg indgyder Kræmmerne Frygt; gjerne ville de kjøbe sig frie, naar jeg gjør dem et rimeligt Tilbud. Lader os da benytte Øieblikket og Lykkens Gunst, Niels! Stæderne ville takke os for den Streg; vi ville

faae dobbelt Løn, en her, inden vi drage af, en anden i Lybek, hvor man vil modtage os med aabne Arme.«

Men da Niels vedblev at komme med Indvendinger, tabte Kurz Taalmodigheden og raabte:

»Ja eller Nei? Gaaer I med os, eller skulle vi gjøre Sagen af uden Eder?«

Det gav et Sæt i Niels; han saae sin Dattermand ind i hans grumme og trædske Aasyn, fangede et Blik fra Volrads lumske, sorte Øine og tænkte: Gud see i Naade til mig elendige Mand! Det vil vel ende med, at disse to Niddinge udplyndre og myrde mig selv; — men han skjønnede, at han intet Valg havde, og han gav da Kurz Haanden paa, at han ikke vilde lægge nogen Hindring i Veien for Planens Udførelse.

»Nu er Alt vel«, sagde Kurz, »og vi forlange blot af Eder, at I møder i Raadet, som om Intet var paa Færde, sætter Thomas Heglef Blaar i Øinene og gjør Hr. Ebbe Eders Opvartning, saa han føler sig tryg. God Løn skal I faae for den ringe Umage«, sagde Kurz tilsidst; vi ville dele Byttet i fire Parter, en til Eder, en til Volrad, en til mig og den fjerde Part give vi Folkene; er I tilfreds dermed?«

Niels nikkede, men sagde ikke et Ord. Aldrig i sit Liv havde han tænkt mindre paa time-

lig Vinding; hans Tanker dreiede sig nu blot om Et — naar han var sluppen vel fra Gulland, og han havde sat Foden paa Fastlandet, da at skille sig fra Kurz og Gisele og bringe sig og sine Eiendele i Sikkerhed i en eller anden fjern Afkrog.

Men nu skred Kurz ufortøvet til Værket og gjorde sine Sager med al den Snildhed, man maatte vente sig af en Mand som ham, der havde gaaet i Grev Geerts Skole, i sin Ungdom tjent ved hans Gunzhøvere, de røveriske Leietropper, hvormed den kullede Greve hærjede Jylland, og altsaa var dreven i enhver Art Rænker og Voldsgjerninger. Han tog ti af sine paalideligste Folk, bød dem følge efter sig til Erik Fodras Huus i Strandgaden, men i smaa Hold for ikke at vække Opsigt, og at samle sig i Kjøbmandsboden og forblive der paa nærmere Befaling. Saa gik han lige op til Erik Fodra, lod ham vide, at han havde faaet Kundskab om, at han pønsede paa Oprør og truede med at lade ham slæbe i Fængsel. Han vandt en let Seir over denne Straamand, som rystede af Skræk og strax plapprede Alt ud. Kurz blev selv overrasket ved at høre hans Tilstaaelse; thi det viste sig, at en formelig Sammensværgelse var dannet; men han skjønnede snart, at uagtet Erik Fodras Huus havde været Samlingsstedet for de Sammensvorne, saa var det andre modigere Mænd,

der bare Sagen, nemlig nogle af de gullandske Raadsherrer, som vare besjælede af Jens Jermers Aand, Mester Siegwart som Haandværkernes Fører og Broder Esbern, der havde knyttet Forbindelsen med Bønderne.

Han bød da Erik Fodra strax at lade alle disse Mænd hente, og da de vare komne til Stede, lod han dem vide, at de vare blevne røbede, at han havde behørigt Mandskab med for at fængsle dem, og at deres Liv var i hans Haand; men efter at han saaledes havde indjaget dem behørig Skræk, slog han om i en anden Tone, sagde, at han var velsindet mod Borgerne og villig til at slutte en Overeenskomst med dem, saa at de uden Fare og Blodsudgydelse kunde opnaae, hvad de tragtede efter.

Først studsede de og troede, at der blev sat en Fælde for dem; men da de mærkede, at Tilbudet var alvorligt meent, greb de til med begge Hænder, og det var Broder Esbern, som først fik Forstand paa Kurz og blev Sjælen i de Forhandlinger, som nu begyndte, men varede i flere Dage. Thomas Heglef og et Par af hans troeste Tilhængere bleve holdte udenfor Sagen; men den største Part af Raadets Medlemmer bleve indviede i den, og nogle af Byens rigeste Kjøbmænd forpligtede sig til at betale Kurz en rundelig Sum Penge og, for saa vidt det brøstede paa Mønt, da at give ham Vederlag i Varer,

imod at han med hele sin Styrke forlod Staden og drog bort.

Nu gjaldt det blot at gjøre Befalingsmanden uskadelig, og dette vigtige Punkt blev drøftet af Kurz og Broder Esbern alene. De sade en Aftenstund, da Niels og Gisele vare gaaede i Byen, i den samme hyggelige Stue, hvor Gisele fordum havde sluttet Forbund med Ebbe Strangesøn, og kastede Tærninger om hans Liv. Snart skulde han lokkes i et Baghold, gribes og fængsles, snart overrumples midt om Natten i Kongsgaarden og dræbes i Sengen ved sin Hustrues Side, og dette var Kurz's Paafund; indtil endelig Broder Esbern slog Knep med Fingrene og udbrød:

»Nei stop, Kurz; Jeg veed et bedre Raad; det er saa sikkert, som det er lempeligt. Vi ville lokke ham af Staden og lukke Portene for ham; jeg veed et Middel til at sætte det heel skjønt i Værk.«

Saa fortalte han Kurz, at han, strax da han var bleven løsladt af Fængslet, var vandret til Eskelhem og Rangvaldsgaard, indviede ham i Ebbe Strangesøns Forhold til Olaf Rangvald og lod ham vide, at Alva Hansdatters forsmaaede Beiler tørstede efter Hevn. Hans Søster pustede til Flammen det bedste, hun kunde, og da han nogenlunde var kommen sig af sit Saar, havde han erklæret sig villig til paa Opfordring at samle

en Skare Bonder, drage til Staden og slutte sig til Borgerne; men i Eskelhem stod Sagen anderledes. Fru Gertrude var bleven ængstelig og blød om Hjertet; hun ønskede Forlig med sin Datter, det havde hun selv sagt, men tilføiet, at hun ikke turde skride dertil. Da Broder Esbern havde forklaret Kurz alt dette, sagde han:

»Nu vil I let forstaae min Plan, og jeg troer, I vil finde, at den er god. Den Dag i Morgen gaaer jeg til Eskelhem og siger til Enken: jeg har tænkt over de Ord, I sagde om at forlige Eder med Eders Datter og hendes Gemal; det er et christeligt Forsæt, hvori jeg bør bestyrke Eder, og jeg veed, at en venlig Hilsen til Hr. Ebbe vil falde i god Jord. Skik Bud til ham, indbyd ham og hans Hustru og beram en Dag. Eders Frænder og Venner holde vi foreløbigt udenfor den Sag; og hun vil gjøre det, Kurz! Men jeg gaaer saa til Rangvaldsgaard og giver Olaf Rangvald fornøden Underretning; han maa da lægge sig i Baghold, naar Hr. Ebbe kommer, falde over ham med sine Bønder og gjøre det af med ham.«

Endnu inden Broder Esbern havde udtalt, lagde Kurz begge sine Hænder paa hans Skuldre, saae ham ind i Ansigtet med sine glubende Øine og udbrød:

»Munk, Munk, I er snildere end Fanden selv! Ja, saaledes bør det være!«

Og saaledes skete det. Tangvid kom et Par Dage efter ridende til Kongsgaarden og overraskede Ebbe og Alva med en venlig Hilsen fra Gertrude og Indbydelse til at gjeste hende i Eskelhem den næste Dag. Alva studsede over det Budskab, men Ebbe blev glad; thi han havde allerede nogle Gange talt om, at de burde gjøre et Forsøg paa at forlige sig med Gertrude. Alva nærede imidlertid en instinktmæssig Frygt for at vove sig ud i Landet, og Sylvia, som kom til, mens de overveiede, om de skulde modtage Gertrudes Indbydelse eller ikke, gav hende Medhold.

»Gjør det ikke, Herre«, sagde hun, »gjør det ikke! Det er en Snare og kan koste Eder Eders Liv!«

Da blev Ebbe vred og for første Gang fik han en Ordstrid med sin Hustru. Tilsidst brast hun i Graad og bad ham inderligt om at følge Sylvias Raad og blive hjemme; men nu var han kommen i sit stædige Hjørne og svor, at han vilde handle, som han selv mente, at han burde; og da hun saa sagde, at skulde det endelig være, da vilde hun gjøre ham Følgeskab, viste han hende af og bød hende blive hjemme.

»Lad det fare«, sagde han, »indtil Du har faaet den Skræk af Blodet. Jeg vil ride alene og hente Gertrude herind, og naar hun er her, da ville vi begge lee Dig ud.«

I det Samme kom Gisele. Det var en Stund, siden de havde seet hende; hun var sær myg og blid, lignede ikke ret sig selv. Deri saae Alva Sledskhed, men det havde en ganske anden Aarsag; hun var virkelig ikke mere den gamle, thi Kurz havde med sin Jernhaand faaet Tag i hende, sat hende i Knæ og kuet hende. Hvor slet hun end var, saa var han dog ti Gange sortere end hun; hans Forræderi baade oprørte og ængstede hende; hun sagde ham, at hun vidste Alt, satte sig op imod ham, og nu kom det til et rasende Skjænderi, som endte med, at han greb hende i Struben, som om han vilde kvæle hende. Da blev hun slagen med Rædsel, bad for sig og gav Kjøb; hun læste det i hans Øine, at han vilde kunne myrde hende med koldt Blod, og fra nu af lystrede hun ham blindt. Hun kom da nu ogsaa, sendt af ham, for at speide; hun kom med en ond Samvittighed men uden Mod til at gjøre, hvad en Stemme i hendes Hjerte hviskede, at hun burde gjøre; og da hun nu hørte, at den djævelske Plan allerede var sat i Gang, og Alva spurgte hende om hendes Mening, blev hun forvirret, snakkede hen i Taaget, og raadede baade fra og til, indtil hun endelig sagde:

»Vær dog ikke for dristig, Hr. Ebbe; rid ikke ubevæbnet og tag Eders Ryttere med Eder!«

»Og Vinand!« sagde Alva.

Deri føiede han hende; med Vinand og ti rustede Svende red han aarle den næste Morgen af Kongsgaarden. Ved Strandporten mødte han Kurz, hvem han den foregaaende Aften havde underrettet om, at han vilde ride til Eskelhem.

»Et skjønt Veir faaer I til det Ridt«, sagde Kurz muntert.

»Ja«, svarede Ebbe, »muligt behager det mig saa vel i det Grønne, at jeg først vender tilbage i Morgen; helst vilde jeg bringe min Værmoder med mig.«

Giv Eder blot Tid«, sagde Kurz; »jeg skal vare paa Staden, mens I er borte.«

»Den bliver vel, hvor den er«, raabte Ebbe, idet han red, mens Kurz loe og vinkede med Haanden.

Saa holdt Ebbe et Øieblik for ved Thomas Heglefs Huus. Thomas sad paa Trappebænken under Bislaget; han havde sin betænkelige Mine paa, og det slog Ebbe, hvor meget han i Løbet af de to sidste Maaneder var ældedes. Da Ebbe lod ham vide, hvor han agtede sig hen, og at det nu tegnede til Forlig og god Forstaaelse med Gertrude, oplivedes hans Aasyn af et svagt Smiil, som dog hurtigt forsvandt, idet han sagde:

»Bliv ikke borte Natten over; jeg har mærket

Uro blandt Haandværkerne; jeg frygter, at der er Noget i Gjerde.«

»Ei hvad, Hr. Thomas«, udbrød Ebbe, »er nu og I bleven skyggeræd og seer Spøgelser? Kurz har Øinene aabne, og hver Mand er paa sin Post; vær tryg!«

»Kurz«, sagde Thomas tøvende men kom saa ikke videre, thi Ebbe slog utaalmodigt op med Haanden, raabte: »Hilsen til Fru Catharina!« og red saa derfra.

Da han var kommen gjennem Sønderport, hvor han fandt Skyttevagten paa sin Post og Alt i den bedste Orden, gav han sin Hest af Sporerne; snart havde han Staden langt bag sig og var dybt inde i Skoven. Det var en deilig, stille, solklar Morgen sidst i September; Birkenes gulnede Blade lyste mellem de mørke Graner, det dugsprængte Løv duftede, og hist og her lød der Fuglekvidder. Ebbe indaandede med Velbehag den friske Skovluft, hans Hjerte frydede sig over Stilheden i den skjønne Natur; Minderne om de lyksalige Timer, han fordum havde tilbragt med Alva under de susende Graner ved hendes Faders Gaard, bleve levende hos ham, og det fortrød ham, at han ikke havde taget sin Hustru med. Han saae i Aanden hendes glade Aasyn og hørte Barbara vrinske ved at spore Hjemmets friske Luft. Saa vendte

han sig til Vinand, som red ved hans Side og sagde:

»Her er det ved min Helgen bedre, Vinand, end i den trange By!«

»Det er muligt«, svarede Vinand tørt og ransagede med sit skarpe Blik Skovens Tykning paa begge Sider af Veien; men der viste sig intet Mistænkeligt.

Sindigt rede de videre, gjennem Stenkumla og Sønder paa, mens Ebbe i Tanken forberedede sig til det forestaaende Møde med Gertrude. Der svævede jo mellem dem en Sag af Vigtighed, som burde ordnes: thi Gaarden var nu Alvas, og Gertrude havde ingen Ret til at forblive der; hun kunde kun gjøre Fordring paa en ringe Aftægt og at drage bort med den Medgift, hun havde bragt sin Huusbond; men Ebbe havde i Sinde at vise sig ædelmodig og lade Gertrude blive siddende med Ære og en rundelig Indtægt paa Gaarden. —

Mens han saaledes med de bedste Hensigter nærmede sig Eskelhem, sad Gertrude med Ingrid og Ragnhild i sin Storstue, der var draget og smykket lige saa skjønt, som da Ebbe første Gang betraadte den; og Gertrude sad der i fuld Puds, men ophidset og urolig; thi Ingrid og Ragnhild vare der som ubudne Gjester; deres Besøg var kommet Gertrude ganske uventet. Hun havde længe ikke seet noget til Ingrid,

som havde tilbragt næsten hele den forløbne Tid paa Rangvaldsgaard og ikke gjort Mine til at vende tilbage til Klostret, hvor Fru Christine nu atter sad med sine Nonner.

»Ei«, havde Ragnhild sagt, idet hun traadte ind og saae sig om i Stuen, »Du venter nok Gjester?« Der var som et Rosenskjær over hendes Aasyn, og hendes Øine havde en egen Glands; men Ingrids Blik var usikkert og hendes Kinder blege. Gertrude glemte reent at byde dem velkommen; først stod hun og stirrede paa dem; saa sagde hun:

»Hvor lider Olaf?«

»Tak, han lider vel«, svarede Ragnhild med et Smiil; »i Dag er han reden til Skovs for at jage.«

»Nu«, sagde Gertrude, »det er vel! Intet Under, at han er bleven helbredet, eftersom der til en Søsters Kjærlighed og Omhu kom det, som er varmere.«

Da blev Ingrid blussende rød og sagde heftigt: »Hvad mener Du?«

Gertrude svarede blot med et spydigt Smiil; men da sagde Ragnhild:

»Siig os dog, hvilken Gjest det er, Du venter, og af hvem Du gjør saa stor Ære?«

»I bør helst vide det«, svarede Gertrude efter et Øiebliks Betænkning; »det er Hr. Ebbe; jeg agter nu at forlige mig med ham og Alva.«

»Ei hør!« udbrød Ragnhild, mens Ingrids Kinder atter bleve blege. »Hvilken Lykke, at vi komme med til det Gilde!«

Saa gik hun til Vinduet og stod der og stirrede ud, mens Ingrid nu og da saae op og foer sammen ved hver Lyd. Da hørte de med Et høie Raab og Vaabenbrag. Gertrude sprang op og raabte:

»Jesus, hvad er det?«

»Det maa være Hr. Ebbe, der kommer«, svarede Ragnhild med et isnende Smiil.

Da mærkede Gertrude Uraad, løb til Døren og ned ad Trappen; Ragnhild fulgte efter, og tilsidst kom Ingrid. Gertrude kom først til Gavlporten, saae ned ad Veien, løftede Hænderne og udstødte et høit Raab. Hun saae en Skare Ryttere og en stor Flok Bønder tumle sig i vild Kamp, mens Skoven gav Gjenlyd af Vaabenbrag og rasende Skrig. Som naglede til Stedet stode de tre Kvinder og stirrede derhen; de saae den ene Rytter efter den anden synke af Sadlen, indtil pludseligt Kredsen blev brudt af de tre sidste Ryttere, som fældede hver sin Mand og derpaa i fuldt Fiirspring rede bort. Bønderne raabte op og fore omkring, men samledes snart alle paa eet Sted.

»Han slap derfra!« raabte Ragnhild, og Skoven gav Gjenlyd af hendes skingrende Røst.

Saa løb hun derhen i en saadan Fart, at

hun tabte sit Hovedliin, og hendes Haar faldt ned og flagrede efter hende; men Gertrude greb Ingrid i Armen og sagde:

»Du var i Ledtog med hende og er medskyldig i denne Stimandsgjerning, Du, Alvas Søster og en hellig Kvinde!«

Men i det Samme lød et skærende Klageskrig i deres Øren, Ingrid rev sig løs og ilede hen til Stedet, hvor Bønderne gjorde Plads for hende, og da hun saae Ragnhild ligge over en af de Faldne, vidste hun, at det var Olaf. Hun skød Ragnhild til Side, bøiede sig over ham og saae, at hans Øine i det Samme bristede i Døden. Da strøg hun ham paa Panden, som om hun salvede ham, slog Kors over hans Bryst, knælede ned for ham og blev liggende med foldede Hænder, som om hun bad. Bønderne stode om dem med blottede Hoveder og stirrede stumme paa den Døende; omkring paa Veien laa flere Liig og nogle Saarede, som droges med Døden.

Gertrude, som nu kom til, stirrede et Øieblik paa Olafs Liig og sagde saa til Ragnhild:

»Dette maa være Dit Værk; Du er Din Broders Morderske.«

»Ja«, sagde en af Bønderne, »ilde betænkt var det at skikke ham ud i Feide; hans Hoved svimlede, og Armene havde ingen Kraft. Spei-

deren slog ham strax Sværdet af Haanden og jog sin Klinge i hans Bryst.«

»Men hvorledes fegtede I Usselrygge«, raabte Ragnhild, »som saae derpaa og lod Morderen undslippe?«

»Vaer Din Mund«, svarede Bonden vredt; »det gik som et Lyn; den Speider maa være Fanden selv.«

»Nu, han vil faae sin Løn, Hevnen vil indhente ham«, sagde Ragnhild.

»Nei«, udbrød Gertrude, som ikke vidste, hvortil Ragnhild sigtede, »Hevnen vil ramme os! Dansken vil komme og brænde Gaarden af over mit Hoved«, og saa brast hun i Graad.

»Jeg borger for Din Gaard«, sagde Ragnhild, idet hun fulgte efter Bønderne, som havde løftet Olafs Liig op og nu gik med det. Gertrude og Ingrid fulgte langsomt efter.

»Og Du, som ikke holdt ham tilbage», sagde Gertrude bittert til Ingrid; »Du havde ham dog kjær; negt det ikke!«

»Ja, det var min Synd«, svarede Ingrid; Herren gav ham Døden for at frelse vore Sjæle; nu skal Resten af mine Dage være Bøn og Bod, en Sjælemesse uden Ophør.«

»Ja«, sagde Gertrude vildt, »nu er Gulland som een stor Grav; al Frydesang vil forstumme og kun Dødsmesserne lyde!«

TIENDE KAPITEL.

FOLKETS DOM.

Da Ebbe om Morgenen saa sorgløst red ud ad Visby Sønderport, stod Volrad paa Udkig oppe paa Porttaarnets Tinde; men det var en Vagttjeneste, som han af egen Drift havde paataget sig; thi Hjertet havde siddet ham i Halsen lige fra det Øieblik af, da Kurz skred til Udførelsen af den snilde og dristige Plan, hans Hjerte havde udklækket. Han havde i de forløbne Dage lidt alle Angstens Kvaler og syntes allerede at føle Strikken om sin Hals; thi hvis Forræderiet blev opdaget og det mislykkedes, da vilde, det følte han sig forvisset om, Ebbe Strangesøn uden mindste Betænkelighed lade ham klynge op. Saa drog han da et lettende Suk nu, da han saae Ebbe og hans Ryttere forsvinde i Skoven, ilede ned og stødte strax paa Kurz, til hvem han raabte:

»Han er væk; nu til Værket!«

»Gaa til Rostokkergyden og siig til Niels og Gisele, at de holde sig rede; og saa keer Dig ellers om Intet«, svarede Kurz barskt, og saa løb Volrad, glad ved, at der ikke forlangtes Andet af ham.

Allerede inden Volrad kom ned, var Porten bleven lukket, og nu myldrede en stor Hob væbnede Haandværkere med Mester Siegwart i Spidsen ud af de nærmeste Huse; thi strax, da Ebbe Strangesøn den foregaaende Aften havde underrettet Kurz om, at han den næste Morgen aarle vilde ride til Eskelhem, havde den snilde Høvedsmand sat sig i Bevægelse og truffet Aftale med Borgerne om, hvorledes Alt skulde gaae for sig. Nu trak han Skyttevagten ind og overgav Porten til Haandværkerne, hvorpaa Mester Siegwart med Resten af sit Mandskab fulgte ham Muren rundt, indtil alle Vagtposterne vare inddragne, alle Portene lukkede og hele Stadens Værn i Borgernes Hænder.

Imidlertid havde Kurz ladet en af sine Underbefalingsmænd med en Deling Landsedragere bemægtige sig alle Skibene, som laae fortøiede ved Havnebryggen, og da han nu rykkede derned med det inddragne Vagtmandskab, blev han modtaget med et Glædesraab; thi Overrumplingen af Skibsmandskabet var fuldstændigt lykkedes; alle Skibene vare nu i de tydske Leiesvendes

Magt paa et eneste nær, en hurtigtseilende Snekke, som hed Maagen; den var den foregaaende Dag bleven sendt ud for at krydse og holde Vagt paa Søen.

Nu mente Kurz sig sikker og gik, ledsaget af en Skyttevagt, op til Erik Fodras Huus i Strandgaden; thi det var blevet aftalt, at de Sammensvorne skulde være samlede der, rede til strax, naar han havde opfyldt sin Forpligtelse, at rømme Stadsmuren, da at bringe Alt i Rigtighed med Hensyn til den akkorderede Løsesum; men til sin store Harme og Skuffelse forefandt han kun Erik Fodra og Broder Esbern med en aldeles utilstrækkelig Sum Penge. Den snilde Munk førte Ordet og forsikkrede ham om, at det havde været umuligt at opdrive mere, men at Kjøbmændene vare villige til at give ham Vederlag i Varer, naar han vilde opgive, hvilke det skulde være; men til at bringe den Sag i Orden udkrævedes nogle Dage.

I dette kritiske Øieblik viste Kurz, at han var en stor Politiker og paa Høiden med sin Tidsalder, hvad Snuhed angik. Han skjønnede strax, at den Besked, Broder Esbern der gav ham, kun var Udflugter. De snilde Kjøbmænd gjorde et Forsøg paa at unddrage sig Opfyldelsen af den Forpligtelse, de havde indgaaet; thi han havde ladet dem vide, at de maatte bringe Sagen i Rigtighed strax, da det

var hans Agt at drage bort snarest muligt, helst inden næste Daggry; han indsaae nemlig, at nu vilde enhver Tøven blive skjebnesvanger for ham. Han havde ogsaa allerede paa Veien ned fra Stadsmuren bemærket et ildevarslende Røre i Gaderne; Haandværkerne vare paa Benene og samlede sig i Hobe, og han tiltroede Broder Esbern alt Muligt i Retning af List; den snedige Munk kunde vel have undfanget den Plan, at Borgerne skulde overvælde hans Folk og udplyndre dem, og Mester Siegwart var sikkert Mand for at prøve paa at sætte sligt i Værk; men som erfaren Krigsmand vidste han, hvor farlig en Sag selv det bedst ordnede Tilbagetog er, naar man har Fjenden i Hælene; det ender gjerne med vild Flugt; kun Koldblodighed og Snarraadighed kunde her give Redning.

Han tog derfor Sagen tilsyneladende med stor Ro og gav sig ikke til at bande og rase; han lod blot Erik Fodra vide, at han ikke var til Sinds at opgive noget af sit Krav, og at han haabede, at det, der i Følge Overeenskomsten tilkom ham, inden Solnedgang vilde blive leveret nede ved Havnebryggen; i modsat Fald maatte de tage Følgerne.

»Hvad mon han mente med den Trudsel?« udbrød Erik Fodra, da Kurz var gaaet; »mon han vil plyndre?«

»Det har ingen Nød«, svarede Broder Es-

bern; »det vover han ikke; thi hans lille Hær er nu som i Opløsning; glad maa han være, slipper han heelskindet herfra med det, han har.«

Men Kurz, som var fuldkommen paa det Rene med, hvad han vilde gjøre, ilede strax ned til Havnen, hvor hans Folk nu strømmede til med deres Kvinder og alle deres Eiendele. Havde Borgerne i dette Øieblik angrebet ham, da vilde han kommen i en farlig Stilling; men det kjendtes tydeligt paa Borgernes Holdning, at Jens Jermer ikke mere var iblandt dem; denne Dags vilde og rædselsfulde Begivenheder viste, at der manglede en kraftig Haand først til at føre Folket mod det rette Maal og siden til at tæmme dets Ustyrlighed.

Det Første, Kurz gjorde, var at besætte Strandgaden fra Store Strandport til Rostokkergyden, det Stykke af Gaden, hvor næsten alle de rige Kjøbmænd boede, og hvor ogsaa Kongsgaarden laae. Foran denne stillede han en stærk Vagt, som hurtigt overmandede og afvæbnede to af Rytterknegtene, som stode paa Post ved Indgangen, og for Enden af hver Gyde stillede han en stærk Deling Skytter, som med deres spændte Laasbuer holdt den tilstrømmende Folkemængde i Ave. Dernæst paaskyndede han Indskibningen af Kvinderne og Trosset og lod Volrad, Niels Døring og Gisele med alt deres Gods hente. Niels var hvid i

Ansigtet af Skræk og kastede skye Blikke til alle Sider, mens han ilede afsted, saa Gisele neppe kunde følge ham; men et tæt Slør dækkede hendes Aasyn med dets Skamrødme; hun græd bittre Taarer over denne forsmædelige Udgang paa alle hendes stolte Drømme om Ære og Magt. At flakke om paa Eventyr som en røverisk Leiesvends Trælkvinde, det, tænkte hun, skulde nu blive hendes Lod.

Men ikke saa snart var Alt og Alle om Bord paa Skibene, som hindrede Krigsfolkenes Bevægelser, før Kurz gav Signalet til Plyndring; og nu styrtede hele Mandskabet, paa Skytteposterne nær, ind i Husene, gjennemsøgte dem og slæbte med sig Alt, hvad de fandt af Værdi, og som de kunde magte, Smykker, Klæder. Huusgeraad og Varer. Det blev en ægte Razzia; som en skarp Rive over en høstet Marks Stubbe gik Kurz's Bande over Byens fedeste Ager; der hørtes Kvindeskrig fra Husene og Raab af Mænd, som satte sig til Modværge, og som uden Barmhjertighed bleve stødte ned; men mangen ellers modig Mand flyede og bjergede sig, hvor han kunde; Thomas Heglef og Katharina skjulte sig paa deres øverste Loft bag nogle tomme Pakkasser og kom først for en Dag, da hele deres Huus var udplyndret og Alt i det endevendt.

Kurz selv tog Kongsgaarden som sin Part.

Da han brød ind i Hallen med sine Spyddragere, der førte tomme Sække med sig, fandt han Alva, Sylvia og alt Tyendet staaende i en Klynge oppe ved Kaminen. Alle vare de lammede af Skræk, selv Sylvia, som for første Gang i sit Liv tabte Hovedet og ræd dølgede sig bagerst i Flokken; men da Kurz nærmede sig, gav Fortvivlelsen Alva Mod; hun traadte frem, saae Ugjerningsmanden lige i Øinene og raabte:

»Hvor er Ebbe? Hvad have I gjort ved ham?«

»Ih«, svarede Kurz med et grumt Smiil, »ham lode vi ride uanfegtet herfra; jeg tænker, at han sidder nu vel bænket i Eders Stifmoders Storstue; I skulde gjort ham Følgeskab, lille Frue; men vær uden Frygt; vi skulle ikke krumme et Haar paa Eders Hoved, det Løfte har jeg givet Gisele; blot at I tillader os at ransage Eders Gjemmer og —«

»Kurz«, raabte Alva, men hun fik ikke sagt mere.

»Her er ikke Tid til lang Snak«, raabte Kurz barskt; »udleveer os Alt; frem med Eders Smykker, de skjønne Brudegaver og hver Pending, eller ved Djævelen —«

»I skal faae det«, skyndte Alva sig at svare, hvorpaa hun ilede hen til et Vægskab, aabnede det og sagde: »der er Alt, hvad jeg eier!«

I en Fart blev Skabet tømt; men nu slæbte Kurz hende med sig og lod hende vise ham Alt i Huset, som havde Værdi. Paa den Korsegang fulgte hende Ingen uden Karen og en af Tyendekvinderne, som skammede sig over at lade sin Frue i Stikken. I en Fart bleve Sækkene fyldte, og da det allerede led ud paa Eftermiddagen, lod Kurz det blive derved og gik med sit Bytte.

»Lad os flye! sagde Alva, da hun igjen var i Hallen hos de Andre.

»Flye, hvorhen?« raabte Sylvia, som endelig var kommen til sin Samling; »nei, hent Svendene og stæng Døren!«

Det blev da gjort; otte af Rytterknegtene bleve fundne, de lukkede og stængede Dørene, tog nogle Vaaben, som stode i Hallen, og stillede sig paa Post ved Udgangene, mens Kvinderne snart lyttede, snart jamrede sig og bad med lydelig Røst; men over Alvas Læber kom der ikke et Ord. Hun laae paa Knæ foran et Helgenbillede, som stod paa en Hylde i Væggen fra Kong Birgers Tid, og anraabte Gud og alle Helgene om Frelse for sin Huusbonde, sig selv og alle Sine; men hvis denne Helgen skulde frembære hendes Bønner for Guds Throne, saa naaede de vist ikke derop; thi det var Sverrigs Skytspatron, Hellig Erik.

Mens hun saaledes afventede, hvad der

vilde komme, fuldbyrdedes Plyndringen; men det kostede Kurz stor Møie at faae sine Folk til at standse med deres Røvergjerning og lade ligge, hvad de ikke havde Tid til at slæbe med sig. Omsider lykkedes det ham dog at faae dem Alle samlede; belæssede med Bytte kom de, og nogle af dem vare drukne. Havde Faren for et Angreb fra Borgernes Side ikke været overhængende, vilde der sikkert blevet begaaet langt værre Misgjerninger, end nogle faa Bodskarles Drab.

Da de Alle vel vare komne gjennem Strandportene og ud paa Havnepladsen, begyndte Kurz Tilbagetoget, hvilket han ledede paa en udmærket Maade; saa snildt benyttede han de for ham gunstige Stedforhold og viste saa stor Koldblodighed, at det var begribeligt, at Kong Volmer havde sat sin Lid til en saa dygtig Kriger.

Der var nemlig kun to Adgange gjennem Strandmuren til Havnen, Store og Lille Strandport, som neppe laae tre hundrede Alen fra hinanden og inden for det af Skytterne besatte Omraade. Nu lod Kurz Skytterne forlade deres Poster for Enden af de snevre Gyder og i Løb ile til Portene; men det rasende Folk brød lig en mægtig Strøm, naar Dæmningerne briste, strax frem fra Gyderne og var lige i Hælene paa dem. Da standsede de paa Kurz's Befa-

ling foran Portene og sendte en dødbringende Hagel af Pile og Jernbolte ind i den tætte Folkemængde, og hvert Skud fandt sit Maal, saa at Borgerne vege tilbage, og Skytterne fik Tid til at lukke Portene. Dengang var allerede flere af Skibene fuldt ladede, havde kastet los og vare gaaede til Søes; thi Vinden var gunstig, og raskt gik det ud af den aabne Havn; men nu kom det Værste, at slippe bort med de sidste.

Kurz tabte imidlertid ikke Hovedet. Han opstillede en Deling Skytter i passende Afstand fra Muren med Befaling til at sende en Piil gjennem ethvert Hoved, som viste sig over Muurkanten, og Folkene gave et sjeldent Beviis paa Lydighed og Mandstugt ved at blive staaende og holde Pladsen, uagtet Slagene af Borgernes Øxer drønede paa Portene. Imens ilede Kurz ned til Skibene, og da de vare gjorte klare til Afseiling, inddrog han Skytterne, som slap om Bord, faa Øieblikke før Store Strandport sprang op og Borgerne strømmede ud paa Havnepladsen. Et rasende, men afmægtigt Hevnskrig rystede Luften, besvaret af et Jubelraab fra det sidste Skib, som for fulde Seil stak ud af Havnen og klarede Pynten.

Men nu søgte Folket i dets Ophidselse et Maal at kjøle sit Raseri paa, og det fandt de; thi en skingrende Stemme raabte:

»Nu til Kalveskindshuset! Død over Speiderens Kvinde og hendes Fostermoder, den lede Hex!«

Det var Etla, som udslyngede den Gnist, og den fængede i et Nu. Med hende og Broder Esbern i Spidsen løb de Alle, Mænd og Kvinder, som Vanvittige til Kongsgaarden. Ingen Tiger i Bengalens Sumpe er mere blodtørstig, end en ophidset Skare Mennesker, som tager sig selv til Rette. Som en Hvirvelvind faldt de over Huset, sloge Dørene ind, dræbte Svendene, som satte sig til Modværge, og styrtede ind i Hallen, hvor et Rædselsskrig fra Kvinderne lød dem i Møde. Etla, som var en af de Første i Skaren, foer hen til Alva, greb hende i Armen og raabte:

»Nu skal Du døe!«

»Vel«, svarede Alva med fast Røst, »jeg gaaer villigt«; og saa rev hun sin Arm til sig; men Etla slog begge sine stærke Arme om hende.

»Kom og bind hende!« raabte hun, og det blev strax gjort af en Haandværker, som surrede hendes Hænder fast sammen bag hendes Ryg.

Saa kom de slæbende med Sylvia, men hun stred imod og slog rasende om sig, indtil hun blev overmandet og bunden paa samme Maade; og som hun nu stod der forpustet, med

dirrende Læber og stirrede omkring sig med et vildt Blik, traadte Broder Esbern hen til hende og sagde med et ondt Smiil:

»Dette saae Du nok ikke forud i Aanden? Raab nu til Din Wodin og see, om han kan frelse Dig.«

»Jeg seer det«, svarede Sylvia med dirrende Røst, »Fanden er stærkere.«

Disse vare de sidste Ord, der bleve hørt af hendes Mund; thi Folket raabte uden for, at de vilde see de to Forrædersker, og saa bleve de da førte ud, Sylvia først; men ikke saa snart kom hun til Syne paa Trappen, før et tusindstemmigt, rasende Raab lød hende imøde, Folket trængte sig op ad Trappen, hun blev reven ned, draget ved Haarene, puffet og slaaet, indtil en Slagtersvend friede hende fra at blive sønderrevet eller trampet ihjel, idet han huggede til hende med en Øxe og ramte hende lige i Tindingen, saa hun styrtede død om, uden at give en Lyd fra sig.

Just som hun faldt, blev Alva ført ud paa Trappen og udstødte et Skrig af Rædsel ved det, hun saae; men nu adsplittedes Mængden af Mester Siegwart, som kom med Thomas Heglef, Johan Kosfeldt og flere af Raadets Herrer. Thomas forsøgte at tale Folket til Rette, men hans Sindsbevægelse var saa stor, at Stemmen strax svigtede ham; thi Skrig om Hevn og grove Skjelds-

ord lød omkring ham i et djævelsk Chor og betog ham alt hans Mod. Da sprang Mester Siegwart op paa Trappen, stillede sig ved Alvas Side, vinkede med Haanden, og da der var tilvejebragt Taushed, raabte han:

»Her staaer jeg, og hvo der vover at røre ved Alva Hansdatter, paa ham slaaer jeg Hjerneskallen ind; thi just fordi hun er saa stor en Synderinde, som bolede med en Landsens Fjende og forraadte sit Fædreneland, skal hun dømmes og rettes efter Loven, at hendes Brøde bliver klart beviist og kundbar. Dræbe vi hende uden Forhør og Dom, da miste vi vor Ret og forringe vor Værdighed«.

»Fanden i Vold med Værdigheden«, raabte den Slagtersvend, som havde slaaet Sylvia ned; »hun skal rettes og det strax!«

Da raabte en gammel Kjerling med et ondt Aasyn, den samme, som Ebbe havde mødt paa sin første Vandring gjennem Staden, og som havde viist ham Vei til Niels Dørings:

»Til Jomfrutaarnet med hende; murer hende inde der!«

Det Forslag blev modtaget med et saa rasende Jubelskrig, at Alva sank afmægtig om; et Par af hendes Piger og Karen løftede hende op, bar hende ind i Forhallen og lagde hende ind paa en Bænk, mens Mester Siegwart og Thomas samlede nogle behjertede Mænd om-

kring Trappen for at hindre Mængden fra at trænge ind.

Om Jomfrutaarnet, det nordligste i Strandmuren efter Hjørnetaarnet Cames, gik der det Sagn, at engang en af Stadens Jomfruer for et Barnemord skulde være bleven indemuret i det og der have lidt Hungersdøden. Det Sagn var levende blandt Folket, og derfor slog Kjerlingens grusomme Forslag strax an. Nu, da der ikke fandtes en eneste Mand i Staden, som havde Anseelse nok til at tæmme Folket, kom dets Udskud ovenpaa og fik Magten. Der hjalp hverken Overtalelse, Bønner eller Trudsler; en Skare Geseller, Lastdragere og Stoddere trængte ind ad Bagdørene, fyldte hele Huset, rapsede, hvad Kurz havde levnet, sloge Bænke og Borde sønder, knuste de skjønne Glarruder, brøde ind i Fadebuur og Kjelder, aad, drak og larmede, mens dog den Folkehob, som blev uden for og omringede Kongsgaarden, var stor nok til at hindre Alvas Forsvarere i at føre hende bort og bringe hende i Sikkerhed; men det lykkedes dem dog at beskjærme hende mod Overlast, og da hun atter var kommen til sig selv, forsøgte Thomas at indgyde hende Mod og hviskede til hende, at han ikke vilde vige fra hende, og at det maaskee dog vilde lykkes ham at bjerge hende.

»O«, svarede hun, »gid jeg laa død derude med Sylvia!«

Nu tabte imidlertid Folkehoben udenfor Taalmodigheden og stormede Trappen, idet Slagtersvenden, som var i Spidsen, raabte:

»Nu fort til Taarnet med hende! Folket har dømt og dets Dom maa fuldbyrdes!«

Da tog Thomas Heglef og Mester Siegwart efter en kort Raadslagning den i Øieblikket klogeste Beslutning at give efter. Thomas, hvis Mod var voxet med Faren, traadte ud paa Trappen og raabte:

»Vel, det skal ske, som I begjærer; vi ville selv føre hende derud!«

Saa sluttede da han, Mester Siegwart og deres Mænd Kreds om hende, og midt i den larmende Folkehob tiltraadte de Vandringen, som gik forbi Fiskerporten og Fangetaarnet Sølverhatten. Da de vare komne hertil, standsede Thomas og spurgte Slagtersvenden og et Par af den blodige Hobs andre Førere, om det dog ikke var bedst at sætte Forbrydersken ind i Fængslet, men det rasende Raab: »Til Jomfrutaarnet med hende!« var det Svar, han fik. Saa maatte de da videre og gik ad Grønningen langs Strandmurens indre Side, indtil de naaede Jomfrutaarnet og standsede der.

Alva, der var bleg som Døden og hele Tiden havde gaaet og stirret hen for sig som en Søvngængerske, saae nu op og fæstede Blikket paa det lave, fiirkantede Taarn. Det var

ikke aabent bagtil, som Høitaarnene, men fuldt bygget og lukket, og paa Midten havde det en Jerndør, til hvilken nogle fremspringende Steen i Muren som en Art Trappe førte op. Inden for var et snevert Rum, kun faa Alen i Kvadrat, og i den ydre Muur ud til Stranden et smalt Glughul. Da Døren nu blev brudt op, og Alva kunde see derind, gyste hun; og i det Samme lød Broder Esberns Røst i hendes Øren. Hun vendte sig om og saae Etla staae ved hans Side og stirre paa hende med et vildt Blik.

»Nu er Din Time kommen«, sagde Broder Esbern og saae paa hende med sine mørke, funklende Øine, der mindede saa meget om Hangvars; »skrift nu for mig og bered Dig til Døden!«

»Og saa kan Du sove trygt i Dit lidet Kammer«, sagde Etla med et grumt Smil og et tykt Mæle, thi hun var halv drukken.

Men nu kom Folkehobens Førere i Tanker om, at de ikke havde medbragt Steen og Kalk til at tilmure Døraabningen med og talte om at lade det hente. Da raabte den gamle Tiggerkjerling:

»Hvortil de mange Omstændigheder? Lader os hellere undlive hende paa Stedet!«

Det Forslag blev besvaret med et vildt Bifaldsraab; men da sagde Mester Siegwart:

»Nei, I have dømt hende til at indemures, I kaldte det Folkets Dom og sagde, at den skulde

fuldbyrdes. Nu maa I ikke rokke derved; men eftersom Mørket alt er ved at falde paa, da sæt det op til i Morgen. Lader os indespærre hende i Taarnet og stille Vagt for i Nat. Saa komme vi aarle i Morgen og fuldbyrde Værket, og da tage vi en Præst med, som kan berede Synderinden til Døden, og Chordrenge til at synge, saa at det Hele kan gaae ret til, som det sømmer sig et christeligt Folk«.

»Vel«, raabte den blodtørstige Slagtersvend, hvis Øxe endnu var rød af Sylvias Blod, »vi ere ikke Hedninge; lad det da skee, som Du der sagde!«

Saa blev Alva ført op i Taarnet og med usikkre Skridt gik hun derind. Thomas Heglef hviskede hende tilsidst et Trøstensord i Øret, thi han haabede, at Opsættelsen vilde bringe Frelse; men Mester Siegwart, som hørte det, sagde til ham:

»Bedrag hende ikke! Frelse fra Hungersdøden er Alt, hvad hun har at haabe; thi Folket vil have hendes Liv. En Frist i et bedre Fængsel til at berede sin Sjæl, en lovret Dom og en hurtigere Død i Vand eller Ild, Andet tør vi ikke love hende«.

Alva hørte disse grusomme Ord, vaklede ind i Taarnet, sank halv afmægtig om paa Steengulvet, og Døren lukkede sig, hvinende paa sine rustne Hængsler, efter hende.

»Borgermesteren vil forraade Folket og befrie hende i Nat«, sagde Etla til Broder Esbern; »lad os blive her!«

Flere vare af samme Mening. Uagtet Størsteparten gik, var dog den Flok, som blev, anseelig nok. De leirede sig i Græsset, der blev hentet Fødevarer og stærkt Øl fra Byen, og mens Alva i sin Sjæleangst i Taarnet anraabte Guds Moder om Frelse, lød Skrig, Latter og utugtige Viser uden for.

TIENDE KAPITEL.

DYREKJØBT.

Da Alva blev ført bort fra Kongsgaarden, vare alle hendes Piger flygtede paa Karen nær. Hun havde gjerne fulgt sin Frue i Døden, om det var blevet hende tilstedet, men da hun oppe i Forhallen grædende hang i Alvas Skjørter, tog en af de rasende Almueskvinder hende ved Armen, rev hende bort og jog hende ud.

Hvad var Livet for stakkels Karen uden Alva Hansdatter, nu det eneste Menneske, som brød sig om hende og vilde beskytte hende? Nei, Døden var langt at foretrække, og Karen tvivlede ikke om, at hendes Sjæl jo med Alvas vilde slippe ind i Paradiis; hun kunde ikke tænke sig Andet, end at Sanct Peder maatte tilstede saa god og from en Frue, som Alva Hansdatter, at tage sin troe Terne med sig ind i Paradiis og have hende der til sin Opvartning.

Men Karen var af Naturen kjæk og raadsnar; hun gjenvandt snart sin Fatning, og hendes første Tanke var da: mon ikke Hr. Ebbe snart kommer? Det lider ad Aften, han maa snart være her; jeg vil løbe ham i Møde og sige ham, i hvilken Nød Alva er stedet.

Saa løb hun strax derfra og op gjennem Byen til Sønderport; men hun fandt den lukket, og der stod barske Mænd med dragne Sværd. Da hun bad om at blive lukket ud, loe de, og en af dem gav hende et Spark, saa hun tumlede; men hun kom strax paa Benene igjen og løb langs Muren ned ad Stranden til. Der var i Strandmuren en lille Laage, som hun fandt aaben, og saa løb hun da ud ad den og langs Strandkanten for at komme rundt om Stadsmurens sydlige Hjørne og søge op til Landeveien, ad hvilken hun vidste, at hendes Husbond maatte komme; men da reiste der sig pludseligt bag en stor Steen en rødskjægget Mand, og hun foer tilbage med et Skrig.

»Ei Karen, er det Dig!« raabte Manden, og Karen saae til sin store Glæde, at det var Kunne; og i det Samme kom Kale krybende frem.

»Hjelp mig at finde Hr. Ebbe!« raabte Karen, da hun havde faaet Veiret.

»Hr. Ebbe«, svarede Kunne, »han er der!« og saa pegede han ud paa et Skib, som krydsede en Fjerdingmiil ude; det var Maagen.

Nu paafulgte en hurtig Vexel af Spørgsmaal og Svar, og Kunne fik at vide, hvad der var skeet, at Kurz var draget bort med sine Folk, at Sylvia var bleven myrdet og Alva slæbt bort for at indemures og lide Hungersdøden. Kale gav sig til at græde, men Kunne viste ingen Sorg over sin Hustrues Død; han udbrød med bitter Haan:

»Ja, saa gaaer det! Naar man klyver høit op, da falder man dybt.«

Han bar nemlig Nag til Sylvia, fordi hun ikke i sit Velvære havde tænkt paa dem. De havde en Stund streifet om i Skovene, men skikket Bud til Sylvia med Forespørgsel, om de turde vove sig ind i Staden og komme til hende; men hun havde blot sendt dem en Almisse og den Besked, at de skulde skjøtte sig selv. Saa var Kunne da nu med sin Broder vandret til Staden for at tiltrodse sig en Plads ved Kjødgryden i Kongsgaarden; thi de begyndte at lide Nød; men de havde jo fundet Sønderport lukket, og da de nærmede sig den, vare de blevne jagede bort med Pileskud og Stenkast. Saa havde de søgt Skjul bag nogle Buske, hvor de sad i nogle Timer og tømte deres Madpose. Derfra havde de seet de sidste Krigsskibe seile bort, og just som de vare komne Høiklint forbi, var det Skib, som nu laae og krydsede derude, kommen for fulde Seil Nord fra og havde lagt bi

ved Kobbervig; men kort efter var Hr. Ebbe kommen ridende forbi dem med to Svende, og Kunne havde forstaaet af deres Tale, at de havde været oppe ved Stadsporten og vare blevne afviste. Saa jog de ned ad Stranden til, der blev hørt Raab, en Jolle blev sendt i Land fra Skibet og førte Hr. Ebbe og hans Svende om Bord.

»Vi maae ud til ham og give ham Underretning«, raabte Karen; »ene han kan frelse Alva.«

Der laae flere Baade ved et Stænge, som løb ud i Stranden et lille Stykke fra dem, og der var ikke et Menneske i Nærheden, saa det var en let Sag for Kunne at roe Karen ud til Skibet; det lod desuden til, at man derude havde faaet Øie paa dem, thi Kursen sattes ind imod det Sted, hvor de stode; men Kunne gav et reent Afslag.

»Af hvad Aarsag«, sagde han, »skulde vel jeg vove min Hals for denne storpralende danske Ridder, som aldrig gjorde mig noget Godt, eller for hans Kvinde, hvem vi bjergede, da hun var i Nød, men som siden forglemte os?«

»Det gjorde hun ikke , udbrød Karen; »da jeg kom til hende med Sylvia, spurgte hun: men hvor er Kunne og Kale? men Sylvia svarede: keer Dig ikke om dem! Alva er god; hun og Hr. Ebbe ville lønne Eder rigeligt; for Gud og

alle Helliges Skyld, tag en af Baadene og ro mig derud, mens det er Tid; det er snart mørkt, og det blæser op.«

Udsigten til den rigelige Løn gjorde Udslaget hos Kunne, saa at han omsider føiede Karen; men Kale var ikke at formaae til at gaae med paa den Fart. Kunne tog da Karen og bar hende ud i Baaden, sprang selv i den, skar Fortøiningen over med sin Kniv og roede saa afsted med hende. Det var Fralandsvind, saa det gik glat; i ti Minutter naaede de Maagen, paa hvis Agterdæk stod en halv Snees Mænd, blandt hvilke Karen saae Hr. Ebbe og Vinand. Hun reiste sig i Baaden og raabte til dem, og de fløi til Rælingen og svarede hende; men først da hun var kommen om Bord, gav hun ordentlig Forklaring; og da Ebbe nu fik Rede paa Alt, hørte om Kurzs sorte Forræderi, Folkets Raseri, Sylvias Drab og den forfærdelige Død, der ventede hans Hustru, blev han som lamslaaet af Rædsel og Sorg; Mælet forgik ham; aldrig havde Karen seet sin kjække Huusbond, som han i dette Øieblik stod for hende, bleg som Døden og stirrende paa hende med et forvildet Blik. Endelig løstes hans Forstenelse, og han raabte:

»Inden Sol staaer op, skal hun være fri og om Bord her i Maagen, eller jeg vil være hos hende i Døden.«

Saa kaldte han Skipperen, Jens Holt, og

alle Folkene til sig, lovede dem hver især en stor Løn, om de vilde staae ham bi og han med sin Hustru kom frelst ned til Danmark. De vare villige, og de gjorde det ikke Alle for Lønnens Skyld. Derpaa takkede han Kunne, slog ham paa Skulderen og sagde: »Naar vi komme til Danmark, da skal jeg gjøre en rig Bonde af dig«; og han drog Karen til sig og kyssede hende, saa hun stak i at græde. Han var i saa stor Ophidselse og Uro, at han ikke vidste, hvor han skulde gjøre af sig selv, indtil omsider Øieblikket kom, da de skulde skride til Værket og vove den Dyst. Med Vinand, Kunne og sex af Skibsfolkene gik han i den mørke Nat i Maagens Storbaad, medførende en Stige, Reb og Øxer, Brækjern og Vaaben.

»Nu være Gud og alle Himlens Helgene med Eder, Hr. Ebbe«, sagde Jens Holt, som med et Par Mand blev tilbage i Skibet. »En Lykke, at det er Fralandsvind; thi det blæser op til en Storm; men her i smult Vande vil mit Anker holde; I skal finde mig og Maagen her paa samme Plet.«

Saa satte de fra, og Karen, som stod paa Dækket og stirrede efter dem, saae Baaden forsvinde som en Skygge i Mulmet.

Det var omtrent to Timer efter Midnat. Alva sad paa Gulvet i sit Fangehul med Ryggen lænet til Muren; træt af at bede var hun

hensunken i følesløs Sløvhed, og Søvnen begyndte at lukke hendes Øine, da hun hørte en skrabende Lyd paa Taarnets Ydermuur. Først agtede hun ikke derpaa; men da Lyden gjentog sig, sprang hun op og lyttede. Paa Strandsiden, hvorfra Lyden kom, var der ingen Vagt, thi der var jo ingen Aabning, ad hvilken hun kunde undvige. Som hun stod der med bankende Hjerte og lyttede, lød en Røst dæmpet ind til hende gjennem Glughullet.

»Alva« sagde den, »er Du derinde?«

Da havde hun nær udstødt et Glædesskrig; thi Røsten var Ebbes; og det varede et Øieblik, inden hun fik Brugen af Mælet.

»Ja, Ebbe!« svarede hun omsider med bævende Stemme.

»Fornemmer Du noget til Vagten ved Døren?« spurgte han videre.

»Nei«, svarede hun; »Alt er nu stille«; og ved at give disse korte Svar tydeligt og tilbagetrænge ethvert Udbrud af den Angst og Fryd, som kjæmpede med hinanden i hendes Hjerte og fik det til at banke, som om det skulde briste, viste hun sin Sjælsstyrke.

»Tag dette«, sagde Ebbe, »og naar jeg nu bryder Stenene løs, da hjelp til indenfra, men varsomt.«

Hun stak Haanden gjennem Glughullet og fik et Jern imellem Fingrene. Saa begyndte Ar-

beidet, og Stenene bleve løsnede og udtagne, en efter en. Vinand, som stod nedenfor, tog imod dem; thi Taarnet var ikke høiere, end at han, naar han rakte Hænderne op, kunde naae Ebbe, som stod paa Stigen. Saaledes gik Arbeidet en Stund under stor Spænding, rastløst, men stille og uden Uheld. Endelig var Hullet saa stort, at Alva til Nød kunde slippe igjennem; og da hun ved at føle sig for, skjønnede det, sagde hun: »Det er Nok!« og Ebbe svarede: »Da kom!«

Saa steg hun op, rakte en Haand ud, og han greb den, saa hun ikke faldt tilbage, da hun nu satte sig og strakte Fødderne ud. Han fattede dem med sin venstre Haand og styrede dem, saa hun fornam Stigens Trin under Skosaalerne. Derpaa strakte hun sig heelt ud af Hullet; men da hun skulde gjøre det næste Trin, feilede hendes Fod, hun faldt, greb fat i Stigen og den styrtede raslende om med Ebbe og hende. Hun stødte Hovedet mod en Steen og tabte Bevidstheden.

Da hørtes der Raab bag Muren, Taarndøren raslede, og de saae et skjægget Ansigt oppe ved Hullet; thi saa lang Tid havde Gjennembrydningen af Muren taget, at det begyndte at dages, og Manden deroppe kunde ogsaa see dem. Han gav sig til at raabe af fuld Hals; men Vinand greb en Steen, kastede den ind gjennem

Hullet, og den ramte Karlen lige i Panden, saa han tumlede tilbage.

Imidlertid havde Ebbe taget den bevidstløse Alva i sine Arme og løb med hende; men der var et Par hundrede Skridt hen til det Sted, hvor Baaden laae, thi det var ikke lykkedes dem at lande ud for Jomfrutaarnet, hvilket iøvrigt for saa vidt var et Held, som Kysten der var altfor flad, men Vandet dybere der, hvor Baaden laae, saa de ikke havde saa langt at vade ud til den. Ebbe saae, at den Mand, han havde ladet blive tilbage for at tage Vare paa Baaden, stod paa sin Post med Fortøiningen i Haanden; og for saa vidt var Alt vel; men de høie Raab og Vaabnenes Klirren bag ham underrettede ham om, at Borgerne vare i Hælene paa ham. De vare brudte ud gjennem en lille Udfaldsport ikke langt fra Jomfrutaarnet, og nu kjæmpede Vinand, Kunne og de fem Skibsfolk en fortvivlet Kamp mod Overmagten; men Ebbe saae først, hvorledes Sagerne stode, da han, staaende i Vand til op paa Livet, havde lagt Alva i Baaden. Slaget var tabt, og det vilde være Vanvid at tage Kampen op igjen. To af Skibsfolkene kom i fuldt Løb; kun de havde bjerget Livet. Vinand var falden først og saa Kunne, der havde fegtet tappert ved hans Side og viist mere Mandemod, end man skulde tiltroet en Stodder som ham; de tre Skibsfolk

vare blevne nedhuggede paa Flugten, men de to bjergede sig nu i Baaden, efter at Ebbe var sprungen i den, og de havde stødt den af Grunden; og saa gled den for raske Aareslag ud og gjennemskar Bølgerne, mens Forfølgernes rasende Skrig lød ud fra Strandbredden efter de Flygtende. Det Sidste, Ebbe saae, var Etlas Skikkelse, hendes vilde Aasyn og flagrende Haar; og den Lyd, der længst lød i hans Øren, var Klangen af hendes skingrende Stemme. I mange Aar derefter gav den Gjenlyd i hans Hjerte og kaldte atter til Live denne Nats Spænding, Rædsel og jublende Glæde over Frelsen.

Den friske Vind gjengav Alva snart hendes Bevidsthed; hun slog Øinene op, saae Ebbes kjære Aasyn tæt ved sig og fornam hans Læber paa sine; men da brast hun, skjelvende fra Isse til Fod, i Krampegraad, saa rystende var hendes Opvaagnen til Bevidsthed om den farefulde Flugt og vidunderlige Frelse. Mange Ord blev ikke talt imellem dem den Dag; thi da hun lykkeligt var bleven bragt om Bord paa Maagen, førte Ebbe hende ned i Kahytten, hvor hun i Skipperens Køie fandt Hvile og snart faldt i en dyb og lang Søvn.

Imens færdedes Ebbe paa Dækket og skiftedes med Jens Holt om at trække en af Aarerne; thi Blæsten var bleven til en Storm, og det var altfor voveligt at gaae til Søes, hvorfor

de holdt det gaaende Nord efter langs Kysten hele denne Dag og den næste Nat; men Stormen friede dem fra at blive forfulgt, thi Ingen i Visby vovede at gaae ud med noget Skib den Dag, saa vældig en Storm var det, og de tænkte, at Maagen vilde gaae under med Mand og Muus. Det Samme antog de vilde blive Tilfældet med Kurz og hans Flaade, og det slog til. Alle Skibene strandede paa den svenske Kyst og knustes; Havet slugte dem og Alt, hvad der var i dem, Levende og Dødt. Da Maagen anden Dagen efter for gunstig Bør seilede Sønder paa og naaede Sverrigs Kyster, gik dens Kjøl over den vaade Grav, som gjemte Kurz og hans Bande, Volrad, Niels Døring og stolt Gisele og alle de ranede Skatte. Man hørte aldrig Noget om dem; men de opdrevne Vragstumper og ukjendelige Liig fortalte om deres Skjebne.

Derom vidste de to Lykkelige Intet, som nu sade kjærligt samtalende med hinanden paa Maagens Dæk, mens Snekken for fulde Seil stævnede Sønder paa; men dog saae de i Aanden ned i Grave, thi de befandt sig endnu i Skyggen af de overstaaede Farer og Lidelser, veiede Vinding mod Tab og opgjorde Regnskabet.

»Nu er det ovre«, sagde Ebbe, »og jeg har vundet Dig for stedse.«

»Men en dyrekjøbt Hustru blev jeg Dig«,

svarede Alva; »Dine troe Tjenere bleve paa Pladsen, og kun ved Guds og alle Helliges naadige Bistand slap Du selv derfra med Livet. Jeg har grædt over Vinands Død; og Kunne, det Skrog, der fegtede saa mandeligt og haabede at vinde Lykken, men fandt kun Døden; og Sylvia! Deres Aander reise sig imod os og anklage os.«

»Bliv nu ikke blødsindet«, sagde Ebbe. »Kommer Sylvias Aand til mig, da skal det ikke briste mig paa Svar; thi, naar Alt kommer til Alt, da var Du dog for hende blot et Middel til Ære og Magt; men hellere vil jeg sige, at Gud Herren har maget alt dette efter sin Villie; han giver enhver af os sin Skjebne, og hvad Vinand angaaer, da forudsaae han sin; thi da han i Vaaren kom til os i Eskelhem, sagde han: det bares mig for i en Drøm i Nat, at jeg ikke vil komme herfra; jeg vil lægge mine Been paa denne Ø — og saaledes skete det; men jeg vil lade læse en Messe for hans Sjæl i Gudme Kirke.«

I Gudme Sogn i Fyen, ikke langt fra Storebelt, laae Ebbes Gaard Tange; og da Alva nu hørte om Gudme Kirke, sagde hun:

»Naar vi lykkeligt ere komne til Din Gaard, da vil jeg i Kirken lade reise et Alter til Guds Moders Ære til Tak for vor Frelse og smykke det kosteligt.«

»Sy Karens Navn paa Alterklædet«, sagde Ebbe, »da bliver det bedst prydet.«

»Ja, ja!« udbrød Alva. »Jeg skal lægge bløde Hynder under hende alle hendes Dage. Guds Moder være priset, at vi dog bjergede hende med os! Hvor underligt, Ebbe, at mens alle Din store Konges Sikkerhedsplaner bristede, blev en liden Hønsepige Midlet til vor Frelse; men«, føiede hun til, »ikke burde jeg tale om at smykke Altre; en fattig Hustru fik Du i mig; hvad har jeg at tage og give af, uden hvad der er Dit?«

»Nu«, svarede Ebbe, »Du gav ingen ringe Priis for mig heller — Fædreneland, Fædrenearv, og nær var og Du kommen til at bøde med Livet; men Arven kan gjenvindes, naar Kong Volmers Regimente gjenoprettes paa Gulland, hvad visselig vil skee; og det kunde ved min Helgen nok lyste mig at see ind til Fru Gertrude og sige hende Tak for den varme Modtagelse, jeg fik!« thi han fik aldrig Rede paa Sagens rette Sammenhæng; men Alva udbrød:

»Lad det fare! Aldrig mere i mit Liv sætter jeg Foden paa min Fødestrand.«

»Nu, lad saa være«, svarede Ebbe. »Muligt er jeg en Nar; men trods Alt føler jeg dog stundom Længsel efter Din Faders graae Gaard og de grønne Skove omkring den; der var en-

gang vort Paradiis, og vi levede der i Kjærligheds Fryd vore skjønneste Dage.«

»Men nu er det Eden en Ørken for mig«, sagde Alva og gyste. »Gud være priset, at vi nu stevne mod min Moders og Dit Fødeland; jeg ønsker intet Bedre, end at hendrage mit Liv der med Dig og der engang at lægge mine Been.« —

Og de naaede lykkeligt Maalet. En skjøn Dag seent i Høst førte Ebbe sin fagre unge Hustru ind paa sin Gaard og fæstede ved hendes Bælte det Nøgleknippe, som hun i mange Aar skulde føre med Ære.

Ende.

